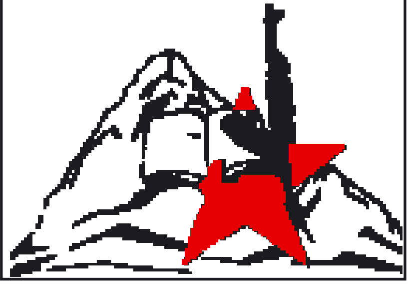

SERXWEBÛN

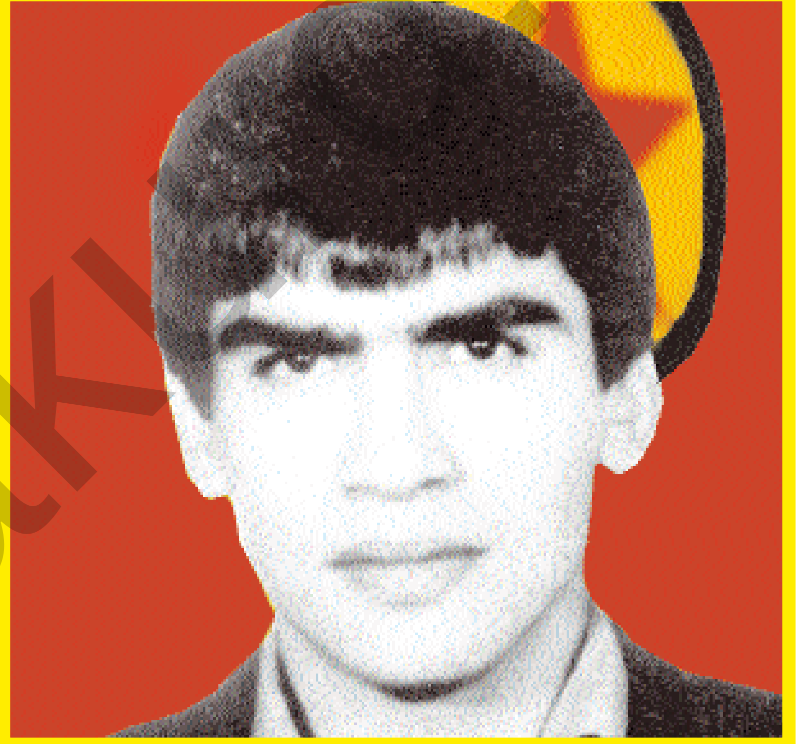
JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 23 / Sayı: 265 / Ocak 2004

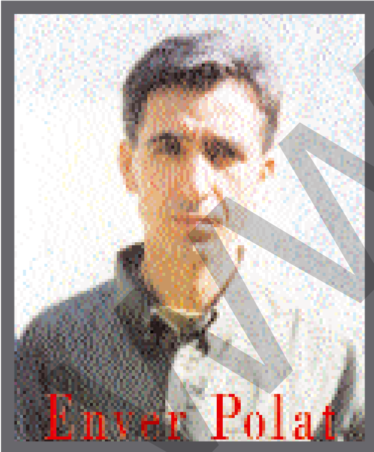

"*Serxwebûn* geleneği bağımsız düşünmenin ve aydınlanmanın tarihimizdeki en güçlü sesidir. Düşüncede bağımsızlığın en yetkin organıdır. Ve *Serxwebûn* düşüncesinin bütün yönleriyle özümsendiğini de sanmıyoruz, fakat tek yaşayan değer buradaki düşünce gerçekliğimizdir. *Serxwebûn* yolculuğu, ulusal kurtuluş yolculuğudur. *Serxwebûn*'un bütün sayılarında yaşanan gerçekler bir halkın dirilişinin adımlarıdır. Hepsini orada görmek, izlemek mümkündür. Ve bu anlamda tarihe ileride ışık tutacak en temel belge niteliğindedir. *Serxwebûn* Kürdistan halkının beynini oluşturduğu gibi, iradesini de giderek geliştirmektedir"

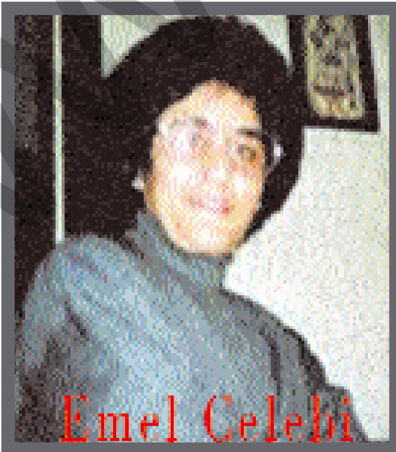

ÖZGÜR YAŞAM ÖĞRETİSİ

SERXWEBÛN 23 YAŞINDA

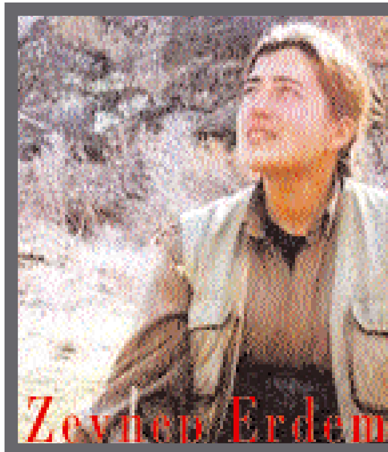
Enver Polat

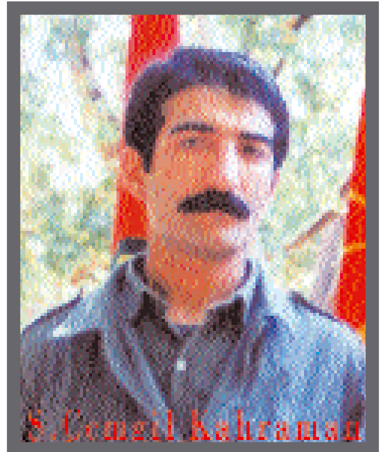
Emel Çelebi

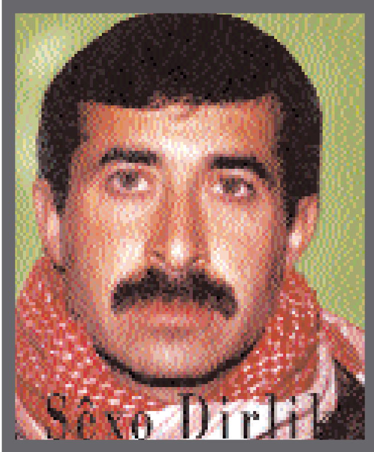
Bedriye Taş

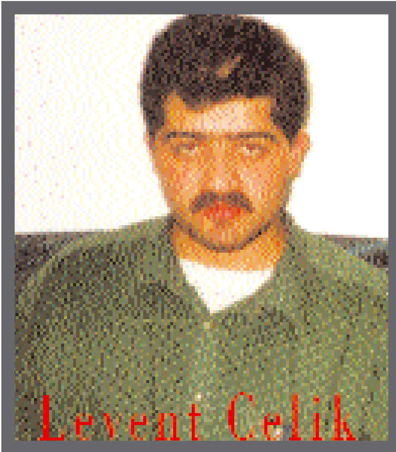
Zeynep Erdem

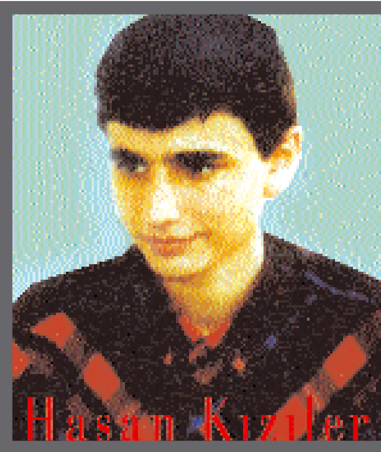
Ş. Cemal Kahraman

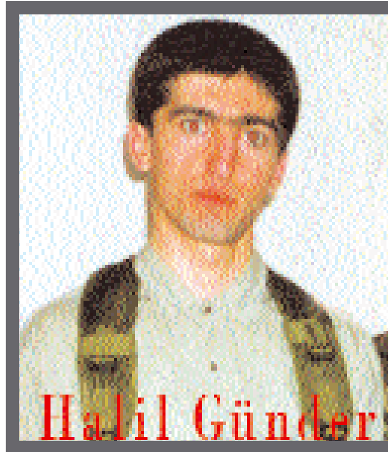
Sêvo Dirlik

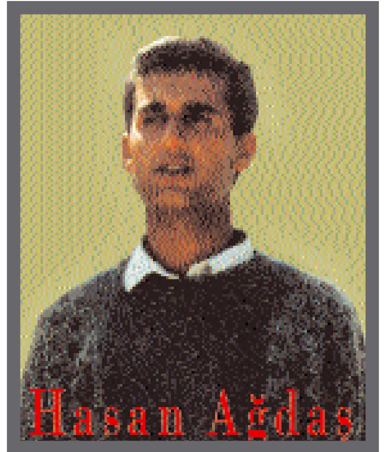
Levent Çelik

Hasan Kızıler

Halil Günder

Hasan Ağdaş

MUTLAK ÖZGÜRLÜK ÇİZGİSİNİN SESİ SERXWEBUN **23** YAŞINDA

1982 Ocak ayından bu yana yurtdışında çıkan ***Serxwebûn*** gazetesi, Avrupa'daki bu uzun yayın yaşamının bir yılını daha geride bırakıp 23. yaşına ayak basıyor. Oysa ***Serxwebûn'un*** bir de ülke zemininde geçen ve iki yıl kadar devam eden bir yayın pratiği var. '78'de Kürdistan'da illegal olarak yayınına başlayan ve ilk sayısında ***"Kürdistan Devriminin Yolu"*** adını taşıyan manifestonun yer aldığı ***Serxwebûn***, bu süreçte ikinci sayısını yayınlama olanağını bulamadı. İlk sayının ardından kadroya ulaşan öteki sayılar hep özel sayı olarak kaldı. Merkez Yayın Kurulu'nun başında bulunan ***Mazlum Doğan*** yoldaşın yakalanıp cezaevine düşmesiyle gazete yayınına ara verdi. 12 Eylül askeri faşist darbesi sonrasında Kürdistan'da uygulanan azgın devlet terörü, bu topyekün saldırıyı göğüsleyecek yeterli hazırlığı olmayan devrimci güçlerin Ortadoğu'nun uygun alanlarına çekilmesine yol açınca, gazetenin yayınında yaşanan kesinti de bir süre daha devam etti.

Serxwebûn'a her bakımdan damgasını vuran ***Başkan Apo****'nun* '79 yılının temmuz ayı başındaki tarihsel hicreti, gazetemizin bu uzun soluklu ve istikrarlı yayın yaşamında da belirleyici rol oynadı. Muazzam bir öngörünün ve Önderlik dehasının eseri olan bu hicret, büyük Kürt dirilişinin taze filizlerini kırıp kurutmakta kararlı görünen 12 Eylül rejiminin menfur amaçlarını önemli ölçüde boşa çıkardı. Dönem, öngörüden uzak ve dar pratikçilikle yetinen sol güçler açısından bir savrulma dönemi halini aldı. Ancak Apocu hareket, Önderliği sayesinde bu dönemi hızlı bir toparlanma ve hazırlık dönemi olarak değerlendirmesini bildi. Dizginsiz faşist saldırganlığın öfkesini üzerine kustuğu devrimci tutsakların ve halkın sesi olmak ve bu sesi Batı'nın demokratik kamuoyuna ulaştırmak, dönemin en temel görevi durumundaydı. Nitekim Mazlum Doğan yoldaşın *"sesimizi dünya halklarına duyurun"* çağrısı, tam da bu anlama geliyordu. Böyle bir görev ve bu görevin yerine getirilmesi zorunluluğu ***Serxwebûn****'un* yeniden yayın yaşamına başlamasına neden oldu.

Ulusal varlık ve kimlik bilinci özgür düşünmekle mümkündür

Serxwebûn'u yalnızca devrimci direnişin sesi olma misyonuyla yola çıkan bir gazete biçiminde değerlendirmek, elbette eksik bir tanımlama olur. Bu tür bir tanımlama, onu bir bakıma sıradan bir yayın organı konumuna düşürmek anlamına gelir. Oysa Serxwebûn, Kürdistan halkı için mutlak anlamda gerekli olan yaratıcı bir düşünsel eylemliliğin merkezi olmuştur. Üzerinde görülmemiş bir inkar ve imha politikasının hüküm sürdüğü Kürt halkının en temel zaafı, düşünceden koparılmış bir halk olmasıdır. İnkarın hedefi, geçmişinden kopmuş, gelecek tasarımından yoksun, kimlik ve kişiliğini yitirmiş bir halk ortaya çıkarmaktır. Düşünceden koparılmaksızın bir halkın bu duruma düşürülmesi olanaksızdır. Çünkü düşünmek, kendi varlığı ve kimliğinin bilincinde olmak dışında bir anlam taşımaz. Yani ulusal varlık ve kimlik bilinci, özgür düşünmekle mümkündür. Kendi kimliği ve tarihsel gerçekliğinden bu denli uzaklaştırılmış bir başka halk neredeyse yoktur. Yaşama eyleminin düşünceden bu denli koparılması, bir halkı hayvanlaştırmanın eşiğine getirir. Nitekim daha ilk sayısında ***Serxwebûn****'un* Kürt halk gerçekliğine ilişkin olarak ulaştığı tespit budur.

Serxwebûn adı, öyle rastgele seçilmiş bir ad değildir. Onurla taşınan bu ad, öncelikle düşüncede bağımsız olmayı, aynı anlamda herhangi bir dogmatik merkeze bağlı hareket etmemeyi ve özgürlüğü esas almayı anlatır. Başka bir deyişle, özgürlük mücadelesinde halka güvenmeyi ve halkın özgücüne dayanmayı ifade eder. Kuşkusuz özgüç, ancak özgür düşünmekle ortaya çıkarılabilir. Milliyetçilik, halkın ulusal duygularına hitap ettiği ve öteki halklara karşı önyargılı davranmayı esas aldığı için bilimsel olmaktan oldukça uzaktır. Buna karşılık bilim yöntemi, özgür düşünce ve onun eylemine götürür. Dolayısıyla bilime dayanmak ve bilim yönteminde ısrar etmek, emekçilerin özgürlük hareketinin başarısını belirler. Apocu hareketin şekillendiği dönemde dünya sosyalist hareketinin yaşadığı ciddi parçalanma ve reel sosyalizmin olumsuz pratiği göz önüne getirildiğinde, bilimsel sosyalizmi doğru kavrayıp onu Kürdistan koşullarına yaratıcı bir biçimde uygulama ve somut durumu çözümlemenin ne denli önemli olduğu çok daha iyi görülecektir. Bu anlamda ***Serxwebûn***, adına layık bir pratiğin sahibi olmuştur. Apocu hareketin ortaya çıkmasından önce 'herkesin askeri' olarak değerlendirilen ve aşağılanan Kürtlerin, bağımsız ve özgür yaşamakta kararlı bir halk düzeyine yükselmesi, ***Serxwebûn****'un* üstlendiği misyona ne denli uygun davrandığının en çarpıcı göstergesidir.

Sosyal şovenizm de sosyalizmin milliyetçi önyargılarla kirletilmiş olmasının pratik ifadesidir. Kürt sorunu karşısında inkarcı bir yaklaşım içine düşen Türkiye solunun bugün bile tamamen etkisinden kurtulamadığı illet işte budur. Bu illetin sirayet ettiği emekçi halk hareketinin egemen güçlerin yedeğine düşmesi kaçınılmazdır. Sosyal şovenizmin etkisi sadece bununla da sınırlı kalmaz; ezilen ulus içinde ilkel ve küçük burjuva milliyetçiliğinin sınırlı da olsa destek bulmasına ve güç kazanmasına yol açar. Bu durum, hem sosyal şovenizme hem de ilkel milliyetçiliğe karşı kapsamlı bir ideolojik mücadelenin yürütülmesini zorunlu hale getirir. İdeolojik mücadele, esas olarak düşünsel alanda verilen bir mücadeledir. Ama bu durum, ideolojik mücadelenin önemini azaltmaz. Eğer '70'li yılların ortalarından itibaren Kürdistan'da bu eklektik ve sistemden yoksun yanlış düşüncelere karşı sistemli bir mücadele verilmemiş olsa ve bunların emekçi halk üzerindeki etkisi kırılmasaydı, Apocu hareketin daha sonraki politik mücadelesinde başarılı sonuçlar elde etmesi mümkün olamazdı. ***Serxwebûn***, daha o zaman bu mücadelede kadroların ideolojik donanımını sağladıkları bir cephanelik işlevini gördü. İdeolojik mücadeledeki bu kararlılık ve tutarlılığı, Apocu militanların halk tarafından benimsenmesini ve halkla bütünleşmesini sağladı. Buna karşılık resmi ideolojinin yanı sıra sosyal şovenizm, ilkel milliyetçilik ve reformist küçük burjuva milliyetçiliği, halk nezdinde teşhir ve tecrit oldu. Başkan Apo'nun deyişiyle ideolojik cephaneliğinde iki sözcüğün yer aldığı Apocu hareket, öteki hareketlerin yüz binlerce sözcüğü barındıran ideolojik cephesini dağıtmasını bildi.

Serxwebûn hiçbir zaman milliyetçiliğe düşmedi, milliyetçiliğin Kürtler içinde gelişen biçimi haklıdır demedi, milliyetçi önyargılara kesinlikle ödün vermedi. Her türden milliyetçiliğe karşı halkların özgür birliği seçeneğini her koşul altında esas aldı. Karşılaştığı her soruna bir sorumlu bularak günah keçileri yaratmakta ustalaşan milliyetçi eğilimin çözümsüzlükte ısrar etmesine karşılık ***Serxwebûn***, çözüm önerileriyle ortaya çıkmayı ve çözüm gücü olmasını istediği militanı şekillendirmeyi asli görevi saydı. Buna bağlı olarak sorunlar karşısında sızlanmayı ve çözüm için uygun koşulların oluşacağı eşref saatini beklemeyi reddetti. Bu noktada ilkel milliyetçilik ve küçük burjuva milliyetçiliğinin kurtuluşu belirsiz bir zamana erteleyen mücadelesiz yaklaşımlarını mahkum etti.

Serxwebûn herkesten önce Başkan APO'nun eseridir

Genelde düşünceden ve özelde devrimci düşünceden kopuk her eylem, hele Kürt gerçeğinde görüldüğü gibi son derece geri bir toplumsal ortamda gelişiyorsa, halkı en tehlikeli sonuçlarla yüz yüze getirir. Kürdistan'da yaşanan geçmiş isyanların akıbeti de bu olmuştur. Somut koşulları değerlendirmenin gereğini bile düşünmeyen, strateji ve taktikten yoksun olan tüm Kürt isyanları ağır yenilgilerle karşılaşırken, yenilgilerin faturasını en ağır biçimiyle emekçi Kürt halkı ödemiştir. Halk bir yandan hakim ulus-devletin, öte yandan isyancılıktan işbirlikçiliğe yönelen kendi hakim sınıflarının dayanılmaz zulüm ve zorbalığı altında ortaçağ karanlığından beter bir karanlığa mahkum edilmiştir. Dil yasağına kadar varan dayanılmaz zor ulusal baskı ve açlık sınırının altında seyreden ağır ekonomik koşullar altında tam bir zulüm cenderesi içine hapsedilen Kürt halkı, kendiliğinden bile olsa zulüm ve zorbalığa tepki veremez bir duruma düşürülmüştür. ***Serxwebûn*** bu gerçeği bilerek hareket etmiş, halkı aydınlatmayı ve bunun için de özgürlük savaşçısının ideolojik donanımını sürekli yenilemeyi vazgeçilmez görev edinmiştir.

Serxwebûn herkesten önce Başkan APO'nun eseridir. O'nun insanlığa ışık tutan devrimci düşüncesinin sağlam bir kürsüsü durumundadır. İnsanlığın düşünsel gelişiminin günümüzde ulaştığı en üst düzeyin ifadesi olan Apocu düşünce, sınıflı uygarlık toplumunun tüm kirlerinden arınmış insana ulaşmayı esas almakta, bunu uzak bir geleceğe ertelemeden bugünün en temel sorunu olarak çözmeye çalışmaktadır. Sade ve özgür insana ulaşmak, ancak bir zihniyet devrimiyle mümkün olabilir. Başkan Apo'nun deyişiyle, zihniyet devrimi yapılmadan, devrimci olmayı bir yana bırakın, dürüst ve ahlaklı bir insan bile olunamaz. Zihniyet devriminin yolu ise, tarihi doğru yorumlamak ve tarih bilincini geliştirmekle mümkün olabilir. Bu devrim gerçekleştirilmeden, başarılmış bir devrimin sahibi olarak ortaya çıkılsa bile kaybetmek kaçınılmaz olacaktır. Reel sosyalizmin çözülüşü bunun en somut örneğidir. Devletçi düşünceden kopmaması, teoride devletin sönmesini öngörse bile, reel sosyalizmin çözülüşünün asıl nedenidir. Bu açıdan devletçi ve milliyetçi düşünceden kopuş, Apocu düşüncenin en önemli çıkış noktası olmaktadır. Başkan Apo, Özgür İnsan Savunması'nda bu konuya ilişkin kapsamlı bir değerlendirme yapmakta ve pratik uygulaması için somut bir projeyle ortaya çıkmaktadır.

Kapitalist sistemin yaşadığı bunalımdan çıkış yolu arayan ve bu amaçla Irak somutunda Ortadoğu'ya askeri müdahalede bulunan ABD'nin Kürt sorunuyla yakından ilgilenmesi ve Kürt kozunu öne çıkarması, kimilerine asla kaçırılmaması gereken bir fırsat gibi görünse de, ***Serxwebûn***, ABD'nin olası bir Kürt çözümünün halkların çıkarına olmadığına ve bunun altında tehlikeli emellerin yattığına inanmaktadır. Güney Kürdistan'da ilkel milliyetçi eğilimin etkili olup halk üzerinde etkide bulunması, onun Kürdistan'ın bu parçasında yükselen değer olarak görülmesine yol açmakta, bu da halklar arası bir çatışmanın zeminini doğurmaktadır. Kürdistan'ın en büyük parçasını egemenliği altında tutan TC'nin hala Kürt sorununun barışçıl demokratik bir çözüme yanaşmaması, bu eğilime güç vermekte ve bu çözümsüzlük yalnızca dış güçlerin işine yaramaktadır. İsrail'in günümüzde sağlama almak isteyen uluslararası Yahudi sermayesini bu güçlerin başına yerleştirmek gerekir. Başkan Apo bağımsız ya da federatif bir devlet kurmayı öngören bu projeyi *'İkinci İsrail'* projesi olarak adlandırmakta, bunun gerisinde ABD, İngiltere ve İsrail'in bulunduğunu belirtmektedir. TC'nin bölgede statükocu güçleri kendi etrafında birleştirip ABD üzerinde baskı yaratmaya ve böylesi bir Kürt oluşumunu önlemeye yönelik çabalarının sonuç vermesi, fazlaca mümkün görünmemektedir. Çıkarlarının bunu gerektirmesi durumunda –ki gerektirmektedir–, ABD-İngiltere-İsrail ittifakını bundan alıkoyabilecek bir güç olmayacaktır. Bölgede kabul görmeyen ABD'nin, müdahaleye olumlu yaklaşan Kürtleri dışlamak yerine daha fazla esas alması en gerçekçi yaklaşım olacaktır.

İşin gerçeği böyle olmasına rağmen, ***Serxwebûn'un*** Güney Kürdistan'da bir federatif çözüme karşı çıkması elbette beklenemez. Ama gazetemiz, gerçeği bütün boyutlarıyla ortaya koymaktan da geri duramaz. Başka bir deyişle 'Kürtlük aşkı'nı, emekçi halkın ve insanlığın genel çıkarlarına tercih edemez. Demokratik bir karakteri olmayan, her şeyiyle dışa bağımlı ve dış güçlerin elinde bölge halklarının sırtında şaklayacak bir kamçı rolüne soyunmakta hiçbir sakınca görmeyen temelsiz bir ilkel milliyetçiliğin devletleşmesini özgürleşme diye lanse etmek bizim işimiz değildir. ***Serxwebûn*** her zaman halkların özgür birlik seçeneğinin yanında olmuştur ve öyle kalmaya devam edecektir. Kürt halkını herkesin kendi çıkarları doğrultusunda istediği gibi kullandığı bir halk olmaktan çıkarmak, Başkan Apo'nun en anlamlı çabalarından biri olmuş ve bu çaba, çıkarları sarsılan uluslararası ve bölgesel güçleri kendi esaretiyle sonuçlanan tarihin en büyük komplolarından birini tezgahlamaya götürmüştür. Bu komplo ve ardından gelen esaret, halkımızın özgür yaşama kararlılığından asla vazgeçmeyecek bir düzeye getirilmesinin bedelidir ve Başkan Apo bu bedeli ödemeyi göze almıştır.

Devamı sayfa 26'da

> "Serxwebûn adı, öyle rastgele seçilmiş bir ad değildir. Onurla taşınan bu ad, öncelikle düşüncede bağımsız olmayı, aynı anlamda herhangi bir dogmatik merkeze bağlı hareket etmemeyi ve özgürlüğü esas almayı anlatır. Başka bir deyişle, özgürlük mücadelesinde halka güvenmeyi ve halkın özgücüne dayanmayı ifade eder. Kuşkusuz özgüç, ancak özgür düşünmekle ortaya çıkarılabilir. "

Tek yaşayan değer Serxwebûn'daki düşünce gerçekliğimizdir

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın Serxwebûn gazetesinin 16. yıldönümüne ilişkin mesajı

Serxwebûn 16 yaşında rolünü oynamaya devam ediyor.

12 Eylül faşizminin etkisini bütün yönleriyle dayattığı ve her tarafı alacakaranlığa boğduğu günlerde, çok az imkanlarla Serxwebûn gazetesini çıkarmaya cesaret etmemiz, başlı başına önemli bir adımdır. Hatta bundan önce de 1978'de ilk defa Serxwebûn'u aylık biçimde çıkarma teşebbüsümüz de çok önemlidir. Dolayısıyla, mevcut şekliyle Serxwebûn'u 16 yaşında değerlendiriyorsak da, onun gerçek yaşının 1978 ile başladığını ve 20. yılına girdiğini de belirtmemiz gerekiyor.

Serxwebûn geleneği, bağımsız düşünmenin ve aydınlanmanın tarihimizde en güçlü sesi olmasından ileri gelmektedir.

Düşüncede bağımsızlığın en yetkin organıdır.

Ve Serxwebûn düşüncesinin bütün yönleriyle özümsendiğini de sanmıyoruz.

Fakat tek yaşayan değer buradaki düşünce gerçekliğimizdir.

Tarih ileride bu rolünün bütün ulusal ve toplumsal yaşamımız üzerindeki değerinin etkisinin ne olabileceğini, belirgin olarak ortaya koyacaktır.

Serxwebûn yolculuğu, ulusal kurtuluş yolculuğudur.

Serxwebûn'un bütün sayılarında yaşanan gerçekler bir halkın dirilişinin adımlarıdır. Hepsini orada görmek, izlemek mümkündür. Ve bu anlamda tarihe ileride ışık tutacak en temel belge niteliğindedir. Şüphesiz ana hatlarıyla bu ortaya konulmuştur. Gönül isterdi ki Serxwebûn'un oldukça güçlü, teorik yönleri, daha da güncelleştirme, yaşama geçirilme biçiminde değerlendirilseydi. Aslında Serxwebûn'daki birçok görüş ve tez fazla pratiğe aktarılamadı. Neden? Çünkü üzerinde inceleme ve araştırma geliştirilemedi. Pratikle bağı kurulmadı, hareketin birçok kadrosu bunu yapma imkanına da kavuşamadı, imkanı olanlar da bunun pek derinliğini ve önemini kavrayamadı. Bu görev hâlâ önümüzde durmaktadır. Ve bunun yaşadığı tarihi gerçeklik hâlâ güncel önemini korumaktadır. Serxwebûn, Kürdistan halkının beynini oluşturduğu gibi, iradesini de giderek geliştirmektedir.

Hiç şüphesiz, bundan sonra Serxwebûn kendisini daha da güncelleştirerek ve dönemin yakıcılığını dile getirerek kendisini ilerletmesini bilecektir.

Hâlâ söylenmesi gereken çok sözümüz vardır.

Düşünce bağımsızlığı bütün bağımsızlıklardan önce gelir!

Serxwebûn, önemini hiçbir şekilde yitirmeksizin bizim için önemini korumaktadır. Biz hayatı, bağımsızlığı özgürce yeni yeni ele alıyoruz. Bu nedenle gerek Serxwebûn olsun, gerek diğer bütün basın-yayın organları olsun, ulusal beynimizin geliştirilmesinde ve halkımızın iradesinin bükülmez hale gelmesinde; bu yayın organlarımız, Serxwebûn öncülüğünde her zamankinden daha fazla savaşçı rollerini başarıyla yerine getireceklerdir.

Bu kurumlarda faaliyet yürüten bütün değerli çalışanlar işlerini küçümsemesinler. Ben onların çalışmalarını savaşımın en kızgın alanlarınkinden daha az önemli görmüyorum. Basın-yayın çalışması en az savaş kadar önemlidir.

Basın-yayın emekçiliği, günümüzde belki de rolü en gelişkin olan emekçiliktir.

Dolayısıyla çalışanları, onu takdir ederek zorlukları ne olursa olsun, anlam ve önemini bilerek kendilerini daha fazla bu çalışmalara vermeyi ve daha fazla başarmayı esas almalıdırlar.

Kendimizin de, faaliyetimizin de en önemli özelliğinin basın-yayın olduğunu belirtebiliriz.

Mücadele bu silahla büyük kazanmıştır.

En az silahlı savaşım kadar bu basın silahı da halkımıza önemli kazanımlar sağlamıştır. Bundan sonra hiç şüphesiz, daha fazla kazandırmasını da bilecektir. Güncelliği yakalayarak, ayrıntıyı yakalayarak ve en önemlisi de düşmanın medyadaki muazzam savaşımına, kendi medyasını daha da yetkinleştirerek gereken karşılığı verecektir. Dolayısıyla daralma, tıkanma değil, giderek daha da derinleşme ve genişleme ufku altında biz bundan sonrasının görevleri üzerine yürüyeceğiz.

Devrimimiz çok zengindir.

Yaşamımız yeni yeni canlanıyor. En eski bir halkın, çocuklar gibi en yeni yaşama gözlerini açması, o sevinci yaşaması söz konusudur.

Basın-yayın kuruluşlarımız kendilerini dev aynası olarak değerlendirecekler.

Dolayısıyla Serxwebûn geleneğimizi biz 16. yılında bir kez daha değerlendirirken, hem ardımızda bıraktığımız yılların kıvancıyla ve en önemlisi de önümüzdeki sürecin yüksek komutlarıyla daha fazla başarılarla dolu bir sürece girdiğimize eminiz.

Biz de Serxwebûn'un bir yazarı gibiydik. Bundan sonra daha da derinleşmiş çözümlemelerle güçlendirmeye devam edeceğiz.

Işık tutulmaya, daha fazla aydınlatılmaya çalışılacaktır.

İnancın aydınlatılmasında, inancın geliştirilmesinde, bilincin örgüt gücü haline gelmesinde oynanan rol, fazlasıyla bundan sonra da yerine getirilecektir.

Bu temelde bütün Serxwebûn çalışanlarını başarılı çalışmalarından dolayı kutluyorum. Bundan sonra başarılar diliyor ve selamlıyorum.

30 Ocak 1997

ÇIKARKEN

Bu değerlendirme 1982 Ocak ayında Avrupa'da düzenli olarak yayın hayatına başlayan Serxwebûn'un ilk sayısından alınmıştır

Yüzlerce yıllık sömürgeci egemenliğin sürekli baskı altında tuttuğu, bağrında, tarihin en ilerici ve en gerici öğelerini iç içe taşıyan Kürdistan'daki toplumsal birim, '60'lara gelindiğinde dünya çapında tasfiye olan sömürgeler sorununun, Ekim sosyal devrimi ile proletarya devrimlerine bağlanması, '60'lardan sonra Kürdistan'a giren kapitalizmle birlikte, nihai kurtuluşunun objektif temellerinin de oluşmaya başlaması; '75'lerden sonra kendi adına örgütlenebilecek duruma gelen Kürdistan proletaryasının, mücadelenin başına geçerek ulusal kurtuluş sürecini başlatmasının etkileri ile birleşince; adeta bir sel gibi, bu gidişe ayak uyduramayan en iyi niyetli çabalar da dahil olmak üzere mücadelenin doğası ile çelişen ilkel ve gerici ne varsa önüne katarak, büyük bir hızla dünya proletarya hareketinin engin denizine doğru akmaya başladı.

Ne var ki, böylesine zengin bir içeriğe sahip olan Kürdistan devriminin dayandığı tarihi, sosyal ve siyasal gerçekler, bugüne kadar ***PKK Programı ve Kürdistan Devriminin Yolu*** adlı ***Manifesto****'da* yapılan genel ve özlü belirlemeler dışında ciddi bilimsel inceleme ve değerlendirmelere konu olmamıştır. Yüzeysel yaklaşımlar veya onu kendi sınıf çıkarlarına uydurmak için yapılan yorumlar, ya Kürdistan'ın tarihi ve toplumsal gerçeklerini çarpıtma ve onu zengin içeriğinden boşaltmayla sonuçlanmış veya toplumsal mücadelede en ufak bir iz bırakmadan, silik çabalar olarak kalmışlardır. Nitekim, özellikle 1975'lerden sonra burjuva milliyetçi kılıflara sığmayacak, sosyal şovenizmin iğreti tezlerine takılıp kalmayacak, kısaca sömürgecilikten kaynaklanan gerici düşüncelerin dar kalıplarını çatlatacak kadar güçlenmiş bulunan Kürdistan Devrimi'nin doğasını kavramayan sosyal şovenler ve yerel burjuva milliyetçileri, karşısında dehşete kapıldıkları bu devrimin engin gücünü kendi arabalarına koşmak için, onun dayandığı temelleri, kendi sınıf çıkarlarına göre yorumlayan ciltler dolusu incelemeler ve tezler yazmışlardır. Ama çok değil, '75'lerden sonra bu çizgiler tarafından yayınlanan dergiler ve broşürler incelendiğinde dahi görülecektir ki, son altı yılda yaşanan pratiğin, gerçekleri karşısında, ileri sürülmüş bulunan sözde görüşlerin önemli bir kesimi belki bugün yazanları bile şaşırtacak kadar açık saçmalıklar durumuna düşmüştür. Daha dün bu akımların temsilcileri ve özellikle de Kürt küçük-burjuva milliyetçiler dergilerinin bir sayfasında sömürgeciliği ve sömürge Kürdistan'ı tarif ederken, diğer sayfasında "Kürdistan'da parlamento seçimlerinde taktik ne olmalıdır" sorusunu inceliyorlardı.

Türk burjuvazisine olan sıkı bağlıkları nedeni ile, kendi sınıf çıkarları için dahi ciddi bir mücadeleye atılmayan bu akımlardan, Kürdistan bağımsızlık hareketinin sorunlarına sahip çıkmaları ve bu hareketli savunmalarını beklemek kendi kendini aldatmak veya mücadeleden vazgeçmek olurdu. Özellikle reformist yerel burjuva milliyetçiliğinin varlık gösterebildiği tek alan olan yayın faaliyetleri incelendiğinde görülecektir ki, sırf kendi örgütsüzlüklerini, programsızlık ve eylemsizliklerini gizlemek için dünya sosyal ve ulusal kurtuluş pratiklerinin ortaya çıkardığı somut gerçekleri bile ustaca çarpıtıp, bunları kendilerine tanık olarak göstermiş olan bu akımların temsilcileri, böylece, Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin ülkemizi ve halkımızı nihai kurtuluşa götürecek olan canlı özünü boşaltmaya çalışmış, hareketimizin özgül pratiğinden söz etmek gerektiğinde ise, bağımsızlık mücadelemizin önderlerine ve onların tarihi eylemlerine, hiç de sömürgecilerden aşağı kalmayan küfür ve karalamalar yöneltmeyi, sürekli bir yöntem haline getirmişlerdir.

Kürdistan Devrimi'nin önderlerini, tarihin onlara yüklediği görevleri gerçekleştirmek için gerekli temel adımları atmak yönünde yürüttükleri yoğun çabaları fırsat bilen yerel burjuva milliyetçileri, kökleri çok eskilere dayanan cemiyetçilik ve dergicilik tecrübelerine dayanarak belki tarihte çok ender rastlanabilecek bir tarzda mücadeleye saldırmaya başlamışlardır.

Ortaya çıktığı ve gelişmeye başladığı dönemden bu yana, gerek sömürgeciler ve gerekse sosyal-şovenlerle yerel burjuva milliyetçileri tarafından, Kürdistan bağımsızlık mücadelesi ve onun önderi PKK hakkında çok şey söylenmiş çok şey yazılıp çizilmiştir. Denilebilir ki, bu güçlerin hemen hepsi, politikalarının ve eylemlerinin merkezine koydukları, bu hareketi ortadan kaldırma amaçlarını gerçekleştirmek için her yolu denemişlerdir. Özellikle son yıllarda, gösterdiği hızlı gelişme nedeniyle, gerek sömürgecilerin, gerekse sosyal şovenler ve yerel burjuva reformistlerinin manşetlerinden inmez olan bağımsızlık hareketimiz ve PKK, sömürgecilerin gündeminde devletin yapısını değiştirecek bir tehlike olma düzeyine yükselirken; diğer akımların gündemlerinde ise "anti-PKK'cilik!" ilkesi gibi biçimlere bürünerek baş hedef durumuna gelmişti.

Bu arada hemen şunu belirtelim ki, dönemin zorlukları ve gerçekleştirilmesi gereken görevlerin ağırlığı ne olursa olsun kendi zengin pratiklerinin sonuçlarını kitlelere mal etmek, Kürdistan Devrimi'nin dayandığı temelleri, siyasal hedeflerini ve düşmanın durumunu açıklamak, sömürgeciliğin emperyalist dayanaklarının özünü teşhir etmek ülkemizdeki tarihi ve toplumsal gelişmeleri tahlil ederek halkımıza doğru bilinç götürmek ve gerek sömürgecilerin gerekse yanlış akımların tahribat yapmalarını engellemek için Kürdistan bağımsızlık hareketi ve PKK'nin önderlerini yayın alanında da uygun araçlar geliştirerek onların gerçekleri çarpıtarak kitleleri yanıltmasına fırsat vermemeliydiler.

Ama PKK, yaygın ve sürekli bir faaliyet haline getirmese de bu alanda da üzerine düşeni temel olarak yapmıştır.

1975 sonlarından başlayarak birçokların alelacele, kulaktan duyma ve derme çatma düşüncelerle yayın malzemesi haline getirdikleri Kürdistan Devrimi'ne ait tezler esas olarak Kürdistan devrimcileri tarafından ve '73'lerden itibaren sistemli bir biçimde geliştirilmiş, önce ideolojik bir grubun dayandığı ortak ilkeler, daha sonra da ***Parti Programı ve Manifesto*** düzeyine yükseltilip formüllendirilerek, mücadelesine yol gösteren canlı bir rehber haline getirilmiştir.

Örgütlenme ve mücadele alanında da öncelikle, Kürdistan Devrimi'ni yönetecek temel birimleri yaratmakla uğraşan Kürdistan devrimcileri yeri geldiğinde sendikalar ve derneklerden de esas amaca hizmet edecek tarzda yararlanmışlardır.

Bu nedenle günümüz siyasal gerçekleri karşısında fazla ileri süremezseler de yerel burjuva milliyetçilerinin "PKK bu tür faaliyetleri reddeden maceracı bir harekettir" biçimindeki esasta kendi programsızlık ve eylemsizliklerini örtbas etme amacına yönelik iddiaları tam bir sahtekarlık örneğidir.

PKK'nin, Kürdistan bağımsızlık mücadelesini sahte bir legalizmin batağına çekmek isteyen bu akımlara duyduğu devrimci tepkiyi istismar etmeye kalkan küçük-burjuva reformistlerinin PKK'nin yürüttüğü mücadelenin taktik ve stratejilerinin doğruluğunu kanıtlamış olan bugünkü gerçekler karşısında söyleyebilecekleri hiçbir şey kalmamıştır. Bugün söz söyleme hakkı her zamankinden daha fazla olarak Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin yükünü omuzlayanların ve bu mücadeleyi bugün de en zor koşullar altında, büyük kayıplar pahasına azim ve kararlılıkla sürdürenlerindir. Tarih, sömürgeciler ile Kürdistan proletaryası önderliğindeki bağımsızlık mücadelesi arasında sürmekte olan sıcak mücadelenin erittiği orta sınıf ve tabakların ölü doğmuş hareketleri için hükmünü vermiştir ve bu mücadele PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin sömürgeciliği laik olduğu yere kaldırıp atacağı noktaya doğru hızla ilerlemektedir. O halde proletarya önderliğindeki Kürdistan bağımsızlık mücadelesini sonuna dek savunmayı ve zafere götürmeyi varlık nedeni haline getirmiş olan bizlerin, kısa fakat zengin deneylerle dolu mücadelemize dünya halklarının zaferle taçlanmış engin ulusal ve sosyal kurtuluş pratiklerine ve bunları temel alarak geliştirdiğimiz örgüt strateji ve taktiklerimize ve her alanda onurla yükselttiğimiz direniş ruhumuza dayanarak başta sömürgeciler ve uşakları olmak üzere tarihin mahkum ettiği tüm bu güçlere söylenecek çok sözümüz vardır.

Ayrıca sömürgecilerin ve yerel gericilerin karanlığına ittiği tarihi ve toplumsal gerçeklerimizi gün ışığına çıkarmak için gerçekleştirmemiz gereken görevlerimiz vardır. Dayatan bu görevlerin üstesinden gelmek için yayın hayatına başlayan Serxwebûn üzerine düşeni yerine getirmek için elinden gelen her şeyi yapacaktır.

Serxwebûn, Kürdistan gerçeğinin ve bağımsızlık mücadelesinin sesini duyurmak, faşist Türk sömürgeciliği ile ülkemizdeki dayanaklarını teşhir edip bunlara karşı amansız bir mücadele yürütmek, faşist Türk sömürgeciliğinin emperyalist dayanaklarını, emperyalizmin ülkemiz, bölge ve dünya halkları üzerindeki planlarını teşhir edip buna karşı mücadele eden dünya devrimci güçleri ile dayanışmayı güçlendirmek, sosyal-şovenizmi ve reformist yerel milliyetçiliği teşhir ve tecrit etmek, gerek Kürdistan'da, gerekse Türkiye'de sömürgeciliğe ve sömürgeci faşist cuntaya karşı mücadele etmekte olan güçlerin birliğini gerçekleştirmek için tüm imkanlarını seferber edecek ve bu uğurda amansız mücadele yürütecektir.

Fakat açıktır ki Serxwebûn bu görevlerini ancak Kürdistanlı devrimcilerin, yurtseverlerin ve emekçilerin aktif desteği ile gerçekleştirebilir.

Serxwebûn yazı kurulu olarak biz, gerek ülkemizde, gerekse Avrupa'da bağımsızlık mücadelemizin gür sesinin bu alanda da duyurulmasının özlemi içinde olan halkımızın, çağrımıza büyük bir içtenlikle cevap vereceklerine inanıyoruz.

23. yaşına girerken Serxwebûn'da yeniden yapılanma sorunları

Serxwebûn gazetesi 23. yaşına girdi. 22 yıldır zaman zaman çok zorlu koşullarda çıkmak zorunda kalan gazetemiz, egemen güçlerin bütün engellemelerine rağmen son derece kararlı bir biçimde yayın hayatını sürdürerek bugünlere geldi. Okurlarıyla kavuşmasının önüne dikilen yasaklamalara, onca takibat, kovuşturma, toplatma engellerine rağmen istikrarlı bir biçimde çıkmaya devam etti. İnadına çalışanları ve okurları tarafından elden ele dağıtıldı ve okundu. Kürdistan halkı onun penceresinden dünyaya ve olaylara bakmaya, anlamaya, kavramaya çalıştı. 22 yıllık bu hikayenin etrafında çok büyük gelişmeler yaşandı. Bunun ne kadar büyük ve heyecan verici bir olay olduğunu anlamak için Kürt halkının Serxwebûn öncesi içinde bulunduğu durumu ile bugün ulaştığı düzey karşılaştırılınca çok daha iyi anlaşılacaktır.

Gazetemiz yayın hayatına başlamadan önce Kürt halkının durumu kelimenin gerçek anlamıyla içler acısıydı. İdeolojisiz, felsefesiz, edebiyatsız, sanatsız, siyasetsiz kupkuru bir yaşama mahkum edilmişti. Ufku karartılmış durumdaydı. Egemen güçler onun özgür bir düşünce ve iradeye sahip olamaması için ne gerekiyorsa yapmıştır. Hatta inkar ve imha politikası gereği asimilasyon ile yok etmek için ellerinden gelen hiçbir şeyi esirgememişlerdir. Kürtlük adına bir dergi, kitap, gazete çıkartılmasına izin vermek şurada kalsın, böyle bir şeyi akıldan geçirmek bile en tehlikeli suç sayılmıştır.

Kürt halkının çağdaş bilimsel düşünceyle, ideoloji, siyaset, felsefe, sanat ve edebiyatla tanışmasından ve aydınlanmasından korkan egemenlerin bütün tedbir ve engellemelerine rağmen Serxwebûn gazetesi Apocu hareketin ***'PKK Bülteni'**nden* sonra ilk aylık yayın organı olarak çıkmış ve halka ulaşmıştır. Hem de Kürt inkarcılığının, imha ve asimilasyon siyasetinin doruğa çıktığı '82 yılında, yani 12 Eylül döneminde bunu başarmıştır. Türkiye ve Kürdistan koşullarında çıkabilmesinin hiçbir olanağı bulunmadığı için sürgünde yayın hayatına başlayan gazetemizin geride bıraktığımız 22 yıl içinde neler başardığını anlamak için Kürt halkının bugün ulaşmış olduğu aydınlanma, politikleşme ve örgütlenme düzeyine bakmak yeterli olacaktır.

Daha yirmi yıl öncesine kadar dünyanın bu en bilinçsiz, en apolitik ve en örgütsüz halkı gitmiş, onun yerine bugün dünya ve bölgedeki siyasal gelişmeleri en yakından izleyen ve hararetle tartışan, en çok politika yapan, her alanda sivil toplum örgütleri, siyasi partiler ve vakıflar inşa eden, en çok yürüyen bir halk gelmiştir. Eğer bunlar somut, gözle görülebilir birer gerçekse, bu gerçeğin yaratılmasında Serxwebûn gazetesinin tartışmasız katkıları bulunmaktadır.

Kuşkusuz gazetemizin Kürt halkı üzerinde yarattığı bu etki ona yön veren ideolojik kimlikten ve bu kimliğin mimarı olan Başkan Apo'dan bağımsız ele alınamaz. Bütün okurlarımızın da bildiği gibi gazetemizin baş mimarı, kurucusu ve başyazarı dün olduğu gibi bugün de Başkan Apo'dur. İsmi de dahil Serxwebûn projesini geliştiren Abdullah ÖCALAN yoldaş olmuştur.

Gazetemizin düzenli okurları da hatırlayacaktır ki, Serxwebûn ilkin bir kitap olarak '78 yılında çıkmıştı. 20. yüzyılda yaşanan temel çelişki ve çatışmaların etkileri altında içerik ve biçim kazanmıştı. İki kutuplu dünya koşullarında bir bakıma Doğu-Batı sentezi olarak ortaya çıkan Apocu hareketin kılavuzu idi. Serxwebûn adını taşıyan bu kitapta çözümlenen çağ, bölge ve Kürdistan toplumu ve ulusal kurtuluş probleminin çözümüne ilişkin perspektifler, 12 Eylül'den sonra illegal bir gazete olarak yayın hayatına başlayan Serxwebun'a yön veren temel kaynak olmuştur. Başkan Apo'nun İmralı zindanında kaleme aldığı ***'Demokratik Uygarlık Manifestosu'**na* kadar bu ideolojik çizgisi devam ede gelmiştir. Serxwebun gazetesi bugün de Başkan Apo'nun inşa ettiği yeni ideolojik kimlik doğrultusunda 21. yüzyıla giriş yapmış bulunmaktadır. Dün olduğu gibi bugün de Kürt halkının önünü aydınlatmaya devam etmektedir.

Serxwebûn okurları, geride bıraktığımız 22 yıllık yayın döneminde onun aracılığı ile ikinci ideolojik kimlik etrafında birlik ve örgütlülüklerini sürdürmektedir. Öz bakımdan birbirinden farklı olan ilk ideolojik kimlikten ikincisine geçişte okurlarının ciddi bir kopuş veya bölünmeyi yaşamaması, Serxwebûn'un yayıncılık açısından büyük bir başarı gösterdiğini kanıtlamaktadır. Dünya solunda bunun başka bir örneğine rastlamak mümkün değildir. Böylesine köklü ideolojik çizgi değişimi yaşayan her gazete kaçınılmaz olarak şu veya bu düzeyde okurlarının bir kısmını yitirmiştir. Bunun sayısız örneği bulunmaktadır. Ancak Serxwebûn böyle bir sorun yaşamamıştır. Bunda Serxwebûn'un başarılı yayıncılığı önemli bir yer tutsa da, esas olarak bu başarı Başkan Apo'ya aittir. O'nun kişiliği ve inşa ettiği yeni ideolojik kimliğin bilimsel, çağdaş niteliği belirleyici bir rol oynamıştır.

Bunun ne anlama geldiğini ve ne kadar önemli bir başarı olduğunu anlamak için dünya solunda yaşanan dağılmaları incelemek bize yeterli bir fikir verebilir.

Hatırlamakta büyük yarar var. Serxwebûn 22 yıl boyunca 20. yüzyıla da damgasını vuran katı sınıf ve ulus çelişkisine dayanan ve bu çelişmenin devrimci zor yöntemiyle çözümünü esas alan, sonuçta devleti ve iktidarı hedefleyen, kendi çağının genel geçer egemen doğrularını içeren PKK'nin dünya görüşünü kitlelere taşıdı. Onları bu çizgi doğrultusunda bilinçlendirip örgütleyerek biçimlendirdi. Onun etrafında yoğunlaşan Serxwebûn okurları örgütlü bir kütle oluşturdular. Bu çizgi doğrultusunda her türlü gelişmeyi yorumlayabilecek kadar sistemli bir görüş, zihniyet yapısı kazandılar. Ortaya çıkan her gelişmeden görev çıkartıp harekete geçtiler. Bunu asla küçümsememek gerekir. Çünkü Kürt halkı ve gençliği PKK'nin bu ideolojik formu ile egemen güçlerin inkar-imha siyaseti ve ulusal eritme gayreti içinde olduğu o zorlu koşullarda kendi ulusal kimliklerini yeniden inşa ettiler. Onda kendilerini buldular. Elbette bunda gerillanın payı oldukça belirleyici oldu. Ancak Kürtler ulusal kültürel aydınlanmalarını, bilinçlenip örgütlü bir halk düzeyine gelmelerini PKK'nin merkez yayın organı olan Serxwebûn'un aydınlatma gücüyle başardılar.

Ancak bu ideolojik kimlikle hem gerillanın hem de Serxwebûn'un aydınlatıp örgütlediği ve ayağa kaldırıp yürüttüğü Kürt halkı çok istediği halde kurtuluşa gidemedi. Diriliş gerçekleşmişti, ama bütün özverili çabalara rağmen kurtuluş sağlanamıyordu. Savaş tıkanmıştı. Uyanış ve diriliş için yeten eski ideolojik kimlik ve onun etrafında örgütlenen gerilla ve halkın çabası kurtuluşu sağlamaya yetmemekteydi. Sorun ne halkın ve gerillanın çabasının ve fedakarlık düzeyinin yetersizliği idi ne de Önderliğinin yoğunlaşma ve çaba yetersizliği idi. Sorun uygarlığın ve geleneğin doğru çözümlenmesine dayanan, çağın ruhuna denk düşen ideolojik kimliğin inşa edilememesinden kaynaklanıyordu. Yani sorun ideolojik cephede yaşanan tıkanmadan kaynaklanıyordu. Temelinde ideolojik kimliğin yetmezliği yatıyordu.

Başkan Apo bunu sezgisel olarak görse de aşamamaktaydı. Yeni ideolojik doğuşu başarabilmek için kendisini oldukça zorladığını, onu yakından izleyen herkes görmüştür. Ancak Önderlik yeni bir ideolojik doğuşu geliştirebilmek için gerekli olan çalışma imkanlarından fazlasıyla yoksundu. Ağırlaşan pratik buna engeldi. '93'ten itibaren geliştirmeye çalıştığı yeni perspektiflerle yaşanan tıkanmayı aşmaya çalıştı. Serxwebûn okurları bunu anı anına izleme şansını yaşadılar. '93 sonrası Serxwebûn'da yayınlanan kimi çözümlemeler dikkatle yeniden okunursa bunu tespit etmek mümkündür.

Başkan Apo'ya derinlemesine bir araştırma inceleme çalışması yürütebilmesi için ne egemen sistem ne PKK yönetimi, örgüt yapısı ve gerilla fırsat verdi. İçerden, dışardan herkes aynen Kürt sorununun açığa çıkartılması sürecinde olduğu gibi çözümünü de onun omuzlarına bıraktı. Buna Sexwebûn da dahildir. Kürt özgürlük hareketinin merkez yayın organı olmasına rağmen Serxwebûn da bu görevi başyazarının omuzlarına yıkmıştır. Oysa başyazarının arayışlarından yola çıkarak ciddi bir araştırma inceleme ve tartışma başlatabilirdi. Ne yazık ki Serxwebûn böyle bir çaba içine girmemiştir. Kendisini ciddi bir merkez organ olarak görmekten ve ciddi tartışmaları başlatan ve buna yön veren bir ideolojik teorik platform olduğunu kavramaktan uzak bir duruş sergilemiştir. Hatta böyle bir görevinin olduğunu bile hatırlamak istememiştir. Sadece yazarlarının gönderdiği çalışmaları teknik olarak düzenleyip yayınlamakla yetinen bir çalışma yürütmeyi yeterli görmüştür.

Kuşkusuz PKK yönetimi içinde sözde ideolojik donanımları en güçlü olan kadrolar da böyle bir ihtiyacın kendisini dayattığını bile görememişlerdir. Oysa yaşanan tıkanmanın nedeninin; değişen çağın ve zamanın ruhuna uygun, onun çelişki ve sorunlarına doğru karşılık veren yeni ideolojik kimliğin inşa edilememesinden kaynaklanabileceğine dair Önderliğin dolaylı/direkt dikkat çekmeleri mevcuttu. Hatta değişim ve dönüşüm çağrılarını daha V. Kongre'ye sunduğu Politik Rapor'da dile getirmişti. Ancak biz bunu anlamak bile istemedik. Her şeyi olduğu gibi ideolojik üretimi de Önderliğin omuzlarına yüklemeye devam ettik. Kongreye önerdiği değişim ve dönüşümü geliştiremedik. Sadece bayrak vb gibi biçimsel değişikliklerle kendimizi avuttuk veya kandırdık.

Kürt özgürlük mücadelesinde yaşanan tıkanmanın esas olarak ideolojik kimlikten kaynaklandığını düşünmek bile istemedik. Sonuçta devlete ve iktidara götüren eski ideolojik kimlik ile uygarlık tarihi ile bilim teknik devriminin yol açtığı ekonomik, siyasal, sosyolojik, askeri gelişmeler ve içine girilen çağ arasındaki ilişki ve çelişkiyi çözümlemeyi düşünmek şurada kalsın dogmatik zihniyet kalıpları içinde biraz daha daraldık. Adeta dogmatizmin içine daha çok gömüldük. Oysa sorun tam da buradan kaynaklanmaktaydı. Her şey yeni ideolojik kimliğin inşa edilmesini emretmekteydi. Yeni ideolojik kimlik inşa edilmeden eski sistemin aşılması ve yenisinin kurulma sürecinin açılabilmesi mümkün değildi. Sorun yeni ideolojik kimliğin inşa edilmesi kadar, onun damgasını vuracağı yeni, çağdaş, bilimsel, kapsayıcı örgüt, program, siyaset ve mücadele yöntem ve araçlarının yaratılamamasındaydı. Bunların geliştirilmesi gerekiyordu.

Kürt sorununun çözüm aşamasında yaşanan tıkanmanın bir türlü aşılamamasının en derinde yatan nedeni bu idi. Devlete götüren modern paradigma iflas etmişti. Yeni ideolojik kimlik inşa edilmeden, ondan kaynaklanan program, taktik, siyaset, örgütlenme modeli ve mücadele yöntemleri geliştirilmeden mevcut tıkanmanın aşılabilmesi mümkün değildi.

Kürt özgürlük hareketini ve halkını olduğu gibi Serxwebûn'u da bu açmazdan kurtaran yine Başkan Apo oldu.

Nitekim Başkan Apo tıkanan savaşı ve savaşa neden olan Kürt sorununu diyalog yöntemiyle ve siyasal olarak çözmenin en akılcı yol olduğunu '93'ten beri görüp ilan etmişti. Ama bu perspektif henüz kapsamlı ve sistemli bir dünya görüşü haline getirilememişti. Yine de O'nun bu çabaları karmaşıklaşan, tıkanan, büyük acılara yol açan savaşın insani ve akılcı yöntemlerle çözüme kavuşturulmasını öngören hümanist bir pratik çözüm arayışını ifade ediyordu. Bu arayışın bir sistem haline getirilebilmesi ancak günlük ağır savaş pratiğinden ve örgütsel sorunlardan kurtulmakla mümkündü. Çok ağır tecrit koşullarında da olsa günlük pratikten kopuş Önderliğin ideolojik yoğunlaşmasına olanak sundu. Ve bir iki yıllık bir araştırma inceleme ve yoğunlaşma sonucunda Kürt halkının olduğu kadar Ortadoğu ve dünya halklarının en çok ihtiyacı olan yeni ideolojik kimliği yine önderlik inşa etti.

"Serxwebûn 22 yıl boyunca 20. yüzyıla da damgasını vuran katı sınıf ve ulus çelişkisine dayanan ve bu çelişmenin devrimci zor yöntemiyle çözümünü esas alan, kendi çağının genel geçer egemen doğrularını içeren PKK'nin dünya görüşünü kitlelere taşıdı. Kitleleri bu çizgi doğrultusunda bilinçlendirip örgütleyerek biçimlendirdi. Bu çizgi doğrultusunda her türlü gelişmeyi yorumlayabilecek kadar sistemli bir görüş, zihniyet yapısı kazandırdı."

Devamı sayfa 26'da

ÇÖZÜM DEMOKRATİK FEDERASYONDUR

Ortadoğu, 2004 yılına siyasi ve askeri bakımdan oldukça hareketli girdi. Irak'taki çatışmalar kısmen azalsa da, devam ediyor. Yine Filistin-İsrail çatışması sürüyor. Bununla birlikte ABD'nin Irak'taki asker değişimi çerçevesinde İncirlik'i kullanma temelinde kapsamlı bir askeri harekata hazırlandığı belirtiliyor. Bir de bu gelişmelere paralel yaşanan diplomatik trafik var. Birçok ülke arasında mekik diplomasisi denilen türden görüşmeler gerçekleşiyor. İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi Mısır'a gitti ve her iki devlet arasında en üst düzeyde görüşmeler yapıldı. Daha sonra Suriye Cumhurbaşkanı Beşar Esat Türkiye'ye gitti. 60 yıldan sonra gerçekleşen bu ilk ziyaret çerçevesinde yoğun tartışma ve görüşmeler yapıldı. Türkiye basını, Suriye Cumhurbaşkanı Beşar Esat'a ve özellikle karısına günlerce övgüler yağdırdı. Türkiye Dışişleri Bakanı Abdullah Gül bunun ardından Tahran'a gitti ve iki ülke arasında Irak'taki durum başta olmak üzere çeşitli konuları içeren görüşmeler yapıldı. Irak'a komşu ülkelerin rutin toplantılarının sonuncusu Kuveyt'te yapıldı. Bunlar Ortadoğu'da gözle görülen ve çok tartışılan diplomatik görüşmeler. Bir de bunların dışında Ortadoğu ile ilişkili olarak ABD, AB ve Rusya'nın yürüttüğü diplomatik girişimler var. Yine alt düzeyde çok yönlü görüşmeler sürüyor. İsrail Cumhurbaşkanı, Suriyeli meslektaşını iki ülke arasındaki sorunları görüşmek için İsrail'e davet etti. Irak'lı Şii lider Abdülaziz El-Hekim Türkiye'ye davet edildi ve bir dizi görüşmeler yapıldı. Yine YNK Yerel Hükümet Başbakanı Berham Salih Türkiye'ye çağırıldı. Irak Geçici Yönetim Konseyi Selahaddin'de Irak'ın geleceğini ve yeniden yapılanmasını tartışan kapsamlı bir toplantı gerçekleştirdi. Bunlara benzer alt düzey diplomatik görüşmeler, toplantılar, kısaca siyasi ilişkiler devam ediyor.

Belirttiğimiz bu diplomatik ve siyasi hareketlilik, Ortadoğu'nun nasıl bir siyasi mücadeleye sahne olduğunu gösteriyor. Aslında bunun böyle olacağı 2003 yılından belliydi. Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi ile başlayan siyasi askeri sürecin bölge açısından köklü değişikliklere yol açacağı, uzun ve yoğun bir siyasal diplomatik mücadeleyi beraberinde getireceği zaten herkesçe tahmin ediliyordu. Nitekim, 2004 yılının daha ilk ayında yaşanan gelişmeler bu değerlendirmeyi doğrular niteliktedir.

Ortadoğu'da yeni siyasal sistem Irak merkezli gelişecektir

Öyle anlaşılıyor ki, 2003 yılında Irak'ta yaşanan savaş ve Saddam Hüseyin rejiminin çözülüşü ardından ortaya çıkan yeni durumun politik etkileri bölge düzeyinde yayılmaya devam edecek. Bazı güçler buna dayanarak yeni bir siyasi yapılanma geliştirmeye çalışacaktır. Önümüzdeki dönem bölgede yeni bir siyasi sistem gerçekleşecekse, bu kuşkusuz Irak merkezli gelişmek durumundadır. 2004 yılında bu sağlanabilir mi? Yoksa bu yönlü atılan bazı adımlar giderek daha yoğun ve yaygın bir siyasal mücadeleye mi neden olur? Siyasetin çözüm üretemediği ve kısmi anlamda savaşın devreye girdiği durumlar da ortaya çıkabilir mi? Bunlar günümüz Ortadoğu gerçeğinden çıkan sorulardır ve hiç kimse bu sorulara henüz net ve kesin cevap verecek durumda değildir. Bu soruların cevapları, süreç içerisinde politik, askeri ve diplomatik mücadelenin gelişim seyrine göre verilecek.

Öncelikle İran-Mısır yakınlaşması üzerinde durmak gerekiyor. İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi ile Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in Mısır'da yaptığı görüşme, İran İslam Devrimi ardından iki devlet arasında gerçekleşen en üst düzey görüşmedir. Bu görüşme üzerinde durmak elbette önemlidir. Zira İran İslam Devrimi ardından İran-Mısır ilişkileri uzun süre kopuk, karşıt ve giderek düşmanca bir seyir izlemiştir. İki ülke ilişkileri özellikle İran-Irak Savaşı sürecinde neredeyse savaş durumunu arz etmiştir. Çünkü Mısır savaş sırasında Irak'a en üst düzeyde siyasi ve askeri destek vermiş, hatta Irak'ın ABD ile ilişkilerini sağlayan temel devlet olmuştur. Sadece silah ve cephane de değil, çok sayıda Mısırlı gönüllü, Irak ordusu içinde 8 yıl İran'a karşı savaşmıştır. Bundan dolayı Mısır-İran ilişkileri kopuk, çatışmalı ve gergin olmuştur. İran'dan gelişen İslami Devrim rüzgarlarının Arap alemini etkilemesi, özellikle Sünni yönetimleri zorlaması, Mısır'ın politik tavır almasına yol açmıştır. Savaş bittikten sonra, özellikle Kuveyt krizi ve Körfez Savaşı ardından bu karşıtlık giderek zayıflasa da, Mısır-İran ilişkilerinde uzun süre ileri bir düzey yakalanamamıştır. Alt düzeyde kurulan ilişkiler ve bazı görüşmelerle yetinilmiştir. Bu tarzda siyasi diplomatik ilişkilerle geçen 20 yılı aşkın bir sürecin ardından, şimdi cumhurbaşkanlarının görüştüğü bir düzeye gelinmiştir? Böyle bir ilişki düzeyine yol açan gelişmenin ne olduğunu ortaya koymak kuşkusuz çok zor değil. Bu düzeyde ilişkilerin geliştirilmesine, ABD'nin genel Ortadoğu politikası çerçevesinde Irak'a yaptığı askeri müdahalesi ve Saddam Hüseyin rejimini yıkarak Irak'ı askeri denetim altına alması neden olmuştur. Irak'ta bir Arap yönetiminin olmaması ve ABD'nin bu alanda askeri denetim kurarak bütün Ortadoğu'yu buradan etkilemeye çalışması, iki ülkeyi de oldukça derinden etkilemiştir. Zaten etkilenmemeleri de düşünülemezdi. Mısır, ABD'nin Irak ve Filistin üzerinden Arap alemine karşı yürüttüğü politikalardan rahatsızlık duymaktadır. Özellikle ABD'nin cumhuriyetçi hükümeti doğrudan Arap alemine müdahale eden, Arap milliyetçiliği ve radikal İslam ile üst düzeyde çatışan bir siyaset izlemektedir. Bu durum, İngiltere'nin I. Dünya Savaşı ardından oluşturduğu Arap rejimlerini tehdit etmektedir. İngiltere o dönem her büyük kente kendi sistemi doğrultusunda bir melik oturtarak sorunu çözmeye çalışırken, ABD'nin şu an Irak üzerinden geliştirdiği müdahale İngiltere'nin yüz yıl önceki o çözümünü tümden dıştalar ve tehdit eder bir hale gelmiştir. Bütün krallıklar, ABD çıkarına artık hizmet etmeyen rejimler olarak, müdahale karşısında kendilerini yıkımla tehdit edilir durumda görmektedirler. Mısır bile, ABD ile ilişki içinde olması, bir tür cumhuriyet veya oligarşik yapılanmayı ortaya çıkarmış olmasına rağmen, ABD müdahalesine uygun bir siyasi yapılanmaya sahip değildir. Mısır, krallıklar kadar olmasa da, ABD müdahalesinden şu veya bu oranda etkilenmektedir. Dolayısıyla, hem Arap aleminin ABD müdahalesinden duyduğu rahatsızlık ve olumsuz etkilenme, hem de Mısır'ın olumsuz etkilenmesi onu ABD dışında politik arayışlara itmektedir. Bu çerçevede bir bölge ülkesi olarak İran, elbette Mısır'ın bu arayışı için elverişli bir konum arz etmektedir. Mısır'ı İran'la ilişkiye iten gelişmeleri böyle değerlendirmek hatalı değildir.

"Irak'ta Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi, en fazla Irak'la uzun bir sınıra sahip olan İran'ı etkilemektedir. Bundan öte ABD İran'ı da Saddam Hüseyin rejimiyle birlikte şer ekseninde yer alan ülkeler arasında saymaktadır. Bu nedenlerden dolayı İran İslam Devrimi'nden günümüze kadar devam eden ve çeşitli dozajlar içeren bir İran-ABD karşıtlığı, çelişki ve çatışması var. ABD Irak'ta askeri denetim sağladıktan sonra İran'a yönelik tehditlerini çok daha yakınlaştırmıştır."

İran'daki gelişmeler de benzer özellikler taşımaktadır. Irak'ta Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi, en fazla Irak'la uzun bir sınıra sahip olan İran'ı etkilemektedir. Bundan öte ABD İran'ı da Saddam Hüseyin rejimiyle birlikte şer ekseninde yer alan ülkeler arasında saymaktadır. Bu nedenlerden dolayı, İran İslam Devrimi'nden günümüze kadar devam eden ve çeşitli dozajlar içeren bir İran-ABD karşıtlığı, çelişki ve çatışması var. ABD Irak'ta askeri denetimini sağladıktan sonra İran'a yönelik tehditlerini çok daha sıklaştırmıştır. Elbette ABD İran'ı sadece Irak'tan değil, Körfez'deki askeri varlığı ile de tehdit ediyor. Yine Afganistan'a yaptığı askeri müdahale ve kuzeyden Tacikistan Azerbaycan gibi ülkelerle geliştirdiği ilişkilerle de tehdit ediyor. ABD İran'ı tam bir kuşatmaya alma politikası izliyor. Mevcut koşullarda Türkiye dışındaki bütün sınır hatlarında kuşatmayı sağlamış bulunuyor. Türkiye-ABD ilişkileri de ABD siyasetini izleyecek düzeye gelirse, kuşatma tamamlanmış denilebilir. Fakat Türkiye, ABD'nin İran'a karşı yürüttüğü siyaseti henüz kabul edip uygulamaya geçirmemiştir. Kuşatmanın tamamlanması için sadece Türkiye'nin ABD siyasetini tümüyle uygulayan bir konuma getirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla İran, ABD'nin Irak üzerinde askeri denetim kurmasından en fazla zarar gören ve rahatsızlık duyan ülkelerin başında gelmektedir. Bu nedenle ABD'nin kendisine yönelik yakın tehdidini dengeleyecek bir siyaset izlemekte, buna uygun çok yönlü bir diplomatik çalışma yürütmektedir. Rusya ve AB ile geliştirdiği ilişkiler bunun dış boyutunu oluştururken, Türkiye ve Arap ülkeleri ile de ilişki geliştirerek ABD müdahalelerine karşı bölgesel düzeyde bir direnç geliştirmeye çalışmaktadır.

İran kendini yaşatabilmek için ABD karşıtları ile ilişkilenmektedir

Günümüz İran siyaseti buna göre şekillenmektedir. İran bu siyaset çerçevesinde Mısır'la ilişki geliştirmeyi zorunlu ve kendi yararına görmüştür. Arap aleminin ABD müdahalesinden duyduğu hoşnutsuzluğu görmüş, bu temelde Arap ülkeleri ile ilişkilerine dayanarak ABD'nin tehditlerini hafifletmeyi umut etmektedir. Bunun için bütün ABD karşıtları ile ilişkilenme siyaseti izlemektedir. İran'ın bu dönemde Mısır'la bu düzeyde bir siyasi-diplomatik ilişki geliştirmesinin temel nedeni budur. İran bu ilişkiyle aynı zamanda bütün Arap alemini etkilemek, onlarla da yakın ilişki geliştirmenin önünü açmak istemektedir. Yine Mısır'la geliştirdiği ilişkilere dayanarak, Arap komşuları ile olan çelişkilerini çözümlemeyi hedeflemektedir. Geçmişten gelen sınır sorunlarını hafifletmek, böyle bir dönemde zorlayıcı olmalarını engellemek için, Mısır'ın kendisine komşu olan Arap devletleri üzerindeki etkisinden yararlanmaya çalışacaktır. Çünkü ABD, İran'ın Arap ülkeleri ile yaşadığı bu çelişkilerden yararlanmaktadır. Eğer sınır olayları sorun haline gelirse, ABD körüklemesi ile daha da büyüyerek ABD ve müttefiklerinin İran üzerinde siyasi askeri baskılarının artmasına vesile olabilir. İran bundan duyduğu korkuyla, geçmişte varolan çelişkilerin günümüzde sorun haline gelmesini engelleyebilmek için Arap alemi ile ilişkilerine önem vermektedir. Arap dünyası ile ilişkilerde de en fazla etkili olacak ilişki kuşkusuz Mısır'la geliştirilecek olandır. Dolayısıyla, geçmişteki diplomatik kopukluğu, hatta siyasal karşıtlığı tümden aşıp en üst düzeyde diplomatik ilişki kurarak, ABD karşısında kendini ayakta tutmak istemektedir. Aslında her iki ülkenin de benzer bir politika izlediği açıktır ve İran-Mısır yakınlaşmasının temel nedeni budur.

İran-Mısır ilişkilerinin Filistin-İsrail çatışması ile de bağlantısı vardır. Zira her iki devlet de İsrail karşısında Filistin'i destekleyen bir politika izlemektedirler. Buna karşılık İsrail'i de ABD desteklemektedir. Bu ülkeler ABD'nin Irak'a müdahale ile kendileri açısından yarattığı tehdidi azaltmak için, ABD'yi Filistin-İsrail çatışmasında zayıflatmayı gerekli görmektedirler. Ayrıca ABD'nin müdahalesi sadece Irak'a değil, Irak üzerinden bütün Ortadoğu'ya siyasi müdahaleyi içermektedir. ABD bunun dışında İsrail üzerinden de Arap alemi ve Ortadoğu'ya yönelik bir müdahale yürütmektedir. İsrail-Filistin çatışmasının da ABD müdahalesi ile böyle bir bağlantısı vardır. Nitekim Saddam Hüseyin rejiminin çözülmesi ve Irak'ın ABD'nin askeri denetimine girmesi Filistin-İsrail çatışmasında İsrail tarafını güçlendirmiştir. Zira Saddam Hüseyin rejimi Filistin'i fazlasıyla destekleyen bir rejimdi. '91'deki Körfez Savaşı'nda Irak ve Filistin yönetimlerinin en ileri düzeyde ittifak halinde hareket ettiklerini biliyoruz. Dolayısıyla, Saddam Hüseyin rejiminin yıkılması, Filistin siyasetine zayıflatıcı bir etkide bulunmuştur. İşte bu zayıflığı gidermek, Filistin tarafını daha güçlü ve direnir hale getirebilmek için, dış desteğin güçlendirilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Mısır-İran görüşmelerinde Filistin'e destek verme de tartışılmıştır. Dolayısıyla Filistin-İsrail çatışması da, bu gelişmelere bağlı bir bölgesel çatışma biçiminde sürmektedir. Önümüzdeki süreçte de devam edeceği anlaşılan bu çatışmanın, uluslararası boyutlarının olduğunu da görmek gerekiyor. Sorun sadece Kudüs sorununun nasıl çözümleneceği, İsrail-Filistin devletlerinin birbiri ile nasıl ilişkilenecekleri veya iki halkın bir arada nasıl yaşayacağı sorunu değildir; aslında sorun, Ortadoğu'nun nasıl yapılanacağı ve yeni uluslararası sistemin nasıl şekilleneceği sorunudur. Nitekim, bazıları hep Filistin sorununu yalnız başına bir sorun olarak gördüler ve kendi başına çözümlenebileceğini sandılar. Fakat gerçeğin öyle olmadığı ortaya çıktı. Irak rejimi çö-

zöldü ve Filistin-İsrail çatışmasının bu çözülüşle ne kadar bağlantılı olduğu açığa çıktı. Bu çatışma şimdi bölgesel bir mücadele olarak devam ediyor. 2004 yılı boyunca da devam edecektir.

Yalnız başına bir Filistin-İsrail çatışması olmadığı gibi çözümü de yoktur

Filistin-İsrail çatışması, bölge sorunları ile çok fazla iç içe olan bir sorundur. Nitekim Bush yönetimi, Irak'taki askeri müdahaleye destek oluşturabilmek için öncelikle Filistin-İsrail çatışmasını durdurmak istedi. Bu yönlü yoğun bir çalışma da yürüttü, ama başarılı olamadı. Çünkü yalnız başına bir Filistin sorunu yoktur ve dolayısıyla yalnız başına çözüm de olamaz. O nedenle Filistin-İsrail çatışması önümüzdeki dönemde hem Irak'taki mücadeleye bağlı, hem de başta Suriye olmak üzere Arap alemi ve Ortadoğu'daki siyasi askeri mücadeleye bağlı olarak gelişme gösterecektir. Savaş mı olacak, barışa mı gidilecek, sorun derinleşerek devam mı edecek, yoksa çözüme mi kavuşacak sorularının yanıtını bölgesel gelişmeler belirleyecektir. Bölge düzeyinde sorunlar çözülmez, çelişki ve çatışmalar derinleşirse, Filistin-İsrail çatışması da bunun bir parçası olarak sürer. Yok eğer bölge düzeyinde mevcut sorunlara çözüm bulma süreci gelişirse, bunun önemli bir parçasının da İsrail-Filistin sorunu olacağı, dolayısıyla bölgesel çözüme paralel olarak bu sorunda da çözüm arayışlarının gelişeceği açıktır. Ortadoğu'daki mücadeleden bağımsız bir Filistin-İsrail mücadelesi ve çözümü yoktur. Filistin sorunu günümüzde de fazlasıyla Suriye sorunu haline gelmiştir. Şöyle de diyebiliriz: İsrail, Filistin, Lübnan ve Suriye sorunları ortak bir sorun durumundadır. Bu sorun hali hazırda Filistin-İsrail çatışması biçiminde sürüyor, ama İsrail-Suriye gerginliği ve çatışması da var. Suriye ve İsrail devletleri resmen savaş halinde bulunuyorlar. Mevcut durum geçici ateşkeslere dayanarak sürdürülse de, İsrail iki ay önce Suriye'deki bazı alanları bombaladı. Dolayısıyla gerginlik, çelişki ve sorun sadece İsrail-Filistin sorunuyla sınırlı değildir. Asıl sorun Arap-İsrail çelişki ve çatışmasıdır. Dar alan olarak da Filistin-Lübnan-Suriye ile İsrail arasındaki bir sorundur.

İsrail Dışişleri Bakanlığı, İsrail ve Suriye devletlerinin mevcut savaş durumunu gidermek için geçen aylarda gizli görüşmeler yaptıklarını açıkladı. Demek ki, zorlanma var ve çözüm aranıyor. Yine ABD'nin Suriye üzerindeki ekonomik ve siyasi ambargoyu artırma yönünde kararlar aldığını biliyoruz. Dolayısıyla gerginlik sadece İsrail ile Arap devletleri arasında değil, ABD ile bu güçler arasında da var. ABD, Arap devletleri üzerinde baskı uyguluyor ve İsrail-Arap çatışmasında İsrail'i çok açık ve üst düzeyde destekliyor. Dolayısıyla yalnız başına bir Filistin-İsrail çatışması olmadığı gibi, çözümü de olmayacak. Eğer çözüm olacaksa, bütün bu devletleri kapsayacak düzeyde olacaktır. Böyle bir çözümün oluşabilmesi için de politik mücadele devam etmektedir.

Suriye-ABD yine Lübnan-ABD arasındaki yoğun politik ve ekonomik mücadele sürüyor. ABD bu güçleri kendi politik çizgisine çekmeye çalışıyor. Eğer ABD, Suriye ve Lübnan yönetimlerini tümüyle kendi siyasal çizgisine çekerse, bu alanda böyle köklü bir siyasal değişikliği yapabilirse, yine FKÖ'nün direncini –giderek siyasal bakımdan geriye düşüyor– kırabilirse, o zaman ABD çıkarlarını gözetecek bir çözüm geliştirebilir. Bu olmadan, mevcut durumda ABD müdahalesi ile bir çözümün gelişeceğini beklememek gerekiyor. Diğeri de karşılıklı anlaşmaya dayalı bir çözüm olabilir ki, bunun için de, ABD'nin AB ve Rusya ile anlaşması gerekir. Uluslararası alanda, nasıl bir Ortadoğu'nun kurulması gerektiği yönünde politik bir uzlaşma ortaya çıkarsa, onun bölgesel yansıması olarak da söz konusu Arap devletleri ile İsrail arasında da politik bir anlaşma gelişebilir.

Mevcut durumu kısaca mücadele olarak adlandırabiliriz. Esas itibariyle politik mücadele sürüyor. Filistin hattında ise çatışmalar Irak'taki gibi zaman zaman yoğunlaşarak devreye giriyor, bazen de ateşkes süreçleri gelişiyor. Bunun böyle devam edeceği anlaşılıyor. Sona ermesinin iki yolu vardır birincisi, Suriye-Lübnan-Filistin yönetimlerinin tümüyle ABD çizgisine kayması; diğeri ise ABD, AB ve Rusya arasında siyasi bir uzlaşmanın gerçekleşmesidir. Bu iki durum gerçekleşmedikçe, mevcut çatışmalara son vermek ve çözüm bulmak mümkün değildir.

"Filistin'de çatışmalar Irak'taki gibi zaman zaman yoğunlaşarak devreye giriyor, bazen de ateşkes süreçleri gelişiyor. Bunun böyle devam edeceği anlaşılıyor. Sona ermesinin iki yolu vardır birincisi, Suriye-Lübnan-Filistin yönetimlerinin tümüyle ABD çizgisine kayması; diğeri ise ABD, AB ve Rusya arasında siyasi bir uzlaşmanın gerçekleşmesidir. Bu iki durum gerçekleşmedikçe, mevcut çatışmalara son vermek ve çözüm bulmak mümkün değildir."

Kısa bir süre önce gerçekleşen Türkiye-Suriye görüşmesini de bu gelişmelerden kopuk ele almamak gerekir. Zira biz Türkiye-Suriye ilişkilerinin '98 yılındaki Adana mutabakatı ile başladığını ve bunun da PKK'ye yöneltilmiş uluslararası komplonun bir parçası olduğunu iyi biliyoruz. Bu durumda Suriye-Türkiye ilişkilerinin anti PKK veya anti Kürt temelde kurulduğu ortaya çıkıyor. Yine bu mutabakatın sağlanmasında Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in oynadığı büyük rol de bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla anti Kürt temelde kurulan bu ilişkiler, Suriye'nin ABD baskıları karşısında kendisini güvenceye alması arayışları çerçevesinde gelişerek devam etmektedir. Özellikle ABD'nin Irak'ı askeri denetim altına alması, bu iki ülkeyi de çok yakından etkileyen, zorlayan ve mevcut rejimlerini tehdit eden bir özellik taşımaktadır. Bu açıdan her iki rejim de, ABD müdahalesine karşıt bir politik vaziyettedir. Dolayısıyla uluslararası komplo çerçevesinde başlayan ilişkiler, ABD'nin Irak müdahalesi karşısında giderek daha ileri bir boyut kazanmıştır. Irak'taki değişimin yeni bir siyasi yapılanma arayışına varması, nasıl bir Irak sisteminin kurulacağının yaygın tartışılır olması ve bu temelde Kürt federasyonu oluşturma arayışlarının güncelleşmesi, bu iki devleti en üst düzeyde diplomatik ilişki kurmaya yöneltmiştir. Suriye ve Türkiye'yi mevcut gelişmeleri birlikte değerlendirerek, ortak siyaset izlemeye itmiştir.

Suriye-Türkiye arasında gerçekleşen görüşmeyi böyle özetlemek mümkündür. Yoksa görüşmeler sürecinde Türk basınının dile getirdiği hususlar çok gerçekçi değildir. Basının sanki Suriye ve Esat ailesini yeni keşfediyor gibi bir tutum takınması bir aldatmadır; ondan da öte, Türkiye'nin politik açıdan ne kadar zor durumda olduğunu ve Suriye'ye ne kadar muhtaç bir konuma düştüğünü gösteriyor. Halbuki İran-Mısır karşıtlığı gibi, Suriye ve Türkiye de uzun süre politik karşıtlık içinde olmuşlardır. Hatta bu karşıtlık Mısır-İran karşıtlığından çok daha uzun süreli ve çelişkili olmuştur. İki kutuplu dünya düzeninde Sovyet-ABD blokları arasındaki çatışmada, uzun bir kara sınırında karşı karşıya gelen ülkeler Türkiye ve Suriye olmuştur. Buna dayalı çok uzun süreli bir politik karşıtlık, hatta düşmanlık devam etmiştir. Buna bir de Hatay meselesi ve su sorunu da eklenirse, Suriye-Türkiye karşıtlığının ne kadar derin ve düşmanca bir düzey arz ettiği rahatlıkla anlaşılabilir.

Geçmiş durum böyleyken, şimdi birden bire Suriye'nin Türkiye'yi, Türkiye'nin de Suriye ve Esat ailesini yeni keşfediyor gibi davranması, aldatıcı bir yaklaşımdır. Aslında bunlar geçmişte de birbirlerini tanıyorlardı, hem de çok iyi tanıyorlardı. Şimdi neden birbirlerine bu kadar övgü diziyorlar? Bu durum biraz da denize düşenin yılana sarılmasına benziyor. Ortadoğu'daki mevcut değişim süreci karşısında yıkımla tehdit edilen iki rejimin ömürlerini uzatmak için birbirlerine sarılmasını ifade ediyor. Suriye'nin Türkiye ile bu düzeyde siyasi ilişkiler geliştirmesi tamamen ABD'nin Irak üzerinden Ortadoğu'ya yönelttiği müdahale ile bağlantılıdır. Zira ABD'nin Irak müdahalesi şimdi en fazla Suriye rejimini tehdit eden bir duruma gelmiştir. Neredeyse topun ağzında Suriye vardır denebilir. ABD siyasi ve ekonomik ambargo temelinde Suriye üzerinde baskılarını iyice artırmış durumdadır. Yine ABD'nin Irak üzerinde bu denli egemen olması bir Arap devleti olarak Suriye'yi zayıf düşürmektedir. Bu durumda Suriye kendisini ABD müdahalesi ile yüz yüze görüyor ve büyük bir yıkım tehdidi altında hissediyor. Tabii bu bir gerçektir. Kendini bu durumdan kurtarabilmek için yoğun bir politik arayış içerisinde olduğu ve diplomatik çalışma yürüttüğü de görülüyor. AB ile ilişkilerini buna göre geliştiriyor, Rusya ile ilişkileri böyledir, yine diğer Arap devletleri ve İran'la ilişkilerini sürdürüyor. Tüm bunlara dayanarak, ABD tehdidi karşısında kendini ayakta tutacak ve ömrünü uzatacak gücü yaratmak istiyor. İşte burada Türkiye, Suriye'nin en çok dayanmak istediği bir güç olarak gündeme gelmiştir. Türkiye'nin ABD ile de ilişkili bir devlet olduğunu dikkate alarak, Türkiye ile geliştirdiği ilişkilere dayanarak kendisini korumayı amaçlıyor. Türkiye ile kurduğu ilişkilerdeki temel hesabı kesinlikle budur. Türkiye-ABD ilişkileri iyidir, dolayısıyla Türkiye ile iyi ilişkiler geliştirirsem ABD'nin üzerimdeki baskılarını hafifletebilirim; ABD'nin yıkım tehdidini ortadan kaldırabilirim hesabını yapıyor. Suriye'deki rejim buna dayanarak ömrünü uzatmak istiyor. Tabii ekonomik ilişkileri geliştirmeye dönük hesapları da var. Bunlar da ambargo altındaki Suriye'nin ekonomik durumunu düzeltmesi açısından elbette önem arz ediyor, ama esas amaç ABD müdahalesinin yıkıcı tehditleri karşısında Türkiye'ye dayanarak kendini yaşatmak olduğu kesindir.

Peki Türkiye böyle bir durumda Suriye'ye neden bu kadar yakınlık gösteriyor? Bunun da esas nedeninin Irak'taki gelişmeler olduğu kesindir. Kuşkusuz Türkiye'nin de ekonomik arayışları var. Özellikle Suriye pazarını kendi ekonomisinin gelişimi açısından yeni bir alan olarak kullanmak istiyor. Bu Türkiye'ye önemli bir ekonomik kazanç da getirebilir, ama birinci planda mevcut ilişkinin bu amacı güttüğünü söylemek doğru değildir. Türkiye'nin birinci plandaki amacı, Irak'taki gelişmeler karşısında Suriye ile ortak bir politika izlemektir. Türkiye Suriye ile politik ittifak ve güç birliği oluşturma arayışındadır. Irak'taki gelişmelerden Türkiye'yi rahatsız eden nedir? Kuşkusuz Güney Kürdistan'daki gelişmeler ve gelişmekte olan Kürt federasyonlaşmasıdır. Türkiye bundan büyük rahatsızlık duymaktadır. Bu açıdan nasıl ki, Adana mutabakatı ile başlayan ilişkiler anti PKK ve anti Kürt eksenine oturmuşsa, şimdi cumhurbaşkanları düzeyinde diplomatik görüşmelere varan ilişkilerin de yine anti Kürt eksenine oturduğu kesindir. Türkiye Güney Kürdistan'da bir federasyonun gelişmesini kendi açısından stratejik düzeyde bir tehlike olarak görmektedir. Buna karşı çok yoğun bir siyasi faaliyet yürütmekte, hatta askeri tehditte bulunmaktadır. Suriye ile ilişki ve ittifak geliştirmenin de, Türkiye'nin yürüttüğü siyasi çalışmaların önemli bir ayağını oluşturduğu açık. Irak'ı bir Arap devleti sayıp, Kürt federasyonlaşmasının bu Arap ülkesini bölmek anlamına geldiği tezini işleyerek Suriye'yi kendi Kürt karşıtı stratejisine çekmeyi amaçlamaktadır. Türkiye sadece Suriye'ye yönelik böyle bir yaklaşım içinde değildir, aynı yaklaşımı İran ile ilişkilerinde de sürdürüyor. Nitekim, Suriye ile görüşmelerin ardından Türkiye Dışişleri Bakanı Abdullah Gül hemen Tahran'a gitti ve benzer konuları içeren diplomatik görüşmeleri İran yönetimi ile de yaptı. Güney Kürdistan'da Kürtler yararına gelişebilecek herhangi bir oluşuma, bir Kürt federasyonlaşmasına karşı Türkiye, İran ve Suriye ittifakını yaratmaya çalıştılar. Türkiye'nin bütün çabası kendi Kürt karşıtı stratejisini İran ve Suriye'ye kabul ettirmek, buna dayanarak Irak'ta Kürtler yararına yeni bir siyasi yapılanmanın gelişmesini engellemeye çalışmaktır. Türkiye bütün gücünü bu hedefi gerçekleştirmeye yöneltmiş bulunuyor. Dolayısıyla bu hedefi gerçekleştirmek için Suriye'yi kendisine temel dayanak yapmayı amaçlıyor. Türkiye, bu iki ülke ile stratejik bir mutabakat oluşturarak Irak'taki halk toplulukları üzerinde baskı kurabilirse, Kürtler lehine oluşabilecek bir siyasi yapılanmayı engelleyebileceğini ve böylece ABD'yi zayıflatabileceğini düşünüyor. Kürtlerin Irak'ta belli bir siyasi yapılanmaya gitmesini engelleyemese de, Suriye ve İran'la geliştirmek istediği stratejik ittifaka dayanarak ABD'nin benzer politik yaklaşımı Irak dışındaki alanlara taşırmasını, özellikle Türkiye'den Kürt sorununun çözümünü istemesini engellemeyi hedefliyor.

Türkiye'nin mevcut yönetimi, Irak gitti, hiç olmazsa diğer alanları elde tutalım yaklaşımı içerisindedir. Suriye ve İran'la güçlü bir ittifak oluşturarak, ABD'yi bu ittifakla ilişki kurmaya zorlamayı amaçlıyorlar. Türkiye, ABD'nin Kürtlerle ilişki geliştirmesine ortam bırakmak istemiyor. Türkiye-Suriye yakınlaşmasının Türkiye açısından temel amacı, anti Kürt bir ittifak oluşturmaktır. Türkiye İran'a da benzer bir politik yaklaşım gösteriyor. Hatta bunlarla sınırlı kalmayan Türkiye, Irak'ın Şii lideri Abdülaziz El-Hekim'i ve YNK yöneticisi Berham Salih'i davet etmesi de aynı amaca yöneliktir. El-Hekim ile, Kürtlere bazı hakların verilmesini önleyecek bir politik ittifak yapılmaya çalışılmıştır. "Madem Irak'ta federasyon oluşturuluyor, bu etnik temellere değil coğrafi esaslara dayansın" denilerek, Kürtlerin kendi kimlikleri ile bir yönetim gücü kazanmalarının önü alınmaya çalışılıyor. Eğer Kürtler kendi kimlikleri ile bir federasyonlaşmaya giderlerse bunun Irak'ın birliğini tehdit edeceği tezini işleyerek, Irak'ın Şii Araplarını bölünme korkusuna kaptırıp, milliyetçi duyguları geliştirerek Kürt-şii çelişkisini geliştirmek istiyorlar. Diğer yandan Berham Salih'i çağırarak aslında açıkça tehdit etmek istiyorlar. Zaten hükümet yetkilileri basına yaptıkları açıklamalarda açıkça tehdit içeren ifadeler kullandılar.

2004 yılı yeni sistem arayışı ile geçecek

Bütün bunların ışığında yeni yıla girişte Irak'ta ne tür gelişmeler yaşanıyor? 2003 yılının sonuna gidilirken Saddam Hüseyin'in yakalanması önemli bir olay olarak gerçekleşti. Bu yakalanma olayı o dönemde yoğun tartışıldı ve çok yönlü değerlendirmelere tabii tutuldu. Herkes gibi biz de bu olayı somut verilere dayanarak değerlendirmeye ve kendi çizgimiz açısından gerekli sonuçları çıkarmaya çalıştık. Yeni yılın ilk ayındaki gelişmeler bu değerlendirmelerimizi önemli ölçüde doğrular niteliktedir. Zira yeni yıla girişle birlikte Güney Kürdistan'dan başlamak üzere yeni Irak'ın nasıl şekilleneceği, Irak'ta federasyon ve demokratik yapılanmanın nasıl olacağı konusunda yoğun bir tartışma başlamıştı. Mevcut gelişmeler 2004 yılının yeni Irak'ın nasıl olacağı sorusuna cevap aranan bir yıl olacağını göstermektedir.

Diğer yandan rejimin çözülüşü ardından Irak'ta yaşanan mücadeleyi değerlendirmek gerekiyor. Zira biz değerlendirmelerimizde çatışmaların durmayacağını, ama eski yoğunlukta da olmayacağını ifade etmiştik. Yeni yılın ilk ayında bu yönlü gelişmeler yaşandığı gözükmektedir. Nitekim daha şimdiden Irak'taki çatışmalarda kısmi bir azalma görülmektedir. Kuşkusuz çatışma bitmemiştir ve tahrip gücü olan çatışmalar devam etmektedir, ama yoğunluk 2003 yılındaki gibi değildir. Çatışmaların yoğunluğu giderek biraz daha azalacaktır. Bunun yerine siyasal mücadele daha çok öne çıkacaktır. Siyasal mücadeleyi de yeni sistem arayışı ve halkın ABD işgaline, istikrarsızlığa ve yoksulluğa karşı protestosu bi-

çiminde ele almak gerekir. Nitekim yeni sistem arayışını ifade eden diplomatik ilişki ve görüşmeler, yoğun biçimde gelişmektedir. Diğer yandan değişik alanlarda halkın mevcut duruma tepkisi de gelişmektedir. Silahlı şiddet yerine halkın kitlesel tepkisinin birçok nedenle giderek daha fazla geliştiğini görüyoruz. Bu durum 2004'te Saddam Hüseyin'den de etkilenerek daha fazla gelişebilir. Siyasi mücadele şimdiye kadar daha çok halka dayalı sürüyordu, bundan sonra Sünni Arap toplumunda Saddam Hüseyin'e dayalı kitlesel hareketler gelişebilir. Bu da 2004 yılında Irak'taki çelişki ve mücadelelerde bir eksilmenin olmayacağı, ama mücadele yöntemlerinde belirttiğimiz gibi değişiklerin yaşanacağını göstermektedir.

Diğer bir husus, Saddam Hüseyin'in nasıl yargılanacağı konusuydu. Yakalanır yakalanmaz Saddam Hüseyin'e ilişkin çok şey söylenmiş, hatta rencide edici deyimler kullanılmıştı. Herkes kendi çıkarına göre bir Saddam Hüseyin tanımını geliştirmeye çalıştı. Irak'ta son 30 yılda gelişen diktatörlüğün nedenlerini sorgulamak, Saddam Hüseyin diktatörlüğünü iç ve dış dayanakları ile birlikte çözümlemek yerine, her şeyi Saddam kişiliğine bağlayan dar ve sığ yaklaşımlar ortaya çıktı. Bu tartışmalara paralel olarak Saddam'ın nasıl yargılanacağı konusu da daha ilk günden tartışma gündemine geldi. Hatta ne kadar sürede asılabileceğine dair görüş belirtenler de oldu. Yine Saddam'ın mevcut duruşunun kabul edilmez olduğunu, ilaç verilerek Saddam'ın o duruma düşürüldüğünü iddia edenler de ortaya çıktı. Bu yoğun tartışmalar 2004 yılının başında biraz durulmuş ve bir yörüngeye girmiş görünüyor. Eskisi kadar ölçüsüz tartışmalar yok, ama Saddam Hüseyin'in nasıl yargılanacağı sorusu hala gündemde. Bu konuda yeni yılın ilk ayında ABD'den önemli bir açıklama geldi. ABD yetkilileri Saddam Hüseyin'i savaş suçlusu saydıklarını ve buna göre muamele yapacaklarını açıkladılar. Kuşkusuz bu önemli bir açıklamaydı. Çünkü savaş suçlusu sayılan bir kişinin bazı hakları var. Bu karar yargılama sürecini etkileyecektir. Saddam Hüseyin istediği soruya cevap verecektir ve her konuda yargılanamayacaktır. Yargılanması ancak savaşı ilgilendiren hususlar üzerinden gerçekleşebilecektir. Tabii bu da önemli noktaları içeriyor. Saddam Hüseyin'in çok belirgin bazı savaş durumlarının esas alınması temelinde yargılanacağı anlaşılıyor. Çok dar ve yüzeysel bir yargılanmanın olacağı, Saddam Hüseyin gerçeğinin yeterince çözümlenmesinin engelleneceği görülüyor. Oysa Saddam Hüseyin için zamanın en tehlikeli diktatörü denilmişti. Yine en büyük düşman olarak değerlendirilmişti. Madem öyleyse o zaman neden yargılanması bu kadar dar ve yüzeysel ele alınıyor? Saddam Hüseyin'in sorgulanmasının birçok konuda savaş suçlusu adı altında engellenerek gündemden düşürüleceği görülüyor. Oysa Saddam Hüseyin Amerika'ya karşı savaşmadı bile. Ne '91'deki Körfez Savaşı'nda ciddi bir savaş yürüttü ne de 20 Mart 2003'te başlayan savaşta devleti savaşa sürdü. Aslında sadece propaganda savaşı yürütmüştü. Dolayısıyla, böyle bir kişinin ABD tarafından savaş suçlusu sayılması maksatlıdır.

Saddam'ı yaratan Batı sistemidir

Amerika Saddam'ın çok yönlü sorgulanıp yargılanmasını engellemeye çalışıyor. Çünkü aksi durumda Amerika'nın 50 yıldır öncülük ettiği ve adına demokratik denen Batı sisteminin kirli yüzü ve komploları ortaya çıkacaktır. Bu sorgulamalar aslında Saddam'ın yalnız olmadığını, onu bir sistemin yarattığını ortaya çıkaracaktır. Bu da diktatörlüğü yaptırtanın ve Halepçe gibi insanlık suçu sayılan katliamları ortaya çıkartanın ABD'nin öncülük ettiği sistem olduğunu kanıtlayacak ve Saddam şahsında ABD sistemi yargılanıp mahkum olacak. İşte ABD bunu engellemeye çalışıyor.

Avrupa ile ABD bu konuda ittifak halindedir. Nitekim Saddam yakalandığı an, ABD'yi ilk kutlayanlar Fransa ve Almanya olmuştu. Halbuki bu devletler Amerika'nın Irak müdahalesine karşıydılar. Peki Saddam'ın yakalanmasından niye bu kadar hoşnut oldular? Neden ilk açıklamayı onlar yaptı? Bu açıklamaların birer uzlaşma mesajı olduğu giderek kanıtlanıyor. "Saddam yargılamasını derinleştirmeyelim, kendi aramızda bir mücadeleye konu yapmayalım, sistem zarar görmesin" mesajını verdi bu devletler. Amerika'nın Saddam Hüseyin'i savaş suçlusu sayması da, Avrupa'dan gelen bu mesajı kabul ettiğini gösteriyor. Amerika Saddam'ı savaş suçlusu saydığını ilan ederek de, Saddam Hüseyin'in kendisine uzlaşma çağrısı yapmış oluyor. Saddam Hüseyin'e "biz seni yormayacağız, suçlamayacağız, yaşamana imkan vereceğiz, sen de bizi zor duruma düşürecek tutum ve açıklamalardan vazgeç" denilmiştir. Rahat yaşama karşılığında Saddam Hüseyin'in susması istenmiştir. Böyle bir uzlaşma çağrısı var. Tüm uluslararası demokratik güçlerin, bölge halklarının özellikle de Kürt halkının, insan hakları savunucularının ve hukukçuların buna karşı uyanık olması gerekiyor. Saddam Hüseyin'in yargılanmasının böyle yüzeysel geçiştirilmesine kesinlikle izin vermemek gerekiyor. 30 yıl boyunca, Saddam Hüseyin yönetimi altında Irak'ta yapılanların didik didik edilerek açığa çıkartılması, bundan kim ne kadar sorumlu ve suçluysa netleştirilip mahkum edilmesi gereklidir. Biz intikamcı değiliz, aynı derecede cezalandırılsın demiyoruz, ama hiç olmazsa gerçekler açığa çıksın. Şii ve sünni kesimleri ile Arap halkı ne kadar katliamdan geçti? Türkmen ve Asuriler ne kadar katledildi? En önemlisi Kürtler nerede ne kadar katledildi? Halepçe katliamı neye dayanarak ve nasıl yapıldı? Enfal hareketleri Kürdistan'da nasıl düzenlendi? Ne kadar insan katledildi? Katliamlarda hangi yöntemler uygulandı? Saddam Hüseyin bütün bunları yaparken ekonomik, siyasi ve askeri olarak kime dayandı? Gücünü nereden aldı? Bütün bu baskı araçlarına nasıl sahip oldu? Halepçe'deki kimyasal gazları kimden aldı? Kimyasal gaz üreten fabrikaya nereden sahip oldu? İnsanlık vicdanının rahatlatılması için tüm bunların açığa çıkartılması gerekiyor. Geçmiş rejimin bu biçimde irdelenip sorgulanması ardından ancak Irak'ta demokratik, özgürlükçü ve adil bir rejim ortaya çıkabilir. Geçmiş sorgulanmadan, bölge halkları için kardeşlik ve birlik içeren bir siyasi yapılanma ortaya çıkamaz.

"Kürdistan üzerinde uygulanan inkar ve imha süreci dikkate alınırsa, elbette kimlik sorunu öne çıkmaktadır. Dolayısıyla Kürdistan federasyonlaşmasını basite almamak, önemsemek gerekir. Elbette eyaletlere dayalı federasyonlaşma da halkların kendilerini ifade etmelerine bir biçimde imkan verebilir, Kürtler birkaç eyalet biçiminde kendilerini ifade edebilirler, ama ulusal ve kültürel gelişimin sağlaması için Kürdistan federasyonu önem taşımaktadır."

Irak'taki federasyon tartışmalarının nasıl sonuçlanacağı ve Irak'ın yeniden yapılanmasının nasıl olacağı, eski diktatörlük rejiminin yargılanıp mahkum edilmesi ile yakından ilişkilidir. Çok yüzeysel ve dar bir yargılama yapılır ve eski sistem çözümlenip mahkum edilmezse, Irak'ta kalıcı istikrarlı bir demokratik yapılanmanın gelişmesi mümkün değildir. İstikrarlı ve Ortadoğu birliğine hizmet eden bir demokratik yeniden yapılanma ancak, bu kadar çelişki ve çatışmaya neden olan diktatörlüğü ortaya çıkaran eski sistemin çok köklü yargılanıp mahkum edilmesi temelinde gerçekleşebilecektir. Yeni yılla birlikte hem Irak'ta hem de bölge ve uluslararası alanda bu çerçevede yoğun bir tartışma başlamış bulunmaktadır. Irak'ın yeniden yapılanmasının nasıl olacağı tartışması siyaset gündemine iyice oturmuştur.

Bu konuda öncelikle hemen herkesin federasyonun zorunlu olduğunu kabul ettiğini belirtmek gerekiyor. Çünkü ortada bölünmüş bir Irak var ve bunu ancak federasyon birleştirebilir. Yine Irak'ın değişik halklardan oluşması, farklı özellikler arz eden bölgeleri içermesi ve siyasi yapılanması da bir federasyonu zorunlu kılmaktadır. Kalıcı ve istikrarlı bir siyasi sistem yaratılmak isteniyorsa bu ancak federasyonla sağlanabilir.

Diğer yandan ABD'nin bölgedeki çıkarları ve İsrail'in güvenliği gibi hususlar Irak'ta çok merkezileşmiş bir siyasi yapıyı istememektedir. ABD ve İsrail'in çıkarları açısından da merkezi yapının zayıf ve gücün dağınık olduğu bir sistem uygun düşmektedir. Tüm bunlar dikkate alınırsa, Irak'ın yeni siyasi sisteminin federasyon temelinde gelişeceği kesindir. Federasyonlaşma konusunda çok büyük bir mutabakat vardır. Sadece Türkiye gibi birkaç istisna güç federasyona karşı çıkmaktadır. Onlar da Kürt karşıtlığını psikolojik hastalık düzeyinde yaşadıkları için böyle bir siyaset izlemektedir. Zira yüz bini bile bulmayan Kuzey Kıbrıs halkı için ayrı devlet isterken, bunun için kılı kırk yararcasına mücadele ederken, nüfusu on milyonlara varan bir halk için federasyona bile karşı çıkan bir zihniyetin ne kadar milliyetçi, dar, kendinden başkasını düşünmeyen ve katliamcı bir zihniyet olduğu açıktır. Bu nedenle Türkiye'den yükselen, "üniter devlet kurulsun, merkezi yapı oluşsun" seslerinin Irak'ta rağbet bulması mümkün değildir. Türkiye bunu Irak Türkmenlerine dayandırarak geliştirmek istedi, ama Türkmenlerin önemli bir kısmı şimdi bu nedenle Türkiye'den kopmuş durumdadır. Çünkü Türkmenler üniter devleti savunurlarsa kendilerini inkar ederler; kendi kimliklerini yok sayan bir sistemin kurulmasını istemek gibi çok mantıksız bir duruma düşmüş olurlar. O nedenle Irak içinde bu fikri destekleyecek aklı başında kimseyi bulmak mümkün değildir. Türkiye bu tezi Suriye ve İran'a kabul ettirmeye çalışsa da, o sistemleri kendisi gibi bir Kürt karşıtlığına çekmekte de zorlanmaktadır. Belki bu ülkelerde Türkiye stratejisine yakın veya aynı düşünceye sahip kişi ya da gruplar olabilir, ama devlet olarak Türkiye ile aynı çizgiye gelmekte onlar bile zorlanmaktadır. O açıdan Türkiye istediği kadar federasyona karşı olduğunu ve üniter devlet istediğini söylesin, Irak içinde veya uluslararası alanda destek bulamayacağı, bölgesel destekleyicilerle de ciddi bir güç oluşturamayacağı açıktır. Nitekim Türkiye de, mevcut gelişmelerin kendisini aştığını gördüğü için propagandada federasyona karşı çıksa da, siyaseten bu yaklaşımı aşmış görünüyor. Belki içinden geçen budur ama onun gerçekleşmeyeceğini de artık görüyor. Bu nedenle istemese de, mevcut realiteyi dikkate alan bir politika izlemek zorunda kalıyor. Türkiye bu nedenle federasyonu kabul etme noktasına gelmiş bulunuyor.

Tartışma şimdi esas itibariyle nasıl bir federasyonlaşmanın olması gerektiği üzerinde yoğunlaşıyor. Bu konuda da gündemleştirilen husus, etnik federasyon mu yoksa coğrafi federasyonlaşmanın mı oluşacağı yönündedir. Etnik federasyonlaşma fikri daha çok Kürtler tarafından savunuluyor. Çünkü Kürtler kendi kimliklerine dayalı, dil ve kültürlerini özgürce geliştirdikleri ve buna dayalı bir ekonomik ve sosyal yaşam için böyle bir federasyonlaşmanın zorunlu olduğunu belirtiyor. Tarihsel olarak inkar edilmişlik ve yok edilme sürecine sokulmuşluk durumu da Kürtlerde böyle bir hassasiyeti geliştirmiş bulunuyor.

Irak'taki diğer halkların etnik federasyon fikrini aynı düzeyde savunduğu söylenemez. Aslında Türkmen ve Asurilerin çıkarları da, kültürel gelişmelerini özgürce sağlamaları açısından bundan yana. Fakat nüfusları az olduğu için ve geniş coğrafyalara yayılmış bulundukları için, böyle bir federasyonlaşmada Kürtlerin baskısı altında kalacaklarını düşünüyorlar.

Şii Arap topluluğunun ise etnik gelişme gibi bir sorunu yok. Şiilerin sorunu ise daha çok ekonomik kaynaklar üzerinde yoğunlaşıyor. Özellikle petrol yataklarına kimin sahip olacağı sorunu, aslında nasıl bir sistemin olması gerektiği konusunu gündeme getiriyor. Şiiler, Kürtlerin etnik federasyonla geniş bir alanı denetlemeleri altına almalarının ve özellikle zengin petrol kaynaklarına sahip olmalarının kendilerini zayıflatacağını düşünüyor. Özellikle Kerkük, bu konuda baş sorun durumundadır. Kerkük'e sahip olma, esas itibariyle zengin ve kaliteli petrol kaynaklarına sahip olma anlamına geliyor. Bu noktada Kerkük'ün de içinde bulunduğu bir Kürdistan federasyonuna Arap topluluğu elbette sıcak bakmıyor.

Federasyon Irak için kesin bir zorunluluktur

ABD'nin yaklaşımı çok net açığa çıkmamış olsa da, Kürdistan federasyonlaşmasını destekler nitelikte olduğu gözleniyor. Zira Güney Kürdistan'daki gelişmelerin Amerika'nın bilgisi ve teşviki temelinde gerçekleştiği söyleniyor. ABD ve İsrail'in Arap gücünü zayıflatıp kendi denetimlerini artırmak için Kürtleri daha güçlü kılacak bir federasyonlaşmayı kendi çıkarlarına daha uygun görecekleri anlaşılıyor. Bu bakımdan KDP ve YNK'nin kendi yönetimlerini ortadan kaldırarak ortak bir yönetim altında birleşme karar almalarının ABD tarafından teşvik edildiğini düşünmek gerekir. Bu bakımdan, ABD ve İsrail yaklaşımlarının Kürdistan federasyonlaşmasını kabul eder nitelikte olduğu söylenebilir. Ancak ABD'nin tek yaklaşımının bu olduğunu da düşünmemek gerekiyor. Etnik federasyonlaşma ABD'nin çıkarına uygun olduğu gibi, coğrafi esaslara dayalı bir federasyonlaşmanın da, eğer istikrar onunla sağlanırsa ABD tarafından reddedileceğini sanmıyoruz. ABD o tarz bir federasyonlaşmayı da çıkarlarına uygun görebilir.

Bunların dışında Avrupa'nın nasıl bir yönetim istediği veya BM'nin nasıl bir çözümü gündemleştireceği henüz belli değildir. Belli olan Türkiye'nin tutumudur. Federasyona karşı çıkmanın bir sonuç vermeyeceğini gören Türkiye, nasıl bir federasyon olacağı fikrini en çok tartıştıran, etnik federasyona karşı çıkarak eyalet sistemine dayalı bir federasyonlaşmayı gündemleştiren, hatta tehdit edercesine Irak'a dayanan bir çizgi izlemektedir. Türkiye Kürdistan federasyonlaşmasını kendi güvenliği ve çıkarları açısından tehdit edici görmektedir. Dolayısıyla Irak'taki federasyonlaşmayı Kürt inkarı stratejisine uygun bir çizgide geliştirme çabası içerisindedir. Hala Kürt karşıtı stratejinden vazgeçmemiş, inkar politikasını bırakmamıştır. Bu politikasını Irak'ta nasıl hayata geçireceğinin arayışı içerisinde olan Türkiye, Suriye ve İran'a da kabul ettirmeye çalışmaktadır. Etnik federasyonlaşmanın Irak'ı böleceği tezini savunarak, bölünmüş Irak'ın Suriye ve İran açısından da tehlike yaratacağını belirterek, bu devletlerle birlikte etnik federasyonlaşmaya karşı bir politik ittifak oluşturmaya çalışmaktadır. Suriye ve İran'la son görüşmelerinde böyle bir politik arayışın gündemleştiği kesindir. Şii lider Abdülaziz El-Hekim'in Türkiye'ye davet edilmesi de bununla bağlantılıdır. Türkiye'de bu temelde görüşmeler yapılarak Şii Araplar etnik federasyon fikrine karşı çıkarılmaya, coğrafi temele dayanan federasyonlaşma siyasetinde mutabakat oluşturulmaya çalışılmıştır. YNK'li Berham Salih de bu konuda uyarılmak ve benzer bir çizgiye çekilmek için çağırılmıştır. Türkiye Irak'ın nasıl yapılandırılacağı ve nasıl bir federasyonun şekilleneceği konusunda bir taraf haline gelmiştir. Bu nedenle yoğun bir çalışma ve mücadele içerisinde bulunmaktadır.

Devamı sayfa 27'de

DEĞİŞİM BİR MÜCADELE ÇİZGİSİDİR

❖ Bilim Sanat Komitesi

Değişim devlet, örgüt ve toplumlar için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. Zamanında değişemeyen devletler, örgütler ve toplumlar aşılmaya mahkumdur. Her gün toplumda yeni ihtiyaçlar, sorunlar ortaya çıkmaktadır. Ekonomik, sosyal ve kültürel yaşam durağan olmadığı gibi, bunları dikkate alması gereken siyasal alan da durağan değildir. Yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasal gelişmeler devletlerin, örgütlerin ve toplumların ona göre yeniden örgütlenip değişmesini zorunlu kılmaktadır. Bu, toplumların en temel yasasıdır. Hiçbir güç bu gerçekten kaçamaz. Ekonomik ve sosyal gelişmeler aslında ortaya çıkan değişim ihtiyacını da belirler. Ancak bunun karşısına her zaman dikilenler olmuştur. Özellikle eski ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal yaşamdan beslenen, onunla güç kazanan çevreler değişime karşı her zaman direnmişlerdir. Tarihin yaşadığı en temel gerçeklerden biri de budur. Bunlara statükocu, tutucu güçler diyoruz. Bunlar eninde sonunda değişim ihtiyacı karşısında duramayarak çözülmüşler, siyasal, sosyal, ekonomik yaşamdan çekilmişlerdir.

Devrimciler olmadan yaşam olmaz

Toplum tarihi içinde bu statükocu, tutucu güçlerin yanında her zaman değişimden yana olan, geleceği gören statükocu ve muhafazakar güçlere karşı mücadele vererek toplumların önünü açmak isteyen devrimci güçler de bulunmuştur. Tarih, bir bakıma statükocu güçlerle toplumların önünü açan ve tıkanıklıkları aşan devrimci güçler arasındaki mücadele tarihidir. Bu yönüyle tarihin tekerleğini döndüren, insanlığı sürekli ilerletmeye çalışan, devrimci güçler olmuştur. Devrimci güçlere aynı zamanda toplumun canlı, dinamik yeni güçleri demek de doğrudur. Onlar olmadan yaşam da olamaz. Yaşamı anlamlı kılan, insanlığın sürekli yeni ufuklar kazanmasını sağlayan, umut ve özlem içinde tutanlar bu güçler olmuştur. Nitekim tarih tutucu, statükocu kesimleri mahkum ederken, devrimci güçleri sürekli saygıyla anmıştır. Toplum ve insanlık onlara değer vermiş, edebiyatta, sanatta, kültürde en fazla devrimci kişilik ve güçler işlenmiş ve onure edilmiştir. Edebiyatın, sanatın, kültürün tutucu, statükocu, değişim karşıtı güçleri işlediği ve onure ettiği görülmemiştir. Onları yalnızca değişime öncülük eden devrimci güçlerin değerinin daha iyi anlaşılmasını ve onure edilmesini sağlayan biçimde işlemiştir. Kötülükler, çirkinlikler, gerilikler ortaya konmadan, devrimci ve değişimci güçlerin değeri anlaşılamaz.

Toplumların bu yasası, Kürt halkı için de geçerlidir. Kürt halk tarihi daha çok olumsuzluklarla anılıyorsa, bunun nedeni tutucu, statükocu, gerici güçler karşısında devrimci güçlerin zamanında ortaya çıkmamasıdır. Bir toplumda devrimci güçler ortaya çıkmazsa, o toplumlar yaşamın akışına kapılmaktan kurtulamazlar. Değişen sosyal, ekonomik, kültürel ihtiyaçlara cevap veremediklerinden dolayı da irade kazanamazlar. Nitekim Kürtler kendilerini irade yapacak değişim güçlerini ortaya çıkaramadıkları için başka güçlerin egemenliklerine girmişler ya da sosyal, ekonomik, kültürel yaşamları diğer toplumların gerisinde kalmıştır. Kürdistan tarihinde bu talihsiz duruma son veren, Kürt'ün iradesiz kalması ve başka güçlerin denetimine girmesini ortadan kaldıran bir güç olarak PKK'nin ortaya çıkmasıyla birlikte, Kürtler de tarih sahnesinde yerlerini almaya başlamışlardır.

Binyılların durağanlığı ve ortaya çıkardığı sonuçlar PKK ile birlikte aşılmaya, Kürt toplumu dinamizmini ortaya çıkarmaya ve irade olmaya başlamıştır. Bu, Kürt'ün kendi elleriyle yazdığı bir tarih olmuştur. Dolayısıyla PKK yalnız günümüze ait bir güncel mücadele değil, tüm tarihle hesaplaşarak, onun tüm kirini ve pasını atarak Kürt halkını geleceğe taşıma hareketi olmuştur. O açıdan da Kürdistan tarihindeki yeri hiçbir zaman unutulmayacaktır ve Kürt tarihinin saygıyla anacağı bir mücadele olacaktır.

PKK, çıkışından itibaren gericiliğin, tutuculuğun, statükoculuğun Kürt halkına çok şey kaybettirdiğinin, Kürtlerin sosyal, ekonomik, siyasal ihtiyaçlarına zamanında cevap verilmediğinin bilincinde olarak, siyaset tarzını sürekli değiştirip dönüştüren bir çizgi haline getirmiştir. Başkan Apo şahsında Kürt halkı, sürekli kendini yeni koşullara uyarlayan bir önderliğe sahip olmuştur. Başkan Apo bu özelliğiyle Kürt halkının tarih boyunca kazandığı en büyük değer olmaktadır. Çünkü kazanımlarını bu zihniyete ve siyasal anlayışa sahip olan önderlikle elde etmiştir. Yine geleceğini de böyle bir zihniyet ve siyaset tarzıyla kazanacaktır. Eğer Kürt halkı Başkan Apo'nun önderliğini iyi anlar, bunu bugün olduğu gibi yarın da tüm ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal yaşamına uygularsa, Kürt halkının geçmiş tarihte olduğu gibi artık geri ve iradesiz kalması mümkün olmayacaktır. Bu nedenledir ki Başkan Apo için ***Ulusal Önder*** ve ***Kürt Halk Önderi*** sıfatları layık görülmüştür.

Başkan Apo daha ilk çıkışından itibaren toplumsal ve siyasal yaşamın bu diyalektiğini çok iyi anladığından ve bunu bir tarz ve üslup haline getirdiğinden, önüne çıkan olaylar karşısında bırakalım tıkanmayı, her olguyu çözümleyerek her gün yeni bir gelişme ortaya çıkararak geleceğe taşımıştır. Bunu hem ideolojide hem politikada hem de örgütsel yaşamda sürekli gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bir insan olarak yaşadığı dünya, toplum ve çevreyle bir diyalektik bağ içindedir. Etkilemekte ve etkilenmektedir. Ancak elden geldiği kadar olumsuzluklardan etkilenmemeye, bağımsız bir irade ve özgür düşünceyle en doğru çözümlemeyi ve pratiği geliştirmeye çalışmıştır. Tabii ki ilk ortaya çıkış koşullarındaki dünya durumu ve siyasal atmosfer, Başkan Apo'yu ve PKK'yi de şöyle veya böyle etkilemiştir. Zaten o dönemde varolan bütün siyasal anlayışlar iki kutuplu dünyadan fazlasıyla etkilenmiştir. Neredeyse kapitalist ve sosyalist sistemden etkilenmeyen tek bir devlet, örgüt ve birey kalmamıştır. O dönemde tüm siyasal örgütlenmeler, daha çok da bu iki eksene göre bir mevzilenme ve düzenleme içindedir. Ancak Başkan Apo, özgür düşünce ve bağımsız iradesiyle bunlardan asgari düzeyde etkilenmeyi sağlayacak bir yaklaşımı başından itibaren göstermiştir. Nitekim yaklaşımıyla reel sosyalizmin etkilerinden uzak durmaya, bağımsız bir çizgi uygulamaya özen göstermiştir. Eğer PKK sürekli bir gelişme göstermişse bunun en temel nedenini bu tutumda aramak gerekir. Hatta şunu söyleyebiliriz; reel sosyalizm koşullarında Başkan Apo da bir zorlanma yaşamıştır. Reel sosyalizmin yıkılması sonrasında bağımsız tutum ve özgür düşünce düzeyi önündeki engel kalkmış, rahatlamış, çözümlemeleri, tutum ve pratiği daha geliştirici ve sonuç alıcı hale gelmiştir.

Başkan Apo'nun ideolojik ve politik gelişimi, en fazla da '80'li yılların ortasından sonra olmuştur. Başkan Apo '90'lı yıllara doğru dünyanın hızlı bir biçimde değiştiğini, bunun ezilen sınıf ve halkların örgüt ve mücadele yöntemlerine de yansıtılması gerektiğini görmüştür. Özellikle reel sosyalizmin yıkılmasıyla birlikte bu gerçek daha fazla ortaya çıkmıştır. Zaten reel sosyalizm de ekonomik, sosyal, kültürel anlamdaki gelişmelere siyasal olarak cevap veremeyen konumu nedeniyle dağılmıştır. Dünyadaki ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeler artık geçmiş yüzyıllardakinden daha hızlı biçimde toplumları etkilemekte ve etkisi altına almaktadır. Başkan Apo bu gelişme ve değişimin kaçınılmaz ve geri dönüşü olmayan bir süreç olduğunu ve zamanın ruhuna göre kendilerini dönüştüremeyenlerin silinip gideceğini tespit etmiştir.

Başkan Apo'nun değişim çizgisi kendini sürekli yenileyerek mücadele etme çizgisidir

Başkan Apo bu bilinçle PKK'de ideolojik, politik ve örgütsel değişimleri yaratmayı gerekli görmüştür. Çünkü mücadele etmek, sonuç almak, ancak somut koşulların somut tahlilini yapmakla mümkündür. Eğer gelişen yeni koşullarda eskide ısrar edilerek marjinal duruma düşülmeyecek ve mücadelesiz kalınmayacaksa değişim zorunludur. PKK bir mücadele örgütüdür, Başkan Apo'nun da mücadeleci bir kişiliği olduğundan, artık yeni koşullarda mücadele etmenin, mücadeleyi yeni koşullarda geliştirebilmenin araçlarını ve örgütünü geliştirmek durumundadır. PKK de hangi koşulda olursa olsun mücadeleyi geliştirme örgütü olduğuna göre, mücadelesiz kalmamak, yeni koşullarda mücadelesini geliştirmek ve başarıya gitmek için 1990'ların başından itibaren bir değişim süreci başlatmıştır. Bunu Başkan Apo'nun bütün çözümlemelerinde, özellikle de IV. ve V. Kongre'ye sunduğu politik raporlarda görmek mümkündür. Politik raporlar, gelişen sosyal, ekonomik, kültürel düzeye göre kendisini değiştiren bir önderliğin ve partinin değişim belgeleri ve projeleridirler. Bu belgelerle gelişen dünya koşullarında mücadele edilemez ya da artık teslim olmaktan başka çare yoktur diyen anlayışların aksine, bu dünya koşullarında da mücadele edilir diyen doğru devrimci değişimin tutumu ortaya konulmuştur. Tarihte böyle dönemlerde sıkça görüldüğü gibi değişimi doğru anlayan, kendisini değiştiren, reformist tarzda değil devrimci tarzda kendisini yenileme gücü gösteren, yeni koşullara gerçek anlamda cevap veren, irade kazanan değişim güçleri sahnede kalırken; değişime devrimci tarzda değil de reformist tarzda yaklaşarak kendisini zamanında ve doğru biçimde değiştirmeyenler, mücadelesiz ve etkisiz kalarak sonuç itibariyle tarih sahnesinden silinip gitmişlerdir. Konu özellikle devrimci örgütleri ve mücadele örgütlerini ilgilendiren bir durum olduğunda, iki seçenek ortaya çıkmıştır. Bunlardan biri; kendini değiştirip dönüştürerek mücadele etme gücü bulan ve bu temelde değişim sürecinde inisiyatif kazanan bir yol çizerken; diğeri kendisini değiştirip dönüştürerek mücadele için yeni bir mevzilenmeye tabi tutma yerine, kendisini değiştirip dönüştüremeyerek değişim etkenleri karşısında güçsüz kalan, teslim olan, başka güçlerin kontrolüne giren ya da tasfiye olan bir çizgi olmuştur.

Bu bağlamda, Başkan Apo'nun değişim çizgisi, kendisini ideolojik, politik ve örgütsel anlamda değiştirerek mücadele etme çizgisidir. Çünkü her koşulda bu mücadeleyi yürütecek önderlik ve hareket olduğunu iddia etmiştir. Dolayısıyla da dünya koşulları ne olursa olsun ortaya çıkan durumun avantajlı yanını kendi gücü haline getirerek mücadeleyi esas almıştır. '90'lar sonrası PKK ve Kürt özgürlük hareketi açısından yeni mücadele imkanları artarken, diğer yandan dünyadaki gelişmeler kendisini değiştirmesi durumunda daha iyi mücadele etmesine büyük fırsatlar sunmuştur. Ama bu bazı zorlukları da beraberinde getirmiştir. Daha doğrusu eski politika ve örgütlenme açısından zorluklar ortaya çıkmıştır. Kendisini değiştirip, dönüştürüp yeniden mevzilendiği taktirde daha çok da avantajlı yanlar ortaya çıkacak ve daha iyi mücadele etmenin ve başarı kazanmanın yolları açılacaktır.

Başkan Apo başarılı olma imkanlarını görmüş, yeni koşullarda mücadele ile daha fazla kazanımlar elde edileceğini öngörerek, kendi önderliği ve PKK açısından yeni bir dönem başlatmıştır. '93 yılında ilan ettiği ateşkes ve demokratik koşullarda mücadele etme fırsatını elde etme politikası, bu temelde yürürlüğe konmuştur. Ne var ki, içte ve dışta ortaya çıkan provokasyonlar nedeniyle bu ateşkes amacına ulaşamamıştır. Burada, PKK'nin yeterince hazırlıklı olmaması, öngördüğü değişimi ideolojik, politik ve örgütsel olarak tümüyle bir sistem haline getirememesi yanında, bu provokasyonların rolü de önemli bir etken olmuştur. Başkan Apo buna rağmen değişim ve dönüşüm çizgisinden vazgeçmemiş, V. Kongre'de özellikle ideolojik ve politik alanda yeni açılımları yaparak örgütü değişim sürecine sokmak istemiştir. Örgütün önemli bir kadro yapısı Önderliğin öngördüğü bu değişimi ve yeni mücadele çizgisini anlamamış, bu nedenle Önderliğin ideolojik, politik alandaki bu açılımına cevap verememiştir. İşbirlikçi çete çizgisi dediğimiz Şemdin Sakık'ta temsilini bulan eğilim ise, Önderliğin değişim ve dönüşüm ihtiyacını bir mücadele çizgisi olarak anlamak yerine, bunu tersten ele alarak bir teslimiyet ve olmaz tutumunu benimsemiştir. Önderlik yeni dünya koşullarında yeni bir mücadele çizgisi ortaya çıkarmak isterken, işbirlikçi çete eğilimi *"bu dünya koşullarında mücadele edilemez, ancak çeşitli güçlere teslim olunarak bir*

"Başkan Apo şahsında Kürt halkı sürekli kendini yeni koşullara uyarlayan bir önderliğe sahip olmuştur. Başkan Apo bu özelliğiyle Kürt halkının tarih boyunca kazandığı en büyük değer olmaktadır. Çünkü kazanımlarını bu zihniyete ve siyasal anlayışa sahip olan önderlikle elde etmiştir. Yine geleceğini de böyle bir zihniyet ve siyaset tarzıyla kazanacaktır. Eğer Kürt halkı Başkan Apo'nun önderliğini iyi anlarsa, geçmişte olduğu gibi artık geri ve iradesiz kalması mümkün olmayacaktır."

“Başkan Apo’nun başlattığı değişim çizgisinin ideolojik ve politik ilkeleri olduğu kadar buna uygun örgütsel esasları da vardır. İdeolojik ve politik esasları milliyetçilikten uzak, halkların kardeşliğine dayanan devlet kurmayı değil de, devletleri değiştirip, dönüştürmeyi, yani mevcut devletler içinde demokrasiyi geliştirerek Kürt halkının özgürlüğünü sağlamayı esas almaktadır. Örgütsel çizgisi ise, bu ilkeleri esas alan ve halk çizgisini geliştiren örgüt modeli olmaktadır.”

şey elde edilebilir” biçiminde bir çizgiyi örgütlemeye çalışmıştır. Bu tutumuyla *“değişeceğiz, dönüşeceğiz, kendimizi yeniden mevzilendirerek daha etkili mücadele edeceğiz”* düşüncesini bir hayal olarak görmüş, değişimi ortaya koyan Önderliğe *‘bundan vazgeç, artık bu olmaz’* tutumunu dayatmıştır.

Burada dünyadaki gelişmeler, sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal ihtiyaçlar karşısında birbirine zıt iki yaklaşım söz konusudur. Birincisi; değişim ve dönüşümü bir mücadele çizgisi olarak ortaya koyan Önderlik çizgisidir. İkincisi ise; mücadele ihtiyaçlarına göre kendini yeniden düzenleme yerine kendisini tersten bir değişime uğratarak teslimiyeti esas alan işbirlikçi çete çizgisidir. İşbirlikçi çete çizgisi mücadele içinde ortaya çıkan sıkıntıların, zorlukların, tıkanmanın yarattığı bir irade kırılmasını ifade ederken, diğer yandan da dünyada gelişen yeni siyasal durum karşısında kendini yeniden örgütleyip mevzilendirme gücünü göstermeyerek o gün etkili görünen dünyanın siyasal güçlerine teslim olmayı ifade etmektedir. İşbirlikçi çete çizgisi, sadece Önderliğin yaratmak istediği değişimi tersinden ele almamış, aynı zamanda PKK’nin değişim ve dönüşüm çabasına da sekte vurmuştur. Çünkü değişim ve dönüşüm ancak doğru biçimde yapıldığı taktirde bir mücadele çizgisi haline gelebilir ve önüne koyduğu hedeflere ulaşabilir. Bu nedenle örgüt, doğru bir değişim yaratarak mücadele eden bir hareket haline gelmek için mücadelesizliği ve teslimiyeti öngören işbirlikçi eğilimi etkisizleştirmek zorunda kalmıştır. Bu eğilim etkisizleştirilmediği taktirde, yaratılmak istenen değişim sapmaya ve yozlaşmaya uğrayacak ve hareket güçten düşecekti. Çünkü bu eğilim, kendini belli düzeyde parti içinde örgütlemişti. Başkan Apo bu nedenle değişim çizgisinin doğru gelişmesi ve rayına oturması için bu eğilime karşı mücadele vermiş ve etkisizleştirmiştir. Bu eğilim etkisizleştikten sonra Başkan Apo öngördüğü değişimi ve yeni politikaları devreye sokmanın çabalarını hızlandırmıştır.

Özgürlük ve mücadele tarihi bitmemiştir

Nitekim işbirlikçi çete çizgisinin etkisizleştirilmesinden sonra ’98 bahar ve yazında daha çok da yeni strateji ve politikaya doğru yol alan ve bunu sistemleştirmeye çalışan çözümlemeler yapmıştır. Bunun çok sayıda belgesi mevcuttur. Öte yandan Başkan Apo, uluslararası komplonun geliştirilebileceğini uzun süreden beri öngörmekteydi. Değişimi bir de bu yönüyle gerekli görmekteydi. Geliştirmeye çalıştığı çizgi ile komployu boşa çıkartmayı da hesaplamaktaydı. Bu çalışmayı komployu boşa çıkartma mücadelesi ve bunun çizgisi olarak da görüyordu. ’93 ve ’95 ateşkesleri tamamen bu temelde atılan adımlardır. Bununla bir yönüyle örgütün kendisini değiştirip dönüştürerek daha iyi mücadele edebilecek konumuna ulaşmasını hedeflerken, diğer yandan da gelişen uluslararası komployu boşa çıkarmayı amaçlamıştır.

1998 ateşkesi de bu çerçevede gündeme gelmiştir. ’98 ateşkesi sonrası en makul çözüm önerilerinin ortaya konulmasını da yeni koşullarda mücadele çizgisinin gereği olarak anlamak gerekir. Nitekim uluslararası komplocu güçler de bunu bir teslimiyet değil, bir mücadele çizgisi olarak gördüklerinden komploları sürdürmüşlerdir. Özcesi, uluslararası komplocu güçler bir çözüm anlayışı içinde değil de, teslim almayı, tümden PKK’yi tasfiye etmeyi amaçladıklarından, PKK’nin demokratik koşullarda varlığına ve mücadele etmesine de tahammül göstermemişlerdir.

Başkan Apo yakalanarak Türkiye’ye teslim edildikten sonra da, PKK’nin demokratik koşullarda varlığını ve demokratik özgür birlik çizgisini demokratik mücadele stratejisiyle yürütme politikasını devam ettirmiştir. Başkan Apo’nun değişim ve demokratik birlik çizgisi, PKK içinde ve PKK dışındaki kimi siyasal çevreler tarafından da doğru anlaşılmamıştır. İçimizdeki bir kesim de değişimi yeni bir mücadele çizgisi olarak değil, değişimi bir dağılma ve teslimiyet olarak anlamıştır. Bunun örgüt içindeki en somut örneği, 2000 yılında kaçan küçük bir grupta ifadesini bulmuştur. Bunlar da yeni çizgiyi bir mücadele çizgisi olarak anlamadıklarından, örgütü mücadele etmekten alıkoyacak biçimde bir örgütsel savrulmayı ve teslimiyet çizgisini PKK’ye dayatmışlardır. Bunlar işbirlikçi çete eğilimini temsil eden Zeki gibi *“artık mücadeleden ne söz ediyorsunuz, mücadele yerine uluslararası güçlere ve ilkel milliyetçi güçlere teslim olarak bir şey yapabiliriz, bunun dışında Kürt sorununa bir çözüm aramak günümüz de mümkün değildir”* demişlerdir. Değişimi böyle bir teslimiyet biçiminde anlayanların yanında milliyetçi bir kafayla, PKK’nin Kürt sorununu Türkiye’yle demokratik birlik içinde çözüm aramasını Kürt davasını satmak olarak görenler de olmuştur. Bu her iki eğilim de, Kürt halkının özgürlüğünü ve demokratik haklarını elde edebilmesinin en doğru yolu olarak bunu görmeyen yaklaşımla değişimi boşa çıkarmaya çalışmışlardır.

Tüm bu gerçeklerden anlaşıldığı gibi değişim süreçleri, ancak sağlam bir ideolojik ve politik yaklaşım içinde olunduğunda doğru gerçekleşebilir. Eğer dünya durumu, bölge durumu, Kürt halkının mücadele ettiği ülkeler ve Kürt halk gerçekliği doğru değerlendirilmezse ya değişime karşı çıkılır ya da değişim yerine teslimiyet ve savrulmayı esas alan bir konuma düşülür.

Başkan Apo’nun başlattığı değişim çizgisinin ideolojik ve politik ilkeleri olduğu kadar buna uygun örgütsel esasları da vardır. İdeolojik ve politik esasları milliyetçilikten uzak, halkların kardeşliğine dayanan, devlet kurmayı değil de devletleri değiştirip dönüştürmeyi, yani mevcut devletler içinde demokrasiyi geliştirerek Kürt halkının özgürlüğünü sağlamayı esas almaktadır. Örgütsel çizgisi ise, bu ilkeleri esas alan ve halk çizgisini geliştiren örgüt modeli olmaktadır. Çünkü bu ideolojik ve politik ilkeleri egemen sınıflar değil, ancak halk güçleri benimser ve gereklerini yerine getirebilir. Halk güçlerinin de egemen sınıflar ve milliyetçi güçler tarafından etkisiz kılınması tehlikesi her zaman bulunduğundan, kendisini güçlendirecek örgüt modelini ortaya koyması gerekmektedir.

Başkan Apo, AİHM savunmalarında demokratik mücadele çizgisinin ideolojik politik ilkelerini ortaya koymuştur. PKK de buna uygun olarak VII. ve VIII. Kongre’sinde bu ideolojik ve politik dönüşümü önemli oranda gerçekleştirmiştir. Aslında KADEK’in kurulduğu kongrede bu ideolojik-politik esaslara uygun örgütsel modelin de gerçekleştirilmesi gerekiyordu. Ancak ideolojik politik değişimin gerektirdiği örgütlenmenin ne olacağı yeterince anlaşılamadığından, örgüt modeli eskiyi aşamamıştır. Başkan Apo, AİHM savunmalarında ortaya konulan değişime uygun örgütsel modeli de tüm yönleriyle açmış ve bunu KADEK’in önüne koymuştur. KONGRA-GEL 21. yüzyılda mücadeleyi geliştirecek ideolojik ve politik çizginin örgütsel modelini benimseyerek mücadelenin pratik sahada da etkili olmasının yolunu açmıştır.

KONGRA-GEL’in ortaya koyduğu örgüt modeli ve bunun pratikleşme biçimi olan demokratik toplum koordinasyonu, mücadelemizin otuz yıl içersinde ortaya çıkardığı halk gücünün daha etkili hale getirilmesinin örgütsel modeli olmaktadır. Eski örgüt modelleri, Sümer rahiplerinin icat ettiği ve kurumlaştırdığı devlet ve örgüt yönetiminin ezilen sınıf ve halklar tarafından kullanılmasının biçimiydi. Halkı güç yapabilecek örgütsel model ve yönetim anlayışı değildi. Bu nedenle halkı belli düzeyde mücadele içine çekip güç yapsa da, egemen sınıf anlayışını, kültürünü yaratmaktan başka bir sonuç verecek özelliğe sahip değildir. Nitekim reel sosyalizmin çöküşünün ve birçok sol örgütün yozlaşarak bürokratik bir aygıt haline gelmesinin nedeni, bu zihniyetin izdüşümü parti ve işleyişinin bir sonucuydu. KONGRA-GEL’le birlikte hem daha geniş kitlelerin örgütlenme içerisine çekilmesi sağlanacak hem de işleyiş tarzındaki hiyerarşik ve merkezi yapı demokratik bir işleyişe kavuşturularak bürokratlaşmanın ve yetkiye, ekonomik imkanlara, aşiret gücüne ya da bir yerlere dayanarak bunları avantaj haline getirip örgütte etkili olmanın önü kapatılacaktır. Böylelikle halkın mücadelesine ve örgütüne egemen sınıfların hakim olması, halkın mücadelesiyle yarattığı değerlerin üzerine konulmasının önüne geçilmiş olacaktır. Örgütsel değişimi bir de bu çerçevede anlamak doğrudur.

Özgürlük ve mücadele tarihi bitmemiştir. Halkın özgürlük ve mücadele tarihi, yeni çağda ideolojik politik yenilenmeyle yeni bir mecraya girmiştir. Mücadele stratejisi, taktiği, biçimleri ve eylemleri değiştiği gibi, halkın gerçek anlamda güç olacağı, özgürlük ve demokrasiye damgasını vurarak bir irade olacağı örgütsel dönem çağı da başlamıştır. Her şeyden önce bu değişimi doğru anlayarak, yanlış eğilimlere karşı durarak, daha da sorumlu yaklaşıp mücadeleyi yükseltmek gerekir. Çünkü değişimi örgütsüzlük olarak anlayan ve mücadele dinamizmini düşüren eğilimler mevcuttur. İdeolojik, politik ve örgütsel değişimi bir mücadele çizgisi olarak değil de, bir teslimiyet çizgisi ya da mücadelede gevşeme çizgisi olarak anlama eğilimi vardır.

KONGRA-GEL halkı güç ve irade sahibi yapacak bir örgütlenme modelidir

Bu eğilim şöyle bir köklü yanılgıdan kaynaklanmaktadır: Önceki çağlarda mücadeleler cepheden veriliyordu. Farklı sınıf ve tabakaların birbirine tahammül eden değil de birbirini tümden bertaraf etmek isteyen bir anlayış, siyasal mücadelenin esasıydı. Bu durum, mücadele ve teslimiyet olgularını muğlaklığa yer vermeyecek biçimde ortaya koyuyordu. Daha doğrusu cepheden yapıldığında bir mücadele çizgisi olarak görülüyor, ancak keskin bir karşı karşıya geliş olmadığında, bu bir mücadele çizgisi olarak görülmüyordu ya da objektif koşullardan dolayı cepheden mücadele etmemek, bir teslimiyet olarak gündeme geliyordu. Çağımızda demokratik değerler geliştiği, demokratik mücadele imkanları ortaya çıktığı için, mücadele eskisi gibi keskin biçimde cephelerin karşı karşıya gelmesiyle verilir ya da verilmez anlayışı değişikliğe uğramıştır. Günümüzde mücadeleler esas olarak araya sınırlar koymadan, cepheden karşı karşıya gelmeden, asgari demokratik koşullarda yan yana ve iç içe bir biçimde vermeyi mümkün ve gerekli hale getirmiştir. Bu durumu anlamayanlar, bu yeni mücadele gerçekliğinin esprisini kavramayanlar, eski zihniyetle düşünmeyi bırakmayanlar, demokratik mücadele çizgisini bir mücadele çizgisi olarak değil de, bir teslimiyet ya da mücadeleyi çok pasifist biçimde ele almaya eğilimlidirler. Halbuki günümüz koşullarında demokratik mücadele çizgisi, eskinin savaşlarından ve cepheden karşı karşıya mücadele etmekten daha fazla sonuçlar ortaya çıkaracak imkanlara sahiptir. Bu durum, bırakalım gevşemeyi, az çaba göstermeyi, tam tersine kazanma imkanlarının büyüdüğünü görerek, daha fazla çabayı, emeği gerektirmektedir. Ya da eskinin özgürlük ve demokrasi mücadelesinde verilen emeğin ve çabanın farklı koşullarda özüne uygun bir mücadele tarzına dönüştürülmesini gerektirmektedir. Mücadele ve yaşam felsefesinde bir değişiklik yoktur. Değişen, onun örgütsel biçimi ve mücadele tarzlarıdır. Yeni mücadele tarzı, üslubu, temposudur.

‘Egemen sınıflar dünyada hakim olmuştur, etkili hale gelmiştir; bu nedenle halkların gücüne dayanan mücadele dönemi geçmiştir. Ancak teslimiyetçilik, pasifizm veya kendiliğindencilikle bir şey elde edilir’ anlayışı yanlıştır. Böyle bir zorunlulukla karşı karşıya gelinme gerçekliği yoktur. Demokratik mücadele yöntemleri böyle bir gerçeklikten dolayı gündeme gelmemiştir. Aksine halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle egemen güçler ve sınıflar önemli düzeyde geriletilmiştir. Egemen sınıfların baskıcı diktatörlük rejimleri, ideolojik ve politik düzeyde büyük oranda yenilgiye uğratılmıştır. Yeni mücadele olanak ve koşulları, egemen sınıflar ve güçler geriletildiği için ortaya çıkmıştır. Bu nedenle demokratik mücadele ve örgüt biçimleri bir güçsüzlüğün, bir teslimiyetin sonucu değil, aksine halkların güç olmasının ve yeni mücadele biçimleriyle egemen sınıfları ve demokratik olmayan güçleri daha fazla geriletebilmesinin ve daha fazla başarı şansı kazanabilmesinin imkanlarını arttırdığı için benimsenmektedir. Bu gerçeklik, devrimciliğin ve devrimci tarzın bittiğini, tarihin sona erdiğini değil yeni imkanlara ve biçime kavuşmasını ifade etmektedir. Bu devrimci tarz, devlet yıkmayı, karşı gücü tümden tasfiye etmeyi amaçlayan bir mücadele vererek değil, bunun yerine daha fazla örgütlenip daha yaratıcı mücadele araçları ortaya çıkararak, demokrasi ve özgürlüğü her gün daha fazla derinleştirme ve geliştirmeyi hedef alan bir dinamizmi yakalamayı ifade etmektedir. Bazı ilerlemelerin evrimci biçimde ya da reformlarla ortaya çıkarılmak istenmesi, bu hedefleri gerçekleştirmede tarzın devrimci olmayacağı anlamına gelmemektedir. Bu yönüyle devrimciliğin anlaşılma biçimi ve tanımı da değişikliğe uğramıştır. Ama özü ve ruhuyla devrimci tarz ve üslup dün olduğu gibi bugün de, yarın da sürdürülecektir. İnsanlığın ve toplumun daha hızlı dönüşümü, değişimi ve ideallerine en çabuk biçimde ulaşması yine böyle bir yaklaşımla olacaktır. Farklı bir anlayış, insanlığın kendisine saygısızlık yapması olur. İnsanlığın değişimini ve yaşamını kendiliğindenciliğe bırakmak olur. İnsanın doğası da her zaman en iyiye, en güzele, en kısa sürede ulaşma eğilimi gösterdiğinden böyle bir eğilimi kabul etmez. Aksine sürekli köklü ve hızlı değişimlere nasıl ulaşırım sorusuna cevap olmaya çalışır.

Bizim değişim felsefemiz de bu çerçevede ele alınmak durumundadır. Biz tüm değişimleri mücadelesiz kalmamak, marjinalleşmemek, küçülmemek ve daha etkili mücadele etmek için yaptık. Bunun aksini düşünmek, tarihimize ve Başkan Apo’nun felsefesine ters bir yaklaşım olur. Kaldı ki biz hala kimliği inkar edilen, en doğal haklarını ve özgürlüğünü ve demokratik yaşamını sürdürme koşullarına sahip olmayan bir halkız. Hala kimliğimiz inkar edilmektedir. Kimliğin ve özgür yaşamın elde edilmesine en kısa sürede ulaşmak tabii ki hedefimizdir. Kimliksiz bir yaşama tek bir insanın da, bir halkın da bir gün tahammülü olamaz. Dolayısıyla bırakalım gevşemeyi, imkanı ve fırsatını bulduğunda çabasını, tarzını, temposunu en yüksek düzeyde tutarak ve bütün imkanlarını seferber ederek özgürlüğünü ve demokrasisini elde etmeyi amaçlamasından daha doğal bir şey olamaz. Bunu yapmak sorumluluğu ve göreviyle karşı karşıyadır. Sadece bu durum bile değişimi bir gevşeme ve az çaba gösterme süreci olarak değil, daha fazla mücadele etme, daha fazla çaba ve emek sarf etme olarak anlamamızı zorunlu hale getirmektedir.

Bizim bugüne kadar ki çabamız, halkın bilincini, sorumluluk düzeyini, çabasını artırmayı hedefliyordu. Onu daha fazla örgütlendirmeyi, daha fazla mücadele içine çekmeyi amaçlıyordu. Ancak klasik örgütlenme modeli bunu gerçekleştirmede yetersiz kalıyordu. PKK ve KADEK bir kadro örgütüydü. Bir kadro örgütü olarak halkın mücadele düzeyini, örgütlenme düzeyini yükseltmek istese de, halkla bütünleşmesini, birlikte ve iç içe mücadele vermesini ortaya çıkarmadığı gibi, halkın içinde olduğu diğer örgütlenmeler kendilerini bir yan örgüt olarak görüyor, mücadelenin esas sahibi olarak görmüyor, sorumluluk ve katılım düzeyi düşük kalıyordu. Öte yandan PKK dışındaki örgütlenmeler de hiyerarşik yapıları nedeniyle halkın etkili olmasını, iradeli katılımını ve isteğini yüksek tutmuyordu. Yükseltmiyordu. Türkiye’deki DEHAP ve diğer örgütlenmeler buna örnektir. Bu nedenle örgüt modelini halkı güç ve irade sahibi yapacak, halkın sorumluluk düzeyini yükseltecek bir biçime kavuşturmak gerekiyordu. Eğer kendimizi ezilenlerin ve halkın çizgisi olarak ortaya koyuyorsak, bunun örgütsel modelini gerçekleştirmek gerekiyordu. KONGRA-GEL’le bu yapılmıştır. Halk örgütlenmeleriyle kadro örgütlenmeleri ayırımı ortadan kalkmış, tek bir örgüt içinde çalışma ve mücadele etmenin dönemi başlatılmıştır. Böylelikle halkla kadro arasındaki mesafe kapatılacak, hiyerarşik yapılanma yerine halkın ve kadroların demokratik süreçlere birlikte katılacağı bir örgütlenme ve mücadele düzeyi hakim kılınacaktır. Burada kadroların bir ayrıcalığı olmayacak, sadece niteliğini ve yeteneğini daha fazla katan, bütün halkın örgüt, mücadele ve yaşam ölçülerini yükselten bir maya olma, ölçüleri yükselten bir dinamizmi sağlama sorumluluğu ile görevlerine yüklenecekler dir. Bilinci, yeteneği ve kapasitesi olanlar bunu atıl bırakmayacaklar, aksine atıl kalan halkın yeteneğini, bilincini, kapasitesini tümüyle harekete geçirerek, demokratik örgüt modelinde rollerini daha iyi oynayacaklardır. Dolayısıyla yeteneği, bilinci ve kapasitesi olanların ortaya çıkardığı düzeyin altına düşmesini bir yana bıraka-

“KONGRA-GEL’in ortaya koyduğu örgüt modeli ve bunun pratikleşme biçimi olan demokratik toplum koordinasyonu mücadelemizin otuz yıl içersinde ortaya çıkardığı halk gücünün daha etkili hale getirilmesinin örgütsel modeli olmaktadır. Eski örgüt modelleri Sümer rahiplerinin icat ettiği ve kurumlaştırdığı devlet ve örgüt yönetiminin ezilen sınıf ve halklar tarafından kullanılmasının biçimiydi. Halkı güç yapabilecek örgütsel model ve yönetim anlayışı değildi.”

lım, halkın ve tüm toplumsal kesimlerin mücadele ve yaşam felsefeleri daha da yükselecektir. KONGRA-GEL'i bu yaklaşım dışında ele almak abesle iştigaldir.

Değişim, yaşam ve mücadele felsefesinin geriye çekilmesi olarak anlaşılamaz

KONGRA-GEL tabii ki eski örgüt modeli gibi olmayacaktır. İçinde halkın tüm kesimleri bulunacaktır. Tek bir aday profili aramak yanlıştır. KONGRA-GEL özgürlük ve demokrasi mücadelelerine katılım ve yaşam düzeyleri farklı olanları içine alan bir örgütsel modeldir. Eski model öncü örgüt modeli olduğundan, tüm kadroları aynı ölçülere ve aynı niteliğe ulaştırmak için ölçüleri en yüksek düzeyde tutarak tüm kadroları böyle bir hedefe kavuşturmayı esas alırdı. Bu, öncü örgüt olmanın bir gereği idi. Bu nedenle de böyle bir örgüte üye olmanın koşullarının çıtası yüksek tutulurdu. KONGRA-GEL'le birlikte yüksek düzeyde tutulan çıta aşağıya indirilmiş, tüm halkın katılımını sağlayacak bir biçimde düzenlenmiştir. Burada bir yanlışlık yoktur. Artık öncü örgüt ve halk örgütü ayırımı ortadan kalkmıştır. Öncülük, aynı örgüt içinde ideolojik politik doğrultuyu gözeten, eğitim, anlayış ve bilinçlenme sağlayarak dinamizmi korumaya yerini bırakmıştır. Demokratik mücadele imkanları ve koşulları böyle bir örgütlenmenin pratikleşmesine imkan vermektedir. Kadro niteliği taşıyanlar da halkın bir parçası olarak, ideolojik-politik bilinci yüksek olan bireyler olarak bu örgütlenmede yerlerini alacaklardır. Bu yetenekler, demokratik örgüt modeli içinde bir ayrıcalık değil de, demokratik örgütlenmeyi ve mücadeleyi geliştiren ve yükselten bir role sahip olacaklardır. Hiç kimse çalışmasını ve yeteneğini bir diğerine karşı ayrıcalık konusu haline getirmeyecek, herkesin yeteneğine ve gücüne göre bir işbölümünün sağlandığı bir örgütlenmeye gidilecektir. Özgürlüğü, demokrasiyi, mücadeleyi ve eylemi kavrama düzeyi, katılımın niteliğine tabii ki etkide bulunacaktır. En yüksek düzeyde katılanlara, yaşam ve mücadele felsefesini Başkan Apo'nun ölçülerinde yaşamaya çalışanlara tabii ki; *'neden bu düzeyde çaba veriyorsun, ölçüleri yüksek tutuyorsun'* denilmeyecektir. Bilakis mücadele ve yaşam felsefesini Başkan Apo'nun ölçülerinde olan ya da bu ölçülere ulaşmak isteyenler teşvik edilecektir. Bu teşvik tabii ki mevkiler verilerek yapılmayacak, ideolojik moral ve bilinç düzeylerine seslenerek yapılacaktır. Emeği ve çabasıyla verimli olanlar, bu yeteneklerini pratikleştirme imkanına kavuşacaklardır.

KONGRA-GEL'de kimin nasıl yaşayacağı, sosyal yaşamını nasıl örgütleyeceği, özgürlük ve demokrasi için pratikleşmeyi hangi düzeyde gerçekleştireceği, bireyin bilincine, tercihine ve gönüllü katılımına dayalı hususlar olacaktır. Bu konuda da her konuda olduğu gibi, Kürt halkının en yüksek ölçülerini temsil eden Başkan Apo'nun sosyal yaşam anlayışına ulaşmak ve bunu pratikleştirmek isteyenler, KONGRA-GEL'in yaşam felsefesini yükseltenler ve temsil edenler olarak bundan sonra da rollerini oynamaya devam edeceklerdir. Bundan daha doğal bir şey olamaz. Üyelerinin hepsinin mücadele ölçüsü, yaşam ölçüsü ve yaşama bakış açısı böyle olmalıdır diyerek, KONGRA-GEL daraltılmayacağı gibi, yaşam ve mücadele ölçülerinin ortalama üyenin ölçüleri olması yeterlidir denilerek, KONGRA-GEL'in özgürlük ölçüleri, yaşam ve mücadele felsefesinin dinamizmi geriye çekilemez. En geniş katılımı sağlayacak bir yaklaşım içinde olunacaktır, bu konuda daraltıcı bir tutum gösterilmeyecektir, ancak KONGRA-GEL'in özgürlük düzeyi ve mücadele dinamizmi sağlanarak, güçlü mücadele verenin ve başarıya ulaşmanın gerekleri de yerine getirilecektir.

KONGRA-GEL halk çizgisinin ideolojik ve politik gelişiminin örgütsel modelidir. Bu modelle egemen sınıf anlayışlarının güçlenmesinin önüne geçilecek ve mücadelenin tamamen halk çizgisinin kontrolünde sürdürülmesi güvence altına alınacaktır. Başkan Apo'yu en iyi anlayanların, en iyi yaşayanların ve en iyi pratikleştirenlerin, halkı eğiterek, bu çizginin en iyi bir biçimde yürütülmesi için ideolojik politik doğruluyu gösterenlerin, bu konuda bilimsel araştırma ve çabalarıyla KONGRA-GEL çizgisinin önünü açan ve sürekli geliştiren bir çaba içinde olmalarını gerektirecektir. Bu açıdan Başkan Apo, bu nitelikteki üyelerin Bilim Sanat Komitesi içinde örgütlenmesini gerekli görmüştür. KONGRA-GEL'in birçok komitesi kendi alanlarında görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirirken, Bilim Sanat Komitesi de ideolojik ve politik çizgiyi derinleştiren, geliştiren, bunu yaygınlaştıran, bunun tüm topluma yayılmasını sağlayan çalışmalarla kendi üzerine düşen sorumluluğu yerine getirecektir. Bu temelde Bilim Sanat Komitesi'nin üyeleri, kendilerini her alanda örgütlemeye ve ideolojik politik konuda her çalışmaya katkı sunmaya çalışacaklardır. Tüm çalışmalara bir derviş pratiği olarak katılacaklardır. Tüm alanlara bu doğrultuda güç verecek ve katkı sunacakları gibi, en fazla da basın yayın, edebiyat, kültür sanat çalışmalarına Başkan Apo'nun çizgisini yansıtma sorumluluğunu yerine getireceklerdir. Bunun için birçok kurumlaşma örgütlenecektir. Bunların başında *Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi* gelmektedir. Bu akademinin çalışmaları başlamış, yakında pratikleşerek bütün alanlara yansıtılması için gerekli örgütlenmeler gerçekleştirilecektir.

Başkan Apo'nun özgürlük çizgisi, en fazla da Kadın Özgürlük Hareketinde ifadesini bulmuştur. Dolayısıyla Kadın Özgürlük Hareketi, Bilim Sanat Komitesi'nin ve bu komitenin çalışmalarının düzeyinin, Halk Savunma Kuvvetleri alanı dahil tüm alanlara yansıtılması konusunda önemli rol oynayacaktır. Önderliğin ölçülerini en yüksek düzeyde temsil eden kadınlar tarafından Önderlik çizgisinin yansıtılma ve pratikleştirme çabaları dün olduğu gibi bugün de sürecektir. Başkan Apo kendini örnek yaparak, kendi ölçülerini örgüte ve tüm kadrolara yansıtmaya çalışarak, ölçüleri yükseltme görevini nasıl yerine getirdiyse, Başkan Apo'ya bağlı olanların ve O'nun ölçülerini tümüyle benimseyenlerin, Önderliğin bu ölçülerini her alanda kendi şahıslarında somutlaştırarak yansıtmaları sorumluluğu vardır. Otuz yıllık mücadelenin gelişmesinin ve başarısının esas etkeni olan ölçüleri yüksek tutmaya devam edeceklerdir.

Başkan Apo'nun Kürt halkının ölçülerini yükselterek mücadeleyi bu noktaya getirdiği tartışmasızdır. Bugün yalnız kadroların değil, Kürt halkının da kabul ve ret ölçüleri vardır. Kürt halkının ölçüleri hiçbir konuda otuz yıl önceki gibi değildir. Kürt halkının yaşam ve mücadele ölçüleri yükseltildiği için bugünkü kazanımlar ortaya çıkmıştır. Başkan Apo'nun en büyük başarısı, Kürt halkına ölçüleri yüksek olan yaşam ve mücadele felsefesini vermiş olmasıdır. Zaten bir toplumda, bir halkta ve bireyde bu yaratılmışsa, başarı kazanılmış ve kesinleşmiş demektir. Gerisi bu mücadele ve yaşam felsefesinin pratikleşmesine kalmıştır. *'Başkan Apo'nun ve PKK'nin en büyük başarısı nedir?'* diye sorulursa, *'Kürt halkına ölçüleri yüksek bir mücadele ve yaşam felsefesi vermiş olmasıdır'* biçiminde cevaplandırabiliriz. Çünkü Kürt halkı esas olarak doğru bir mücadele ve yaşam felsefesinin olmaması nedeniyle kaybetmişti. Başarısı da kaybettiği noktada gerçekleşmektedir. Başkan her zaman örgüte de, kadrolara da *"kaybettiğiniz yerde kazanmasını bileceksiniz"* diyerek başarının sırrını göstermiştir. Dolayısıyla değişim, yaşam ve mücadele felsefesinin geriye çekilmesi olarak anlaşılamaz. Öyle anlamak, Başkan Apo'ya en büyük saygısızlık olduğu gibi, KONGRA-GEL çizgisine ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine de en büyük zararı vermek olur.

Halka örgütün ve mücadelenin esas sahibi olma sorumluluğu yüklenecektir

Önderliğin yaşamı göstermiştir ki; her yıl ideolojik düzey, inanç, çaba ve tempo daha da yükselmiştir. Önderliğin ideolojik ve moral düzeyi yıllar içinde Başkan'ı yıpratmamış, yorgun düşürmemiş, bilakis O'nun mücadeleye daha fazla sarılmasını beraberinde getirmiştir. Özgürlük tutkusu ve aşkı hiçbir şeye benzemez. Böyle bir tutkuya sahip olmak, Ferhat'ın dağları delen aşkına sahip olmak demektir. Önderliğin çabası her zaman için böyle bireyleri ortaya çıkarmak olmuş ve bu bireyleri insanlığın özü olarak ifade etmiştir. Başkan Apo'ya bağlı olanlar, kendilerini insanlığın özü olarak ifade etmek isteyenler bırakalım yorulmayı, aksine elde ettikleri birikimleri daha fazla pratikleştirmenin, insanlığa ve topluma daha fazla mal etmenin imkanı olarak görüp gereklerinin yerine getirilmesini sağlamalılar. Özgürlük vicdanı budur. Nitekim Başkan Apo, zihniyet devrimi ile vicdan devrimini bir arada ifade etmiştir. Zihniyet devrimi, vicdan devrimini koşullandırmaktadır. Zihniyet devrimini yaşayanlar, doğal olarak vicdan devrimini de yaşamış olan bireylerdir. Vicdan devrimi, insanlığın tarih boyunca verdiği bütün mücadelelerin sorumluluğunu, dağ başında, çölde, çadırda veya bir mağarada özgürlük özlemi taşıyan ve bunun mücadelesini veren insanların özlemlerini gerçekleştirme sorumluluğu taşıyıp, bunun gereklerini yerine getirmektir. Vicdan devrimi daha az çabayı, daha az mücadele etmeyi değil, aksine daha fazla fedakarlık yapmayı ve bunu da en büyük sorumluluk ve görev olarak bilmeyi gerektirir. Dolayısıyla değişimi anlamak, değişimin gereklerini yerine getirmek, vicdan devrimini anlamak ve gereklerini yerine getirmektir. Vicdan devrimini anlamadan ve gereklerini yerine getirmeden Başkan Apo'yu kavramak ve ona en bağlı olanlar biçiminde kendini ifade etmek mümkün değildir. Bu değişimin Önderliğe bağlı olanlar açısından ifadesi; yaşanan vicdan devrimiyle çabalarını kat be kat yükseltmektir. Böyle görmemek ve anlamamak, Önderliğe içi boş ve anlamı olmayan bir bağlılık olur. Bunu herkes açısından söylemek doğru değildir. Ama *'ben Önderliği bütün ölçüleriyle anladım ve doğru uygulayacağım'* diyenler için bunları ortaya koymak doğrudur. Dolayısıyla Önderlik çizgisindeki değişimi ilk önce bu felsefi bakış açısıyla ele almak, pratik ifadesini felsefi değişimden ve bakış açısından ayrı tutmamak önemli olmaktadır.

Değişimin doğru çizgisi bu konulara yaklaşımla belirlenebilir. Eğer değişim ideolojik, politik ve örgütsel olarak böyle anlaşılırsa, KONGRA-GEL'e ve bütün halka da doğru yansıtılır. Değişimin felsefesi doğru yansıtılırsa; halkın bu örgütleme ve mücadeleye en geniş biçimde ve güçlü düzeyde katılımı sağlanır ve bu bir yaşam biçimi haline gelir. Başkan Apo, PKK ve KADEK'de bu çalışmasını önemli düzeyde yapmış, belirli düzeyde sonuç da almıştır. Yalnız örgüte ve kadroya değil, halka da olabildiğince yansıtmıştır. Ancak şimdiye kadar Başkan Apo'nun çizgisi en fazla da örgüt içine yansıtılmaya çalışılmış ve bu temelde de halka ulaştırılması hedeflenmişti. KONGRA-GEL'le birlikte çalışmaları eski tarzda yansıtma biçimi aşılıyor. Böylelikle çizgiyi ve yaşam felsefesini doğrudan halka yansıtma, halkı bu çalışmanın esası haline getirme dönemini de başlatmış bulunuyoruz.

Bu nedenle özellikle Apocu gelenekten gelen kadroların *'uzun yıllar çok fedakarlık yaptık, çok çaba harcadık, artık KONGRA-GEL'le birlikte bu yükü halkın omuzlarına vereceğiz, biz biraz rahatlayacağız'* biçiminde bir yaklaşımı benimsemeleri mümkün değildir. Bazı böyle yanlış yaklaşımlar vardır. Bu, değişimi ve KONGRA-GEL'i yanlış anlamaktır. Halk tabii ki eskiden varolan yanlış yaklaşımlarını aşacaktır. Örgütten bekleyen, her şeyin dışarıdan yapılmasını ve örgütlenmesini isteyen tutumunu bırakacaktır. Geçmiş öncü örgüt modeli kitlelerde böyle bir yanlış eğilimi ortaya çıkarmıştı. Halk bunu aşarak, örgütün ve mücadelenin esas sahibi olma sorumluluğunu yüklenecektir. Ancak bu eski kadroların yükünü hafifletme biçiminde anlaşılmayacaktır. *'Örgüt ve mücadele daha çok halkın örgütü ve mücadelesi haline geldi, bu nedenle bizim yükümüz hafifledi'* denilmeyecektir. *'Yeni örgüt modeli, Önderliği daha fazla yansıtmamızı gerektiriyor'* biçiminde bir yaklaşımla tamamlanacaktır.

KONGRA-GEL'in örgütlenmesi böyle bir anlayışla tamamlandığında, değişim tümüyle doğru anlaşılmış olacaktır. Bunun sonucunda KONGRA-GEL özüne, ruhuna ve amaçlarına uygun bir biçimde pratikleşecektir. Bu yaklaşım dışındaki her türlü yaklaşım, Önderliğin KONGRA-GEL projesini tersinden ele alma anlamına gelir. Mücadele ve özgürlük çizgisi değil de, mücadeleyi ve özgürlük ölçülerini geriye çeken bir yaklaşım olur. Önderliğin hiçbir adımı mücadeleyi ve ölçüleri geriye çeken temelde olmayacağına göre, bunun anlamı KONGRA-GEL'in içini boşaltmak olur.

Değişimi, siyasi anlamda da çizgi bağımsızlığını koruma, bu çizginin başarılı olacağına inanma, hem bölge gerici güçlerine hem hamle yapan Kürt milliyetçiliğine hem de ABD'nin bölgede değişim yaratıp yeniden düzenleme çizgisine alternatif proje olarak görmek durumundayız. İdeolojik, felsefi ve örgütsel değişim böyle bir siyasal yaklaşımla ele alındığında, değişim tamamıyla doğru anlaşılmış ve gerekleri yerine getirilmiş olur. Bugün hem Kürt halkının özgürlük ve demokrasi sorununa hem bölgenin değişim ve demokratikleşme sorunlarına hem de dünyanın yaşadığı tüm sorunlara cevap verecek ve çözüm bulabilecek tek siyasi proje bize aittir. Bizim dışımızda Kürt sorunu ile bölge sorunlarını çözecek ve bu konuda hazırlıklı olan hiçbir hareket yoktur. Bizim siyasal çözüm projelerimiz dışındaki tüm siyasal projeler, bölge ve Kürt sorununun çözümünü sağlamaktan uzaktır. Bu temelde siyasal mücadele alanında inisiyatif kazanabilecek ve başarı şansı olan tek güç biziz. Önderliğin ortaya koyduğu siyasete inandığımız taktirde, sağa sola sapmadan siyasal mücadelemizi başarılı yürütmemiz mümkündür. Siyasal mücadelede sağa sola sapmak, çizgi bağımsızlığını kaybetmek, esas çabamızı çizgimizin pratikleşmesine vermemek, sonuçta Başkan Apo'nun ortaya koyduğu siyasal çözüm projelerine inançsızlık anlamına gelir. Eğer kendi siyasal çözüm projelerimize, çizgimize ve bunun başarısına inanmazsak, sapmalar gündeme gelebilir. Bu mücadele ve başarı çizgisini anlamayanlar, mücadelesizliği esas alarak sorunların çözüm yollarını başka yerde arayanlar, yanlış anlayışa sapmaktan kurtulamazlar.

Sonuç olarak; Başkan Apo'nun ideolojik politik çözümlemeleriyle önemli bir netliğe ulaştık. Geleceğimizi net olarak görebiliyoruz. Örgütsel model ve siyasal projelerle de çözümü pratikleştirme hızına ve imkanlarına kavuşmuş bulunuyoruz. KONGRA-GEL çizgisinde tüm halkı bu mücadeleye katmak ve bu mücadelenin Başkan Apo'nun gösterdiği doğrultuda yürütmek, bunları Apocu tarz, tempo ve üslupla pratikleştirmek, her zamankinden daha fazla duyarlı olmak, özgürlük ve demokrasiyi elde etmenin coşkusuyla pratiğe yüklenmek başarıyı kesinleştirecektir. Otuz yıllık mücadele tarihimizde büyük kazanımlar ortaya çıkaran Apocu militanlık, onun yaşam tarzı ve mücadele felsefesi, KONGRA-GEL'in mayası, özgürlük ruhu ve pratikleşme tarzı haline getirilirse, dün olduğu gibi bugün de tarihimize büyük başarılar sığdırabiliriz. Halkımız ve tüm dostlarımız Apocu ruh ve tarzla pratikleşecek KONGRA-GEL'in başarılı olacağına inanmaktadır. Başkan Apo, *"İmralı'da yüzyıl ayakta, yüzüm duvara dönük olsam da, duygularımda ve mücadele çizgimde hiçbir değişiklik ortaya çıkmaz"* demektedir. Dolayısıyla değişimin felsefesi, Başkan Apo'nun kendisinde yarattığı vicdan devriminin somut ifadesi olan ***"yaşam olacaksa ya özgür olacak ya da hiç olmayacak"*** sözündedir.

Önderlik çizgisinde yeni dönem görevlerine büyük bir sorumluluk bilinç ve kararlılıkla yaklaşalım geleceğin başarısını kesinleştirelim

❖ HPG ANAKARARGAH KOMUTANLIĞI

Meşru savunma güçlerinin tüm komuta ve savaşçı militanlarına

Kürdistan özgürlük hareketi, mücadele tarihinin en önemli bir aşamasına girmiş bulunmaktadır. ABD öncülüğündeki koalisyon güçlerinin Irak'a müdahale ederek halkların başına musallat olan Saddam rejimini devirmesi, bölgede yeni bir süreci başlatmıştır. Bu müdahale, Saddam rejimi şahsında Ortadoğu bölgesindeki mevcut statükoya yapılan bir müdahaledir. Bölgedeki statükoyu ve bu statükoya dayanan rejimleri değiştirmeyi hedefleyen, bölgede yeniden bir dizaynla yeni bir sistemi öngören ve bu temeldeki bir konsepte dayanan bir müdahale olduğu herkes tarafından teyit edilen bir gerçekliktir. Ortadoğu bölgesinin dünya genelinde jeostratejik bir konuma sahip olduğu ve bu nedenle dünya açısından büyük öneme sahip bir coğrafya parçasını teşkil ettiği de bilinmektedir. Bu önem hem tarihsel hem de güncel olarak dünyanın yönünü tayin edecek bir düzeydedir. Bu açıdan Ortadoğu'da gelişecek olan şekillenme ve yeni sistemin, tüm dünyanın esas alacağı yeni sistemi önemli oranda belirleyeceği, öngörülen yeni dünya sistemi açısından belirleyici bir öneme sahip olacağı da kesin bir biçimde bilinmektedir. Ortadoğu'da gelişecek olan düzen ve sistem, yeni dünya düzeninin gelişimi açısından büyük bir önem arz etmekte ve yeni bir dönemi başlatmaktadır. Bugün tüm dünya Irak ve Ortadoğu'daki gelişmelere adeta kilitlenmiş durumdadır. Yeryüzündeki bütün güç odaklarının Ortadoğu'ya dönük politika geliştirmeye çabaladıkları, politikalarının eksenine Ortadoğu'daki gelişim sürecine göre yeni politikalar geliştirdikleri açık bir şekilde ortadadır. Hemen hemen hiçbir güç Ortadoğu'da yaşanan bu sürece ilgisiz değildir. Aksine herkesin şu veya bu düzeyde alakalı olduğu görülmektedir. Çünkü Ortadoğu'da gelişecek olan sistem, dünyanın yeni sistemi için önemli oranda belirleyici olacaktır.

Dünyamız bütün yönleriyle hızlı, güçlü ve köklü bir değişim sürecini yaşarken, alacağı yeni biçim, gelişecek olan yeni dünya düzeni ve sistemi, insanlığın geleceği açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu açıdan dünyadaki bütün güç odakları, Irak üzerinde şu veya bu düzeyde bir politikaya sahip olmakla birlikte yaşanan çekişme sürecine de dahildir. Bölgedeki sorunlar çok ağır, karmaşık ve kökleri tarihin derinliklerine dayanan sorunlardır. Bu bakımdan Ortadoğu'daki sorunların kolay çözülemeyeceğini, köklü, gerçekçi ve tarihsel olduğu kadar güncel realiteyi de göz önüne alan politikalar olmaksızın çözümün söz konusu olmayacağını belirtmek doğru olacaktır. Bu çerçevede bölgeye müdahale eden güçlerle çıkarları gereği bölgenin statükosunu savunmak durumunda olan güçler arasında çatışma süreci boyutlanmaktadır. Bölge üzerindeki çekişme uluslararası düzeydeki güçlerin bir çekişmesidir. Özellikle bölgenin ve dünyanın tek başına ABD öncülüğündeki bir koalisyonun önderliğinde şekillenmesini istemeyen çeşitli uluslararası güçlerin dolaylı ve dolaysız bir hesaplaşma ve çekişmesinin olduğu bilinmektedir. Ortadoğu bölgesindeki statükocu güçler şu veya bu düzeyde ABD öncülüğünde gelişen yeni dünya düzeni hamlesinden rahatsız olan bir takım bölge dışı güçlerin tutumundan yararlanıp güç alırken, özü itibariyle bir çıkmazı, kısır döngüyü yaşadıkları da açık bir şekilde ortadadır. Her şeyden önce bu statükocu devletler halkların iradesini temsil etmekten uzaklaşmışlardır. Bölgede, bölge halklarının değil, bir avuç egemen sınıfın çıkarına dayanarak sistemini kuran bu rejimler oligarşik, otokratik ve monarşik rejimler biçiminde şekillenerek gerçek halk kitlelerinden uzaklaşmışlardır. Bugün bu siyasal rejimlerin bölge halklarının çıkarlarını temsil etmediklerini, tersine bir avuç egemen sınıfın çıkarını temsil eden birer siyasal rejim biçiminde formülasyon kazandıklarını biliyoruz. Bununla birlikte şimdiye kadar dayandıkları kapitalist sistem ve onun sermayesinin çıkarlarına da cevap verme konumundan uzaklaştıklarını görüyoruz.

Halkların çıkarlarından yana yeni bir politik süreç başlamıştır

Değişim, dönüşüm ve yenilenme süreci baş döndürücü bir hızla yaşanmaktadır. Bu değişim dönüşüm süreci, uluslararası sermayenin kesin hakimiyeti temelinde globalleşen dünya gerçeğine doğru gitmektedir. Bunun bir gereği olarak siyasal sistemlerin bu sürece ayak uydurabilmesi ve sürecin ihtiyaçlarına cevap olabilmesi için eskide ısrar yerine, kendilerini sürecin gereklerine göre değişikliğe uğratmaları gerekmektedir. Özellikle küreselleşen dünya gerçeğine göre siyasal rejimlerini biçimlendirmeleri, sermaye akışı ve serbest piyasa anlayışını kolaylaştırıcı daha demokratik, daha açılımcı bir siyasal sisteme doğru evrilmeleri gerekmektedir. Ancak çoğunlukla bölgedeki siyasal rejimlerde, rejimin şekillendiği mantık gereğince tutuculuğu esas alarak değişim-dönüşüme kendisini kapatan, bildik siyasal sisteminde ısrar eden bir anlayış ve zihniyetin hakim olması durumu söz konusudur. Bu rejimler çoğunlukla halka dayanmadığından, açılım ve demokratikleşmeden, dünyada gelişen yeniden yapılanma sürecine göre adım atmaktan çekinmektedirler. Dolayısıyla tutuculuğun ve muhafazakarlığın ağır etkisi ile kendisinde ısrar tutumu, bu siyasal rejimlerin temel politikası olmaktadır. Sonuç olarak bu rejimler, dünya genelinde yaşanan gelişme süreci ile çelişen bir pozisyonu arz ederken, uluslararası sermayenin çıkarlarına cevap vermekten de uzaklaşmışlardır. Uluslararası sermayenin çıkarlarına cevap verecek düzeyde bir yenilenmeyi, değişim dönüşümü gerçekleştirme becerisini gösterememişlerdir. Bundan dolayı uluslararası sermaye müdahale etme gerekliliik ve zorunluluğunu görmüştür. Bu rejimler de, bölge halklarının başına adeta musallat olmuş olan iktidarlarının sürdürülmesi için tutuculukta ısrar etmeyi çıkarlarına uygun görmektedirler. Bu politik duruşlarından ötürü hem bölge halklarının istemi ve hem de uluslararası sermayenin çıkarları ile çelişen bir pozisyonda bulunmaktadırlar. Bugün Irak'a yönelik gerçekleştirilen müdahale ile beraber Irak halklarının önemli oranda müdahaleden yana tavır almasının ana nedeni bu gerçeklikten kaynaklanmaktadır. Irak'a yapılan müdahalenin bu temelde sonuç alıcılığa doğru gitmesi ve özellikle de son dönemlerde Irak'taki rejimin baş temsilcisi durumundaki Saddam Hüseyin'in de yakalanmış olması bölgedeki siyasal rejimlere vurulmuş en ciddi darbe olmuştur. Artık olmazsa olmaz kabilinden bu rejimlerin değişeceği, değişmemekte direnmelerinin anlamsız olduğu, değişmeyenlerin değiştirileceği ve bu statükocu güçlerin tümden aşılacağı bir sürecin kesin bir biçimde başladığını görmek gerekmektedir.

ABD müdahalesi ile başlatılan bu süreç, gericileşen rejimleri devre dışı bırakacağından, halkların çıkarlarından yana yeni bir politik sürecin de başladığını görmek gerekmektedir. Bugün her ne kadar Irak sahasında bir direniş yaşanıyor olsa da, bunun adım adım aşılacağını ve giderek marjinalleşeceğini belirtmek doğru olacaktır. Bununla beraber artık bölgede başlatılan değişim dönüşüm sürecinin adım adım bölgenin tümünü kapsayacak tarzda gündemleşeceği ve kaçınılmaz bir biçimde rejimlerin ya değişeceği ya da değiştirileceği gerçeği temelinde sürecin gittikçe boyutlanacağı artık açığa çıkmıştır. Bölge halklarının hiçbir çıkarını temsil etmeyen ve bölgede yaşanan ağır sorunları çözme kabiliyet ve yeteneğini göstermeyen bu rejimlerin aşılması, elbette ki, bölge halklarının çıkarları açısından olumlu bir sürecin başlamış olması anlamına gelmektedir. Ancak bu siyasal rejimler değişimi yaşarken, bunların yerine halkların öz iradesini esas alan demokratik siyasal sistemlerin ne kadar gelişip gelişmeyeceği de bir o kadar önem arz etmektedir. Bölgeye müdahale eden güçlerin bölge halklarının çıkarlarından ziyade, kendi çıkarlarına uygun bir siyasal yapılanmayı geliştirecekleri aşikardır. Demokratik muhtevası ön planda olacak olan bu yeni siyasal yapılanmaların gerçek anlamda bölge halklarının çıkar ve iradesini temsil edip etmeyeceği ise tartışma konusudur.

Ortadoğu'daki sorunların çözümü çağdaş demokratik uygarlık çizgisiyle olacaktır

Uluslararası güçlerin bölgeyi değiştirme, dönüştürme ve yeniden yapılandırma çizgisi vardır. Yeni dünya düzeni eksenine oturtulan bu çizgi az çok bilinmektedir. Bugün bunun karşısında şu veya bu düzeyde direnişe geçen, değişimden yana olmayan statükocu güçlerin de bir çizgisi vardır. Bu çizginin de bölge halklarının çıkarlarını gerçek anlamda temsil etmediği, daha çok belli bir zümreyi içine alan mevcut siyasal rejimleri temsil etmekte olduğu bilinmektedir. Esas olarak bölge halklarının çıkarlarını temsil eden ve bölgedeki halklar arasında kökeni tarihin derinliklerine dayanan tüm sorunları köklü bir biçimde çözecek olan üçüncü bir çizginin, halkların çizgisinin ortaya çıkması durumu söz konusudur. Bugün bu çizginin temsilcileri olan bölgedeki demokratik örgütlenmeler her ne kadar kendi içlerinde yeterince koordineli bir düzeye ulaşıp güçlü bir örgütsel yapılanmayla çıkışı gerçekleştirmemiş olsalar da, mevcut çekişme ve çatışma ortamından esas güç alacak, gerçek anlamda sorunları köklü çözüme kavuşturup demokratikleşmeyi geliştirecek olan ve halkların öz çıkarını esas alan bu üçüncü çizgi olacaktır. Bu çizgi, Başkan Apo'nun baştan beri yaptığı değerlendirmeler ve geliştirdiği mücadele temelinde vücut bulurken, yine Önderliğimizin son olarak geliştirdiği Demokratik Uygarlık Manifestosu ile çağdaş demokratik uygarlık çizgisi, halkların demokrasi, özgürlük ve kurtuluş çizgisi olarak temel teorik perspektiflerine kavuşmuştur. Bu temelde ortaya çıkan olumlu koşullara dayanarak Apocu hareket ve Kürt halkının, bölgedeki sorunları köklü çözüme kavuşturacak olan, halkların birliği, kardeşliği ve eşitliği esasına dayanan çağdaş demokratik uygarlık çizgisi temelinde tarihsel rolünü oynaması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır.

Ortadoğu'daki sorunların köklü çözümü ne dış müdahalelerle, ne şabloncu, taklitçi çözüm formülleri ile ne de dar milliyetçi çizgiyi esas alan formüllerle gerçekleşecektir. Aynı biçimde dinci fanatik akımların formüle ettiği politikalarla da hiçbir şekilde çözüme gidilemeyecektir. Dine dayalı siyaset ile milliyetçiliğe dayalı siyaseti esas alan çözüm formülleri, çözümü değil, çözümsüzlüğü derinleştirecek, özellikle Ortadoğu bölgesinde yaşanan sorunlara cevap olmayacaktır. Bu noktada halen devam etmekte olan İsrail-Filistin çatışmasının çözümsüzlüğü buna en çarpıcı örnek olarak gösterilebilir. Dolayısıyla bölge halklarının sorunlarını çözecek olan temel anahtar, çağdaş demokratik uygarlık çizgisidir. Halkların eşit, özgür birlikteliğini esas alan, halklar arası eşitliği ve kardeşliği geliştiren, uzun vadede Ortadoğu demokratik federasyonunu öngören ve halklar arasındaki sorunları şimdiden bu temel perspektif ışığında kalıcı bir biçimde en makul yaklaşımlarla çözmeyi esas alan çağdaş demokratik uygarlık çizgisinin çözüm formülleri, halkların sorunlarını köklü çözüme kavuşturacak temel formüller durumundadır. Bu açıdan bölge halklarının mevcut olumlu koşullardan yararlanarak öz iradelerine dayalı bir şekilde kendilerini örgütlemeleri, halklar arası birliği, kardeşliği geliştiren çözüm formüllerini öne çıkararak demokratik halk hareketlerini geliştirmeleri büyük bir aciliyet kazanmaktadır. En başta Kürt halkının bu temelde kendini örgütleyerek öz iradesini açığa çıkarması ve bölge halklarının demokrasi ve özgürlük mücadelesinde öncü rolüne yaraşır bir biçimde tarihsel çözümleyicilik rolüne soyunması gerekmektedir. Artık çizgiler netleşmiştir. Halkların, demokratik uygarlık çizgisinin uluslararası güçlerle herhangi bir biçimde karşı karşıya gelmesine gerek yoktur. Yer yer tezatlık olabileceği gibi, yer yer ittifakların da gelişmesi, sıcak ya da yumuşak geçiş biçiminde, diyalog, tartışma ve mücadelenin iç içe geçtiği bir mücadele ekseninin esas alınması gerekmektedir. Halkların öz iradesine dayalı ve gerçek çıkarlarını esas alan demokratik sistemlerin geliştirilmesi ve bu temelde sonuç alıcılığa doğru gidilmesi için gerekli koşullar yaratılmış

> "Bölge halklarının hiçbir çıkarını temsil etmeyen ve bölgede yaşanan ağır sorunları çözme kabiliyet ve yeteneğini göstermeyen bu rejimlerin aşılması, elbette ki bölge halklarının çıkarları açısından olumlu bir sürecin başlamış olması anlamına gelmektedir. Ancak bu siyasal rejimler değişimi yaşarken, bunların yerine halkların öz iradesini esas alan demokratik siyasal sistemlerin ne kadar gelişip gelişmeyeceği de bir o kadar önem arz etmektedir."

bulunmaktadır. Bu anlamda ABD önderliğindeki koalisyon güçlerinin müdahalesi olumlu koşullar yaratırken, esas olarak halk güçlerinin bu koşullar temelinde açığa çıkması ve kendini temsil edecek siyasal formasyonu kazanarak halkların gerçek iradesine dayalı siyasal demokratik rejimlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bölge halklarının kendi öz kimlik ve iradeleri temelinde tarihteki yerlerini alması, çıkarları ve geleceği açısından en önemli bir husus olarak gündemde durmaktadır.

Tüm bu gelişmeler, Kürt özgürlük davası açısından yeni bir dönemi beraberinde getirmiştir. Her şeyden önce Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyaseti sadece bölgesel değil, aynı zamanda uluslararası bir siyasettir. Bilindiği gibi '20'lerde bütün tarafların kabulü temelinde geliştirilen o dönemin dünya ve bölge sistemi, Lozan'da gerçekleşen antlaşma ile uluslararası bir ittifak temelinde gerçekleşmişti. '23'te Lozan'da imzalanan bu antlaşma ile Ortadoğu'da öngörülen sistem Kürt halkının hiçbir hakkını tanımayan, hatta yok sayan bir inkar ve imha siyasetiydi. Bu anlamda Kürtler üzerinde o tarihten bu yana yürütülen inkar ve imha siyasetinin en önemli ayağı, uluslararası ayağıdır. Bugün ABD ve İngiltere öncülüğünde Irak şahsında bölgeye yönelik olarak geliştirilen müdahale, Kürt olgusuna daha fazla dayanarak Kürdistan üzerindeki uluslararası inkar ve imha siyasetinin aşılma sürecini de beraberinde getirmiştir. Bugün her ne kadar halen bir kısım uluslararası çevrelerde eski inkar ve imha siyasetinin etkileri olsa da, müdahale ile beraber Kürdistan üzerindeki uluslararası inkar ve imha politikası da aşılmıştır veya aşılmasına dönük çok ciddi bir süreç başlamıştır. Lozan Antlaşması'nın baş aktörü durumundaki İngiltere'nin ABD ile birlikte müdahale etmiş olması ve bu müdahalenin Kürt olgusuna fazlasıyla dayanıyor olması, bu güçlerin Kürtlere dönük politikasında önemli bir değişikliğin de işaretidir. Dolayısıyla müdahale ile birlikte ilk kez uluslararası inkar ve imha siyasetinin aşılmaya başladığını görmek ve bunun Kürtler için tamamen yeni bir dönemin başlangıcı olduğunu tespit etmek gerekiyor. Bununla birlikte müdahale ile beraber inkar imha siyasetinin uluslararası boyutu aşılırken, bölgesel düzeydeki inkar ve imha siyasetinin Irak ayağı da kırılarak Irak zemininde bu inkar ve imha siyaseti yerle bir edilmiştir. Bugün Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyaseti dört ayaklı değil, üç ayaklıdır. Bu üç ayağı teşkil eden devletler, müdahale ile birlikte kendilerine dayatılan değişim dönüşüm süreci karşısında ciddi zorlanmaları yaşarken, aynı zamanda Kürtler üzerindeki inkar ve imha siyasetinin sürdürülmesinde de büyük bir çıkmazı, zorlanmayı ve daralmayı yaşamaktadırlar. Bugün zorlanan taraf Kürt özgürlük hareketi değil, daha fazla bu güçler olmaktadır.

İnkar ve imhada diretilmesi, halkların tahribata uğraması anlamına gelecektir

Öte yandan bilgi ve enformasyon çağı gerçekliği temelinde halkların kendi iç yapılanmalarıyla her türlü ilişkilenme ve dayanışma geliştirilebilirken, aynı zamanda halkların birbirleriyle uluslararası düzeyde ilişkilenme olanakları da artmıştır. Artık çağımızda halkların şiddete dayalı bir biçimde bastırılması ve haklarının gasp edilmesinin olanakları da ortadan kalkmaktadır. Bu devletlerin ellerindeki ordu gücüne ve tekniğe dayanarak Kürt halkının en tabii hakları olan, dilini, kültürünü, kimliğini inkar etme politikasını daha fazla sürdürmeleri de gittikçe olanak dışı bir hale gelmektedir. Çünkü çağımız; demokrasinin, özgürlüklerin, insan haklarının, hukukun üstünlüğünün, azınlık haklarının, halkların kendi kaderini tayin hakkının, kültürel hakların yükselişe geçtiği bir çağdır. Bu çağda Kürt halkı gibi kökeni tarihin derinliklerine dayanan ve Mezopotamya'da insanlığın doğuşuna beşiklik etmiş tarihin en eski halklarından birisi olan bir halkın dilini, kültürünü ve kimliğini inkar etmek, çağla ve çağın yükselen değer yargılarıyla çelişmek demektir. Dolayısıyla bu güçlerin Kürdistan üzerindeki inkar ve imha politikasını geçmişte olduğu gibi rahat sürdüremeyecekleri, salt ordularına, jandarma ve polis gücüne dayanarak bunu halkımıza dayatamayacakları ve uluslararası camiaya da bunu kabul ettiremeyecekleri bir süreç gelişmektedir. Bu nedenle en mantıklı yol; çağla çelişen değil, çağla bütünleşen, uyumluluk arz eden bir politik değişikliğin yapılmasıdır. Biz bu devletlere bunu en uygun bir biçimde ve en uygun bir dille ifade ederek halkların ortak çıkarları temelinde, makul ölçüler çerçevesinde sorunun çözümünü önerirken, demokratik çözüm ekseninde çözüm formülünü ve yol haritasını geliştirirken; bu durum, salt halkımıza değil, bölge halklarına karşı da duyduğumuz derin sorumluluğun bir gereği olarak anlaşılmalıdır. Çünkü bu sorun er veya geç çözülecektir. Bunda daha fazla diretmek ve ısrarcı olmak, sadece daha fazla kanın dökülmesi, daha fazla tahribatın, baskının gelişmesi demektir. Çözümsüzlük de, sonuç vermeyen, beyhude çabalardan başka bir anlam ifade etmeyen, dar ve çağla bütünleşmeyen gerici politikaların bataklığına saplanmak anlamına gelecektir. Bu tür politikalarla ancak bir tekrar yaşanacak, halklara zarar verilecek, fakat son tahlilde zorunlu olarak çözüme gelinecek bir durum yaşanacaktır. Bu açıdan, Önderliğimiz Başkan Apo'nun İmralı savunmalarıyla birlikte geliştirdiği, demokratik çözüm formülü tüm halkların çıkarına en yakın bir formül olarak bugün gündemimizde bulunmaktadır. İnkar ve imhada daha fazla diretilmesi, zamanın boşa harcanması, halkların tahribata uğraması anlamına gelecektir. Özellikle bu inkar ve imha politikasının en katmerli uygulayıcısı ve baş temsilcisi durumundaki Türkiye Cumhuriyeti devleti bu geri, dar ve çözüm üretmeyen zihniyet nedeniyle ciddi bir zorlanmayı yaşamaktadır. Bölgeye dayatılan değişim dönüşüm sürecinin ağır baskısı ve tazyiki karşısında zorlanırken, bölgenin yeniden yapılandırılması temelinde yeni, demokratik federal Irak'ın inşası projesi karşısında da ciddi bir zorlanmayı yaşadıkları ve yaşayacakları açık çok ortadadır.

"2004 yılı Kürt hareketinin önemli bir aşamaya geldiği bir yıl olacaktır. Özellikle 2004 yılında yeni Irak rejiminin formüle edilmesinin yıl ortalarına doğru şekillenmesi planı çerçevesinde Federal Demokratik Irak bünyesinde Demokratik Kürdistan Federasyonu gerçeği, diğer parçalar üzerinde sürdürülen inkar ve imha siyasetleri için ürkütücü bir gelişme olarak görülmektedir."

Bu anlamda 2004 yılı Kürt hareketinin önemli bir aşamaya geldiği bir yıl olacaktır. Özellikle 2004 yılında yeni Irak rejiminin formüle edilmesinin yıl ortalarına doğru şekillenmesi planı çerçevesinde Federal Demokratik Irak bünyesinde Demokratik Kürdistan Federasyonu gerçeği, diğer parçalar üzerinde sürdürülen inkar ve imha siyasetleri için ürkütücü bir gelişme olarak görülmektedir. Şöyle veya böyle, Irak'ta demokratik bir federal sistem gelişecek ve Güney Kürdistan halkı özgür iradesini temsil edeceği bir statüye kavuşacaktır. Bu gerçeklik, Kürt özgürlük davası için önemli bir kilometre taşı olurken, Kürdistan üzerinde yürütülen inkar ve imha siyaseti için de ciddi bir darbe anlamına gelmektedir. Başta Türk devleti olmak üzere bu durum karşısında Kürdistan üzerindeki egemen devletler, Kürtlere dönük politikalarını değiştirmek zorundadırlar. Bu devletler ancak şimdiye kadar sürdürülen inkar ve imha siyasetinin ve bunun yarattığı zihniyetin değişmesiyle rahatlayabileceklerdir. Bu, yeni bir Kürdistan devletinin oluşması anlamına gelmeyecektir. Hiçbir devletin sınırları değişmeden, halkların eşit, özgür birliğine dayalı yeni bir sisteme, demokratik cumhuriyetlere gidişle çözülecek bir sorundur. Bu noktada Türk devleti özellikle 2004 yılında bir yol ayrımına gelip dayanmıştır. Ya demokratik cumhuriyete doğru evrilerek Kürt sorununun demokratik çözüm çizgisi temelinde adım adım siyasal bir yapılanmaya gidecek, AB'ye rahat giriş yaparak çağdaş dünya ile bütünleşme sürecini hızlandıracak, bu temelde demokratik modern bir ülke olarak bölgede gelişen ve güçlenen bir düzeye yükselecek –ki Kürt-Türk halklarının gönüllü birliği temelindeki bir demokratik cumhuriyet Türkiye'ye böyle bir vizyon kazandıracaktır– ya da '50'lerden önceki paradigmalarla gerici zihniyette ısrar edecek, inkar ve imha politikasında direterek kendini değişim dönüşüme kapatacaktır. Bu da çağdaş dünyadan uzaklaşmak, üçüncü sınıf bir ülke olmayı tercih etmek, dar, kendi içine kapalı, şiddete dayalı oligarşik rejimin her yönüyle pekiştiği ve bir özel savaş devleti olarak çağın gerçekliğine ters düşen, inkar ve imha siyasetini şiddete dayalı bir biçimde sürdürmeyi öngören bir politik yönelime girmek anlamına gelecektir. Bu biçimde Türkiye'nin önünde belirginleşen iki yol gözükmektedir: Türkiye'nin ise hangisini, nasıl tercih edeceği 2004 yılı içerisinde netleşecektir. Kuşkusuz Türkiye'deki demokrasi hareketinin, demokratik Kürt özgürlük hareketiyle bütünleşerek mücadeleyi yükseltmesi bu sonucun tayin edilmesinde belirleyici bir faktör olacaktır. Özellikle 28 Mart'ta gerçekleşecek yerel seçimlerle beraber demokrasi cephesinin tüm Türkiye'de gelişim göstermesi ve Kürdistan'da önemli oranda yerel iktidarların halka geçmesiyle sağlanacak gelişme ve politik atmosfer, Türkiye'nin yönünün tayin edilmesinde etkin bir yere sahip olacaktır. Gerici, rantçı ve çeteci eğilimin Türkiye'de henüz aşılmadığı, Çiller, Güreş ve Ağar üçlüsünde resmileşen ve bugün değişik biçimlerde varlığını devam ettiren rantçı çeteci eğilimin kendisini Türkiye ortamına dayatarak süreci Kürt özgürlük mücadelesi ve onun Önderliğine yönelik şiddete dayalı politikalar temelinde geliştirmeye yeltenecekleri, bu yönlü yoğun bir çaba içerisinde oldukları tarafımızca bilinmektedir. Ama bunun karşısında çıkarını demokratikleşmede ve çağdaş dünyayla bütünleşmede gören geniş bir çevre de söz konusudur. Dolayısıyla, antidemokratik, dar, ulusalcı, rantçı çeteci güçlerin bloğuyla, demokrasiden yana olan güçlerin bloğunun çekişmesi esas sonucu tayin edecektir. Bu anlamda 2004 yılı hem Türkiye'nin mukadderatının belirlenmesi açısından önemli bir yıl olurken, hem de Kürt ulusal özgürlük hareketinin yeni bir aşamaya geçişi açısından çok önemli bir yıl olmaktadır. Sonuç olarak 2004 yılının bir netleşme yılı olacağını belirtebiliriz. Bu yıl içerisinde uluslararası güçlerin Ortadoğu ve Kürt sorununa yaklaşımı ile birlikte Türkiye'nin kendisi için tayin edeceği yol da daha fazla netleşecektir. Bu nedenle Kürt özgürlük mücadelesi de çağdaş demokratik uygarlık çizgisinde hamlesel çıkışını bu yılda gerçekleştirerek mücadeleyi yeni bir aşamaya taşımayı önüne hedef olarak koymuştur. Bütün bu nedenlerden dolayı henüz başında bulunduğumuz bu yılın, tüm bölge halkları ve özellikle de Kürt ulusal özgürlük davası açısından önemli, hassas ve kritik bir yıl olacağı şimdiden bellidir.

Kürt halkı 2004 yılına hazırlıklı girmiştir

Önderliğimiz, hareketimizi böyle bir sürece hazırlamak için öteden beri çok yoğun çabalar sergilemiş ve sergilemektedir. Özellikle Önderliğimizin 2001 yılında geliştirdiği Demokratik Uygarlık Manifestosu, hareketin böyle bir sürece kapsamlı bir şekilde hazırlanması için en önemli temeli teşkil etmiştir. Fakat buna yeterince anlam verememememiz ve pratikleştirme noktasında yetersiz ve eksik ele alışımızdan ötürü en son geçen yılın ortasında Atina Savunması ile Önderliğimiz. döneme ilişkin projesini en açık, net ve tartışmasız bir biçimde ortaya koymuştur. Esas olarak hareketin yaşayacağı köklü yenilenme temelinde bir bütün olarak eskinin etkisinden kurtulma ve yeni demokratik ekolojik toplum paradigmasının esasına dayalı olarak köklü bir değişim dönüşümü gerçekleştirmekle hareketimiz yeni dönemin temel görevlerine en kapsamlı bir biçimde hazır hale gelebilir. Önderliğimizin geliştirmiş olduğu Demokratik Uygarlık Çizgisi, diğer bir deyişle demokratik ekolojik toplum ve cins devrimine dayalı paradigmanın pratik ifadesini bulacağı bir örgütsel yapılanmaya gitme ile hareketimizin hamlesel bir çıkışı gerçekleştirmesi olanak dahiline girebilecektir. Bu paradigma kuşkusuz ki yeni bir bakış açısını ifade eden demokratik, çağdaş doğrultu temelinde yeni bir çizgiyi ve anlayışı ifade etmektedir ve bu yeni bir ekoldür. Önderliğimizin Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda en kapsamlı bir biçimde teorik temellerini ortaya koyduğu yüzyılın yeni devrimci demokratik çizgisi olan demokratik uygarlık çizgisinin ifadelendirilmesidir. Önderliğin en geniş bir biçimde koyduğu yeni paradigmaya göre, geçmişin sınıf, parti, devlet hiyerarşisine dayalı örgütsel modelini aşan, bunun yerine demokratik ekolojik toplum paradigmasının esasına dayanan, demokratik siyaset, demokratik toplum ve demokratik devleti hedefleyen yeni uygarlıksal demokrasi ekseninde bir örgütsel model öngörülmektedir. Yakın geçmiş, sınıf için parti ve iktidarı hedefleyen paradigmaya dayalı hareketlerin, her ne kadar kendilerini halk hareketi, demokratik sosyalist hareket olarak ifadelendirseler de, demokrasiyi, özgürlüğü getirmeyeceklerini ve son tahlilde devlet erkine dayanarak yeni bir sınıfın diktatörlüğüne dönüşeceklerini oldukça net bir şekilde ispatlamıştır. İnsanlığın yeryüzündeki sorunlarını çözen, toplumların kendi içerisindeki ve birbirleriyle olan sorunlarını, yine doğa ile olan sorunlarını köklü bir şekilde çözüme kavuşturan yeni bir çizgiyi geliştirmek bu yeni paradigmanın esasıdır. Bu açıdan da demokratik ekoloji paradigmasına dayanan doğrultu, insanlığın günümüze kadar çözümsüzlükte bıraktığı sorunların köklü çözümünü öngören, gerçek anlamda özgürlüğü, demokratikleşmeyi, insanca yaşamayı, insanın kendisiyle, doğayla ve diğer bütün canlılarla uyum içerisinde adalet ve eşitliğe dayalı bir sistemde özgürce yaşamasını esas alan bir siyasal ve toplumsal sisteme doğru yol açan yeni bir ideolojik, felsefi doğrultuyla yeni bir örgütsel modelin geliştirilmesiyle sürece cevap olmayı öngören bir yaklaşımı içermektedir. Bu, geçmişte bizler tarafından yeterince kavranamamış, bu nedenle değişim sürecine köklü ve radikal bir tarzda yaklaşılamamış, bunun yerine eskide ısrar eden tutucu bir duruşla değişim süreci yavaşlatılmıştır.

Bu noktada PKK'den KADEK'e geçerken, bazı değişiklikler yapılmış olsa da, demokratik uygarlık projesine cevap olabilecek yeni örgütsel model apayrı bir model olmasına rağmen, PKK'nin örgütsel modeli olduğu gibi devam etmiştir. Bunun için Önderlik Atina Savunması'yla gelişen örgütsel sürece müdahale etmiş, köklü bir örgütsel değişimi öngören yeni bir örgütsel modelin projesini kapsamlı bir biçimde önümüze koymuş ve bu temelde kongre sürecine hazırlanılmıştır. Önderliğin önümüze koyduğu bu projenin özü, demokratik uygarlık çizgisi ve meşru savunma ekseninde en kapsamlı bir açılımı sağlamaktır. Bir yandan HPG faaliyetlerinin siyasal örgütsel faaliyetlerden ayrılarak özerkleşmesi temelinde ayrı ve özerk bir örgütlenme olarak geliştirilmesi öngörülmüştür. Diğer yandan, KADEK'in eski örgütsel modelini tümüyle fesheden ve yeni esaslar üzerinde yeni zeminlere ve dengelere dayalı olarak sivil, demokratik siyaseti öngören, en geniş halk kesimlerini içine alan bir halk hareketinin örgütlenmesini geliştiren yeni bir örgütsel modelin demokratik ekolojik toplum gerçeğine dayalı olarak geliştirilmesi esas alınmış, tümüyle PKK ve KADEK'in devamı olmayan yeni bir örgütlenmenin önü açılmıştır. Hareketi bir kadro hareketi olmaktan çıkararak bir halk hareketine dönüştüren, halkın davaya sahiplenerek her düzeyde katılımını sağlayan, bu temelde halkın demokratik kurumlaşmasını geliştiren ve bu kurumlaşmalar arasında demokratik koordinasyon biçiminde rol oynayacak bir üst örgütlenme modeli ile tüm parçalarda demokrasi ve özgürlük

mücadelesini yeni bir aşamaya taşıyan bir örgütsel modelle KONGRA-GEL gerçeğine ulaşılması hedeflenmiştir. KONGRA-GEL, örgütsel olarak PKK ya da KADEK'in bir devamı değil, sivil kesimlerin de her düzeyde yoğun bir şekilde katılım gösterdiği, merkeziyetçiliği değil demokratik sistemi esas alan, siyasetin tümüyle halka dayandırıldığı bir örgütlenme ve kurumlaşma projesiyle ulusal toplumsal örgütlenmenin en ileri düzeyde ve en demokratik bir şekilde geliştirilmesini temel alan, açılımcı, demokratik yaşam ve özgür birey ekseninde mücadeleyi derinleştirmeyi hedefleyen yeni bir örgütsel modeldir. Önderlik, bu projeyi *"benim ve halkın projesidir"* sözleriyle ifadelendirmiş ve eski PKK'lilerin yetkiyi bırakarak daha çok ideolojik, politik, kültürel ve sanatsal yönüyle çizgiye hizmet sunan bir pozisyonda katılmalarını öngörmüştür.

Çağdaş demokratik uygarlık ekseninde gelişecek olan KONGRA-GEL örgütlenmesi, iktidarı hedeflemeyen, halkı demokratik güç haline getirerek devleti demokratikleşmeye zorlayan, demokratik mücadele ile değişimi herkese dayatan, böylece devleti değişime yönlendiren bir örgütlenme modelidir. Legal ve meşru olan demokratik sivil siyaseti esas alan bu örgütlenme modeli ile Kürdistan özgürlük hareketi, tarihinin en kapsamlı ve köklü değişim dönüşüm ve reform sürecini yaşamaktadır. KONGRA-GEL, bu değişim dönüşümün temelinde demokratikleşmenin zirvesini yaşayarak halkımızın özgürlük mücadelesinde hamlesel bir çıkışı ve yenilmez bir halk gücünü, halk örgütlülüğünü ortaya çıkaran, değişim dönüşüm ve çözümü olmazsa olmaz kabilinden herkese dayatan, halkın öz gücünden oluşmuş bir irade ve temsil gücünün ortaya çıkarılmasını esas alan yeni ve demokratik bir örgütsel yapılanmadır. Böylesine kapsamlı bir yeniden yapılanma projesiyle, halkımızı 2004 yılına en kapsamlı bir biçimde hazırlamayı hedefleyen bir hamlesel çıkış esas alınmaktadır. Bununla birlikte inkar ve imha siyasetinin halen devam ettiği ülkemizde, yasal güvencelerin hiçbir biçimde olmadığı, Önderlik dahil, tüm Kürdistan halkının her şeyiyle tehdit altında olduğu, her zaman tehlike ile yüz yüze gelebileceği gerçeğini de dikkate alarak, meşru savunma çizgisinde örgütlenen HPG güçlerinin nitelik ve nicelik açısından bir büyümeyi yaşayarak her türlü olasılığa hazırlanması öngörülmektedir. Sonuç olarak Önderlik projesi alternatifli, her türlü olasılığı düşünen ve her halükarda halkın özgür iradesinin temsilini esas alan bir projedir. Demokratik çözümü, diyalogu en makul ölçülerle dayatarak halkın demokratik, eylemsel gücüyle inkar ve imha siyasetini aşmayı ve Kürt sorununun özgür birlik temelinde çözümünü olmazsa olmaz tarzında dayatmayı, bunun için sonuna kadar demokrasi, özgürlük ve barış çizgisinde mücadeleyi esas alırken, egemen güçlerin olası imha ve şiddete dayalı saldırıları karşısında savunma güçlerini her zaman hazır bir biçimde devrede tutmayı esas alan bir projedir. İki ayaklı, alternatifli, hiçbir şeyi tesadüfe bırakmayan, her olasılığı göz önüne alıp kendi özgücüne dayanmayı esas alan yeni bir örgütlenme konseptidir.

Saldırıya uğrayan halkın kendini savunması en meşru haktır

Meşru savunma çizgisi, çağdaş demokratik uygarlık çizgisinin en önemli ve temel bir ilkesidir. Çağdaş demokratik uygarlık çizgisinin mücadelesini dayandırdığı bir mücadele ekseni ve stratejisidir. Meşru savunma özü itibariyle ilkeli, onurlu ve hiçbir biçimde teslimiyeti öngörmeyen bir siyasal mücadele stratejisidir. Bu mücadele stratejisinde teslimiyet ve çözümsüzlük yoktur. Her türlü olasılık karşısında cevabı olan bir mücadele anlayışını içermektedir. Esas olarak siyasal demokratik mücadeleyi yürütmeyi, halkın demokratik iradesinin açığa çıkartarak sonuç almayı öngören bir mücadele konseptidir. Hakların anayasal güvence altına alındığı ve hukukun geçerli olduğu ülkelerde meşru savunma, siyasal demokratik yöntemler ve hukuk yoluyla geliştirilir. Ama eğer bir yerde hukuksuzluk varsa, hukuku çiğneme temelinde saldırılar gelişiyorsa, meşru savunma burada halkın örgütlü siyasal gücüne dayanarak yürütülür. Demokratik kitlesel eylemlerle karşı koyuşların geliştirilmesi ve kitlelerin gelişen saldırılar karşısında tepkilerini direniş şeklinde ifadelendirerek kendisini savunmasını gerektirir. Hatta bunun için gerekli olursa, sivil savunma biçimindeki çeşitli örgütlenmelerin geliştirilmesiyle meşru savunma anlayışı pratikleştirilebilir. Bütün bunların yeterli olmadığı ve karşı güçlerin şiddete dayalı saldırılarının sistematik bir şekilde geliştiği bir yerde, gerekli görüldüğünde bu saldırıları karşılamak için askeri örgütlenme de dahil olmak üzere, kitlelerin gücünü harekete geçirmeyi öngören bir mücadele stratejisidir. Meşru savunma çizgisi, siyasal mücadelenin engel tanımaksızın gelişmesi, halkın iradesinin hiçbir engel tanımayarak, kendini güç haline getirmesi demektir. Bu durum siyasal, örgütsel ve demokratik hukuk yoluyla sağlanabiliyorsa bu yollar tercih edilir. Fakat bu girişimler saldırılara maruz kalıyorsa, silahlı örgütlenme de dahil, her türden örgütlenmeyle saldırıya uğrayan halkın kendini savunması en meşru haktır. Bu hak, uluslararası yasalarda ifadesini bulmuş evrensel bir haktır.

Bugün Kürdistan'da bir inkar ve imha siyaseti halen gündemdedir. Bununla birlikte Önderliğimizin yaşamı ve halkımızın geleceği bir tehdit ve tehlike altında bulunmaktadır. Halkımızın meşru savunma anlayışına göre kendini ve değerlerini koruyabilmesi için, siyasal, örgütsel planda meşru savunma anlayışının her alanda yaşama geçirilmesi gerekliliği vardır. Bütün bunlar halkın örgütlü güçleri ile durdurulamıyor, buna karşı silahlı bir örgütlenmeye ihtiyaç duyuluyorsa, böyle bir örgütlenme de böylesi durumlar için mevcut durumda HPG şahsında ifadesini bulmaktadır. HPG, Kürdistan halkının 30 yıllık mücadele birikiminin bir sonucu olarak örgütlenmiş bir gerilla gücüdür. Bu noktada Kürdistan özgürlük hareketinin meşru savunma stratejisine uygun olarak siyasal, örgütsel ve toplumsal boyutta mücadele esprisini geliştirmesi olanak dahilinde olduğu gibi, saldırıların dozajının artması halinde önceden örgütlü bulunan meşru savunma örgütlenmesi HPG'nin de devreye girmesi imkan dahilinde olacaktır. Burada anlaşılması gereken husus; meşru savunma anlayışının sadece özgün koşullarımızda uygulanan bir mücadele çizgisi olmadığı, ideolojik felsefi bir gerçeğe dayanan, dünyada son yaşanan değişim dönüşüm süreci ve 21. yüzyıl ile içine girilen çağ gerçekliğinde ezilen kesimlerin mücadelesini dayandırması gereken bir mücadele konsepti, bir stratejidir. Dolayısıyla bu stratejiye hiçbir şekilde gelip geçici yaklaşılmamalıdır. Önderliğimiz ezilen kesimlerin içerisine girmiş olduğu tıkanıklığı aşma noktasında birçok konuda yaptığı yeni değerlendirmeler gibi, mücadele stratejisine ilişkin de yeni bir değerlendirme yaparak meşru savunma stratejisini geliştirmiştir. Bu, halkların mücadele stratejisinde yeni bir formüldür. Ne eskisi gibi kaynağını reel sosyalizmden alan bir yaklaşımla şiddete tapma, şiddetin her şeyi çözeceğini sanarak her alanda şiddeti esas alma ne de şiddetten uzaklaşma adı altında sağa savrulup teslimiyet yolunu tutmadır. Şiddetin her sorunu çözemeyeceği, esas sonuç alacak olanın halkın örgütlü demokratik iradesinin açığa çıkarılması olduğu bir gerçektir. Fakat hukukun çiğnendiği, her türlü inkar ve imha saldırısının geliştiği bir ortamda da, devrimciler teslim olmayacağına göre, mücadeleyi uluslararası yasaların öngördüğü meşru çerçeveye oturtma temelinde silah dahil, kendini savunma hakkı yasal ve meşrudur. Haklı temellere dayanan mücadelemizin yeni dönemde evrensel yasalara uygun bir biçimde yeni bir stratejiyle formüle edilmesinin temel nedeni de budur. Bu nedenle bu stratejiye gelip geçici bir gözle bakmak, olur olmaz yerde buna ters düşen tutumlar sergilemek Önderliğimizin ortaya koymuş olduğu demokratik ekolojik toplum paradigmasının anlaşılmaması anlamına gelmektedir.

Çağdaş demokratik uygarlık çizgisinin en temel ilkelerinden birisi meşru savunma ilkesidir. Meşru savunma ilkesi, zorluklar karşısında teslim olmamak, gerektiğinde direnmektir. Hiçbir biçimde çözümsüzlüğe düşmemek, her halükarda çözümü esas almak ve mücadeleyi engel tanımaksızın ilerletmek anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bugün Önderliğimiz ve halkımızın geleceğinin güvenceye alınması noktasında anayasal ve hukuksal güvenceler gelişmediği ve inkar imha siyaseti tümden ortadan kaldırılmadığı müddetçe HPG her zaman için varlığını koruyacaktır. Bütün bu gerçekler söz konusuyken, HPG'nin varlığının tartışma konusu yapılması kesinlikle çizgimizle, stratejimizle çelişen bir konuma düşmek anlamına gelmektedir. Meşru savunma çizgisinin demokratik uygarlık mücadelesinde ana eksen yapılmaması, çizginin muğlaklaştırılması ve mücadele tarzının belirlenmemesi anlamına gelmektedir ki, bu durum yarın ne olacağı belli olmayan bir rotada mücadelenin bir çizgisizlik ve belirsizlik içerisinde sıkışmasıyla sonuçlanacaktır. Meşru savunma güçlerinin şu veya bu zamanda gerekli olup olmayacağını söylemek veya tartışmak bu çizginin esprisiyle bütünüyle çelişmek anlamına gelmektedir. Halbuki gerillanın devreden çıkması için öncelikle inkar ve imha siyasetinin ortadan kaldırılması ve onun yerine anayasal ve hukuksal güvencenin sağlanması gerekmektedir. Bu sağlanmadığı taktirde Kürdistan gerillasının varlığını her koşul altında devam ettireceği ve meşru savunma çizgisi temelinde nicel ve nitel büyümesini sürdürerek sürecin demokratik çizgide gelişmesi için üstüne düşen rolü oynayacağı çok açık bir gerçekliktir. Bu koşullar gerçekleşmeden silahsızlanmaktan bahsetmek, çizgiden sapmak anlamına geleceği gibi, teslimiyete de kapıyı aralamak olacaktır. Kürdistan özgürlük mücadelesi öyle sıradan herhangi bir olguya değil, güçlü ideolojik, politik ve felsefi temellere dayanmaktadır. Demokratik ekolojik toplum ve cins devrimi eksenine dayalı paradigmanın temel halkasına dayanmaktadır. Buna göre Kürdistan halkı siyasal, kültürel, sosyal ve her alandaki örgütlenmesini en geniş bir biçimde yürütürken, aynı zamanda meşru savunma esprisiyle de bütün bu örgütlenmelerini koruyacak ve meşru savunmanın örgütlü gücü olan HPG'yi de güçlendirip geliştirecektir. Çünkü demokratik ekolojik toplum paradigmasında herhangi bir biçimde gerileme ve teslim olma anlayışı yoktur. Her koşul altında onurlu, ilkeli bir duruşu sergileyen yeni paradigmamız, barış, özgürlük ve demokrasi amacına ulaşmayı hedeflemektedir.

Önderliğimiz, bu konuya ilişkin daha açımlayıcı ve netleştirici değerlendirmeler yapmıştır. Kendi sağlık sorunu ile siyaseti bağlantılı bir biçimde değerlendirerek devletin içinde rantçı çeteci çevrelerin olduğunu, bunların halen etkisini sürdürdüğünü belirterek kendisine yönelik bir konseptin bulunduğunu ifade etmiştir. Önderliğimiz sağlık durumunu, siyasetle ve Türkiye Cumhuriyeti devleti içindeki güçlerin iç çatışma ve çekişmesiyle bağlantılı bir biçimde üç aşamaya ayırmaktadır. Birinci aşamayı, bir yıl öncesine kadar olan aşama olarak değerlendirirken, ikinci aşamayı da bir yıldan bu yana giderek sağlık konusunda sorunların artması ve en son olarak da deri dökülmesi vb biçimlerde belirtisi görülen çeşitli hastalıkların türemesiyle ifadelendirmekte ve muhtemelen üçüncü aşamaya geçileceği ve üçüncü aşamanın da imha olacağını ifade etmektedir. Bu anlamda Önderliğimiz politika ile sağlık sorununu birlikte ele alıp bir yönelimin olması endişesini taşıdığını belirtmekte ve bu anlamda gelişebilecek tehlikelere işaret etmektedir. Kuşkusuz mücadelemiz, hareketimiz ve tüm halkımız için, hatta tüm Türkiye ve Ortadoğu halkları için bu çok ciddi bir durum anlamına gelmektedir. Önderliğimizin tespit ve değerlendirmelerinden, sürecin bu şekilde gidişinin önü alınmaz ve demokrasi mücadelesinin Türkiye'de gelişmesi temelinde devlet içindeki çeteci, rantçı güçlerin geriletilmesi gerçekleşmezse, tehlikenin boyutlanacağı ve bu boyutlanma temelinde Kürdistan zemini üzerinde de ikinci bir İsrail-Filistin benzeri halklar arası çatışmanın ortaya çıkacağı görülmektedir. Önderliğin hedeflenmesi ve imha ile karşı karşıya bulunuyor olması, gerek hareketimiz ve gerekse de tüm halkımız için en ciddi bir şekilde üzerinde durulması gereken bir husustur. Önderliğin imhası halkımız ve geleceğimizin imha edilmesi anlamına gelmektedir. Bir arada yaşamanın, Kürt, Türk ve tüm halkların bir arada yaşamasının tek güvencesi Önderliktir. Önderliği korumak geleceği, özgür birlik ortamını ve barışı korumak anlamına gelmektedir. Halkların kardeşliğini, demokrasiyi, barış ve bir arada yaşamanın zeminini korumak anlamına gelmektedir. Bunun için Önderliğin sağlığı ve yaşamı Türkiye'deki tüm halklar için önemli bir konudur. Böyle bir şeyi hedefleyenler ise, ancak halkların düşmanı olan rantçı, çeteci, katliamcı, şovenist kesimlerdir.

"Önderliğin imhası halkımız ve geleceğimizin imha edilmesi anlamına gelmektedir. Bir arada yaşamanın, Kürt, Türk ve tüm halkların bir arada yaşamasının tek güvencesi Önderliktir. Önderliği korumak geleceği, özgür birlik ortamını ve barışı korumak anlamına gelmektedir. Halkların kardeşliğini, demokrasiyi, barış ve bir arada yaşamanın zeminini korumak anlamına gelmektedir. Bunun için Önderliğin sağlığı ve yaşamı Türkiye'deki tüm halklar için önemli bir konudur."

Önderliği korumak ise çizgiyi korumaktan geçmektedir. Çünkü Önderlik bir kişi değil, kurumsal bir güç, önderliksel bir sistem ve çizgidir. Önderlik ancak kendi çizgisi ile varolabilir ve ancak çizgisinin teminat altına alınması ile yaşamı teminat altına alınmış olabilir. Öte yandan çizgi, halkımızın yeni döneme varolmasının, çağdaşlaşmasının kimliğidir. 20. yüzyılın kapatılması ve 21. yüzyıla girişin kimliğidir. Çağdaş demokratik özgürlük mücadelecisi olan Kürt halkının kimliği Önderlik çizgisidir. Bu anlamda çizgisizlik kimliksizliktir. Çizgisizlik teslimiyet ve köleliktir. Kimliksiz bir halk asla özgür olamayacak, diğer halklarla eşit bir şekilde bir arada yaşayamayacaktır. Ve bu da köle olmaya mahkum bir halk konumuna düşmek anlamına gelmektedir. Bu açıdan Önderlik çizgisi bizim için, halkımız için ve geleceğimiz için yaşamsal bir konuyu teşkil etmektedir. Her şeyin Önderlikle bağlantılı ele alınması ve bağlantılı kılınması bazılarının sandığı gibi sadece Önderliğimize duygusal bağlarla bağlı olduğumuzdan ya da ahlaki açıdan Önderliğe sahip çıkma zorunluluğunu hissettiğimizden dolayı değildir. Önderliğe ve çizgiye sahip çıkmak halkımızın özgür geleceğine sahip çıkmak demektir. Çünkü Önderlik ve çizgisi geleceğin, başta Kürt-Türk halkları olmak üzere, Kürtlerle diğer halkların bir arada yaşamasının, kardeşliğin, özgürlüğün, demokratik sistemin ve barışın geleceğine sahip çıkmak demektir. Önderlik çizgisi ve Önderliğin yaşamı bizim için bu anlama gelmektedir. Önderliğimize yönelik gelişebilecek daha değişik yaklaşımlar, gerçeğin ters yüz edilmesi ve halkımızın iradeleşmiş kimliğini tanımamak anlamına gelecektir. Bu anlamda Önderliksiz çözüm projeleri ancak ve ancak köleleştirme projeleri olacaktır. Bu noktada geliştirilmesi düşünülen herhangi bir sözde çözüm, kölelik çözümü ve teslimiyet olacaktır. Kendine; Apocuyum, yurtseverim, demokratım diyen hiç kimse Önderliksiz çözümü asla düşünmek bile istemeyecektir. Bu konuda örgüt olarak, halk olarak kesin ve netiz. Bu açıdan bize dayatılan bu tür girişimlere karşı tavrımızın peşinen herkes tarafından bilinmesinde büyük bir fayda vardır. Kürdistan halkı geleceğini ve iradeleşmesini bir bütün olarak bir çizgide birleştirmiştir ve bunun sembolü, bu çizginin temsil gücü de Başkan Apo'dur. Bunun birbirinden koparılması, ayrı ayrı ele alınması hiçbir şekilde düşünülemez. Böyle düşünmek isteyen güçlerin eninde sonunda başarısızlığa uğrayacakları kesindir. Bu tür çabaların beyhude çabalar olacağı, Kürdistan halkı açısından hiçbir fayda sağlamayacağı ve sonuç almayacağı da çok açıktır.

Sonuç olarak Önderliğimizin yaşam ve özgürlüğünü garantiye almak ancak ve ancak, Önderlik çizgisine her açıdan sahip çıkmak, onu pratikte yaşamsallaştırmak, Kürt sorununun çözümünde yegane bir çizgi haline getirmek, KONGRA-GEL şahsında halklaştırarak kitleyle kopmaz bir biçimde bütünleştirmekle sağlanacaktır. Bütün Apocu militan yoldaşların bu bilinçle hareket edip Önderliğin çizgisini yaşamsallaştırmak üzere her türlü fedakarlığı ve çabayı göstermesi gerektiği bir dönem içerisinde bulunmaktayız. Bu görev tüm Apocu militanların, sempatizanların ve taraftarların bir görevi olarak herkesin önünde durmaktadır. Önderliğe endeksli bir biçimde hareketimize dönük olası yeni komplolara karşı tedbir almamızın ve tedbirli olmamızın yolu da buradan geçmektedir. Kaldı ki, uluslararası komplo bunun için geçersiz kılınmıştır. Önderliğin uluslararası komploya karşı verdiği mücadele ekseninde mücadele ve direnişle uluslararası komplonun çatladığı, durakladığı ve bugün geçersiz bir hale geldiğini tespit etmek mümkündür. Ancak bu durum, uluslararası komplonun bir daha gündeme gelmeyeceği anlamına da gelmemektedir. Özellikle Önderliğimizin 31 Aralık tarihli görüşme notunda belirttikleri, süreci belirleyen, sürecin olası gelişme boyutunu ve bağrında ne kadar tehlikeleri taşıdığını ortaya koyan önemli tespit ve perspektifler içermektedir. Zaten Önderliğimiz bu değerlendirmelerini bir yıllık perspektif olarak tanımlamıştır. Bu perspektiften hareketle sürecin politik gelişmelerine baktığımızda, her an değişik boyuttaki bir uluslararası komplo sürecinin gündeme geleceğini düşünmemek saflık olacaktır. Hem Türkiye'deki oligarşik devlet yapılanması içindeki iç çekişme ve çatışmanın boyutlanma düzeyi ve hem de Ortadoğu'da hareketimizin çeşitli güçler arasında sürekli bir tartışma konusu yapıldığı gerçeğini göz önüne alırsak, önümüzdeki sürecin önemli gelişmelerle dolu bir süreç olacağını görmek zor olmayacaktır. Bu süreç, esas itibariyle gelişme ve sonuç almaya uygun bir zemin arz etmekte, Kürt ulusal özgürlük hareketinin mesafe kat etmesi ve yeni bir aşamaya sıçrama yapmasını geçmişe nazaran çok daha yüksek bir şekilde olanak dahiline sokmakta, fakat bağrında çok çeşitli tehlikeleri de taşımaktadır. Özellikle Kürdistan üzerindeki egemen devletlerin son dönemlerde daha fazla geliştirdikleri ittifak ve yakınlaşma durumu ve bölgeye yeniden biçim verilirken gelişen tartışma süreci dikkate alındığında, her ne kadar gelişme zemini her zamankinden daha fazla olgunlaşmışsa da, çeşitli düzeylerde saldırı olasılıkları da gündemde bulunmaktadır.

HPG ideolojik bir çizgi gücüne dayanan örgütlenmiş askeri organizasyondur

Önderliğimizin önümüze koyduğu demokratik ekolojik toplum ve cins devrimine dayalı paradigmanın temel bir ilkesi olan meşru savunma çizgisi, hem gelişmeye imkan vermekte, demokratik çözüm çizgisi doğrultusunda çözümü gündemleştirmekte ve hem de olası tehlikelere karşı her türlü tedbirin geliştirilme-

sini öngörmektedir. Bu nedenle herhangi bir biçimde salt savunmaya geçmek, savunma konumunda bulunmak değil, bütün gücümüzle yüklenerek varolan imkanları en iyi bir şekilde değerlendirmek, gelişmenin zemini haline dönüştürmek, bu temelde değişim dönüşüm ve demokratik çözümü olmazsa olmaz kabilinde en etkili bir biçimde dayatan bir siyasal, örgütsel, diplomatik hamleyle beraber meşru savunma çizgisinde çelikleşmiş, iradeleşmiş, nicelik ve nitelik büyümesini sağlamış bir mevzilenmeyi geliştirmek, geleceğin teminat altına alınması anlamına gelecektir. Bu konuda Kürdistan özgürlük mücadelesinin bütün güçlerinin bu eksende sürece yüklenmesi, hamlesel çıkışlarla varolan fırsatları değerlendirerek Kürt sorununun demokratik çözüm ve özgür birlik temelinde çağdaş demokratik uygarlık çizgisinde çözüme kavuşturulmasını hedefleyen bir yürüyüş tarzı ile sürece yüklenmesi gerektiği çok açık ortadadır. Bununla birlikte Önderliğin meşru savunma güçlerine dönük özgün mesajlarını da HPG güçlerinin daha fazla dikkate alarak bunların yaşamsallaştırılması noktasında kendini daha fazla sorumlu görmesi hayati önemdedir.

Meşru savunmanın örgütlü gücü olarak HPG'nin öncelikli görevi Önderliğimizi, halkımızı, devrimci mücadelenin kazanımlarını ve demokratik ortamı korumak ve kollamaktır. Demokratik sürecin gelişimine destek sunmaktır. HPG ideolojik politik bir çizgi gücüne dayanan, örgütlenmiş askeri bir organizasyondur. Ulusun değer yargılarını korumakla mükellef ulusal bir güçtür. Bu açıdan herkesin, tüm Kürt yurtseverlerinin her zaman gurur duyacağı ve bir güvence olarak dayanacağı savunma gücüdür. Tüm halkımızın ve örgütlerin, kurumların, eğilimlerin sahip çıkması gereken, gelişimine ve güçlenmesine destek sunması gereken bir güçtür. Bu güç herkes için bir savunma gücü ve geleceğin teminatıdır. Barışın, özgürlüğün, demokrasinin güvencesidir. KONGRA-GEL ile birlikte yaşanan tartışma sürecinde HPG de bir çizgi gücü olarak tutum sahibidir ve bu tutumunda nettir. Özellikle KONGRA-GEL sürecinden bu yana HPG, kendi içinde gerek Kuzey ve gerekse de Güney'deki bütün organlarıyla yürüttüğü değişik tartışma düzeyleriyle bir bütünlüğe ve yek vücut duruşa kesin bir biçimde ulaşmış bir güçtür. Komutası, kadın ve erkeği ile tüm yapısı, bütün kolları ve kurumları ile HPG, ulusal demokratik mücadelenin çıkarları temelinde; Apocu çizgide, kendisini kesinleştirmiş bir güçtür. HPG'nin çizgisi Başkan Apo'nun fedailik çizgisidir ve HPG Başkan Apo'nun savunma gücüdür. Onun ideolojisinin, çizgisinin tereddütsüz uygulayıcısı, askeridir. Her HPG üyesi ve militanı bu çizgi temelinde fedailik ruhuyla yoğunlaşarak dönemin kendisine yüklediği görevleri yerine getirmek için her türlü fedakarlığı ve mücadele biçimini geliştirmeye hazırlanmaktadır. Kendisini Önderlik çizgisinin gücü olarak tanımlarken, KONGRA-GEL bünyesi içinde gelişen tartışmalarda hiç kimsenin, ne karşısındadır ne de arkasındadır. Bu dönemde çekiştirici ve geriye çeken yaklaşımlara, göstereceği ideolojik politik performans ve demokratik yaşam tarzıyla yer vermeyecektir. Hiç kimsenin kendini uyguladığı, kendine göre biçimlendirmeyi geliştirdiği bir zemin olmayacaktır. HPG, Önderlik çizgisinde örgütlenmiş ulusal bir güçtür ve herkesin gücüdür. Herkese yakınlığı da, uzaklığı da aynı mesafededir. Ama kuşkusuz ki, çizgisiz değildir. Mücadelesizliği de yaşamamaktadır. Bir mücadelesi vardır ve çizgisi Başkan Apo'nun çizgisidir. Bu anlamda da HPG bir taraftır ve tarafı Başkan Apo'nun tarafıdır. Başkan Apo'nun çizgisiyle çelişen eğilim ve kişilere karşı somut ve net bir tavır sahibi olması onun görevinin bir gereğidir. Başka anlamlarda herhangi bir taraf değildir. HPG'nin bu aşamadaki tek uğraşı, meşru savunma çizgisinde kendisini yetkin bir biçimde hazırlamaktır ve gündemi budur. Gündemini Önderliğin perspektiflerine endeksleyerek birlik çizgisini esas almakta ve herkesi Önderlik çizgisinde birleşmeye, bütünleşmeye çağırmaktadır.

KONGRA-GEL demokratik bir örgütlenmedir ve demokrasinin en temel olgusu da, değişik görüşlere hoşgörü ile yaklaşımdır. KONGRA-GEL sadece kendisinin değil, ötekinin görüşüne de yer veren bir demokratik sisteme sahiptir. Bu açıdan değişik konularda değişik görüş ve yaklaşıma sahip olan hiç kimseye ön yargılı yaklaşmamalıdır. En azından özerk bir kurum olarak HPG, demokratik teamüllere dayanarak böyle düşünmektedir. Ama başarının ve zaferin tek yolu olan Önderlik çizgisindeki ısrarını her koşulda ve her platformda net bir biçimde ortaya koyacak ve sürdürecektir. HPG bu konuda kendisini oldukça netleştirmiş, şeffaflaştırmış bir örgütsel düzeye ulaşmıştır. Önderlik çizgisinde birliği ve bu konuda yürütülmesi gereken mücadeleyi yürütecek; tüm halkımız, yoldaşlar ve Önderlik karşısındaki yükümlülüğünü bu çerçevede netleşmiş ilkeli bir tutumla yerine getirecektir. HPG, özerk bir kurum olarak bütün düzenlemelerini, yaklaşımlarını yönetmelik esaslarına göre geliştirecek, demokratik kültür ve işleyişi esas alırken, disiplin sistemiyle bütünlüklü bir biçimde yaşama geçirmeyi öngörecektir. Bu anlamda kendi kendine yeterli olabilecek bir örgütsel düzeyi yakalarken, bütün faaliyetlerini ve pozisyonunu KONGRA-GEL'in siyasal çizgisini esas alarak belirlemekte ve onu geliştirmeyi temel bir ölçü olarak ele almaktadır. HPG'nin KONGRA-GEL ile bir örgütsel ilişkisi yoktur, ama KONGRA-GEL Önderlik ve halkın projesidir. HPG de Önderlik ve halkın en temel bir savunma gücü olduğuna göre, KONGRA-GEL'in de bir savunma gücüdür. Dolayısıyla Kürdistan halkının bir iradi gücü olan KONGRA-GEL'in çizgisini mevzilenme ve hareket tarzında esas alacağı ve bundan şaşmayacağı kesin bir biçimde nettir. Fakat bunun yanında Kürdistan'daki bütün yurtsever, demokratik güç ve örgütlenmelerin HPG'nin zayıflatılması ve geriye çekilmesi değil, meşru savunma çizgisinde güçlenmesi ve daha etkili bir güç olarak rolünü oynayabilmesi için gereken tutumu geliştirmeleri gerekmektedir. Önderlik çizgisini kendisine ana eksen alan Kürdistan'daki bütün ulusal demokratik kurumlaşmaların ve örgütlenmelerin birbirini destekleyici yaklaşmaları, kendi faaliyetlerini yürütürken, diğer bir kurumsal faaliyetin zarar görmemesini öngören programsal bir çalışmayı esas almaları gerektiği çok açık ortadadır. Hareketimizin ve halkımızın çıkarları açısından bütün ulusal demokratik kurumların bu konuya sorumlu yaklaşmaları en temel koşuldur.

Bu proje, köklü bir zihinsel değişim dönüşümle yenilenerek demokratikleşmeyi ana eksen yapan, geniş kitleleri kucaklayarak içine alan, toplumun tüm kesimlerine açılım yaparak siyaseti halka indirgeyen, halkı siyasete, değerlere ve örgütlenmeye sahip çıkar hale getiren bir projedir. Bu anlamda büyümeyi, gelişmeyi ve yeni dönemde hamlesel bir çıkış yaparak başarıya kilitlenmiş yeni demokratik örgütsel modeli ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Amacı gevşemek, gerilemek, 'yenilik yapıyoruz' diye sıradan kitlelerin düzeyine gelmek, mücadeleci kadroyu sıradan insanlar düzeyine çekmek değil; büyümek, güçlenmek, kazanmak ve mücadeleci, demokratik, özgürlük savaşçısı bir toplumsal gerçeği yaratmaktır. Bu anlamda köklü değişime yaklaşılırken, ne sol dogmatik, reel sosyalistçe tutumlarda ısrar etmek ne de değişim adı altında sağa savrularak hareketi liberalize etmek doğru değildir. Doğru değişim çizgisi demokratik ekolojik toplum ekseninde gerçekleşecek demokratik yeniden yapılanma olmak durumundadır. Yeniden yapılanmanın ana ekseni, demokratik ekolojik toplum paradigmasına dayanmaktadır. Sonuna kadar değişim, yenilenme ve geçmişin tüm tutucu, geri, dogmatik anlayış ve tarzlarından sıyrılmaktır. Apocu hareketin Kürdistan toplumuna kazandırdıkları ve ortaya çıkardığı meziyetleri yükselterek, geçmişin tüm olumlu özelliklerini yeni dönemde somut koşulların gerçeğine uyarlayarak ve onları temsil ederek kapsamlı, büyük bir yeniden yapılanma sürecine yürümek imkan dahiline girecektir. Kendini geçmişten tümden koparak 'yenileniyoruz, yeni bir başlangıç yapıyoruz' diyerek geçmişin reddedilmesiyle hiçbir yere varılamayacaktır. Ama aynı zamanda sürece, aşırı düzeyde örgütsel kaygılarla yaklaşıp yenilenmeye gelmemek, dogmatik, tutucu tutumlarla büyük değişim ve yeniden yapılanma sürecine yeterince katılmamak değişim sürecini ağırlaştırıp hareketimizi kısır döngülerle karşı karşıya getirmekten başka bir sonuç vermeyecektir. Doğru olan ne tutuculuk ne de sağa savrulmadır. Doğru olan demokratik ekolojik toplum paradigmasını esas alan, tereddütsüz, ilkeli ve hesapsız bir yaklaşımla değişim yaparak büyük bir mücadele gücünü ortaya çıkarmayı hedefleyen Önderliğimizin değişim dönüşüm çizgisidir.

En iyi hazırlık en güçlü eğitimle yapılabilir

Önümüzde, mücadele tarihimizin önemli bir safhası bulunmaktadır. Bu sürece tüm ulusal demokratik örgüt ve kurumların hazırlıklı bir şekilde giriş yapması ve doğru bir pratik politika ile süreci cevaplaması durumunda, mücadelenin yeni bir aşamaya taşınması mümkünken, sürece hazırlıksız bir giriş, mücadeleyi çok kritik, hassas ve tehlikeli durumlarla karşı karşıya getirebilecektir. Sürecin gelişim doğrultusundan çıkarılarak tersine çevrilmesi halinde, demokratik çözüm, diyalog ve barış çizgisi yerine inkar-imhaya dayalı bastırma, saldırı durumunun ve uluslararası komployu aşan bir yönelimin gelişebileceğini hesaplamak gerekmektedir. Geçmişte hareketimize ve Önderliğimize karşı geliştirilen uluslararası komplonun bölgesel ayakları zayıf olmasına rağmen, yeni dönemde gelişebilecek böyle bir yönelimin bölgesel ayaklarının daha güçlü olacağını hesaplamak ve buna göre Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve onun iradeleşmiş gücü olarak her türlü olasılığı göz önünde bulundurup kapsamlı bir hazırlık sürecini şimdiden başlatmak, geleceğin kazanılması açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu kapsamda örgütsel, siyasal ve diplomatik faaliyetlerin güçlü bir planlama dahilinde ele alınıp yürütülmesi gerektiği açıktır. Ama özerk bir kurumlaşma olan HPG'nin de kendi görev dahilindeki faaliyetlere yeterli cevabı geliştirebilmesi ve dönemin üstüne yüklediği rolü layıkıyla yerine getirebilmesi için şimdiden tarihimizin en güçlü, kapsamlı hazırlık faaliyetlerini yürütmesi gerekmektedir. HPG'nin buna ilişkin sezon başından bu yana üzerinde yoğunlaştığı bir kış ve hazırlık planlaması vardır. Bu planlamayı yeterli bir biçimde yaşama geçirmek ve baharla birlikte hazırlıkları en yüksek seviyesine çıkararak döneme hazırlıklı ve güçlü bir giriş yapmak temel hedeftir. Öncelikle tüm HPG güçlerinin, gerek Kuzey, gerekse de Güney'de meşru savunma çizgisi çerçevesinde savunma pozisyonlarını güçlendirmesi ve üslenmede dikkat edilmesi gereken kural ve kaidelerin tamamıyla yaşama geçirilerek olması gereken güvenlik sistemi ve hareket tarzının mutlaka yaşama geçirilmesi gerekmektedir. Her alanda üslenme planlamasına uygun hareket edilmesi ve gizlilik vb kurallara uyularak savunma sisteminin güçlü oturtulması tüm birliklerin en başta gelen görevi durumundadır.

Diğer nokta ise hazırlık faaliyetlerinin eğitim çerçevesinde kapsamlı bir biçimde yürütülerek derinleştirilmesidir. Bizde en iyi hazırlık, en güçlü eğitimle yapılabilir. Bu açıdan hazırlıklarımızın ana halkasını eğitim faaliyetlerinin somut, sonuç alıcı ve sistemli bir biçimde sürdürülmesi oluşturmaktadır. Bilindiği gibi I. HPG Konferansı'ndan bu yana yeniden yapılanma projesi çerçevesinde çok yönlü bir eğitim faaliyeti yürütülmüştür. Bu eğitimle sağlanan yoğunlaşma ve derinleşme düzeyine dayanarak HPG yeni mevzilenme düzeyine ve örgütlülük sistemine ulaşmayı başarmıştır. Bugün ise elde edilen bu mevzilenme düzeyi ve örgütlenme sisteminde II. HPG Konferansı'nın yeniden yapılanma, köklü değişim-dönüşüm çizgisi doğrultusunda derinleşmenin sağlanması ve güçlü bir pozisyonun her bakımdan yakalanması hedeflenmektedir. Bizde güçlü olmak, ideolojide kesin ve kararlı bir duruşu sergilemekten geçmektedir. Bununla birlikte yaşama doğru katılmak, yaşamı yoldaşlık çizgisi çerçevesinde kolektif bir tarza dayandırarak güçlendirmek, bu temelde moralize olarak sürecin ve dönemin görevlerine hazırlanmak güçlü olmanın, yeterli bir duruşu geliştirmenin ana halkası olmaktadır. Bu açıdan öncelikle ideolojik politik derinliği yakalama noktasında eğitimi derinleştirmek, vicdan ve zihniyet devrimi temelinde köklü bir yenilenmeyi yaşamak, demokratik ekolojik toplum paradigmasında derinleşmiş, yenilenmiş, aydınlanmış ve netleşmiş bir kafa ve kişilik yapısıyla dönem görevlerine sarılmak, bunu sağlayacak tüm açılım ve yoğunlaşmayı geliştirmek öncelikli görevdir. Eğitim çalışmalarını sıradan bir çalışma olarak değil, hazırlık faaliyetlerinin en önemli bir parçası olarak ele almak ve bu temelde tüm komuta kademesi ve yapının en yeterli bir biçimde katılımını sağlamak, eğitimin sonuç alıcılığı bakımından bir gerekliliktir. Eğitimin sonuç alıcı olması noktasında özellikle gündemin doğru tutturulması, doğru bir atmosferin oluşturulması önemli bir etkendir. Sınıftaki, tartışma platformundaki gündem ile mangadaki gündemin ayrı ayrı değil, aynı olması, özellikle yoğunlaşmanın derinleşmesi ve sonuç alması noktasında önemlidir. Bu nedenle biz eğitimi ele alırken, sadece bir öğrenim olgusu olarak değil, özümseme, içselleştirme temelinde kişilik dönüşümünde güçlü bir silah olarak ele almaktayız. Eğitim ancak bu çerçevede ele alındığında, sonuç alacak, kişiliğin gelişimine yol açarak militanlaşma ve askerleşmeyi geliştirecektir. Sadece öğrenmek ve öğrendiğini de yaşama geçirmeden sadece söz düzeyinde ele almak, bunu kişiliğin gelişimine zemin yapmamak bizim eğitim tarzımız değildir. Bu nedenle sezon itibariyle tüm alanlarımızın bir yoğunlaşmayı, derinleşmeyi, eğitim olayına doğru yaklaşım temelinde bir gelişmeyi ve yenilenmeyi yaşaması imkan dahilindedir. Bütün alanların eğitim programına bu temelde yaklaşarak bu konuda adeta bir seferberlik yaklaşımıyla çalışmalara katılım göstermesi, eğitim faaliyetlerini en sonuç alıcı, randımanlı, gelişme ve yenilenmeye hizmet eden bir faaliyete dönüştürmesi gerekmektedir. Bütün yoldaşlar, içinde bulunduğumuz bu eğitim sürecine bu temelde yaklaşmalı, eğitimi köklü bir kişilik dönüşümü, gelişimi ve zemini haline getirmeyi mutlaka başarmalıdır. Bunun için başta yönetim olmak üzere, tüm yapımızın bu dönem eğitimine daha sorumlu yaklaşması, daha katılımcı ve katkıcı bir tarzda kendini eğitim faaliyetlerine katması en temel görev biçiminde ele alınmalıdır. Bu eğitimlerle tüm güçlerimizin, bütün HPG birimlerinin yeni dönemin görevlerine, netleşmiş, yenilenmiş, aydınlanmış, güçlü bir ideolojik, politik, felsefi performansa ulaşmış, askeri sanatta derinleşmiş bir biçimde hazırlanması öngörülmektedir.

"İyi bir komutan savaşı kampta kazanır."

Eğitim sadece sınıf içindeki tartışma platformları ile sınırlı bırakılmamalı, yürütülen tartışmalar yaşamın diğer alanlarına da yansıtılmalı ve eğitim ile yaşam gündemi birleştirilmelidir. Bu açıdan bakıldığında yürütülen eğitim faaliyeti iki bölüme ayrıştırılabilir. Birincisi komisyonlar tarafından yönlendirilen, dershanelerde yürütülen tartışmalarla geliştirilen ideolojik, politik, felsefi, kültürel ve askeri eğitimken, ikincisi ise yaşam eğitimidir. Dershane dışındaki yaşamın planlı, düzenli olmasını sağlayan, demokratik yaşam kültürü ile katılımcı, kolektif, yoldaşlığı geliştiren, saygı ve sevgiyi derinleştiren, yoldaşlar arası ilişkiyi bu temelde demokratik ve özgürlükçü kılan, günlük yaşamı zenginleştiren, derinleştiren eğitimdir. Bu eğitimi de daha çok yönetimler yürütecektir. Bu anlamda yönetimlerin hem sınıf derslerine katılım göstermesi, onu kavratıcı kılması, özümsetmesi, derinleştirmesi gerekirken hem de bu eğitimleri sınıf dışında yaşamla da bütünleştirecek, yaşama indirgeyecek, bunun için çeşitli grup ve birey tartışmalarını geliştirme temelinde herkese özümsetecek yoğun bir faaliyetlilik içerisinde olması gerekmektedir. Askeri birliklerde gerek eğitim faaliyetlerinin, gerek yaşam sorunlarının çözümünün ve gerekse de bir bütün olarak formasyonun gelişmesi ya da gelişmemesi tümüyle yönetimlerin, komuta kademesinin duruşuyla bağlantılı bir husustur. *"Ordular komutanların gölgesidir"* sözü boşuna söylenmiş bir söz değildir. Dolayısıyla komuta kademesinin kendi denetimindeki gücün bu eğitim sürecinde yoğunlaştırılması, derinleştirilmesi ve döneme hazır hale getirilmesinden kendisini sorumlu görmesi gerekmektedir. Komutan ancak, doğru bir öncülükle katılım göstererek, yaşamda eşitliği, demokratik kültürü ve disiplinli bir duruşu esas alma temelinde tüm yapısıyla kaynaşarak, varolan sorunları paylaşarak, çözüm yollarını ortaklaşa geliştirerek bir netleşme ve gelişmeyi yaratabilir, ancak bu şekilde doğru bir öncülüğü geliştirebilir. Tersine yapıdan ayrı ve özerk yaşayan, bireyci ve keyfi yaklaşımları kendisinde barındıran, bu tür davranışları ya kendisi yaşayarak ya da göz yumarak meşrulaştıran, yapıyla yeterince ilgilenmeyen, kendini sürece katmayan, köşesine çekilip kendini yaşayan yönetim anlayışı ve komuta duruşu yeni dönemin komuta duruşu olamaz.

Bir kişi eğer bir yerde komutan ise, öncelikli görevi yapıyı korumak, güvenlik sistemini doğru oturtmak ve bununla birlikte yapıyı dönem planlamasına uygun bir şekilde geleceğe hazırlamaktır. Güvenlik sistemiyle birlikte yapıyı dönem görevlerine hazırlamak için de gereken fedakarlığı, özveriyi her bakımdan göstermek gerekmektedir. Yoksa sadece talimat vermek veya tekmillerle kendini sınırlamakla hiçbir komutan, yapısını dönem görevlerine uygun bir biçimde yetiştiremez, geliştiremez. Bu açıdan başta komuta kademesi olmak üzere, tüm yapımızın bu eğitim sürecine daha sorumlu yaklaşması, kendisinden istenilen öncülük rolünü doğru oynaması ve bu temelde yürütülen eğitsel faaliyetlerin sonuç alıcı kılınması için gereken tüm çabayı sergilemesi gerekmektedir.

Kış süreci boyunca esas alınacak günlük yaşam ve faaliyet planlamasına göre günün yarısında ideolojik, siyasi dersler, diğer yarısında da askeri dersler görülecektir. Geçmişten bu yana askeri derslerde yeterince bir yoğunlaşma ve derinleşmenin yaşanmadığı açık bir gerçektir. Fakat son üç-dört yıldan bu yana bu konuda bir hayli gelişme yaşandığını ve önemli bir ilerleme kaydedildiğini de belirtmek gerekmektedir. Yaşanan bu gelişme ve kaydedilen ilerlemeye dayanarak güçlerimizde tam bir profesyonel düzeyin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Savaş tekniğini iyi bilen, tekniği taktiğin hizmetine sokan, taktikte çok yönlülüğü esas alan, zengin taktik yaklaşımı yakalayan ve bu temelde gerillanın bütün taktiksel esneklik ve detaylarında derinleşen bir komuta yapısının mutlaka geliştirilmesi gerekmektedir. Taktikte netleşen, zeka ve kafa gücü ile kendisini taktiğin en iyi bir şekilde uygulanmasına veren, bunu tüm yapısına özümseterek yapısını Apocu fedai ruhla donatan, bu temelde yapısını ideolojik-politik açıdan netleştirip moralize eden, onun askeri duruşu, disiplini, sistemi, demokratik yaşam tarzı, özgürlükçü ve eşitlikçi irade birliğini geliştiren bir komutanın pratik sahada başarı göstermemesi mümkün değildir. Yapısı ve komutasıyla bu biçimde netleşen, çizgi mücadelesi temelinde kendisini ideolojide derinleştirerek Apocu çizgide militanlaşan, askerlik ve taktikte zenginliği yakalayarak tekniğe hakimiyeti sağlayan, gerilla taktiğinin detaylarında derinleşerek askeri sanatı özümseyen bir askeri duruş biçimine ve ideolojik politik militan duruşuna mutlaka ulaşmak, dönemin en temel görevi durumundadır.

Önümüzdeki süreç büyük bir ihtimalle çok hareketli, içinde büyük zorlukları barın-

dıran, iniş çıkışları olan bir süreç olacaktır. Bu açıdan ideolojide netlik, taktikte zenginlik, sağlam ve kararlı bir duruşla bu yeni dönemin getirebileceği bütün zorlukları aşabilecek bir iradeye, kararlılığa ulaşmak, zaferi şimdiden kesinleştirmek anlamına gelmektedir. Bu yüzden *"iyi bir komutan savaşı kampta kazanır"* denmektedir. Savaşı savaş meydanında değil, daha kamptayken kazanmanın yolu güçlü bir hazırlık, doğru bir planlama anlayışından geçmektedir. Bugün itibariyle böyle bir düzeyi geliştirmemizin imkan ve olanakları vardır. Ve bu eğitim süreci ile birlikte her HPG militanı bu görevi gerçekleştirmekle karşı karşıyadır. Bu görevin gereklerinin sağlıklı bir biçimde yerine getirilmesi durumunda, geleceğin ve zaferin yolu açılmış olacaktır.

Bununla birlikte HPG II. Konferansı önemli kararlar almış, başta HPG örgütlenmesinin özerkleşmesi olmak üzere HPG sisteminde köklü değişiklikler yapmıştır. Apocu hareketin yeni dönemde köklü bir değişim dönüşümle önemli bir süreci yaşadığı bilinmektedir. Bu köklü değişim dönüşüm ve reform hareketi sadece KONGRA-GEL'de yaşanmamaktadır. Aynı perspektifler ışığında HPG bünyesinde de köklü bir yenilenme ve değişim dönüşüm süreci gelişmektedir. Bu sürece ilişkin olarak da HPG II. Konferansı çok önemli ve detaylı kararlar almıştır. Öncelikle başka herhangi bir orduda olmayan, özgün olarak HPG'de geliştirilmesi öngörülen yeni bir örgütsel modelin geliştirilmesi kararı alınmıştır. HPG sistemi öncelikle iki yılda bir yapılan konferansla en üst yönetimi olan meclisini demokratik yöntemle seçerek iki konferans arası dönemde tümüyle yapının öz iradesinin temsil gücü olan meclisi bütün HPG yapısını düzenleme, mevzilendirme, yönetme ve yürütme görevi ile sorumlu kılacak tarzda yeni bir sistem geliştirmiştir. Kendi iç yapısında, her şeyin yönetimlerin elinde olduğu bir sistem değil, demokratik yaklaşım anlayışı çerçevesinde birçok şeyin yapı ile paylaşıldığı, demokratik tartışma ortamı ve platformu ile kararlaştırıldığı bir sistemin geliştirilmesi esas alınmıştır. Ayrıca kendi iç sorunlarını ele alan ve bunları tüzüksel, yönetmelik esaslarına göre karara bağlayan, en üst düzeyde askeri mahkeme olmak üzere alt karargahlar bünyesinde de disiplin kurullarının oluşturulmasıyla iç sorunların çözülmesinin sadece yönetimlerin inisiyatifinde değil, bu bağımsız organların katılımıyla sağlanmasını öngören yeni bir sistem geliştirilmiştir. Esas olarak ekolojik demokratik toplum ve cins devrimi paradigmasına dayanan bir örgütsel yaşam ve askeri sistemin oturtulmasını öngören yeniden yapılanma projesi bu çerçevede gündeme gelmiştir. Yeniden yapılanma projesinin ana halkası komuta yapı, erkek bayan, tüm üyeler arasında eşitliği esas alan, eşit, özgür, iradeli duruşu geliştiren, böylelikle militan yaşam tarzını yeni bir sisteme kavuşturan bir örgütlenme modelinin geliştirilmesidir.

HPG, demokratik yaşam biçimi olan bir ordudur

Sistem her alanda esas ve belirleyicidir. Eskiden olduğu gibi, kişinin sisteme kendisine göre ayarladığı ve örgütleme sürecinde belirleyici olduğu bir model değil, kişinin kendisini sisteme göre ayarladığı, sistemin belirleyici olduğu bir örgütsel modelin geliştirilmesi öngörülmüştür. Tamamen yönetmeliksel esaslara bağlı, yönetmeliğin öngördüğü hukuku esas alan, yapı ve komuta arasında bu temelde eşitlikçi bir düzeni geliştiren, herkesin kendini kattığı, tartışma ortamlarına özgürce katıldığı bir ortam ve sistemin geliştirilmesinde herkesin pay sahibi olduğu, tamamen demokratik kültüre dayalı yeni bir askeri örgütsel model öngörülmektedir. Demokratik yaşam kültürü ile askeri disipline dayanan sistemin bütünlüklü bir biçimde birbirini güçlendirdiği, pekiştirdiği bu yeni örgütlenme modelinin yaşam bulması için öncelikle herkesin çaba göstermesi ve mücadele etmesi gerekmektedir. Demokrasi ile disiplin birbirinin karşıtı değil, birbirini bütünleyen, tamamlayan, biri olmadan diğerinin de olamayacağı iki olgudur. Çağdaş, demokratik ve uygar ülkelerde, demokratik kültürün geliştiği oranda planlı, örgütlü, disiplinli yaşam da gelişmekte ve buna dayanarak demokratik bir yaşam sistemi geliştirilmektedir. Hak ve hukukun, kural ve kaidenin olmadığı bir yerde demokrasi hiçbir zaman gelişmez. Bu anlamda en ileri ve gelişmiş demokratik yaşam biçimi ancak en gelişmiş disiplinli, kurallı, planlı bir yaşam tarzı ile bütünleştiği oranda hayat bulabilir. Aksi taktirde, demokrasi adı altında anarşizm ve liberalizm boy gösterip karmaşık bir ortam gelişecektir. Ya da bunun tam tersi olarak salt disiplin öngörülür ise, disiplin adı altında baskıcı bir diktatörlük sistemi gelişecektir. Bu açıdan bizim yeni askeri örgütlenme modelimizde, esas olarak demokratik özgür iradenin kendisini bütün platformlarda ifade ettiği, eşitliğin esas alındığı bir sistem öngörülmektedir. Bununla birlikte örgütsel görevin yürütülüşünde, yaşamın bu çerçevede geliştirilmesinde, disiplin sisteminin egemen olduğu yeni bir örgütsel modeli geliştirerek demokratik kurallarla sıkı sıkıya bağlanmış disiplinli bir örgütsel modeli geliştirmek yeniden yapılanmanın temel görevidir.

Yaşamın her alanında herkes eşittir ve herkesin hakkı ve hukuku vardır. Görev söz konusu olduğunda ise, herkes görevini tam ve eksiksiz bir şekilde yapmakla mükelleftir. Komutan komutanlık görevini, savaşçı ise savaşçılık görevini yapacaktır. Kimin görevi ne ise, o kişi görevinin gereklerini eksiksiz bir biçimde yerine getirmekle yükümlüdür. Bu sorumluluğun gereklerini yerine getirmeyenler disiplin kurulunda yönetmelik esaslarına göre cezalandırılır. Herkesin görev çerçevesi vardır ve bu çerçeveye göre herkes üstüne düşen rolün gereğini yerine getirmek zorundadır. HPG'nin yeni örgütsel modelinin esasını oluşturan, demokratik yaşam ve onun bağrından çıkan askeri disiplin sistemine dayalı örgütsel modeli geliştirmemiz için herkesin eski, geri alışkanlıklara karşı mücadele etme görevi vardır. Keyfi, dilediği gibi uygulama yapan, her şeyi kendine göre biçimlendirmeye çalışan anlayış ve alışkanlıklara karşı mücadele edildiği taktirde bu yeni örgütsel sistem hakim kılınabilecektir. Bunun için öncelikle klasik ve tutucu komuta yaklaşımlarının aşılması gerekmektedir. Bu yeni sistemin oturtulmasında klasiklik ne kadar aşılır ve komuta kademesi bundan kendini ne kadar sorumlu hissederek öncülüğe soyunursa, o kadar ilerleme ve gelişme kaydedilecektir. Sonuç olarak yeni örgütsel modelin geliştirilmesinde komuta kademesinin önemli bir öncülük rolü vardır. Komutan, en başta kendisinde değişimi başlatmalı, eski klasik tarzlarını aşarak daha yenilikçi, daha halkçı, yapıyla bütünleşen, kaynaşan, her şeyi tartışabilen bir komuta düzeyini geliştirmelidir. Bu biçimde bir kararlaşmayı yaşayan bir komutan, tüm yapının da iradeleşmiş karar gücünü arkasına alarak daha güçlü bir inisiyatif, daha güçlü bir yürütme, yönlendirme, yönetme gücü haline gelebilecektir. Ordudaki demokratik yönetim tarzı da bu biçimde oluşacaktır. Tüm komuta kademesinin görüş ve önerilerini alarak onları da yönetim olgusuna katan, hatta bunu daha da genişleterek ana konularda tüm yapının görüş ve önerileri temelinde karara giden, yüksek bir kararlılık gücü ve geniş bir inisiyatifle kararlaştırılan olguyu pratikleştiren, pratikleştirirken hiçbir tereddüdü yaşamadan kesin bir kararlılıkla uygulayan bir komuta duruşunu mutlaka yakalamak gerekmektedir. Önce yoğunlaşma, konsensüs ve kararlaşma sonra emir talimat düzeninin oturtulması gerekmektedir.

HPG, demokratik yaşam biçimi olan bir ordudur, fakat askeri disiplin bütün boyutlarıyla bu demokratik eksene oturtularak uygulanacaktır. Yaşamın hiçbir safhasında boşluk bırakmayan, bütünüyle planlı, programlı bir yaşam ve hareket tarzını öngören, gelişmiş bir örgütsel düzeyi yakalayan ve bu temelde kendisini yenileyerek yeniden yapılanma projesini tamamlayan bir gerilla gücü, yenilmez bir gerilla gücü olacaktır. Örgütüne sonuna kadar güvenen, bu güvenle kendisini her biçimde katan, kendisini örgüt karşısında kapalı tutmayan bir savaşçı düzeyi daha savaşkan, girişken ve atılgan olacaktır. Savaşların geliştirilmesinde savaş gücünün kendi arasındaki güven unsuru çok önemli bir unsurdur. Apocu hareketin güven olgusunu geliştirmesi ve derinleştirmesi sonucunda büyük gelişmeler kaydettiği bilinmektedir. Bu noktada en büyük güven kaynağımız Başkan Apo ve O'nun çizgisi, yoldaşların samimi, dürüst, güven verici yaklaşımlarıdır. Bütün bunları geliştiren bir ordu yenilmez bir ordu olacaktır. Bu orduda kararlılık, cesaret, gözü peklik ve fedakarlık en ileri düzeyde pratikleşecektir. Yeni dönemde 20 yıllık savaş tecrübesine dayanan Apocu gerilla ordusunu yenilmez bir ordu haline getirmek istiyorsak, öncelikle ideolojide netliği, kararlılığı, taktikte zenginliği ve örgütsel sistemde demokratik kültür, eşitlikçi, özgürlükçü ve askeri sisteme dayanan yeni örgütsel modeli geliştirmemiz gerekmektedir. Bu temelde gerçek anlamda profesyonelleşmiş, her alanda görev yürütebilecek düzeyde formasyon kazanmış, yüksek manevra kabiliyeti ve savaş gücü olan gerçek anlamda yenilmez bir gerilla ordusunun yaratılması hedeflenmektedir. Bu esaslarda örgütlenen bir ordulaşma ve sistem, önümüzdeki dönemin görevleri ne kadar zor olursa olsun, bu görevlerin üstesinden gelecektir. Önderliğin ışıklı yolunu takip eden ve halkımızın güçlü desteğini kazanan böyle bir gerilla ordusunun başarmaması, rolünü oynamaması mümkün değildir. Bunun için de yirmi yıllık askeri ve otuz yıllık ideolojik politik birikimin bir sonucu olarak gerillalaşmada zirveleşme olan bu yeni örgütsel model hedeflenmektedir.

Ordumuz düz, kuru ve salt askeri bir ordu değildir. İdeolojik, politik ve felsefi muhtevası olan, demokratik ve ekolojik toplum ile cins devrimi paradigmasına dayanan, o temelde en çağdaş bir bakış açısı ile savunma görevini meşru savunma çizgisinde gerçekleştirmeyi hedefleyen bir ordudur. İdeolojisi, felsefesi, kültürü ve zenginliği vardır ve yaşam tarzı da bu olgulara dayanmaktadır. Bu nedenle ordumuzda kuru emir talimat ve mekanikçiliğe dayalı bir sistem değil, esas olarak öz disipline, isteğe ve gönüllülüğe dayalı bir sistem söz konusudur. Bu nedenle esas olarak öz disiplini öne çıkarmak, onu tüm yapı içerisinde pekiştirip derinleştirmek ordumuzun genel karakterine ve muhtevasına da uygundur. Ordumuzun yaşam zenginliğini, çok yönlülüğünü, demokratik muhtevasını, özgürlükçü yanını geliştirmede en büyük rol ise, özgür kadın hareketine düşmektedir. Özgür kadın hareketinin HPG bünyesinde YJA olarak örgütlendiği, HPG Anakarargah Komutanlığı'nda bir YJA Komutanlığı olarak kendini örgütleyip bir sisteme kavuşturduğu bilinmektedir. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde ve önümüzdeki dönemde de özgür iradeli kadın kurtuluş ideolojisi ekseninde örgütlenmiş, iradeleşmiş özgür kadın komutanı ve militanının, gerilla ordusunun geliştirilmesi ve zenginleştirilmesinde önemli bir rolü vardır. Gerillalaşan özgür kadın militanın Kürdistan toplumunda büyük bir sosyal devrimi geliştirmede önemli bir rol oynadığı ve bu anlamda toplum üzerinde önemli bir etkide bulunduğu, Kürdistan gibi feodal yapılanmanın egemen olduğu bir toplumsal yapıda erkek egemenliğinin gerileyerek özgürlükçü, eşitlikçi mücadele anlayışının toplumun tüm katmanlarında derinleştiği, gelişip güçlendiği bilinmektedir. Bütün bu gelişmelerin yaratılmasında Önderliğimizin kadın kurtuluş çizgisi doğrultusunda kadını gerillalaştırması ve askerleştirmesinin büyük rolü vardır.

'Yaşam olacaksa Önderlikle olmayacaksa asla'

Gerilla saflarındaki özgür kadın militanın bu rolünün önümüzdeki süreçte de devam edeceği, hem gerillanın güçlendirilmesinde, hem toplum üzerinde yaratacağı etkiyle özgürlükçü demokratik mücadelenin geliştirilmesinde önemli bir rolü üstleneceği açıktır. Bu açıdan gerilla ordumuz yeni sistemini oturturken, yeni bir örgütsel modele ulaşmak üzere yeniden yapılanma projesini gündemine koyarken, bunda YJA'nın yerini ve rolünü daha net bir biçimde ortaya koymuştur. Ordu bünyesinde YJA'nın rolünün bundan böyle daha fazla gelişeceği, özellikle kadın bakış açısının tüm orduya yansıtılması, bu anlamda öncülük rolü çerçevesinde mücadelenin bütün dallarında daha aktif bir rol üstleneceği, etkili bir güç olarak özgürlükçü, eşit, demokratik bir yaşam biçiminin geliştirilmesinde kadın kurtuluş ideolojisi ve onun militan gücünün etkili bir rolünün olacağı tartışmasızdır. Bu nedenle ordu yapımız içerisinde yeni örgütsel model oturtulurken, özellikle YJA'nın belirgin bir yere sahip olacağı, bu temelde daha etkili bir gelişmeyi yaşayacağı ve yaşatacağı, hem ordumuz hem de genelde özgür kadın hareketinin gelişimi açısından ordu saflarındaki YJA örgütlenmesinin bu biçimde bir rol üstleneceği, böyle bir misyonun gereklerini yerine getireceği şimdiden görülmektedir. Bütün ordu yapımızın, bayan ya da erkek tüm komuta ve savaşçı yoldaşlarımızın yeniden yapılanma sürecinde bu gerçeği bilince çıkarması gerekmektedir. Her türlü egemenlikçi yaklaşımın izini ortadan kaldıran, özgür sosyal yaşam projesine doğru evrilmeyi yaşayan, bu temelde doğru ilişkilenmeyi öngören yeni özgür bir ordu modelini geliştirmekle esas olarak Önderlik çizgisinin pratikte yaşamsallaştırılması, onun sosyal boyutunun siyasal, ideolojik boyutuyla bütünlüklü bir şekilde ele alınması gerçekleşecektir. Bu temelde eğitim programımızda öngörülen özgün eğitimlerin tüm yapımız tarafından daha ciddi ele alınması, gerçekçi ve çözümleyici tartışmalarla bir derinliğin sağlanması, sosyal olgunun ele alınmasında herkesin netlik kazanması, eşit, özgür iradeli yaklaşımın gerçekçi bir tarzda gelişerek düzeyin yükseltilmesi ve geliştirilmesi hedeflenmelidir. Her konuda netleşmeyi yaşamış, yaşamın bütün boyutlarında ideolojik, politik, felsefi ve sosyal yaklaşıma sahip bir militan düzeyinin geliştirilmesiyle daha etkili, sonuç alıcı bir örgütsel yapıya ve cinsler arası sağlıklı ve doğru ilişkilenmeye ulaşılabilecektir.

Yenilenme, yeniden yapılanma projesi ekseninde hazırlık faaliyetlerimizin kapsamı bu çerçevede gelişirken, önümüzdeki sürecin pratik planlamasını da şimdiden gündeme alıp tartışmak, pratik planlamanın detaylarını netleştirerek bütün boyutlarıyla gündeme koymak gerekmektedir. Başta Anakarargah olarak önümüzdeki süreçte gerçekleşecek tartışma toplantılarıyla beraber, HPG'nin 2004 yılına ilişkin genel planlaması ve taktik yaklaşımını netleştirmek üzere çeşitli boyutlarda tartışmalar sürdürülmektedir. Kuşkusuz ki, siyasal sürecin gelişimi ile paralel ilerleyen ve alternatifli bir çalışmayı geliştiren bir planlamayı öngörmek gerekmektedir. Anakarargah genel planlamayı bu biçimde gündemine koyup gerekli tartışma ve faaliyetleri yürütürken, bütün sahalar, eyaletler ve bölgeler de kendi özgülünde planlama tartışmalarını gündemlerine koymalıdır. Özellikle 2003 yılı planlamasının ortaya çıkardığı sonuçları dikkatle inceleyerek '2004 yılı planlaması faaliyetine nasıl yaklaşabiliriz?' sorusu temelinde daha gerçekçi, somut koşulları iyi gözeten bir planlama yaklaşımını geliştirmek gerekmektedir. Yeni ve pratik tecrübesi olmayan bir hareket olmadığımızdan, gerçeklikten uzak, hayalci bir takım planlama tasarılarıyla uğraşılmamalıdır. Somut koşullara göre en gerçekçi, her ihtimali hesap eden, bütün ihtimallere yer veren, her olguyu ayrıntılarıyla analize tabi tutarak ona uygun bir planlama anlayışı ve yaklaşımını geliştiren bir faaliyeti sürdürmek gerekmektedir. Bütün bölgeler bu çerçevede ek bir gündem olarak tartışarak kendi alan özgülünde bir planlama anlayışına ulaşmak üzere, çeşitli düzeylerde tartışmalar geliştirmeli ve geleceğin pratik planlamasında kendisini netleştirmelidir. Kuşkusuz ki, öncelikle meşru savunma çizgisi temelinde bir pratik planlamaya gidilmek zorundadır. Meşru savunma çizgisini aşmayan, bu çizgi ekseninde bir mevzilenmeyi ve hareket tarzını öngören bir planlama anlayışına ulaşmamız gerekmektedir. Ama bununla birlikte her türlü olasılığı da hesaba katan, bu temelde alternatifli bir planlama anlayışına sahip olan bir yaklaşımımız da olmalıdır. Bu noktada özellikle 2003 yılı pratiği önemli derslerle doludur. 2003 yılı planlamasının başarıları kadar, yetersizliklerini de göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Hareket tarzı, üslenme ve gerillanın kural kaidelerinin her sahada yaşama geçirilmesi konularında 2003 yılı pratiği ders çıkarılması gereken önemli sonuçlarla doludur. Kendini bir sürece göre kilitleme, sürekli ona angaje olarak hazırlama değil, değişik süreçlerin gelişebileceğini hesap edebilen, bu temelde çok yönlü olabilen, alternatifli planlamaya sahip olan bir planlama anlayışının gelişmesi temelinde önümüzdeki süreç daha sağlıklı ele alınabilecektir. Esas olarak meşru savunma çizgisini öngören, demokratik mücadelenin gelişerek sonuç almasını esas alan, demokratik çözüm, barış, özgürlük ve demokrasinin gelişimine göre kendisini ayarlayan, demokratik çözümün gelişmesi için hareket tarzını meşru savunma çizgisi temelinde kesin bir biçimde oturtan bir planlama yaklaşımı öngörülmelidir. Ama bununla birlikte karşıt güçlerin saldırılarını da hesaba katan, bu karşıt güçlerin saldırılarına karşı savunma savaşı planlamasını da geliştiren ve kendini buna göre de hazırlayan bir taktik planlama yaklaşımımız da olmak durumundadır.

KONGRA-GEL'in yürüteceği siyasal sürecin ordumuz için belirleyici olduğunu, bu siyasal sürecin çözümleyiciliğinin gelişmesi için HPG olarak bizim de kendi cephemizde üstümüze düşen rolü oynayacağımızı belirtiyor ve bu temelde planlama yaklaşımımızı öncelikli olarak ele almamız gerektiğini vurguluyoruz. Fakat bununla birlikte, tersi durumların gelişebileceğini de hesap ederek alternatif planlamalar da geliştirmek durumundayız. Kısaca 2004 yılı hem Türkiye için, hem Ortadoğu bölgesi için ve hem de Kürdistan özgürlük hareketi için netleşme ve kararlaşmanın yaşanacağı gerçekten önemli bir yıl olacaktır. Bu açıdan biz de bu yıla her ihtimale hazır bir planlama anlayışı ile girmek durumundayız. Esas olarak barış ve demokratik çözüm için tüm çabalar sergilenecek, bunun için gerekli bütün hassasiyet ve fedakarlık öngörülecek, fakat kapsamlı bir savunma savaşına da hazır olunacaktır. Bu hassas ve önemli dönemde Kürdistan özgürlük mücadelesinin barışa da, savaşa da hazır olması, öncelikle barış için çaba göstermesine rağmen, savaşın da gelişebileceği ihtimalinden hareketle alternatifli bir planlama anlayışına sahip olması gerektiği çok açıktır.

HPG olarak Önderliğimizin geliştirdiği demokratik ve ekolojik toplum paradigması ekseninde siyasal demokratik çözümü öngören bir mevzilenmeyi ve hareket tarzını geliştirirken, aynı zamanda meşru savunma savaşına da hazırlanarak yeni süreci karşılamayı ve bu temelde üstümüze düşen rolü oynamayı öngören bir perspektifle sürece yaklaşmak durumundayız. Her halükarda hazırlığımızı kapsamlı yapmamız, sürecin inceliklerini ve hassasiyetini dikkate alarak hazırlıklarımızı geliştirmemiz gerekmektedir. Tüm yoldaşların, bu hassas ve önemli dönemi göz önünde bulundurarak eskisi gibi değil, eskisinden çok daha fazla bir fedakarlık ve sorumlulukla yeni dönem görevlerine hazırlık faaliyetlerine katılması, bu temelde tüm gerillerimizin kendisini tarihin bu önemli döneminde yüksek bir sorumlulukla çalışmalara katması gerekmektedir.

Geleceğin kazanılması, 2004 yılının halkımızın ve Önderliğimizin özgürlüğüne doğru yürüyüşün güçlü bir aşamasının yakalanacağı bir yıl olması için ***'yaşam olacaksa Önderlikle, olmayacaksa asla'*** sloganı etrafında daha yüksek bir sorumluluk, bilinç ve fedai ruhla dönem görevlerine kendimizi katmamız gerekmektedir. Bu temelde komuta ve savaşçı yapısının, tüm yoldaşların kendi sorumluluklarına sahip çıkmasının gerekli olduğunu bir kez daha vurgularken, bu yılı ve bu tarihi süreci yüksek bir kararlılık ve güçlü bir duruşla karşılamanın başarıyı getireceği inancıyla tüm yoldaşlara yürütülen ve yürütülecek olan bu önemli hazırlık faaliyetlerinde üstün başarılar diliyor, selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

ULUAL ÖNDER BAŞKAN APO DEĞERLENDİRİYOR

YÜREĞİ BÜYÜK OLMAYANIN EYLEMİ DE BÜYÜK OLMAZ

Çözümlemeleri Kürt edebiyatının temel klasikleri olarak değerlendirmek gerektiği kanısındayım. Çözümleme yöntemi, aslında salt siyasi ve askeri boyutuyla değil, sosyal boyutuyla da giderek önem kazanmaktadır. Roman için en önemli kaynak olarak bunları göstermek durumundayım. Toplumlar gerçeğinde edebiyat her zaman bir yer bulmuştur. Edepsiz toplumlar, edebiyatsız toplumlar olamaz. Bir toplumun, dolayısıyla bir halkın toplumsal gerçekliği mutlaka edebini de şart kılar. Adı üstünde, yani edebiyatla terbiye edilmesi anlamına geliyor.

Düşman Kürdistan'ı tarihi boyunca siyasetsiz, ekonomisiz, tarihsiz bıraktığı gibi, edebiyatsız da bırakmak istemiştir. Edebiyatı, irfanı, estetiği olmadığı biçiminde çok sistemli bir tahrip edişi de eksik etmemiştir. Günümüzde edebiyat sömürgeciliği de çok ileri bir noktadadır. Bu da çok ilginç bir konu. Acaba Kürt edebiyat gerçekliği üzerinde sömürgeci tahribat nedir? Bir de çok ilginç bir tür ortaya çıkmıştır. Kürt kökenli olup da genelde sanatta, özelde edebiyatta çok önemli roller oynayan Kürt tiplerinin durumunu nasıl ele almak gerekecek? Bunlar Türk edebiyatına mı veya diğer sömürgeci edebiyatlara mı girer? Bunları da Kürt edebiyatı içerisinde nasıl bir kategoriye sokacağız? Ben hemen örnekler de verebilirim. Arap edebiyatının en büyük şairi Kürt'tür. Sanırım adı Ahmet Şevki idi. Türk edebiyatında da Ahmet Arif, sinemada Yılmaz Güney, romanda Yaşar Kemal ve adını hatırlayamadığım –gerek de duymadığım– birçok isim var. Kürt kökenli olmasına rağmen, kendi hakim uluslarının en gözde edebiyatçılarıdır. Sömürgecilik, edebiyat üzerinde de büyük söz sahibidir. Asimilasyonisttir ve son derece çarpıtıcıdır. Aydınlatmak gerekecek. Bundan da daha önemlisi, bu kadar yakılmış yıkılmış Kürdistan'da acaba edebiyatın rolü ne olabilir? Bu soruya verilecek karşılığı mukayeseyle görmek gerekir.

Fransız Devrimi'ni, Rus Devrimi'ni doğuran en temel etmenlerden birisi de edebiyattır. Fransız Devrimi'nin hazırlanışı, bir edebiyat hazırlanışıdır. Felsefesine Aydınlık felsefesi derler, o müthiş romansı süreç devrimin adeta temel taşlarıdır. Rus Devrimi için de aynı şeyler söylemek mümkündür. Tolstoy, Dostoyevski, Gorki, hatta Puşkin olmadan, Rus Devrimi'ni düşünmek adeta imkansızdır. Ortadoğu'da da bunu benzer gelişmeler var. Kendi üslubunca bir edebiyatları vardır.

Bugün İslam Devrimi'nde hitabet çok güçlüdür. Daha önceki Arap edebiyatçılarının, hatta Kuran'ın dili de edebiyat dilidir, hem de şiir dilidir. Acaba Kuran ve edebiyat diye bir tartışma açsak, Kuran'ın edebi değeri için ne söyleyeceğiz? Bunun üzerinde fazla durmadım. Ama ilk elden söylenecek olan, Kuran'ın mükemmel bir edebi yapıt olduğudur. Roman gibidir, şiir kitabı gibidir. Belagatın, yani çok açık konuşmanın en güçlü bir dilidir. Kuran başlı başına bir edebiyat olayıdır. İslamın bütün klasikleri baş edebi yapıt olarak da düşünülebilir. İslamiyet ve edebiyat arasında mükemmel bir ilişki vardır. Bunu aydınlatmak gerekiyor. Ortaçağ boyunca islam edebiyatına, ilim irfan sahiplerince geliştirilen yapıtlara, bir de günümüzün çağdaş ölçüleriyle yaklaşmakta büyük bir yarar vardır. Bin bir Gece Masallarından tutalım Siyasetname'ye, Firdevsi'nin Şahname'sinden tutalım Mevlana'nın Mesnevi'sine kadar, bunlar bana göre yarı romansı ve çok görkemli yapıtlardır.

Malesef genelde Avrupa dışı aydınlar aşağılık kompleksinde oldukları için kendi tarihi gerçeklerini bu yönlü inceleyememişlerdir. Ortadoğu'daki halkların aydınları açısından da durum böyledir. Aslında çok zengin mitolojileri, efsaneleri, klasikleri vardır. Kürt edebiyatını fazla inceleme imkanım olmadı, ama tespitli olanlar vardır. Örneğin Feqi Teyran'ın şiirleri var, Ahmedê Xanê'nin manzum diliyle yazmış olduğu Mem û Zin bir romandır aslında. Ki bunların bir de arka cephesi var. Dönemin toplumsal yapısı ve siyasi gelişimleriyle ilişki kurulmalı, Kürt halkının şekillenmesi içindeki yeri konulmalı. Bunlar ilerde yapılması gereken tarih, edebiyat tartışmalarıdır. Burada vurgulamak istediğim, bu halklar köksüz ve edebiyatsız değiller.

Kürt halkı da Ortadoğu'nun yerleşik en eski halklardan biridir. Bu yüzden çok köklü bir edebi geleneğe sahiptir. Ben Türk halkını küçümsemek için söylemiyorum, ama mutlaka edebiyatsız bir halktan bahsedeceksek, belki de Kürt halkından daha edebiyatsız olan halk, Türk halkıdır. Tarihi şekillenme itibariyle Kürtler edebi olarak daha iyi şekillenmiş bir halktır. Bunun araştırılması edebiyatçılara düşer. Kürt halkının edebi şekillenmesi ne zaman başlar ve acaba bugüne kadar nasıl gelmiştir? Bu apayrı bir inceleme konusudur. Ama ilk tespitlerime göre, toplumun şekillenmesinde Kürt edebi başlı başına büyük bir rol oynuyor. Belki sözlüdür, belki folkloriktir, ama çok çok önemlidir. Türk halkından, hatta Arap halkından da daha fazla bazı yönleri ile terbiye edilmiş bir halktır. Siyasi olarak mahvedilmiştir, tarih bilinci yok edilmiştir. Ama Kürt halk gerçekliğinin bazı özelliklerine baktığımızda, güçlü bir edebiyatın sahibi olduklarını rahatlıkla belirtmem mümkündür.

Kürt aydını Kürdistan'daki devrimci sürece hazırlıksız yakalandı

Acaba Kürt halkının edebiyat gerçekliği nedir, çağlar boyunca nasıl şekillenmiştir, varsa bir edepsizlik kimler buna yol aşmıştır? Bazı Kürt aydınlarının tarih ve edebiyat konusunda çalışmaları olanlar varsa, toplumsal ve siyasal gerçeklik içinde bilimsel olarak bunu inceleyip bazı önemli saptamalara, dolayısıyla değerlendirmelere ulaşırlar. Devrim sürecine giren Kürdistan'da edep, edebiyat ve onun en moda ifadesi olan roman konusunda neler söylenebilir? Sanırım aydınlar arasında, Kürt edebiyatı mümkün müdür, özellikle Kürt romanı nasıl yazılmalı konuları tartışılıyor.

Maalesef, Kürt aydını Kürdistan'daki devrimci sürece çok hazırlıksız yakalandı. Hatta biraz da küskün ve öfkelidir. Bu aydınlar aslında ilkel milliyetçilik sürecine göre şekillenmişti. Böylesine büyük bir devinmeye kafa yapısı itibariyle hazır değildi. Kürdistan'ın direnebileceğine, özellikle şu son süreçteki büyük kurtuluş savaşımına girebileceğine ve başarabileceğine dair en ufacık bir umudu yoktu. Kendileri bunu artık itiraf etmelidir, başka türlü kafa sıçraması, yürek sıçraması yapılamaz. Açık itiraf etmeliyim ki, biz de başarılı olacağımızı fazla tahmin edemiyorduk. Bu hareketi ilk ortaya çıkardığımızda adına modern Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi diyorduk, ama sadece küçük bir gruptuk. Büyüyüp büyüyemeyeceği kuşkuluydu. Bir tohumdur, yeşerir diyorduk. Değerlendirmelerimiz bu yönlüydü.

Ama fırsatları iyi değerlendirmemiz, yüklenmemiz, bu tarihi süreci böyle göğüslememiz bir gerçek oldu. Şu anda her ne kadar kabul etmesek de, görmek istemesek de Kürdistan büyük bir altüst oluş sürecine girmiştir. Güneyi, kuzeyi, doğusu ve batısıyla tarihine kadar uzanan ve geleceği de oldukça iyi planlayan, programlayan bir sürecin içindedir. Hani derler ya, oldu bir kere; istesek de istemesek de bir vaka, bir olgudur.

Aydınlar artık bu konuda artık samimi bir itirafa yönelmelidir. İster çok sevinsinler, ister çok yersinler; yaşanan, gerçekleşen bir olay, bir olgu var. Şimdi dünya çapında tartışılıyor. Harold Pinter, Diyarbakır Zindanı'nı ziyaret etti, hemen uluslararası çapta da önemi olan bir tiyatro yapıtı ortaya çıkardı. Demek ki, çok önemli bir altüst oluş var. Pinter gibi ünü olan bir yazar üç gününü bir kitapla değerlendirdi. Demek ki, değerlendirilmesi gereken ciddi kaynaklar var. Kürt aydını beni fazla ciddiye almasa bile, Pinter'i ciddiye alırlar sanırım. O üç günlüktür ve bizi de fazla tanımaz. Ama duyarlı bir sanatçı olduğu için kısa süre içerisinde gözlemlere dayanarak o yapıtı verebildi.

Bir örnek daha verirsek, sanırım daha iyi aydınlatıcı olur. Tolstoy'un Savaş ve Barış'ı yazarken bir yöntemi vardır. Olay 1800'lerde, o dönemin Rusya'sında geçiyor. O romanı ben okumadım, okuyanlar anlattı. Savaşın verildiği yerlere gidiyor, iliklerine kadar özümseyerek yaşıyor. Karşılıklı çatışmalar hangi vadide gelişti diye kütüphanelere kapanıyor, bununla ilgili ne varsa inceliyor. Dönemin birçok şahsiyeti ile konuşuyor ve dünya çapında ünlü olan klasiği ortaya çıkarıyor. Rus tarihinde savaşlar çoktur. O yalnızca birkaç gün süren bir savaşı anlatıyor. Günümüzde Kürdistan'daki savaş, bu kapsamda ilk ve son savaştır; ölüm kalım savaşıdır, her şeyin kaderini belirleyecek olan savaştır. Birçok belirti şimdiden bu savaşın böyle tanımlanabileceğini gösteriyor.

Bununla birlikte gerçekten mutlaka değerlendirilmesi gereken büyük bir direnişimiz var. Zindan boyutu, dağ boyutu, serhildan boyutu ve yurtdışı boyutu inanılmaz bir direniş özelliğine sahiptir. Her bir boyutun başlı başına incelenmesi gerekir. Siyasal açıdan incelemelerini öncelikle tavsiye ederim. Bu yapılmadan Kürt'ü, Kürdistan'ı anlamak kesinlikle mümkün değil; aydın olmak bir yana, sıradan bir yurtsever olmak bile mümkün değil.

Şunun için bu hususları açıklama gereği duyuyorum: Eğer aydın, rolüne denk gelen bir yaklaşım içinde olmak istiyorsa, en azından olup biteni görmek zorunda. Tolstoy, savaş tarihinin en iyi incelemesini yapıyor. O dönemin Rusya toplumunun müthiş bir sosyal analizini yapıyor, tiplerini ortaya çıkarıyor. Yeni tip, eski tip inanılmaz boyutlarda incelenmiştir.

Kürt aydınlarının yüreği henüz kendi halkı için çarpmıyor

Gorki'nin Ana'sı, Dostoyevski'nin müthiş tiplemeleri büyük ilgi çekiyor. Peki, bizdeki bu yılları kim anlatacak? Kürdistan tamamen unutulmuşların ülkesiydi, adı olmayan ülkeydi. Daha da yerle bir edildi. Herkesin kaçmak için sıraya girdiği bir ülke konumuna getirildi. Kürt göçebeliğinin bu konuda ilginç özelliği de vardır: Bir yandan Maraş katliamında olduğu gibi ölümün ucunu gösteriyor, diğer yandan basit kapitalist yaşam nemalarını sunuyor. Önce bir aileyi yurtdışına gönderiyor, "burada yaşam müthiş" diyor. Ardından pasaportun yolunu ardına kadar açıyor, özel pasaport şebekelerini polis ile bağlantılı olarak oluşturuyor ve yetmişlik ninelere, dedelere kadar hepsini yolluyor. Bir de böyle gönüllü boşaltılmış köyler var; üç bini eğer zorla boşaltmışsa, birkaç bini de gönüllü boşaltılmıştır. Hepsi özel savaşın eseridir.

Bunları göz önüne getirmeyen bir aydına bırak aydın demeyi, sıradan ülkesiyle, halkıyla ilgili bir insan bile diyemem. Hele bir bilim adamı hiç denilemez. Zindanlarda ömrü geçen İsmail Beşikçi'yi hatırlamalıyız. O fazla gerçeğimizle içli dışlı değildi. Bir bilim adamı namusuyla ilgilendi ve yazma gereği duydukça seve seve zindanlara da katlandı. Kürt aydınlarının ondan öğrenmeleri gereken çok önemli özellikler var. Ekonomiyle, tarihle, sosyolojiyle, edebiyatla uğraşan insanlarımız çok. Ama kendi ülkelerinin yakım yıkım sürecinde hiçbir şey görmedikleri gibi, halen "PKK'nın kusurları, hataları nedir?" diye kafa yoruyorlar. Düşmanı görmek istemiyorlar. Binyıldır kendi ülkelerini talan eden düşmanı çözmek istemiyorlar. Bu, ancak kafa yapılarının sömürgecilik tarafından işgal edilmesiyle izah edilebilir.

Aydınların yürekleri ellerinden alınmıştır. Asıl problem şimdi buradadır. O aydın diye tabir ettiklerinizin –sizi buna dahil etmek istemiyorum– kafaları ve yürek işgalleri çok önemli oranda gerçekleşmiştir. Önemli bir kavramı da kafa ve yürek işgalidir. Ruhun, beynin çok ilginç ve özgür bir tarzda Türk sömürgeciliği tarafından satın alınması söz konusu. Diğerleri de bunun basit bir taklitçiliğidir. Arap ta, Acem de sonradan gelir. Asıl bir büyük işgali, acımasızlığı Türkler kafada ve yürekte yapmıştır. Bu yüzden kendi gerçeklerine yaklaşmıyorlar. Çünkü yaklaşabilmek için beyin ve yürek gerekiyor. Eğer o da elinden alınırsa korkar, yapmaz. Şimdi aydın için bu tespit edilebilir. Ama yine de bu olguya döne dolaşa yaklaşım göstermeliyiz. Bu ülkede yapılan acımasızlık değerlendirilmek zorunda. Başka türlü bu ülkenin, bu halkın aydını olunamaz.

Varsa yüreğinde bir haykırış, bunu şiir halinde dile getir. Bilim adamıysan inceleme yap. Daha çok derinleşmek istiyorsan romanını yaz. Ama şimdi bunlar yok. Düşmanını tasvir eden bir edebiyatçı var. "Düşman, ülkede köyleri tahrip ederken, şu insanları şöyle öldürdü" diyerek, bunun kapsamlı bir değerlendirmesine bile girmiyorlar. Yürekleri henüz kendi halkı için çalışmıyor. Afrikalı siyahların da mücadelesini küçümsemiyorum. Onlar için duygulanıyorlar, ama kendi halkı için duygulanmayı bilmiyorlar. Avrupa için duygulanıyor, ama kendi ülkeleri için herhangi bir duygulanmaları yok. Birçok güzelliğin olabileceğini akıllarına getiremiyorlar.

Ciddi edebiyatçılar dönemi başlatmak istiyoruz, maddi ve manevi tüm desteğimizi karşılıklı sunmak istiyoruz. Yapmaları gereken şey PKK'yi incelemektir. Şu anda bütün dünyanın önemli yazarları tarafından incelenmeye alındığımız bir gerçektir. Amerika, Fransa, İngiltere, Almanya adına birçok aydın, yazar bizi görmek istiyor. Bunlara, vaktim yok dedim. "Biraz kitap yazmak istiyoruz" diyorlar. Bu kadar ilgili bir durum ortaya çıkmıştır. Ama Kürt aydını halen "PKK günahtır, dokunmamalıyız" biçiminde tam bir safsata tarzıyla –maalesef acı da olsa söylemek zorundayım– yaklaşım gösteriyorlar.

Şimdi dünyanın bu kadar gündemine girmişiz. Son dönemlerde beğenilmeyen Araplar bile ilgi duymaya başladılar. Bizimkiler halen uyanmadı. Mesela, bizim hakkımızdaki ilk kitapları, ne kadar eksiklikleri ve yanlışlıkları olursa olsun Türkler yazıyor. Ama bizim aydın "bir tabudur, yaklaşmayın" diyor. Bu, kendilerini daha da zayıflatır.

Mesela Zeynep Kınacı olayı belki de günümüzde adına roman yazılacak en büyük olgudur. Ferhat Kurtay'lar, yine ölüm orucundaki olay kesinlikle bir edebiyat konusudur. Aynı zamanda gerilla birliklerinin çok çarpıcı direnişleri var. Her dağda inanılmaz boyutlarda direnişçilikler vardır. Yüreğini ancak elinle bastırırsan durdurabilirsin. Bu kadar heyecan vericidir. Ölümle burun buruna o kadar olay var ki, istediğin kadar hikaye yaz, bitirmezsin. Varsa sende bir yetenek, istediğin kadar romanlaştırabilirsin.

İkincisi, PKK içindeki çözümleme düzeyimiz bile müthiş bir edebi çalışma olarak değerlendirilebilir. Çözümlemeler ilkel roman türüdür ve roman taslağı olarak görülmelidir. Son dönemlerin çözümlemeleri inanılmaz ölçüde beni edebiyata doğru sürüklüyor. Kürt tiplemesine neredeyse ulaşıyorum. Kendiliğinden buraya gelmedim, savaşın müthiş acımasızlığı içinde yer alıyorum. Bu insanı nasıl çözeyim dediğim dönemler oldu. Çünkü ölmekten başka elinde bir şey gelmiyor, yapabildiği tek şey ucuzundan ölmek. Bu müthiş etkiliyor tabii. Benim yaşam tutkularımla bu gerçeklik müthiş bir çelişki arz ediyor. Burada bu ölüm tipi nasıl ortaya çıktı?

Ben buna sadece ölüm tipi de demiyorum; yenilgi tipi, umutsuz tip, güvensiz tip diyorum. Bu düşünce beni klasik Kürt tipinin incelemesine götürdü. Bu tam bir edebi çözümlemedir. Karşımdaki tiple tam bir sinir savaşımı yürütüyorum. Ne askeri sanata, ne siyasi sanata, ne de diplomatik sanata göredir. En temel ilişki biçimlerinden biri aile ve kadın erkek ilişkisidir. Onda da artık bitmiş, tükenmiştir. Bu dehşet beni bir psikolog gibi incelemeye, araştırmaya götürdü. Bu halen devam ediyor.

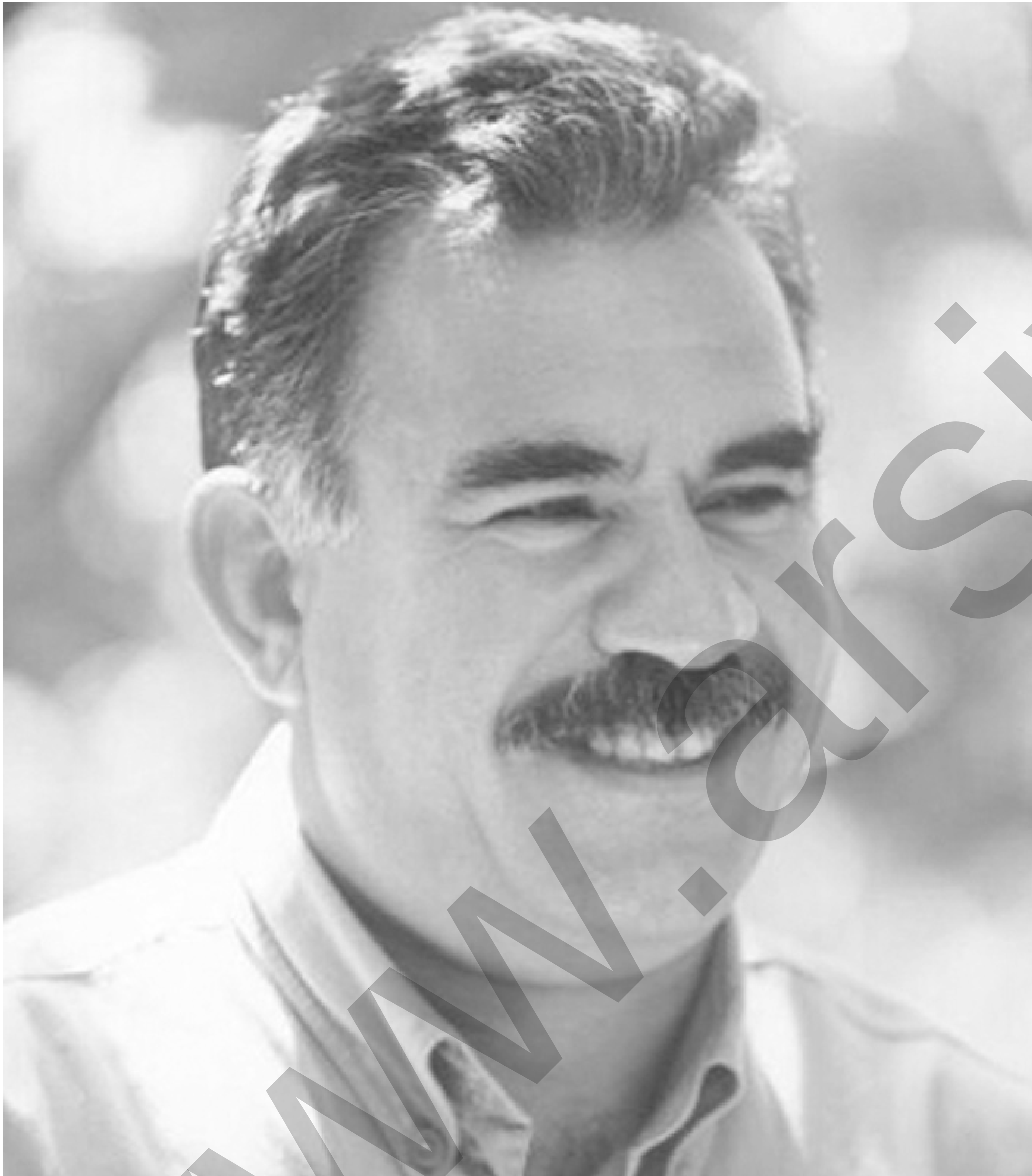
Yine kendini övmeye başladı falan diyecekler. Hayır! Edebiyatın öncesini görmek durumunda kaldım. Aslında giderek çabam devrimci edebiyatın öncülüğüne oynamak gibi oluyor. Dilim hem romana doğru gidiyor, hem şiirselleşiyor. Hitabım çok güçlü, etkileyici. Devrimin kendisi bunu arzuluyor. Aslında bunu arzu eden ben değilim, böyle bir yeteneğim de yoktur. Ama olgular geliştikçe kendimi tutamıyorum. Yaşamak için çare olmalıyım ve bu sarmalayıp duruyor, kartopu gibi büyüyüp gidiyor. Eğer edebiyat ve roman açısından bu durumu değerlendirirsek, edebiyat ve roman çalışması müthiş ilerler. Kürtlerde yetenekleri tamamen açığa çıkartabilir. Aydın, edebiyatçı açısından müthiş bir kaynak sunar. Şiir, roman, hikaye, röportaj, sinema, tiyatro için müthiş bir kaynaktır. Hatta folklorun, şarkının, müziğin müthiş bir motifi, hareketlendirici konumu söz konusu. Şimdi bunu sömürgeciler bile değerlendiriyor.

Bizimkilerin halen buna cesaret edemeyişlerinin bir nedeni, kafa ve yürek işgali ile bağlantılıdır. Bu konuda beklemedikleri bir olay bomba gibi gökten başlarına düşmüştür, henüz onun şokunu yaşıyorlar ve gözleri çok köreltilmiştir; aydınlanmayı bilemiyorlar. Aydın, aydınlanmadır. Eğer bu şok etkisinden sonra gözler açılabilirse, yeni dönemin edebiyatı gelişme sağlayabilir. Roman için de bazı adımlar atılabilir.

Örneklerle yeni dönemin edebileri içinde mükemmel bir kaynak oldu bu. Aydınlarımızın bunu mutlaka değerlendirmeleri gerektiği ortadadır. Bunun dışında ne Kürt edebiyatı, ne Kürt bilimi yapılabilir. Roman söz konusu olduğunda da, şimdiye kadar o bahsettiğimiz bazıları yazılmıştır. Onlar klasik ölçülerdedir. Toplumun beklentilerine, dönemin temel sorunlarına cevap vermedikleri için de –ister Türkçe, ister Kürtçe yazsınlar– fazla alıcı bulamazlar. Kesinlikle bununla bağlantılıdır. Yoksa halkı suçlamanın hiçbir anlamı yok.

Devrimin yüreği olunamıyor

Kürt edebiyatının sorunlarına değinmek gerekiyor. Devrimin kesin bir yürek tarzı olmak durumunda. Devrimin yüreği olunamıyor. Bu bizim için de geçerli. Savaşta arkadaşlarımız yürek derinliğine ulaşamıyor. Tabii yürekler çok çorak; yürek biraz kültürle, edebiyatla, şiirle, şarkıyla, geleneklerle beslenir. Dönem gençliği bunların hepsinden kopuk. Müthiş bir sömürgeci katliamı yaşamışlar. Bunları suçlamak için belirtmiyorum. Büyük bir yürek katliamı yaşanmıştır. Dillerine pelesenk ettikleri şiir, yalanın şiiridir.

"Kürt aydını Kürdistan'daki devrimci sürece çok hazırlıksız yakalandı. Hatta biraz da küskün ve öfkelidir. Bu aydın aslında ilkel milliyetçilik sürecine göre şekillenmişti. Böylesine büyük bir devinmeye kafa yapısı itibariyle hazır değildi. Kürdistan'ın direnebileceğine, özellikle şu son süreçteki büyük kurtuluş savaşımına girebileceğine ve başarabileceğine dair en ufacık bir umudu yoktu. Kendileri bunu artık itiraf etmelidir, başka türlü kafa sıçraması, yürek sıçraması yapılamaz."

"PKK içindeki çözümleme düzeyimiz bile müthiş bir edebi çalışma olarak değerlendirilebilir. Çözümlemeler ilkel roman türüdür ve roman taslağı olarak görülmelidir. Son dönemlerin çözümlemeleri inanılmaz ölçüde beni edebiyata doğru sürüklüyor. Kürt tiplemesine neredeyse ulaşıyorum. Kendiliğinden buraya gelmedim, savaşın müthiş acımasızlığı içinde yer alıyorum. Bu insanı nasıl çözeyim dediğim dönemler oldu. Çünkü ölmekten başka elinden bir şey gelmiyor, yapabildiği tek şey ucuzundan ölmek."

Okudukları roman sadece kafa karışıklığı geliştirmek için değildir veya kültür düzeyleri kafa karışıklığını geliştirmekten öteye bir şey yapmaz. Yüreklenişleri tam bir hain gibidir. Çünkü onlara yürek diye verilen bir haininkinden farksızdır.

Kürt insanını nasıl bir yüreğe kavuşturacağız? Yürek derinliği, yürek hassasiyeti nasıl ortaya çıkarılacak? Bu başlı başına bir konudur. Buna seyir kabiliyeti, iyi duyma eklenebilir. Bunlar sanatın ve edebiyatın konularıdır. Ama öncellikle duygularımızı bileyecek yürek gerekiyor. Sık sık şunu sorarım: Siz bu muhteşem dağları dolaşırken, hatta onun üzerinde yürüyen bütün varlıkları görürken neden heyecanlanmıyorsunuz? Örneğin, Diyarbakır surları, Diyarbakırlıların gördüğünden başka türlü de görülebilir. O kayalardan kimler geldi, kimler geçti... Ayrıca o muhteşem coğrafya başlı başına sürekli bir romansı serpinti sunar ruhun üzerine. Duyamıyorlar bunları. Çok ilginç! "Ülkemden derinden etkileniyorum" diyen birisi yok. Hatta kaçmaya çalışıyorlar. Düşmanın o kaçış psikolojisi halen çok egemen. Mesela, beni zincirle de bağlasalar Avrupa'da rahatlayamam. Burada amacıma büyük çalışma imkanı bulduğum için rahat kalabiliyorum. Başka türlü çıldırıyorum. Aydınlarımız Avrupa'da nasıl rahat kalıyorlar diye soru soruyorum. Fiziki olarak kalınmaz demiyorum, söz konusu olan bu değil. Katliama uğrayacağınıza, sürgün aydın olarak da kalınabilir ve çok değerli çalışmalar da yapılabilir. Benim burada söylediğim daha da farklıdır.

Yüreğiniz, söyleminiz nasıl ülkesiz kalabiliyor? Böyle rahat bir yürekle nasıl yaşayabiliyorsunuz? Ben bunu halkımıza da söylüyorum. Ekonomik zorluklarla ve katliam tehdidi ile göçertilmelerini anlıyorum. Ama yüreğini giderek satma, pazarlama, yürekten kendini alıkoyma bana çok daha tehlikeli geliyor. Sizi oraya götüren bir katliamcıdan hesap sorma durumunuz yoksa, yine ülkenizin asıl yaşam yuvanız olduğunu çoktan unutmuşsanız, sizin insanlığınızdan kuşku duyarım. İster bilim adamı ol, ister Avrupa'da süper birisi ol, benim için metelik değeri olmaz. Bir bu yönüyle değerlendiriyorum. Yani bırakalım vicdanı hür, aklı hür olmasını, birkaç yerden zincirlenmişler. Bu da tabii onları oldukça verimsiz kılıyor. Yüreğin ve vicdanın hür olmadı mı, hiçbir yeteneğin gelişmez. Bunu nasıl gidereyim diye kendime sıkça sorarım. Bu devrim zaten bunun en çarpıcı cevabıdır. Direnişler başlı başına bir yürek hareketidir.

Daha da geliştirmek istediğim ilginç şeyler var. Kendim nasıl etkili olacağım? Bu halkın yüreğini ve beynini sarsmak için hangi komisyonlara girmeliyim diye, bayağı artistik –kelimeyi sanatçı anlamında söylüyorum– hareketler yapma gereği duyuyorum. Son dönemde hareketlerimdeki artistik yön giderek öne çıkmaktadır. İnsanların bir tiyatroyu, bir sinemayı seyretmesi gibi beni seyretmesini bu özellikle de izah edebilirsiniz. Büyük öfke duyduğum bu yüreksizliğe bir cevap olmak istiyorum. Bir tip olarak kendimi öyle ayarlamışım ki, şu anda zaten düşman da dahil, herkes "bu kimdir, nedir, nasıl yaşıyor?" diyor. Ben de her gün sorunları karmaşık hale getirerek, sarsıcı kılarak, özgün kılarak bu işe devam etmek istiyorum. Şu anda bu işte bayağı ilerlemişim, daha da ilerleyeceğim.

Hem amaçlarım, hem umutlarım, hem de öfkelerim var. Bunlara çıkış yolu bulmak zorundayım. Son gelişmelerim edebi anlamdadır. Bu değindiğim hususla, bu yönüyle bir gelişmeyi yalnız yazım dilinde değil, şiir dilinde, yaşam dilinde, hareket dilinde çok daha iyi yapıyorum. Diğer devrimleri biliyorsunuz, belki de onlarca yıl edebiyatla beslendiler. Mesela Fransız Devrimi elli yıl önce hazırlanmıştır, Rus Devrimi otuz yıl önce hazırlanmıştır. Kürt'te bu olay olamaz. Kürt'e bir şey yazdırdın mı, sanki belini sıkmış gibi ceza veriyorsun. Dolayısıyla hem teorisini, hem pratiğini birlikte yapman gerekiyor. Hem yüreği olacaksın, hem ateşi olacaksın. Hepsi birlikte olacak. Bu, Kürt devriminin bir özelliğidir. Anlamayanlar inceleme yaparsa ne demek istediğimi daha iyi anlarlar. Yani önce Kürt edebiyatı yapalım da sonra devrim olsun denilemez. Çünkü sömürgeci sana tek bir söylemi söyletmeyecek tarzda organize olmuştur. Lütfen bunu anlamanızı istiyorum. Kürtçe iki kelime konuşmanın karşılığı idam cezasıdır. Ha bir fişek sıkmışsın, ha Kürtçe bir kelime söylemişsin; bu aynı ceza ile karşılık bulur. Dolayısıyla Kürtler için ifade tarzını birlikte yapacağız. Bunun anlaşılmayacak hiçbir yönü yok. Bunu biraz uygulamaya çalışıyorum ve oldukça çarpıcı sonuçlara ulaşıyorum.

Ahmede Xanê'nin Mem û Zin'i yazışının üç yüzüncü yıldönümü dolayısıyla neler yapabiliriz diye düşündüm ve çözümlemelerde buna biraz ağırlık verdim. Yaptığım tespitler bana şunu söylettirdi: Eğer çok gerçekçi, bilimsel olarak değerlendirilirse, o dönem dünya genelinde uluslaşmanın ilk kıpırtılarının olduğu, yine feodal değer yargılarına karşı da öfkelerin geliştiği bir dönemdir. Ulusal manzumelerin yazıldığı ve epik dediğimiz destan türünün yavaş yavaş ortaya çıktığı bir dönemdir. Ahmede Xanê'nin de bir aydın olması nedeniyle, Kürt ulusal şekillenmesinde bunun duyulmaması mümkün değildir. Kaldı ki, Araplarda, Acemlerde, Türklerde birleştiren krallıklar, sultanlıklar çok güçlü. Kürtlerde bu olay yok. Krallık rejimi uluslaşmada çok önemli bir yere sahiptir. Krallar prensliklere karşı halkı, ulusu birleştirici bir etken oluyorlar. Tam da bu yıllarda Avrupa'da krallık dönemi var, yine İran kralları var. Kürtlerde bu yok.

Ahmede Xanê, feodal beyliğin toplumsal yapımızdaki tahribatlarını anlatıyor; gönülleri nasıl parçaladığını, nasıl birleştirmediğini anlatıyor. Orada anlatılan gönül, ulusal gönüldür. Asıl tema odur. Mem û Zin şahsında dile gelmiş de olsa, bir birleştirici öğe, bir gönül öğesi var. Ama feodal çirkef bunu asla mümkün kılmıyor. Büyük acılar içinde kalıyorlar. Bu aşkın gelişmeyişini Kürt birliğinin, Kürt yüreğinin gelişmeyişi olarak değerlendiriyor. O dönemin bir iki egemen gücü onları ayırmaya girişiyor. Ama feodal de zindanda yıkılıp kalıyor.

Bundan çıkaracağınız sonuç, Kürt yüreği üç yüz yıl önce bile oluşamıyor. Sömürgecilik şimdiki kadar acımasız değil. Kürtçe de yazıyor ve Botan Emirliği tam bir Kürt emirliğidir. Ama buna rağmen ulusal birlik ve ulusal yürek önünde engel var. Mem û Zin'de bu mükemmel dile gelmiştir. Orada edebiyat var, o dönemin gelişmesini mükemmel anlatıyor. Halkın sızılarını, acılarını mükemmel dile getiriyor. Ama bunun incelenmesi, değerlendirilmesi bana göre gerçekçi yapılmıyor.

Yüreği büyük olmayanın aydınlanması da olmaz

Üç yüz yıl sonra acaba durum nedir diye düşündüm. İlk bulduğum tespit, bizimkilerin de Mem û Zin'den hiçbir farkı olmadığıdır. Ortada Ahmede Xanêler yok. Dağda sadece ucuz ucuz ölüyorlar. Üç yüz yıl önce onların yürek duyuşları daha görkemlidir. Yaşamın savaşını bayağı veriyorlar. Feodal ölçülerde de olsa direnişleri hayli önemli. Bizimki bir hiç uğruna ölüme doğru koşuyor. Yürekler çok çorak ve neden böyle oluyor diye halen sormuyor. Şimdi coğrafyadaki duyuşlar bile neden hiç dile gelmiyor? Üç yüz yıl geçtikten sonra yürek üzerindeki yok edici çaba belki de sıfıra doğru gelmiştir. Sonuç almıyor.

Kendi vicdanımı da hür kıldım ve satmadım. Bu benim için önemli bir kelime ve beni çok heyecanlı kılıyor. Toprak kokusuyla, yağmur yüklü bulutlarla, şimşeklerle, gökkuşağıyla, kuş sesleriyle heyecanlanırım. Bunların hepsi ilham kaynağıdır. Ama bakıyorum, hiç kimsenin bundan sonuç çıkardığı yok. Yalnız ülke kavramına ilişkin söylüyorum. Bir de insan özelliklerimiz çok daha çarpıcıdır. Bir yaşlı ananın babanın yüzündeki hüzün, ondaki zavallılık, çaresizlik, okunacak bir romandan farksızdır. İyi bir yazar bir Kürt çocuğunu incelesin eğer onda biraz yürek varsa zor ayakta kalır. Bunların hepsi bir devrimci, ulusal kurtuluşçu için savaş gerekçesidir aslında. Bir yazar için de şiir, roman vb.

Ama şu çelişkiyi de görmek gerekiyor. Aileler çocuklarını doğru büyütemiyor. Ben sık sık analara babalara şunu da söylüyorum: Siz çocukların üzerine çok düşüyorsunuz ve ikide bir sevgi gösterisinde bulunuyorsunuz. Ben burada ikiyüzlülük görüyorum. Çünkü onların geleceği o kadar karanlık ki, o kadar onlara bir şey vermeyecek durumdasınız ki, ikide bir çocuğu kucağınıza alıp ucuz sevgi gösterisinden, bir put gibi tapınmaktan başka bir şey elinizden gelmiyor.

Avrupalılar böyle yapmaz. Avrupalıların böyle sevme tarzları yoktur. Onlar çocukları için daha değişik şeyler yapmışlardır ve sevgileri de rasyoneldir. Maddi temelde onlara bir şeyler hazırladıkları için öyle ucuz gösteriye gerek duymazlar. Bizde ise çok çarpıcıdır. Kucağından çocuğu eksik etmezler. Bunu yapacaklarına çocuğu güzel yürütseler daha iyi yaparlar. Bırak çocuk bir ormanın içinde kendi ayakları üzerinde yürümeyi öğrensin. Bu kadar zavallıcadır. Bunu anam bana uygulamak istediğinde ben şiddetli bir kavgaya girdim. Sen benim üzerimde ne hak iddia ediyorsun? Kaldı ki, beni hiç de yaşatamayacağın bir dünyaya getirmekle suç işledin dedim. Tavuk, civcivleriyle önümden geçiyordu. Nasıl o örneği gösterdim, şaşıyorum. Tavuğun, civcivleriyle ilişkisi ile senin bana yaklaşımın arasında pek fark yok, üzerimde hak hukuk iddia etme, sen beni çok büyük bir zorlukla karşı karşıya bırakıyorsun dedim. Böyle bir özgürlük tercihi yaptım. Anam bana, "tamam, tamam sen aklını bulmuşsun" diyordu. Anamın beni ele alış tarzı, iyi biliyorum ki, çocuğun pek hayrına olmayacak, bir şey verecek durumda değil. Bütün anaların çocuklarına bir yaklaşım tarzı var. Benimkinin değişik bir yaklaşım tarzı vardı. Çoğu arkadaş bilmez, klasik tarzda seveceğini sanır. Olmaz! Çocuklarını büyütme şekillerine bakıyorum, büyük sevgisizlik ve saygısızlık görüyorum. Eğer çocuk bakma anlayışınız doğru ise, bunu dünyanın neresine götürüyorum, bunun geleceği ne olacak diye düşünmeniz gerekiyor.

Hiçbir şey yok değil mi? Kendin beladasın, ona nasıl yer bulacaksın? Eğer gerçekten seviyorsanız, gerçekten ana baba yüreğiniz, vicdanınız varsa, ne olacak bu çocuğun hali demelisiniz. Dilleri gidiyor, hiçbir maddi teminatları yok. O halleriyle hangi ulusa hizmet edecekler? Çünkü tüm uluslar gelişmiştir, kendilerine fazla iş veremezler. Bir iş bulabilmek için kırk defa boyun eğecekler. Bu müthiş bitirici, yüreğin varsa yürek dağlayıcıdır. Hiçbir yazarımız onu düşünmek istemez. Ama ben düşünüyorum ve savaşıyorum da. Bunun gibi çok şeyi dillendirebilirim. Şimdi dışla uğraşmıyorum, bu savaşan insanlarla uğraşıyorum.

Yani savaş yüreksiz olmaz, yüreği büyük olmayanın eylemi de büyük olmaz diyorum. Aynı şeyi aydınlarımız için de söylemek durumundayım. Dili, yüreği büyük olmayanın kesinlikle aydınlanması da olmaz. Dünya klasiklerinin aydınlarına bakın, müthiş yürekleri, dilleri vardır. Mesela, Zeki Müren'in eleştirilecek çok yanı olsa da, ilginç bir özelliği müthiş duygusal olmasıdır. Duygu diliyle yaşama o kadar bakıyor ki, hayret ediyorum. Onu ses düzeyinde dışa vurmasına gerçekten saygı duymak gerekir. En son özel savaş onu da ele aldı. Onu ölüme götüren de özel savaşın hilesiydi. Mehmetçik Vakfı yardım için oraya getirdi, yüz milyar filan aldı. Adam da anında öldü zaten. Oldukça duygulu ve duygularını sanat ile derlemede büyük bir ustaydı.

Şimdi bizimkilerin duyguları ne düzeyde? Burada duygu kesinlikle ciddi bir sorun olarak işlenmelidir ve bunu öyle sıradan ele almayın. Bazı ulusların gerçeğine takılmış güzellikleri tespit ettim.

Aşk edebiyatın temel kavramlarından birisi olarak düşünülmeli

Aşk kavramı üzerinde de çalışıyorum. Bu da edebiyatın en temel kavramlarından birisi olarak düşünülmelidir. Bu konuda Mem û Zin'i de aydınlatmak gerekir. Açıkça söylemeliyim: Mevcut duygulanmalar oldum olası benim nefretimi çekti. Örneğin, halkımızın en devrimcileşen bir kesimi içerisinde kadro biraz para ele geçiriyor ve bir bayan buluyor, ilk yaptığı iş kaçışı örgütleme oluyor. Bu beni neden etkiliyor? O parayı kendi yoldaşı için de iyi harcayabilirdi. O kadınla saflarımız içinde güzel sevgi yollarını döşeyebilirdi. Hiç bunları göz önüne getirmeden, ihanet neden akıllarına geliyor? Nereye gidecek? Gidecek fazla bir yer de yok. Polisin kucağına gidecekler, o kaba cinselliği birkaç gün yaşayacaklar. Ondan sonra dövülürler, atılırlar. Öfkelendiğim husus bu. Sevme yeteneği yok. Keşke sevebilseydiniz, sonuna kadar ona hizmet etseydim. Şimdi Kürt gerçeği biraz budur. Aşk yok, yüreği yok. Elinden gelen tek şey, imkanları ihanet temelinde kullanmadır. Şimdi bunu çözmemiz lazım.

Bu bir örnektir, ama ulusal gerçekliğimizin yüzde doksanı böyledir. Burada dili olan kadınlar geliştiriliyor. Her bakımdan ayakları üzerinde yürüyen kadınlar geliştiriliyor. Köle ile dillenme olmaz. Kölenin dili ve yüreği olmaz. Düzene kıskıvrak bağlanmış birinin dili olmaz. Onu alsa kaç para eder? Kaba cinsellikten ne çıkar? Bu kadar açık söylüyorum. Halen anlamaya yanaşmama var. Kürt olayında ilişki klasik anlamdadır. Edebiyatçının bunun üzerinde durması gerekir.

İpucu verme gereği duyuyorum. Edebiyat geliştirirken yalnız devrimin altüst oluş sürecinde değil, ondan önce karanlık tipi, çözümsüz tipi, yürekten zincirlenmiş tipi, çok kez yüreği yok edilmiş tipi açığa çıkarmalıyız. Diğer sanat etkinliklerinde de, romanda da ağırlıklı olarak bu işlenir. Romanda bitik Kürt'ü nasıl tarif edeceğiz? Kürt nasıl bitirildi? Eğer birkaç ciltlik roman olacaksa, bir cilt buna hasredilmeli. Biten Kürt, bu kadar düşen Kürt, yenilen Kürt, aşağılık hale gelen Kürt, kaçan Kürt, toprağını bu kadar ucuz bırakan Kürt, ilişkiyi bu kadar çirkinleştiren Kürt kimdir? Nasıl bu hale geldi? Birinci husus budur.

İkicisi, direniş mümkün mü? Bunu sevgiye, savaşa çağırmak mümkün mü? Yenilgiden yengiye, yüreksizlikten yürekliliğe, çirkinlikten güzelliğe kaldırış imkanı var mı? Nasıl kaldıracaksın? Onu bu duruma getiren düşmana bakacaksın. Bu kavganı düşmana karşı yürüteceksin. Kürt halkının düşmanını gör diyeceksin. Önce bir görüşe çağrı yapacaksın. Ardından direnme imkanın varsa diren. "Direnmek yaşamaktır" sözü boşuna söylenmemiştir. Bu şarttır! Yaşamak direnmektir, direnmek yaşamaktır. Bu çok önemlidir ve büyük saygı göstermek gerekir. Sadece direnmek de yetmez, başarıya doğru giden saldırı da önemlidir. Her cepheden saldırıya geçiriyorum. Bu kişi başarıya doğru gitmezse, yediği yemek de haramdır. Bunu yedirip içirmeyeceksin, yatırmayacaksın, hep diken üzerinde tutacaksın.

Yeni Kürt'ü yaratırken, hak kazanabilmek için bazı başarılara ihtiyacın var diyeceksin. Benim yöntemlerim bu temeldedir. Çünkü başka yolu yok. Bunu en çok kendime uyguluyorum. Örgütle, eylemle hazırla, uzun vadeli yaşat ve birçok önemli başarıya yol aç. Bunları yaptığın zaman rahat olabilirsin. Bu şart! Bu Kürt'ü yaratmadan her şey haram, her şey alçakçadır.

Kürt sevgisini geliştirmek Kürt edebiyatının görevidir

Kürt sevgisini, Kürt yaşam tarzını geliştirmek Kürt edebiyatının temel görevidir. Yaşamı çok çekici, çok estetik, çok yürekli, çok beğenilir kılmak resmin de, şiirin de, müziğin de görevidir. Bunun doruk noktası aşktır, tabii eğer gerçekleştirebilirsek. Ben aşka karşı değilim. Tam tersine, onun büyük yaratıcı gücü olarak kendimi değerlendiriyorum. Bu savaş, yaratılan bu kadar değer bunun ifadesidir. Bu halkı da, bu toprakları da kolay bırakmak istemiyorum. Bunun için hem iç hem de dış düşmana karşı müthiş bir savaş gerekiyor. Benim de müthiş arzularım vardı, arzularım nereye kapı çaldıysa baktım hep düşman engelliyor. Savaşımı buna dayandırarak geliştirdim. Beni bir Kürt çocuğu olarak incelemenizi isterim. En basit arzularımın önünde anam, babam, köy toplumu ve sonra devlet engel oluşturuyordu. Kürt insanı sözde büyürken, ben buna büyürken demeyeceğim, büyümeden bitmiştir. Yetmişine gelmeden raşitizm hastalığına tutulmuştur, dolayısıyla büyümeyen bir çocuk gibidir. Ben burada direndim. Bence savaş budur.

Hiçbir şeye gücüm yetmiyordu. Ne olacak bu çocuğun hali diye aylarca, yıllarca düşündüm. Okula gidiyorum, çok zor öğreniyorum. Ekmek almak istiyorum, çok zor elim ulaşıyor. Hatta kana kana su içmek istiyorum, ona bile imkanım yok. Bunlar benim için hep sorundu. Diyebilirim ki, o ilkokul sürecini işlerseniz müthiş bir romandır.

Çünkü komşu köye bir saatte gidiyordum, bir saatte geliyordum. Her sabah kalkışımdan, her akşam dönüşüm büyük bir olay.

O taşların üzerinde zıplıyordum. Birkaç yokuş vardı, inerdim, çıkardım. Her biri benim için Ağrı dağı gibiydi. Yemek dediğin nedir? Bir yumurta, bir darı ekmeği alırdık, beze sarıp cebimize koyardık. Bir de utanırdık, komşu köyün zeytinliklerinin içinde yerdik. Hepsinde bir zorluk vardı. Tabii her bir sınıfı atladığımda bana göre bir dünya kazanıyordum. Hele okulu bitiriş günleri geldiğinde, benim için neredeyse büyük zafer söz konusuydu.

Benim de yaşam kesitlerim bugüne kadar geldiğinde birbirine çok zincirleme bağlıdır.

Devamı sayfa 27'de

SEVİLECEK KADINI YARATMAK EN TEMEL GÖREVİMDİR

Baştarafı sayfa 28'de

Sevilecek kadını yaratmak en temel görevimdir

Bunu görmem zor değildi. Kadın üzerine yıllarca yoğunlaşma gereği duydum. Bu ilişkiden '86'nın sonlarında kurtuldum. '87 Martı'nda ilk çözümlemeye yöneldim. Onuncu yılına giriyoruz. Çok kapsamlı bir çözümlemedir, ama benim için yetersizdi. Daha sonra kadın ordulaşmasına yöneldim, çok kapsamlı ele aldım.

Bir kadını kahramanlaştırmak kolay değil. Sanırım bunu anlayabilecek durumdasınız. Belki adı unutulmuş Kürt halkının daha fazla unutulmuş Kürt kadınından, dünyanın ender rastlayacağı bir kahramanlığa yol açmak büyük bir hünerdir ve çok büyük bir edeptir. Her şeyden önce çok büyük bir yürek, cesaret olayıdır. Aslında bu önemli oranda edebiyatın işidir. Bunu gerçekleştirebildik. Sadece kahraman kadını değil, savaşan kadını, yaşamsal kadını da ortaya çıkarmak benim için önemli.

Kadını etrafıma almak zorundayım. Ben olmazsam bunların ordusunu kim oluşturacak? En iyi adamlarımız bayılıyorlar, düşüyorlar, ihanete gidiyorlar. Açık söyleyeyim: Birisi 'bu görevi ver, ben götüreyim' desin, eğer en büyük teşekkürü ona sunmazsam bana ne derseniz deyin. Kızların keşke beyleri, efendileri olsa da sağlıklı bir biçimde, kendilerine de ihanet etmeden, kimliklerine, özgürlüklerine ve eşitliklerine biraz saygılı olsalar. Biraz kendilerini mücadele edecek düzeyde tutsunlar. Bu kızlar, erkekler birbirlerine ne yapıyorlarsa yapsınlar, ben buna karşı değilim. Ama ihaneti kabul edemiyorum.

İçimdeki duyguları söylesem herhalde daha çarpıcı olur. Bu kadın yüzünden ihanet eden, savaşmayan, ulusal amacı tepen, basit tatmin uğruna güzelim ülkeyi bu hale getirmeye göz yuman erkeğin elinden en başta kadınları almam lazım. Tabii kadına da öfkem bir başka türlü. Sen bu olayları nereden öğrendin, bu basit kadınlığı nasıl yaşıyorsun, seni hiç beğenmiyorum diyorum. İlginç bir özellik! Bunun da hikayesi çok uzundur. Yani anamla uğraşmaktan tutalım bacılarımla, daha sonra bu kızlarla uğraşmaya kadar sürüyor.

Ben kadını beğenmek istiyorum, beğenmek istediğim kadını da ortaya çıkarmak zorundayım. Başka uluslardan arasam mükemmel bulabilirim, ama istemiyorum. Bu devrim süreci içindeki kadını yaratmamız gerekiyor. Çok ilginç bir özelliktir bu. Mesela her şeyden önce kendimi iyi bir ilişki adayı olarak geliştirmek istiyorum. Örnek bir Kürt tipolojisini çizmem gerekiyor. Bütün kadınları etkileyen bir tip olmalı. İliklerine kadar etkilenmeleri lazım ki, yürekleri olsun, biraz sarsılsınlar, beyinleri çalışsın. Yoksa kadın bela olur.

Kadını kesinlikle küçümsemiyorum. Kadın konusunda heyecanlanma, duygulanma bana göre en doğal ve oldukça değer verilmesi gereken bir yürek işi. Kadını sevmek güzel bir iş, belki de savaştan daha değerli bir iş. Bizde sorgulamalık durumlar var, felaket tahrip ediyorlar. Bin bir emekle hazırladığımız kadını bir çırpıda bitiriyorlar. Tabii bu ilişki değil, bunları yaşatmak mümkün değil. Hele yarattığımız kadını böyle kullanmak, anamı kullanmak gibi bir şeydir. Buna fırsat vermem imkansız.

Sevmek çok heyecan verici bir olay, güzelliği geliştirmek çok heyecan verici bir olay. Ve bu, Kürtler için de çok önemlidir. Edebiyatın tam can alıcı noktalarından birisine doğru geliyorum. Sevilecek kadını yaratmak, sanatın aksine savaş kadar önemlidir ve edebiyatçının da en önemli işlerinden birisidir. Kürt güzelliğini ortaya çıkarırız, bu niye ayıp olsun? Dünya çapında edebiyatçıların, romancıların, ressamların, müzisyenlerin yaptığı bu değil midir? Hepsinin içeriği de kadında somutlaşan bir güzelliği ortaya çıkarmak içindir.

Kadınla uğraşmamın çerçevesi budur. Birlikte yatılabilecek kadından tutalım söyleşi yapılabilecek kadına kadar, şiir yazabilecek kadından tutalım türkü söyleyebilecek kadına kadar geliştirmem gerekiyor. Bunun hiç ayıpla ilgisi yok! Bu kadını ortaya çıkarmak gerekiyor, keşke yapabilseydiniz. Ama alıp kaçarak, bir odaya kapatarak değil, güneş gibi göz kamaştırıcı, bütün ulusun bravo diyebileceği bir çarpıcılığa ulaştırarak yapmak gerekiyor. Bunda benim öyle fazla özel amaçlarım yok. Benlik anlamında benim ihtiraslarım daha çok ulusal boyutlu oluyor.

Mesela geliştirdiğim kadın şimdiden belli olmuştur, bütün ulusu etkiliyor. Geçen yıl buraya Bulgaristan'dan altmış yetmiş yaşında eski bir sosyalist gelmişti. Oralarda biliyorsunuz kadınlar epey gelişmiştir. Şu sözcüğü söyledi: "Sizde en sevilecek kadınlar yaratılıyor." Demek istediğim, yapılan işi biraz hissediyor. Her kadın fazla sevilmez. Sevilecek kadını yaratmak başlı başına önemli bir iştir. Bunu kontrgerilla "Apo şöyle yaşıyor" diye yansıtıyor. Keşke yaşayabilsem. Beni sürükleyecek, kendisiyle çok ileri düzeyde yaşama çekebilecek kadın olsa alkışlarım. Büyük bir yarış olsun, bu güzel bir şey olur, çok tarihi ve çağdaş olur. Hatta bütün ulusa da bir şeyler verebilir. Başlık parasıyla, yönetim gücüyle, para gücüyle bir fukara kadın bulmada veya aşiret usulüyle kadını bir odaya kapatmada asıl çirkinliği gördüm. Bu olmaması gereken bir durumdur. Kürt için de bu artık böyle kalmasın. Sizi denemeye çalışıyorum, ayıp değil.

Kızlarla söyleşmeliyiz. Sevgi üzerine büyük tartışmalar, büyük yaşam savaşları olmalı. Hiç kimse bunu yanlış anlamasın. Bizim içimizde de bazıları çıkmış, "Önderlik de böyle sevmek istemiyor mu?" diyor. Hayır! Benim nasıl sevmek istediğimi incele, bulursan bravo derim sana. Komutansa ben alkışlarım. En sevdiğim kadını bile birisi bu anlamda daha da güçlendiriyorsa yine alkışlarım. Kıskançlığım yok. Ama eğer geri bir namusluluktan bahsedecekse, geriletecekse, senin karın da olsa elinden alırım. "Apo ne demek istiyorsun, benim helalim olan bir kadını da mı bırakmak istemiyorsun" diyemezsin.

Ben özgürlük konusunda baştan çıkarıcıyım. Kabul etmiyorum ve sana ya erkek gücüne, ya para gücüne, ya da düzene, kurala, geleneğe dayanarak kadını kullandın, kandırdın diyorum. Bunu söylerken aklıma köyümüzün kızı geliyor. Adamın biraz mülkü vardı, güzel olan o kızı aldı. O kız benimle yürüseydi, büyük bir abidesel değer olurdu. Demek ki, bu karılaşma işi kötü. Bu, ulusal gerçekliğimizdir, bundan intikam almalıydık ve aldık. Duygular biraz böyle işlenmeli ve bütün Kürtlerin gizli duygularını bulabilmek zorundayız. Edebiyat yapabilmek için bu tehlikeli bütün ilişkileri açığa çıkarmak zorundayız. Korkmayın, kendi duygularınızı da açığa çıkarın.

Ülkeyi yaratmadan kadınla ilişki olmaz

Ben kadın bulamadım diye ağlayacak mıyım? Hayır! Aşkın peşindeyim. Bu çok görkemli bir olay! Ortaya kızlar çıkmış, görüyorsunuz, ne kadar cesur ve yiğitler. Niye devam etmeyelim, yürek işini niye büyütmeliyim? Güzelliği geliştirmeden sevgiyi nasıl geliştireceğiz? Ulusal Önderim diye abartmıyorum kendimi. Sanıyorum her tarafta büyük yürek işine yol açmışım. Bütün kızlar koşmak istiyorlar. Ben niye onlara kendimi açmayayım? Raporlarında yazıyorlar: Hayatta en önemli istemlerinin benimle görüşmek, beni dinlemek olduğunu söylüyorlar. Bütün ülkenin genç kızları bunu istiyorsa, benim kendimi alçakça kapatmamam gerekir. Onların bazı özlemleri var, onlara cevap olmam gerekiyor. Burada namus, cevap olmanın imkanlarını kendinde çoğaltmaktır. "Kızım, ben halim selim bir Kürt önderiyim, karım ve çocuklarım var, bana yaklaşma" desem, Kürt aşkına ihanet etmiş olacağım.

Bunu ilk defa söylüyorum, ileride geliştirmekte gerekir. Aşka ihanet kötü bir şeydir. Kürt aşkını adım adım geliştirirken, büyük bir usta gibi hareket edeceksin. Kürt kızı geliyor, bu ciddi bir olay. Birçok ortamı hazırlayacaksın, birçok önderlik zemini hazırlayacaksın, birçok yüreklendirici ve duygulandırıcı çareler tespit edeceksin ve kızın özlemlerine biraz cevap olacaksın. Siz erkeklere her gün soruyorum: Yanı başınızdaki bu kızlar için ne yapıyorsunuz? Hangi çareleriniz var? Bütün yaptığınız kandırmaktır.

Yanı başınızdaki adam bu işin üzerinde büyük duruyor. Bu gerekmiyor mu? Gerekiyor. Çünkü bu kızların ciddi bir partneri yok. Onunla söyleşecek kimse, onu yüceltecek hiçbir şey yok. En değme adamımıza bir kızı versek, –bu kavram yanlıştır, amiyane tabirle söylüyorum– bir hafta sonra kız da, adam da gider. Aşkı yürütecek yeteneği yok. "Hep benim olsun da ne olursa olsun" diyor. Kürt kadını, ulusun olsun diyoruz. Zeynep olayı burada büyük bir çağrıdır ve kızlar öyle kalkıp geliyorlar. Erkeklerden daha fedakarca, cesurca geliyorlar. Ona saygılı olmam gerekiyor. Saygılı olabilmem için de cevap olmam gerekiyor.

Bunu nasıl anlayamadınız? Benim hakkımda halen bazıları yazı yazıyor. Ama yürekleri varsa biraz da bu yönlü incelemesini bilsinler, yazsınlar. Sözüm ona onların kızları var, kadınları var. Yüzleri kızarmadan bakacaklarsa, biraz bizi incelemeye çalışsınlar. Kürt kızını böyle kapatmak çok alçakça bir durum. Onların çok büyük sevmeleri için ortam açacaksın, ülke yaratacaksın. Tek kelimeyle, ülkeyi yaratmadan kadınla ilişki olmaz! Bu büyük bir kural diyeceksin. Onu yaratmak, şartı buna bağlamak çok zor, ama ben buna cesaret etmek zorundayım. Bir ulusa ihanet etmek olmaz. Militanlara da bunu dayatmak zorundayım. Bu gerçekçidir. İkiyüzlü olamayız. Kadının dili, yüreği yoksa neyle birleşeceksin? Kaba cinsellikle birleşmek çok çirkindir. Bunun için bile çaba gerekecek.

Tekrar söylemeliyim: Bunu söyleyenler doğrusunu gerçekleştirebilirlerse ben çok memnun olurum. Sizler kızlarınızı çok iyi yetiştirseniz ben memnun olurum. Kadınlarınızı yetiştirmenizden yine memnun olurum. Size bağlı olacak kadar çalışsanız bile benim için çok değerlidir. Aşk düzeyinde de bu sağlansa, zaten Apo'nun kızları yanına çekmesi mümkün değil. Bu delikanlılar da çalışsın. Ben kimseyi zorlamıyorum. Kızlar ortada, ben kimseye zincir takmış değilim. Kaldı ki, her gün güçlendiriyorum. Delikanlılar da burada, hepsi iç içeler. Neden hepsi Apo'ya bağlı olma gereği duyuyor? Neden bize geliyorlar? Militanlarımız, erkeklerimiz biraz bunu çözsün.

Demek ki, ben onlar için bir şey yapıyorum. Saygı kurallarım var, onların çok önemli bulduklari durumlar var, hepsi için bazı çalışmalarım var. Onlar da yapsın ki, onlara da bağlı olsunlar. Tam bir yarış var. Bütün bu önde gelen arkadaşlarımıza görev olarak söylüyorum, onları da sevsinler. Geçen gün bir arkadaşımız şunu söyledi: *"Kadınlar için fazla çalışmadığım ve başarılarım da az olduğu için fazla sevilemiyorum."* Samimi ve yerinde bir itiraftı. Ama ben biraz çalışmışım. Bu yüzden sevenlerim de, sevmeyenlerim de çok. Bunlar görkemli gelişmelerdir.

Neden yaptın değil de, daha fazla nasıl yapmalısın diye bana dayatmalarınız olmalı. Beni cesaretlendirmelisiniz. Mümkünse kızlar da beni cesaretlendirmeli. Şunu itiraf etmekten çekinmiyorum: Bir kadının özlemlerine cevap verecek gücü tam kendimde göremiyorum. Çok çalışıyorum, dikkat ederlerse belki de hayatta en yakınlarının dahi veremeyeceği hizmeti de vermek istiyorum. Ama gerçekten onları tatmin edecek durumda değilim, bunu çok iyi biliyorum. Bu, ulusal gerçeklikle ilgili bir olay. Bir genç kızı, sevdiğim bir kızı ben de allayıp pullayabilirim, şu andaki prestijime dayanarak ulusa da kabul ettirebilirim, ama bunu uygun bulmuyorum, tehlikeli buluyorum. Diğer arkadaşlarımız için de işler aleyhte sonuç verebilir. Bu açıdan biraz sabır diyorum. Yüzyılların kapatılmış, çarpıtılmış, hatta yok edilmiş ilişkileri, yürekleri yeniden serpiştirerek, nemalandırarak, filizlendirerek yaratamaz mıyız diye düşünüyorum. Kürt'ün bu konudaki büyük darbe yiyişini, acaba başarılı bir çıkışla diriltmeli miyim diye düşünüyorum.

Gelişmeler var. Aydınlara da, bu dedikoduyu geliştirenlere de açıkça söylemeliyim ki, bundan sonra daha iyi uğraşacağım. Kadın ordusundan gurur duyuyorum. Kızların güzelliğiyle de uğraşmalıyım. Gerektiği kadar benimle olabilirler, onlar ne kadar istiyorsa o kadar olabilirler. Dikkat et, ben ne kadar istiyorsam demiyorum. Onlar ne kadar istiyorsa, onlara gücüm ölçüsünde doğru cevapları verebilmeliyim. Bu, aşktan tutalım onların fiziki esenliklerine, cinsi olarak yenilenmelerine, güzelliklerine kadar olacaktır. Açıkça söyleyeyim: Fiziki olarak da kadını geliştirmek benim için önemlidir, ruhsal derinlik olarak da, düşünce güçlerini arttırmak çok heyecan vericidir. Onlarla yoğun yaşamak çok değerlidir.

Köhnemiş bir koca gibi yaşamaktansa, böyle büyük bir aşk tutkunu olarak yaşamak bana göre daha değerlidir. Büyük bir savaşçı yoldaşları, büyük bir yaşam yoldaşları olarak birlikte olmak da çok önemlidir. Yalnız tekrar söyleyeyim: Bu konuyu iyi anlayarak konuşmaları gerekir. Ben kızlarımızla düşmanıma büyük cevaplar vermişim. Kontrgerilla, savaşı daha da geliştirebilir. Kadın ordusu onları da yenecektir.

"Bir kadını kahramanlaştırmak kolay değil. Belki adı unutulmuş Kürt halkından daha fazla unutulmuş Kürt kadınından, dünyanın ender rastlayacağı bir kahramanlığa yol açmak büyük bir hünerdir ve çok büyük bir edeptir. Her şeyden önce çok büyük bir yürek, cesaret olayıdır. Aslında bu önemli oranda edebiyatın işidir. Bunu gerçekleştirebildik. Sadece kahraman kadını değil, savaşan kadını, yaşamsal kadını da yarattık."

YEREL YÖNETİMLER VE TOPLUMSAL EMEĞE SAYGI

Geçmişte gerçekleşenlerden daha fazla bileşenli yerel seçim atmosferi finale doğru giderek, yoğunlaşan bir görünüm kazanmaktadır. Bu durum 2004 yerel seçimlerinin hacminden daha büyük bir rol ve işlev yüklü olmasından kaynaklanmaktadır. Gerçekten de, 2004 yerel seçimlerinden hem halk hem de yönetim kademeleri ve organlarınca beklenenler yerel hizmetler ve hatta işsizlik, pahalılık gibi sorunların çözümünde bir hamle olmasından çok daha genel düzeyde ülke ve halk sorunları, bölgesel düzeyde ilişkiler ve hızla ilerleyen dünya düzenlenişinin bir vagonunda yer edinebilme veya mevcut olanı muhafaza etme kaygılarının cevabıdır. Yerelliğin ve yerel yönetimlerin amaç ve işlevleriyle bir çelişki gibi görünen bu tablo değişen dünyaya uyum sağlama çaba ve kaygılarının önemini yansıtmaktadır.

Türkiye halkları ve kültürel kimliklerinin dirimselliği adeta bir sınav kapısındadır. Alınacak sonuç sadece beş yılı değil daha uzun bir sürecin karakterini belirlemede önemli bir etkide bulunacaktır. Tarafların tümünün farklı yoğunlukta da olsa bunun bilincinde oldukları görülebilmektedir. Değişik nedenlerle henüz tüm çıplaklığıyla dışa yansımamış olsa da seçim atmosferinin bu yoğunluğu kendini değişik çabalar ve taktik adımlar şeklinde göstermektedir.

Yerel seçimlere ilişkin atmosfer; bileşenlerinin çokluğu, aktörlerin sayısı ve kullanılan argümanların zenginliğiyle sınırlı değildir. Sürece damgasını vuranın değişme dönüşme çabaları ile engelleyenleri arasındaki mücadele olduğu katılımcıların işlerin ciddiyetine uygun yöntem ve araçları bulma arayışlarında da görülmektedir. Ayrıca yerel seçimlerin demokrasi mücadelesinin önemli bir aşaması olarak görülmesi tutumların ısrarı ve çabanın yoğunluğunda kendisini göstermektedir. Bu mücadelenin hamlelerinde güç ve imkan dengesizlikleri potansiyelin kendini gerçekleştirmesi üzerinde etkilidir. Ama buna rağmen gerekçelere sığınmanın ve mazeretler üretmenin çok fazla anlamlı olamayacağı gerçeği, demokrasi güçlerinin sorumluluğunu artırmaktadır.

O halde, göründüğünden çok daha önemli ve kapsamlı etkiye sahip olan 2004 yerel seçimlerinin, Türkiye'nin demokratikleşmesinde bunun en temel bileşeni olarak Kürt sorununun demokratik çözümünde etki gücüne denk bir derinlikle ele alınması zorunludur. Yöntem ve yaklaşım olarak; merkezin etkinliği yanında çevresel koşulları gözetmek, konjonktürel gelişmelerin rolü kadar dönüşümsel bir hamle olarak imkanlarını değerlendirmek, hem başarıya ulaşmak hem de süreklileştirmek için önemlidir. temel perspektif, demokrasi güçlerinin bunu 2004 yerel seçimlerine ilişkin dönemsel bir çalışma ilişkisi ve başarısı gibi bir sınırlanmayla değil, sonuçlarının uzun vadeli dönüşüm mücadelesine yansıtıldığı stratejik önemde bir çalışma alanı olarak görmeleridir. Kuşkusuz bu uzun erimli hedefler ve genel çıkarlar söylemiyle sınırlı kalarak pratik güncel ve dönemsel hedeflere ve varılacak sonuçlara önem verilmemesi anlamına gelmemektedir.

Bu yaklaşım kaynağını Türkiye'nin somut, güncel koşulları kadar, tarihsel toplumsal sorunlarına demokratik çözümlerin geliştirilmesinde yerel yönetimlerin rolünden almaktadır. Yerel yönetimlerin merkezi yönetim karşısında artan önemi küreselleşme olgusuyla bağlantılıdır. Ve küreselleşmeye hegemonik hedefler ile demokratik işlevler yükleme arasındaki ideolojik yorumların farklılığını içermektedir.

Küreselleşen dünyada bilişim iletişim olanaklarının somut gerçekleşme düzeyleriyle toplumsal sorunların çözümünde, siyaset yapma, örgütlenme yöntem ve biçimlerinde önemli değişiklikler yarattığı günlük uygulamalarla tartışılmaz gerçeklik haline gelmiştir. Dünyaya bütünsel bakış sadece ekonomik gelişmelerde değil, toplumsal yaşamın tüm alanlarında önemli çözüm imkanları yaratmıştır. Bu imkanlar üzerinde yeni dünya düzeni adıyla emperyal güçlerin hegemonik emellerini küresel boyutta bir sisteme ulaştırma hedefi, bir arayış ve düşünsel çatışma alanı olmaktan çıkarak, pratik gerçekleşme düzeyinde ilerlemektedir.

11 Eylül olayları sistemsel çelişkilerin bir ürünüdür

Küreselleşme olgusunun ekonomik, teknik, iletişimsel tüm imkanlarının bu hegemonik hedefler doğrultusunda kullanılması gizlenmeye ihtiyaç duyulmayan bir çaba olarak tüm yoğunluğuyla geliştirilmektedir. Dünya ölçekli temel güç odakları, içinde uzun vadeli öngörü ve planlamalar, kültürler çatışması temelinde ve sınıf egemenlikli tarihin tüm deneyiminin kazandırdığı hile ve aldatmalar ile komplolara varan yöntemleri kullanılarak geliştirilmektedir. Özellikle ABD, Doğu Batı ayrımını motivasyon kaynağı haline getirmektedir. Hıristiyanlık-islam çatışması şeklinde konumlandırdığı kültürler ve inançlar dünyasında yarattığı karşıtlık üzerinden siyaset yapma, siyasal planlamalar geliştirme hedef ve çabası bilinmektedir. Bu, son birkaç yılda yaşanan önemli olaylarda gerçekleştirilmeye çalışılan stratejik yaklaşım olmaktadır. 11 Eylül olaylarının bu sistemsel çelişkilerin bir ürünü ve sonrasında Afganistan ile Irak işgallerinin de bunun devamı olduğu artık tartışmaya yer bırakmayacak açıklıktaki gelişmelerdir.

Genel bir değerlendirmeyle; küresel imparatorluk kurma peşindeki Amerika'nın geçen yüzyıldan kalan siyasal kurum ve ilişki biçimlerini kendi çatışma mantığıyla ve hedeflerine uygun bir şekilde değiştirmek istediği bilinmektedir. Objektif bir olgu olarak küreselleşmenin yol açtığı değişim imkanlarını kendine göre şekillendirme çabasındaki ABD'nin Irak'ı işgali en yakın olaydır ve halen tüm sıcaklığıyla yaşanmaktadır. ABD'nin Irak'ta başlayan Ortadoğu müdahalesinin demokrasiyi yayma ve taşıma isteminden çok güçlenen değişim imkanlarını kendi hedefi ve çıkarı doğrultusunda yönlendirme eylemi olduğu en gerçekçi değerlendirme olmaktadır. Saddam diktatörlüğüne yönelik Amerikan eyleminin işlevini demokratikleşmeyi halklar inisiyatifine bırakmama ve hegemonik emellerini gerçekleştirme çabası olarak değerlendirmek doğrudur.

Özcesi, Irak müdahalesi miadı dolan 20. yüzyıl statükosunun değişen güçler dengesine göre Amerikancı yeniden yapılandırılmasıdır. 20. yüzyıldan kalan statüko bileşenleri olan anlaşma, ilişki, işbirlikleri ve diyalog düzeyleri 21. yüzyılın küreselleşme düzeyinin bileşenleriyle yer değiştirmektedir. İronik olan ABD'nin emperyal emellerini demokratik değerler ve ölçüler savunuculuğuyla halklara ve ilerici insanlığa sunuyor olmasıdır.

Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda çok derinlikli ve etraflı değerlendirdiği gibi yükselen demokratik değerler karşısında hemen hiçbir güç duramamaktadır. Bu nedenledir ki, ABD emperyal dürtü ve dünya ölçekli imparatorluk emelleriyle hareket ederken, demokrasi yayıcısı rolünde görünmek çabasındadır. Oysa Amerika'ya dünya kamuoyunda haklılık ve meşruluk kazandıran demokratik değerlere sahip çıkma ve geliştirme konusunda dürüst ve adil oluşu değil, karşısındaki güçlerin çağdışı olmasıdır. Saddam gibi insan hak ve özgürlüklerini tanımayan, halkların doğal ve meşru haklarını katliamlarla bastıran ve adalet istemlerine diktatörlükle cevap veren birisine karşı olmak ABD'nin kurnazca bir taktiği olarak işgalini çok insancıl ve demokratik göstermesinde önemli bir avantaj olmaktadır. Bunun devamında bölgede değişime bütün varlıklarıyla direnen monarşik, oligarşik, dinsel, milliyetçi bütün güçlerin son savunma kaleleri olan ulus devletin "Çin sedleri" karşısında ABD'nin demokrasi silahını, insan hak ve özgürlükleri söyleminin çekiciliğini ve bütün kültürler ve dillerin yaşam hakkına saygı gibi adil bir yaklaşımı kullanması büyük bir meşruluk imkanı yaratmaktadır.

Ancak ABD'nin sınıf egemenlikli konumunu sürdürme ve güçlendirme çabası, siyasal etiğinin en temel argümanı olarak demokratik, vicdan ve ahlak ölçülerinin gözetilmesine engeldir. Bu bakımdan ABD'nin ulus devlet kalıplarını aşma öngörüsü halkların milliyetçi önyargılardan arındırılarak, eşit ve kardeşçe birlikteliklere ulaşmasını sağlayacak bir karaktere sahip değildir. Aslında bu yaklaşım sadece ABD'nin değil, dünyanın temel güç odakları durumundaki AB, Japonya ve hatta Rusya'nın da temel karakter bileşeni durumundadır. Bu bakımdan aralarındaki dönemsel politika ve tutum farklılıkları taktik düzeydedir.

Bu bağlamda ABD'nin Ortadoğu müdahalesinin özü; demokratik uygarlıksal gelişmenin imkanlarını denetim altına almak, demokratik değerlerin yükselişini en alt düzeyde tutmak, asgari demokratiklik düzeyiyle de halkların kabulünü sağlamaktır. Bu durum tespiti halklar cephesinin mücadele dinamiklerini ve imkanlarını en verimli düzeyde pratikleştirmeleri anlamına gelecek olan örgütsel, siyasal çalışmalarını daha yakıcı kılmaktadır. Dağınık ve parçalı, dolayısıyla etkin olmayan potansiyelin sonuç alıcı bir işlevselliğe kavuşturulması gerekmektedir.

Bu görevin aciliyeti dünya genelinde olduğundan çok daha fazla Türkiye ve Kürdistan için geçerlidir. Kürdistan bu gelişmelerin en sıcak alanı, Türkiye ise en fazla etkisi altında olandır. Bu nedenle de politik tutum 2004 yerel seçimlerinin önemli bir bileşeni olmaktadır. Sol ve demokratik güçler açısından küreselleşmenin imkanlarını halklar ve kültürler için hak ve özgürlükler alanı haline getiren bir yaklaşımla sürece müdahale önemli bir mücadele konusu olmaktadır. Küresel demokratikleşmenin halkçı ve emekten yana bir yorumla geliştirilmesi, demokratik değerlerin yükselişi, somut ve güncel adımlarla demokratik mevzilerin ve değerlerin pratikleşmesi anlamına gelecektir.

Demokratik ekolojik toplum mevcut sorunların çözüm perspektifidir

Ortadoğu'da binyılların dogmaları ve inanç kalıplarıyla kabuk bağlamış vicdani duyarlılığı canlandırma çabası yoğun ve derin bir mücadele yürütülmesini gerektirmektedir. Zira ister milliyetçi, ister dinsel, isterse emperyal renkte olsunlar büyük avantajlara sahip bulunan hegemonik güçlerin yine kan ve göz yaşıyla bulanıklaşan bir ortamda halkları karşı karşıya getirmeleri mümkündür. Bu ise demokratikleşme mücadelesini sekteye uğratacak, sömürücü ve egemenlikli yaklaşımları güçlendirecek, en azından ömürlerini uzatacaktır.

O halde halkların zamanı olan yüzyılımızda tarih boyunca mücadelelerinin adı olan demokrasiyi geliştirme çabalarında son derece ısrarlı, tutkulu ve koparıcı olmaları yakıcı bir ihtiyaçtır. Bunun için bilimsel-teknik gelişme zemininde, toplumsal siyasal düzeyin örgütsel, pratik imkanları oldukça fazladır. Gerekli olan çağcıl dönüşümün diline ve zihinsel yapısına sahip olmadır. Sınıflı egemenlikler tarihi boyunca emekçi halklara sunulan yanıltıcı ve daraltıcı argümanlar yerine demokratik değerlerin özgürleştirici düşünüş yapısına ulaşmak en önemli başlangıç olmaktadır. Böylesi bir aydınlık bakış açısı karanlıkları gömülmeye çalışılan bütün özgürleştirici insani değerlerin açığa çıkarılmasını sağlayabilir. 2004 yerel seçimlerinin Kürtler başta olmak üzere tüm Türkiye halklarına kazandıracaklarına bu şekilde doğru anlam verilebilir.

2004 yerel seçimlerinin Türkiye demokrasi güçleri açısından önemi küreselleşen dünyada Kürt ve Türk halkları ile bütün kültürel, inançsal kimliklerin çözüm bekleyen sorunlarına gereken ve beklenen çözümleyici katkıyı yapmasıdır. Seçim takvimi henüz başlamamış olmasına rağmen hükümetin bütün ulusal ve uluslararası imkanları kendi başarısını kitlelere lanse etmede kullanmasının açıklayıcı nedeni budur. Bu nedenle 28 Mart 2004'de gerçekleşecek olan yerel yönetim seçimlerine yönelik çalışmaları en başarılı sonuçlara ulaşmak amacıyla pratikleştirmek ve başarı zemini üzerinde uzun vadeli bir siyasal oluşumun adımı haline getirmek daha da önem kazanmaktadır. Bunun için küresel bir perspektif ile yerel pratikleşme birbirini bütünleyen yanlar olmalıdır.

Yerelliğin küreselleşme ortamında kazandığı önem demokratikleşme düzeyiyle ve yönetim olgusunun kazandığı hukuksal, yasal ve pratik işlevle bağlantılıdır. Klasik ulus devlet merkeziyetçiliğinin küresel ihtiyaçlar karşısında yerelliğe daha fazla alan açma zorunluluğu 2004 yerel seçimlerine daha fazla işlev yükleyen bir diğer husustur.

Küreselleşmenin toplumsal ve siyasal pratikleşmesine paralel önem kazanan yerellik ve yerel yönetim olgusu halen sürekli oluşum halindeki bir düzey olarak artan bir önem kazanmaktadır. Küresel aidiyetin renksizleştirici ve eritici etkisi karşısında gerçekleşme imkanı en fazla bulunan yerel renklilik gücünü derin tarihsel, kültürel köklerinden almaktadır. Ulus devlet, kültürel-tarihsel bilinç birliği, mega kentler, metropoller, kentler ve en küçük yerleşim birimi şeklinde birbiriyle ilişkili değişik mekansal varoluşlar içinde göreceli bir anlamı olan yerellik, özde insan merkezci bakışın sonucu olan sürekli merkezileşme arayışlarının bunaltıcılığı karşısında bir çıkış arayışıdır. İnsanın toplumsal var oluşunun doğanın bir bütünleyeni olmaktan, giderek doğaya ve kendi özüne yabancılaşmasının yarattığı tehlikelere çözüm arayışı, yerel özgünlükleri ve özellikleri geliştirmeyi getirmektedir. Ben merkeziyetçiliğin değişik düzeylerde gerçekleşmesi olan inanç dogmatikliği, milliyetçilik ve kültürel bağnazlık, küreselleşmeyle beraber toplumsal farklılıkları eritmekte, insanı tek renk, tek tip haline getirmekte, toplumsal bunalımı derinleştirmektedir. Ekolojik bunalımın da temel kaynağı durumundaki bu toplumsal bunalımın aşılabilmesi arayışların asıl nedenidir. İnsan doğa uyumunun en fazla gerçekleşme imkanlarına sahip olan yerellik, yeni bir çıkış alanı haline gelmektedir. Bu temelde demokratik ekolojik toplum mevcut sorunların çözümleyicisi olarak görülmektedir. Ekolojik bakış açısının insan merkeziyetçiliği aşan perspektifi insana çözüm gücü kazandıracak bir felsefi bakış açısı olarak esas alınmaktadır. Böylece çevre merkez ilişkisinin yeniden düzenlenmesi, merkezi esas alan ve bütünü gerçekleşme potansiyelini bu anlayışla değerlendirerek çevresel etkenleri araçsallaştıran zihniyetin aşınması ön görülmektedir. Bu şekilde doğanın araçsallaştırılmasının kaynağı olan insanın araçsallaştırılması yaklaşımı da aşılabilecektir.

Bu perspektifle yerelin kazandığı önem, toplumsal yaşamdaki işlevinin artmasını getirmekte, aşırı merkezileşmenin bütün olumsuzluklarının aşılması hedeflenmektedir. Bu bakımdan da giderek artan düzeyde yerel yönetimlerin demokratikleşmedeki rolleri tartışılmakta, denemeler ve uygulamalar gerçekleşmektedir. Yerel yönetimlerin toplumsal yaşamdaki rollerinin demokratikleşme düzeylerini gösteren temel kriterlerden biri olarak görülmesi artan ölçüde ilgi kazanmaktadır. Yerellik kavramı yeniden anlamlandırılmakta kapitalist sistemin zihinsel şekillenmesini yaratan modernist bakış açısının anlamlandırdığı gibi geriliğin geleneksel tutuculuğun ve dinsel bağnazlığın temsil alanı olarak görülmemektedir. Yeni yaklaşımla yerellik özgürlüklerin ve farklılıkların demokratik hoşgörü temelinde temsil alanı haline gelmektedir.

Yerel yönetim seçimleri konfederal yapılardan federal, özerk, kantonal ve üniter devletlerdeki ademi merkeziyetçi biçimlere kadar pek çok farklılıklar göstermektedir. Zihinlere yerleşmiş biçimiyle belediyecilikle

özdeşleştirilen yerel yönetim olgusunun pek çok modeli uygulamada gelişmektedir. Ortak kabul gören demokratikleşme düzeyine göre klasik belediyecilik olarak da adlandırılan ve merkezi yönetimin siyasi iradesine bağımlı yerel yöneticilik artık aşılmaktadır. Bir yandan hantallaşan devlet yapısını işlevselleştirme ihtiyacı, diğer yandan artan hizmetlerin karşılanması gereği tutucu kesimlerinde yerel yönetimlere daha fazla yetki ve rol biçilmesi konusunda arayışa girmelerini sağlamaktadır. En katı üniter devlet yapılarında bile merkezde yoğunlaşmanın kentsel düzeyde metropol yaşamını çekilmez ve düzenlenemez hale getirmesi çevreye doğru yayılma arayışını geliştirmektedir. Paris belediyeciliği bunun önemli örneklerindendir. Eğitim öğretim kurumlarından bürokratik kuruluşlara kadar pek çok kurum ve kuruluş çevreye dağıtılarak metropolün yoğunluğu azaltılmaya çalışılmaktadır. Endüstriyel kuruluşlar konusunda ise aynı yaklaşım daha öncesinden başlamış bulunmaktaydı. İspanya örneğinde olduğu gibi özerk bölgelerin yerel yönetim işlevselliğinin geliştirilmesi ile İskandinav modelindeki katılımcılığı arttırma arayışları yerel yönetim modelleri olarak devam eden deneme ve uygulamalardır. Brezilya'nın Porto Allegra kentinde uygulanan uygulama, aynı adla anılan katılımcı bütçe belediyeciliği modelinde yerel yönetim arayışlarında halkın katılım ve denetimine açık bir deneme olarak yer almasını sağlamıştır. Bu arada Viranşehir belediyeciliği son beş yıllık uygulamada merkezi hükümetin bütün engellemelerine rağmen kent konseyi oluşturma, bunun için kentteki sivil toplum kuruluşlarıyla yakın işbirliği içinde olma, hizmet üretiminde halkın maddi ve moral katılımını sağlama ve önemli projelerde halkın onayına başvurma gibi uygulamalarıyla yeni bir model olarak gösterilmektedir.

Özgür, katılımcı bir yerel yönetim temel hedef olmalıdır

Bu temelde yerel yönetimlerin hizmetlerle sınırlı bir işleve sahip olmasının değişen dünyada toplumun demokrasi talebini karşılayamaması, klasik belediyecilik yerine özgür belediyecilik adıyla yeni arayışların deneme ve uygulamalar düzeyinde gelişmesini sağlamaktadır. Özgür katılımcı belediyecilik olarak adlandırılan yerel yönetim anlayışı, yerelin çağcıl işlevini gerçekleştirmesinde ve yükselen demokratik değerlerin temsilinde etkin bir model ve en gerçekçi yaklaşım pratiği olarak görülmektedir.

Özgür katılımcı belediyecilik yerel demokrasinin en gelişkin biçimini uygulamak iddiasındadır. Bunun için merkez yerel ilişkilerinin hizmet üretiminde mali ve teknik imkanlar bakımından, yereller arası ilişkilerde inisiyatif ve hareket serbestisi yönüyle, kent ve çevre düzenlemesinde yetki düzeyiyle yeterli ve geçerli bir işleyişe (mevzuata) sahip olması gereklidir. Bu da başlı başına bir demokratikleşme konusudur. Özgür katılımcı belediyeciliğin özü yerel halkının belediye çalışmalarına katılımı, denetim imkanı ve karar verme inisiyatifidir. Bunu doğrudan demokrasi uygulamaları düzeyine ulaştırmak halen sürdürülen bir arayıştır. Bazı denemeler olumlu sonuç vermiştir. Doğrudan demokrasiye en yakın katılım düzeyinin demokratik gerçekleşmede en verimli düzey olduğu kabul görmektedir. Uygulanması önündeki engellerin bilişim iletişim tekniğinin sağladığı imkanlarla aşılması imkan dahilinde görülmektedir. Halkın katılımını kent konseyi, semt ve mahalle komiteleri, sivil toplum kuruluşları ile geliştirmek, referandum ve anketlerle doğrudan demokrasiye giden yolu güçlendirmek özgür katılımcı belediyeciliğin hedefidir. Özgür katılımcı belediyeciliğin geliştirilmesinde merkezi yönetim engellemelerinin aşılması yerel halka daha fazla sorumluluk yüklemektedir. Daha fazla sorumluluk duygu ve bilinci ise katılımla geliştirilebilir. Demokrasi mücadelesinin ruhu kendisini engellemek isteyen gerici ve hegomonik zihniyetleri aşma becerisinde gizlidir. Aynı ruhun 2004 yerel seçimleri sonrasında Türkiye'de yaşatılması demokrasi isteminin gereği olacaktır. Türkiye'nin mevcut tablosunun değişimi bu istemin gücüne bağlıdır.

2004 yerel seçimleri öncesinde Türkiye tablosu, devletçi sahiplenmeyi tarz haline getiren siyasal partiler ve etkin zihniyetin aşılması açısından demokrasi mücadelecilerini ağır görevlerin beklediğini göstermektedir. Bunun için yeterli moral motivasyon kaynağı mevcuttur. İğne ile kuyu kazarcasına kazanılan demokratik mevzilerin görkemi, bu görevlerin zorluğundan çok kutsallığını hatırlatmaktadır. Değişen dünyaya uymamak için direnen inkarcı ve antidemokratik bir Türkiye savunucularının güç ve imkan üstünlüğüne karşı, büyüyen demokrasi talebinin cezbediciliği en ciddi avantajdır. Bu avantajı 2004 yerel seçimlerinde değerlendirmek için ısrarlı bir çaba içinde olmak gerekmektedir. Mevcut Türkiye gerçeğinden kaynaklı tüm engellerin aşılmasında karalılık her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulan şeydir.

İstanbul'daki patlamaların 11 Eylül olaylarının Türkiye versiyonu olduğu, sistemsel çelişkilerin Türkiye boyutuyla dışa vurumunun bu tarzda tezahür ettiği kesin bir gerçekliktir. Olayların ardından hükümetin faillere yönelik sonuç alıcı bir yönelim içine girmeyip çevresinde dolaşma gibi yüzeysel bir yaklaşım içinde olması, bu değerlendirmeyi doğrulayan bir tutumdur. Nitekim olaylar esnasında meçhul kaynaklarca *"hükümete gereken mesaj verilmiştir"* açıklamasının etkisi kendisini başbakanın diline ve davranışına yansıtmıştır. İstanbul patlamaları artan demokratik dönüşüm istemleri karşısında tıkanan Türkiye siyasetine egemen sistem çıkarına yön verme amaçlı olmuş, bu amaçta da başarı elde edilmiştir. Güçler dengesine de bir müdahale anlamı olan patlamalardan sonra iç siyasette çelişkiler daha da keskinleşmiş görünmektedir. Son dönemlerde hükümet ile ordu ve değişik kemalist çevrelerin birbirini yalanlayan açıklamaları bunun bir göstergesidir. Bu patlamaların sonuçlarından kendisine karşı gibi görünmesine rağmen en karlı çıkan yine iktidar partisi ve çevresi olmuştur.

Kürt düşmanlığı CHP'nin AKP ile ittifakının yapıştırıcı gücü haline gelmiştir

İktidar partisinin yerel seçimler öncesi içte ve dışta politik ve diplomatik girişimleriyle kamu oyunda başarı imajı yaratma çabası, vicdani ölçülere uymayan bir çarpıtma ve demogoji ile devam etmektedir. Demokrasi anlayışının *"muhafazakar derin demokrasi"* olarak tanımlayan Başbakan Erdoğan, hükümeti süresinde Kürt gerçeği hakkında tek kelime etmemiş, edenleri de yoğun baskılarla yıldırmaya çalışmış bir uygulamanın sahibidir. Bu yönüyle demokrasi anlayışının gerçekleri inkar etmede muhafazakarlığı derinleştirme olduğu daha gerçekçi bir değerlendirmedir. Nitekim inkarcı sistemin bile halkın mücadele gücü karşısında göstermek zorunda kaldığı esnekliği hazmedemeyerek on yıl öncesinin kazanılmış hakları haline gelen ana dilde konuşma serbestisini bile çok görmekte ve ceza uygulamanın konusu yapmaktadır. Kürt halk önderi Abdullah Öcalan'a yönelik çürütme ve izolasyon politikasını iktidarı boyunca kendinden öncekini aratmayacak düzeyde katılaştırmıştır. Kürt renginin ve sesinin duyulmasını hazmedememiş, sürekli olarak gözlerden ve kulaklardan uzak tutmaya çalışmıştır. Kürdistan şehirlerinin yurtsever ve demokrat belediye yönetimlerini mali, yasal ve pratik olarak kuşatma altında teslim almaya çalışmıştır. Türk genel kurmayının 30 yıllık savaştan kaynaklanan hassasiyetini kullanarak Kürt özgürlük güçlerine yöneltme çabası sürekli olmuş, bunun için provakatif girişimlerde bulunmuştur. ABD'nin Irak'ı işgali ile başlattığı değişimde yönetim ortağı olan Kürtleri tehdit ve şantajla baskı altında tutmakta, ABD'yi bile Irak'ı karıştırmakla korkutmaya çalışmaktadır.

CHP ve ordu ise kemalizm söylemleriyle Türkiye'nin sorunlarına çözüm olamayan ve geçen yüzyıldan kalan bir zihniyetin politik askeri temsilini yapmaktadırlar. Temel motivasyon kaynakları inkarcı sistem ve dar ulusçuluktur. Bu ise artan demokratikleşme istemlerinin baskısı altında en geri bir tutumla AKP'nin islamcı siyasallığına teslim olmalarına yol açmaktadır. Kürt düşmanlığı CHP'nin AKP ile ittifakının yapıştırıcı gücü haline gelmiştir. Neredeyse siyasal açıdan bitkisel yaşama girmişken diriltilerek siyaset arenasına sürülen Deniz BAYKAL, yaşamdan ve yaşama iradesinden intikam alırcasına bir çırpınışla demokratik güçlerin enerjilerini dağıtmak ve işlevsizleştirmek için büyük bir çaba sarf etmektedir. İktidarı ve muhalefetiyle demokratikleştirme çabaları karşısında yek vücut olan AKP ve CHP siyasal islamın laiklikle gayrı meşru evliliğini resmedercesine bir hoyratlıkla yerel seçimlerde Kürt ve demokrasi karşıtı rollerini oynamada hesapsız bir iş birliği içinde, Kürdistan şehirlerinin belediye başkanlıklarını birbirlerine peşkeş çekmektedirler.

Bu yaklaşım 30 yıllık savaşta devlet imkanları ve resmiyeti ile geliştirilip palazlandırılan çeteciliğin büyük bir yozlaşma ve çürüme kaynağı olarak yaşamasının da nedenidir. Demokratik hak ve özgürlüklerin en küçüğüne tahammül gösteremeyen Recep Tayyip Erdoğan çeteciliği ,sivil asker kanatlarına ise dokunmamada titiz davranmaktadır. Irak işgalinde ABD'ye yardım etmemesinin sonuçların telafi etmek için başvurduğu yöntem, Avrupa ile yakınlaşma çabası gibi klasik manevralar olmaktadır. Ama AB'ye girmek amacıyla gerçekleştirilen yasal düzenlemeler uygulamaya konmamaktadır. 10 yılı aşan Kürt vekillerinin tutukluluğu Avrupa Konseyi Başkanı'nın bizzat ısrarına rağmen devam ettirilmektedir. Bütün politik uygulamalar 5 yıldır tek yanlı sürdürülen ateşkesin bozulması ve savaşın başlatılmasını sağlama yönündedir. Şoven, ırkçı kışkırtıcılık ve faşist terör özellikle son dönemlerde boy vermektedir. Sanatçıların Kürt kimliğine sahip çıkmasına yönelik tehditler karşısında iktidar ve muhalefeti suskun ve seyirci kalmaktadır.

Bütün bunlar iktidar ve muhalefeti, askeri ve bürokratik yapısıyla, Türkiye siyasal yapısının demokrasi karşıtı duruşunu resmetmektedir. Böylesi bir ortamda yerel seçimlerin demokratik iradenin tezahürü biçiminde gelişmesinin zorlukları kaygı verici boyutlardadır. Ama aynı zamanda demokrasi güçlerinin yerel seçimlerde güçlerini birleştirmelerinin ve doğacak sinerjiyi yerel seçimlerde kazanımlara dönüştürmelerinin zorunluluğunu da göstermektedir. Mevcut durumuyla siyasal tabloda demokratikleşme karşıtlığı meclis içi ve taraftarlığı da meclis dışındaki sol demokratik güçler konumlanması şeklindedir.

Demokrasi güçlerinin meclis dışı konumlarının dezavantajlarını aşmada yerel seçimlerde yönetim gücü haline gelerek halkın demokrasi taleplerini pratikleştirme imkanlarına kavuşmaları daha fazla önem kazanmıştır.

Türkiye'de emekçi kitlelerin sürekli ayakta oluşlarıyla yarattıkları demokratikleşme baskısı altında oligarşik güçler arasındaki çelişkiler derinleşmektedir. Hükümetle ordu temsilcilerinin birbirini suçlayan ve boşa çıkaran açıklamaları bunun açık göstergesidir. Bu yönüyle de yerel seçim sonuçları yeni bir açılımın imkanlarını yaratabilir. Demokrasi güçlerinin birlik ve ittifakının yansıtacağı demokratik potansiyelin gücü, mevcut meclis bileşimini de tartışmalı hale getirebilir. Bu olasılık Türkiye'de tartışmaların odağı haline gelmiş bulunmaktadır. Demokrasi gücünün ve isteminin bir çekim gücüne kavuşmasında yerel yönetimin sonuçları artan bir önem kazanmıştır.

Yerel seçimlerin kazandığı bu önem karşısında Kürt demokrasi güçlerinin görevi daha da ağırlaşmaktadır. Otuz yıllık mücadele birikiminin kazandırdığı siyasal olgunluk bu sürecin bütün zorluklarının ve darlıklarının aşılmasını sağlayabilecek düzeydedir. Önemli olan yüzbinlerce aktif katılımcısıyla büyük bir kitle gücüne sahip Kürt özgürlük hareketinin temsilcilerinin basit hesaplar nedeniyle yanılgılara düşmemesi, düşürmek isteyenlere de meydan vermemesidir. Unutulmamalıdır ki Kürt halkının derinliğine yaşamakta olduğu demokratik devrimin yarattığı ülke ve halk sorumluluğu yanında halen bireysel, grupsal ve aşiretsel çıkarları ön planda tutan kesimler ve çevreler bulunmaktadır. Yine gözden uzak tutulmaması gereken bir diğer husus ise otuz yıllık mücadelede Türkiye devletinin geliştirdiği rantçılık ve çetecilik etkisini Kürt demokratik hareketi saflarına da yansıtmıştır. Derinlikli bir demokratikleşmenin bütün yozlaşmaları, köklü bir düzeltmeyle gideren düzeyde yeniden yapılanmayı gerektirdiği unutulmamalıdır. Kürt demokratik güçlerinin böylesi bir sorumluluk duygu ve bilinciyle sürece yaklaşım göstereceklerine dair güven verici gelişmeler gerçekleşmektedir.

İzlenebildiği kadarıyla bir süredir yürütülen sol ve demokratik güçler ittifakı çalışmaları önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Katılımcıların temsil düzeyi ve kimliği demokratik güçlerin birliği konusunda iyimserliği teşvik etmektedir. Bu çabaların sonuç alma umudu artmaktadır. Türkiye'de meclis içi siyasete alternatif bir değişim gücünün gelişmekte olduğu görülmektedir. Bu bağlamda SHP-DEHAP ittifakı yerel seçimlerde alınabilecek sonuçların daha verimli olmasını sağlayacaktır. Bu ittifakın önemi yerel seçimlerin de ötesinde bir büyüklüğe sahiptir. Türkiye'de demokrasi güçlerinin Kürt kimliğine ve gerçeğine yaklaşımındaki olumlu değişimi göstermekte Türkiye'nin ortak vatan esprisiyle Türk'ü, Kürt'ü, Çerkez'i, Arap'ı, Ermeni'si ve Laz'ıyla sahiplenilmesi anlamına gelmektedir. Böylesi bir bileşimin motivasyon gücü hak ve özgürlükler mücadelesinin beslenme kaynağı olacaktır.

Yerel seçimler için yürütülen sol ittifak çalışmalarına hassas yaklaşmak kadar ısrarlı olmak ta gereklidir. Türkiye gerçeğinde Kürt sorununa yaklaşımında görülen özgürlükler, demokratik hak ve özgürlükler kültürüyle çelişen ve korkulu ürkek yaklaşımlar Kürt demokrasi güçlerine daha fazla görev yüklemektedir. Zaman ve koşullar Türkiye demokratik güçlerinin görevlerine sahip çıkma düzeyini sorgulamaya fazla imkan tanımamaktadır. Aslında bu yaklaşım Türkiye demokrasi güçlerinin potansiyel enerjilerini birleşik pratik bir gerçekleşmeye dönüştürmelerindeki zayıflıktan temellenmektedir. Bu da Kürt özgürlük ve demokrasi güçlerini 30 yıllık keskin mücadele içinde olgunlaşan yapılarında çok daha fazla fedakarlık ve esneklik içinde olmaları gereğini göstermektedir. Bu duyarlılığın kazandıracakları ittifakın gerçekleşmesi için harcaması gereken çabayı büyütmektedir.

SHP-DEHAP şahsında ilerleyen ve ÖTP yanında 2002 kasım seçimlerinde blok oluşturan partiler SDP ve EMEP'in de katıldığı, Mümtaz Soysal ve Yekta Güngör ÖZDEN'in yer aldığı ittifak çalışması Kürt sorununda çözüme yaklaşım bakımından stratejik önemde ele alınmaktadır. Kürt sorununun çözümünde esas alınan demokratik barışçıl siyasal çözüm arayışı ve ortak vatan espirisi Kürt Türk ittifakının demokratik siyasal güç birliği yaratmadaki önemini artırmaktadır. Türkiye kamuoyuna yedirilmiş Kürt fobisinin aşılmasını sağlamak çözüm arayışında en doğru çözüm olacaktır. Türkiye halkına mal olmuş bir kardeşlik ve barış arayışı önünde inkarcı oligarşik güçlerin bulunması çok daha zor olacaktır.

Demokrasi güçleri şahsında gelişecek bir Kürt Türk ittifakı, ABD'nin sunduğu imkanlarla Güney'de palazlanan, Kuzey'de de boy vermeye başlayan ilkel milliyetçi çabaların da önüne dikilecek en güçlü demokrasi barikatı olacaktır.

Kuzey Kürdistan'da etkin, Türkiye'de varlık gösteren yerel yönetim gücü olmak, demokratik çözümün de etkinliğini değiştirecektir. Kuzey Kürdistan'ın yerel yönetimler düzeyinde temsilinin demokratik güçler tarafından yapılması, uluslararası ilişkilerin gelişmesinde Kürt tarafının muhatap bulma zeminini güçlendirecektir. Bu nedenle sol ve demokratik güçlerin en geniş ittifakına yerel seçimlerle sınırlı olmayan bir perspektifle yaklaşmak önemlidir.

Bu bakımdan Türkiyelileşmek çabasındaki Kürt siyasal örgütleri ve demokratik kurum ve kuruluşları gelişmenin önemine denk bir duyarlılıkla ittifak çalışmaları önündeki engelleri kaldırmalıdır. Bu engeller içte de yansımasını bulan dar milliyetçi yaklaşımların grupsal ve bireysel çıkarları öne çıkarma tutumlarıdır. Bu çaba, adayların belirlenmesinde temel alınacak kriterlerde kendisini yansıtmalıdır. Rantçı tutum ve yaklaşımlar ile halk çıkarına ters biçimde gelişen tasarrufçuluklar, içine girilmesi ve duyarlılıkla karşı çıkılması gereken olumsuzluklar ve engellerdir.

Aday adayları içinden aday belirleme yönteminde halk iradesinin en etkili rolü oynaması demokratik gerçekleşmenin düzeyini gösterecektir. Halka rağmen halk adına halkçılık yapmak olarak da adlandırılabilecek bir tutumla yanlış yapmayı önleme ve dengeyi kollama kaygılarıyla halk iradesi yerine grupların ve parti merkezlerinin belirleyiciliğini koymak, demokrasiyi daraltan, özünde halka güvensizlik olarak anlaşılabilecek hakimiyet dürtüsünün etkinliğini gösteren bir düzeydir. Ve tasvip edilebilirliği yoktur. Demokratik devrimi büyük bedeller ödeyerek gerçekleştiren ve derinliğine yaşayan Kürt halkına duyulan güvensizlik, bireysel çıkar arayışlarının diğer adıdır. Kuşkusuz değişik toplumsal kesimlerin olayları değerlendirme ve beklentileri farklılık gösterecektir. Ancak asgari ortak kabul demokratik uygarlık ölçüleri ve yurtseverlik, böylesi olumsuzlukların önünü almaya yetmelidir. Bu yaklaşım aday adayları arasında demokratik yarışın hoşgörü ile sonuçlanması açısından geçerlidir.

Sonuç olarak siyasal mücadelelerin geçerli bir özelliği sonuçların niyetler veya karşıt çabaların engelleyiciliği ile açıklanamamasıdır. Mevcut koşullarda Türkiye halkların değişim istemlerine direnen eskide ısrarlı oligarşik, gerici çağcıl ölçülerin dışındaki tüm yapı, kurum, alışkanlık, gelenek ve tutumlar karşısında aydınlatıcı ve örgütleyici çabanın kendisini seçim sonuçlarına yansıtması elzem bir ihtiyaçtır. İktidarın payandası durumundaki muhalefet partisi ve değişik odakların demokratikleşme çabalarını boşa çıkarma çalışmalarını aşan bir pratikleşme düzeyi yakalanması zorunludur.

Bunun için zorluklar ve engeller kadar ve hatta ondan çok daha fazla potansiyel ve pratik imkanlar vardır. Demokratik güçlerin kendi alanlarına, söylemlerine, taleplerine ve hedeflerine pratik ve örgütsel sonuçlarla sahip çıkma sorumluluğu büyüktür.

Türkiye 2004 yerel seçimlerine sol ve demokratik güçlerin bir ittifak temelinde katılımının önemi yerel seçimlere biçilen rolün diğer adıdır. Kitleler nezdinde kazanılması gereken güven ve desteğin, demokratikleşme mücadelesinde yerel seçim sonuçlarını çok aşan bir önem ve perspektifle ele alınması halinde daha sonuç alıcı birlikleri ve dayanışmalara ulaşmak mümkündür. Seçim çalışmalarına yönelik engelleme çalışmalarının tek tek parti, örgüt ve bireylere yönelik taktik girişimlerle yürütülmesi karşısında tökezlenmeyen bir duruşun sahibi olmak, doğrudan amaç ve hedeflere bağlılığın ve gerçekleşebilirliğine olan inancın da göstergesidir. Türkiye'nin demokrasi mücadelesi tarihinden sonuç çıkarmanın yakıcılığı bir kez daha kendisini bu noktada göstermektedir. Aksi durumda sonuç çıkarılmamış bir tarihsel mirasın yaratılmasında harcanan engin emeklere de saygılı olunamayacaktır.

ÇİÇEKLERİN GÖLGESİNDE

"karanlığın içindeki bizlere, yani kendi kaderine inanılmaz bir umutla bakıyordu."

Bir mayıs günüydü. Bugünler güzelliklerin kaybolmadığı, doğanın en küçük ayrıntısına kadar varlığını ve önemini hissettirdiği günlerdi. Doğanın adaleti her canlıya özgürce yaşama hakkını sunuyordu. Bu canlı renkler, bu cıvıltılı sesler, bu içten içe kaynayan yaşam sevinci, bu kutsal yasanın yaratımıydı. Oysa insanlar binlerce yıldır bu yasayı unutmuşlardı. Onun için binlerce yıldır güzellikleri göremez olmuşlardı. Yasayı unutunca, yaşam insanlar için bitmek bilmez bir kış mevsimine dönmüştü. Mayıs günlerinde bile insanlar kışı yaşar olmuşlardı. Kış; hak edilmeyen zorluklar, acılar, kayboluşlar, işkenceler... Yalnızlık, korku ve savaşlardı.

Bir mayıs günüydü, ama biz hala kışı yaşıyorduk. Kışa karşı savaşıyorduk, ama kış bazen bizi bir anda kuşatıyordu. Mayıs ortasında kış günlerini yaşıyorduk binlerce yıldır.

Böyle bir günde, hava henüz kararmaya başlamıştı ki, ormanlık arazideki yeni noktamızdan ayrılmak üzere yola koyulduk. Altı kişilik grubumuzda benim dışında bir bayan arkadaş daha vardı. Silahlarımız omzumuzda, kefiyelerimiz boynumuzda koşar adımlarla vadiye doğru iniyorduk. Ayaklarımızın altında bahar yağmurlarıyla ıslanmış eski palamut ağacı yaprakları ikide bir kayıp düşmemize neden oluyordu. Toprağı sıkı sıkıya örten sarı zeminin bu kadar kaygan olması hızımızı kesemiyordu. Neşe içinde, düşe kalka, her düştüğümüzde şakalaşarak çocuk kalan ruhumuzu dışa vurarak, doğanın adaletini kendimizde duyumsamaya çalışarak ilerliyorduk. Vadiye indiğimizde hava artık kararmıştı. Gökyüzünde hızla hareket eden kara bulutların arasında arada bir görülen minik yıldızlar, bize acele etmemiz gerektiğini söylüyordu. Çünkü bulutlar birbirine ulaştığında artık yağmur ve karanlıkla boğuşarak yürümek zorunda kalacaktık. Oysa ulaşmamız gereken köye kadar bir buçuk saat daha yürümemiz gerekiyordu.

Yine de kendimize güvenerek yürüyorduk. Sayısız gece yağmur ve karanlıkta yol bulmak, dizlerimize kadar çamurlara batıp çıkmak, el ele tutuşarak yürümek zorunda kalmış, bu acımasız saldırıları gençliğimizle yenmiştik. Yine öyle olacaktı. Gençlik de tıpkı bahar gibi güzel, direngen ve özlenendi; tıpkı mayıs gibi kışı yenmeyi bilirdi.

Yalnız bu kez gece köye ulaşması gereken dört yeni savaşçıyı da birlikte getirecektik. Esas zorlanacak olan dağın ve gökyüzünün çıplak saldırısına yabancı olan yeni arkadaşlardı. Böyle bir gecede ilk kez dağlık arazide yürümek zorunda kalmaları gerçekten de talihsizlikti. Üstelik sabah olmadan noktaya ulaşmamız için hızlı yürümemiz gerekecekti.

Peş peşe ve birbirimize birer adım mesafede yürüyorduk. Hiç mola vermeden ve hızlı yürüdüğümüz için sırtımız terden sırılsıklam olmuştu. Sırt çantalarımızın altını bile ıslatan terimiz, durduğumuz anda buz gibi yapışıyordu. Köpek seslerini duyunca köye yaklaştığımızı anladık. Bu dağ köyünde bir iki ailenin dışında herkes metropollere kaçmıştı. Diğer evlerde yalnızca ihtiyar bir iki çift kalıyordu. Önümüzdeki küçük tepeyi de aşınca köy evlerinin pencerelerinden sızan gaz lambalarının solgun ışığını gördük. Biz yaklaştıkça köpek sesleri giderek arttı.

Komutan arkadaş fısıltıyla mevzilenmemizi emretti. Hepimiz kayalıkların arasına uygun bir biçimde mevzilendik. İki arkadaş köye düşman olup olmadığını kontrol etmek için önden gidecekti ve biz ani bir temas durumunda o arkadaşların savunmasını yaparak geri çekilmelerini sağlayacaktık. Bu arada yağmur hafiften çiselemeye başladı. Sert bir rüzgar vücudumuza dolanıyor, içimize dek işliyordu. On dakika kadar dişlerimiz birbirine vurarak titremeyi durdurmak için kaslarımızı kaskatı yaparak bekledik.

Arkadaşların köye girdiğini çılgınlaşan köpek seslerinden anladık. Uzaktaki bir düşman birliği bu köpek seslerinden köye yabancıların girdiğini rahatlıkla anlayabilirdi. Bu ıssız dağ köyüne akşamın bu saatlerinde gerillalardan başka kim uğrardı ki? Köpeklerin çevreye yaydığı bu tehlikeli mesaj hepimizde huzursuzluğa neden oluyordu. Biraz sonra seslerinden sakinleşmeye başladıklarını anladık. Gözlerimizi kırpmadan solgun ışığa doğru bakıyor, bizi çağıracak olan işareti bekliyorduk. Karanlıkta yanıp sönen bir çakmak bize köyde bir tehlikenin olmadığını söyledi. Hemen mevzilerimizden çıkıp köy yoluna girdik. Köy evine yaklaştığımızda ev sahibi yaşlı adamın iki arkadaşla birlikte bizi dışarıda beklediğini gördük.

Evin kapısı ardına kadar açıktı ve solgun ışığın içinden küçük bir kız çocuğunun silueti görülüyordu. Biraz daha dikkatli bakınca sarı saçlarının dağınıklığı, üzerindeki yırtık elbisesi ve çorapsız kirli ayakları belirginleşti. Sakince kapının eşiğinde durmuş, aşina gözlerle bizi izliyordu. Bu dağınık saçlar, bu yırtık elbise, bu yalın ayaklar kış mevsimince kuşatılmış yaşamının izleriydi. Karanlığın içindeki bizlere, yani kendi kaderine inanılmaz bir umutla bakıyordu.

İhtiyarla merhabalaşarak tek tek içeriye girdik. Küçük kız, ilk giren arkadaşın kucağında mutlu gülücükler saçarak içeriye girmişti bile. Başını ince bir tülbentle örten annesinin kara gözleri ürkek bakıyordu. "Hoş geldiniz" diyen cılız sesi, anlamsız kılınan, hiçleştirilen varlığının farkında olan ölgün bir sesti. Bu ölgün ses ve ürkek bakışlar da kış mevsiminin izlerini taşıyordu.

Odadaki toprak zemin tertemiz süpürülmüştü. Odayı bir baştan diğerine kaplayan sedire oturan yeni arkadaşlar bizi görünce ayağa kalktılar. Merhabalaştık. Dört köşe bir masanın kenarındaki kürsülere oturarak silahlarımızı elimizi uzattığımızda alabileceğimiz mesafede, uygun bir yere dayadık. Karşıdaki şöminede yanan ateşin ısısı odayı sıcacık yapmıştı. Ateşin üzerinde ağzına kadar dolu olan çaydanlık fokurduyordu. Küçük kızın annesi çayı demlerken, gözlerim yeni gelen arkadaşlara takıldı. Dört arkadaş sedirin üzerine suçlu çocuklar gibi oturmuşlar, çekingen, ama umutlu, hayran bakışlarla bizi izliyorlardı.

Bir yandan çaylarımızı yudumlarken, bir yandan da onlarla sohbet ediyorduk. Yeni bir yaşama başlayacak olan arkadaşların gözleri sevinçle parlıyor, heyecanlarını ve toylukalarını her davranışlarında hissettiriyorlardı. Henüz onlar bize, biz onlara yabancıydık, ama sanki birbirimizi yıllardır tanıyormuş gibi hissediyorduk. Ortak duygular, aynı arayışlar, kaybolmuş yaşamlarımızın peşinden koşuş, bahar özlemiydi bizleri yakınlaştıran. İçlerinden yalnızca bir bayan arkadaş vardı. Küt kesilmiş saçları, uzun boyu ve güzel yüzünde parlayan simsiyah gözleri hemen dikkat çekiyordu. Kot pantolon üzerine kalın bir kazak giymişti. Onun bu pantolonla yürürken zorlanacağını düşündüm. Bizim onlarla sohbetimizi ihtiyar adam, eşi ve gelini de hiç ses çıkarmadan, gülümseyerek dinliyorlardı. Küçük kız ise arkadaşların kucağından inmeden, sevilmenin mutluluğuna varıyordu. Halk, yılların tecrübesiyle kimin nasıl bir devrimci olacağını anlamaya çalışır, tahminler yürütür, bazılarının güçlü bir komutan olacağına, bazılarının zorluklara dayanamayıp ihanet edeceğine inanırdı. Onun için yeni gelenlerin her hareketini tepeden tırnağa dikkatle izliyorlardı. Sonra bir fırsatını bulduklarında komutan arkadaşa gizlice kimin güvenilir, kimin güvenilmez olduğunu söyleyeceklerdi.

Sohbetimiz dışarıda kopan fırtınanın gürültüsüyle ara sıra kesiliyordu. Çakan şimşekler içerdeki gaz lambasının ölgün ışığıyla alay edercesine aniden pencereye hücum ediyor, hemen geri çekiliyordu. Yeni gelenler bu havada dışarıya çıkma olasılığının imkansız olduğunu sandıklarından rahattılar. Eski gerillalar ise, hiç bir şeyin yapmaları gerekeni yapmalarına engel olamayacağını, olmaması gerektiğini biliyorlardı. Kurşun yağmıyordu ki?

Yeni arkadaşları yola çıkarmak için yavaş yavaş hazırlamaya başladık. Önce şaşırdılar, inanmak istemediler, ama bizim kararlılığımızı ve kendimize güvenimizi görünce onlar da güçsüz davranmak istemediler. Saat 22.00 civarıydı. Ev halkıyla vedalaşarak karanlığa daldık. Yol yürüyüşünde yeni arkadaşları eski arkadaşların arasına dağıttık. Yeni gelenlerin eşyalarını ve yarınki erzağımız olan yufka ekmek ve peyniri sırt çantalarımıza yerleştirmiştik. İçimizden birinin kopup, kaybolmaması için birbirimize çok yakın yürüyor, önümüzdekinin ani bir duruşunu fark edemeyecek kadar karanlık olduğundan zaman zaman çarpışıyorduk. Çamurlaşmış toprak yürümemizi zorlaştırıyor, ikide bir kayıp düşüyor, su göletlerine, küçük derecikler girip çıkarak ilerliyorduk.

Önümde eski bir arkadaş, arkamda ise yeni bayan arkadaş yürüyordu. Önümdekinin çok hızlı yürümesine rağmen, arkamdaki çok yavaş yürüyor ve bağlantıyı sağlama işi bana düşüyordu. Sık sık arkamda yürümeye çalışan yeni arkadaşın elini tutuyor, hızlı yürümesini, grubu koparacağımızı söylüyordum. Fakat bundan daha hızlı yürüyemiyordu. Bu sefer önümdeki arkadaşa öncüye haber göndermesini, yavaş yürümelerini söylüyordum. Nedense grup bir türlü yavaşlamadı. Öncümüz yöre halkından, bu coğrafyayı çok iyi tanıyan, tecrübeli bir arkadaştı. Çok karanlık olmasına rağmen doğru yolda olduğumuzdan emindik. Ara sıra çakan şimşekler önümüzü aydınlatıyordu. Vücudumuz yürüdüğümüz için yağmur ve rüzgara rağmen sıcaktı.

Bir ara önümdeki arkadaşın uzaklaştığını fark ettim. Arkamdaki arkadaşa hızlı yürümesini, benden kopmamasını söyleyerek gruba yetişmek için hızlandım. Bir ara arkama baktığımda kimsenin gelmediğini gördüm. Ama önümdekileri durdurmak daha önemliydi. Onun için hızlanmayı tercih ettim. Neredeyse koşarak ilerliyordum. Islık çalarak, arkadaşın ismini seslenerek durdurmaya çalışıyordum. Ama kimse sesimi duymadı. Bir ara yolun ikiye ayrıldığını fark ettim. Çok karanlık olduğu için izler fark edilmiyordu. Şansımı denemekten başka çarem yoktu. Karşıdaki yola girdim ve koşmaya başladım. Kimse yoktu. Birden ayaklarıma küçük çalılar dolandı. Eğilip baktığımda bunların doğal ağaçlar olmadığını, özenle birbirine geçirilerek yapılmış çitler olduğunu fark ettim. Öyleyse bu bir bahçe veya tarlayı çevreleyen çitlerdi. Öyleyse köye yakındı ve ben yanlış yöne sapmıştım. İçime tuhaf bir korku girdi. Çevrede doğanın ürkütücü uğultusundan başka hiçbir ses yoktu ve ben şimdi yapayalnızdım. Hemen geldiğim yoldan geriye döndüm. Bu sefer bütün gücümle koştum, arkadaşlara yetişmek için. İçimde henüz grubun arkasında yürüyenlere yetişebileceğim umudu vardı. Yol ayrımının olduğu yere gelince durup bekledim. Ancak kimsecikler yoktu. Gerçekle aniden yüzleşmenin dehşetiyle donup kalmıştım. Bütün gücümle mantıklı düşünmeye çalıştım. Gerillada bir kural vardı: Koptuğum yerde arkadaşları bekleyecektim. Belki de benim koptuğumu fark etmemişlerdi bile. Bir taşın üzerine oturup bekledim. Ben de henüz bir yıldır gerilladaydım ve coğrafyaya hakim değildim. Buradan ayrılırsam kaybolma ihtimalim yüksekti. En iyisi burada beklemekti. Nasıl olsa arkadaşlar fark edince geri dönerler ve geldiğimiz yolu takip ederek beni ararlar.

İlk kez tek başıma kalıyordum ve içimdeki tarifsiz sıkıntıya anlam verecek gücüm yoktu. Karanlık, soğuk, yağmur, çamur, çaresizlik, bilinçsizlik; koca bir tarihin gerçek yüzü tarafından kuşatılmış gibiydim. Silahımı farkında olmadan sıkı sıkıya kavrayıp göğsüme bastırdım. Bir kaya dibine büzülerek oturdum. Rüzgarın savurduğu yağmur vücudumu döverken, kefiyemi sadece gözlerim dışarıda kalacak biçimde başıma sıkıca bağladım. Hareket edemeyecek kadar yorulmuştum ve durduğum için vücudum giderek soğuyordu. Silahımı bacaklarımın üzerine yatırmış, iki büklüm olmuştum. Bir yandan nefesimle ısınmaya çalışırken, bir yandan da seslere dikkat ediyor, en ufak bir sesi kaçırmamaya çalışıyordum. Uyumamalıydım. Yoksa arkadaşlar gelse de beni göremezler, geçip giderlerdi. Bu fırsatı kaçırırsam belki de günlerce tek başıma arazide kalmak ve onları aramak zorunda kalabilirdim. Ya gelmezlerse, ya kaybolduğumu çok geç fark ederlerse ne olacaktı?

Silahımı düşündüm. Şu anda beni koruyacak olan tek şey bu demir parçasıydı. Göğsüme batıp duran bu soğuk ve sert demir parçasına bu kadar muhtaç olmak canımı sıktı. Şarjörümde ise sadece on beş adet mermi vardı. Eyalette cephane sıkıntısı olduğundan ancak bu kadar mermi vermişlerdi. Kafamda bir sürü soru belirmiş, bütün olasılıkları düşünüyordum. Yarın düşman araziye çıksa izlerimizi fark eder miydi? Acaba yağmur tüm izleri silmiş miydi? İzler takip ederlerse direkt üzerime geleceklerdi ve ben on beş adet mermiyle ne kadar savaşabilirdim ki? Bir dakika mı? İki dakika mı? Böyle bir gecede tek başına dağda olmak bir genç kız için neyi anlatıyordu? Kendime acımalı mıydım? Yoksa bu kış mevsimine karşı yiğitçe savaşmalı mıydım? O küçük kızın umutlu gözleri için bunları yaşamak zorunda değil miydim? Bu acımasız kış binlerce yıldır insanların yaşamlarına saldırmıyor muydu? Sıcacık evinden bu karanlığa dalıp, bu meydan okuma yüreğini ısıtmak için değil miydi? Kadın için yaşam hep böyle soğuk, korkutucu ve yalnızlık yüklü olmamış mıydı? Her şey, savaş yıllarının bu mayıs gecesine sıkıştırılmış, üzerime geliyordu. Bilmediğim geçmişimi, şu anda her duygusunu iliklerimde hissederek yaşıyordum. Bu kaybolmuşluk, bu hiçlik dört bin yıllık yaşamın özetiydi sanki. Yaşamın en güzel mevsimi mayısın gerçek tadına hiç varamamış olmak, çiçek mevsiminin kan mevsimine dönüştüğünü görmek, mayıs ortasında kışı yaşamak nedendir? Tıpkı şimdi benim dakikaları sayarak güneşi beklediğim gibi, insanlar kışın bitmesini beklemişler, hiç bitmeyecek sanmışlardı. İnsanlar tıpkı benim böyle yaşamın kıyısında titreyerek beklemişlerdi. Tıpkı benim gibi silaha muhtaç kalmışlardı ve silahtan kurtulmadıkça mayıs tadında yaşamayacaklardı.

İşte nihayet hava aydınlanıyordu. Soğuktan kaskatı kesilen vücudumu hareket ettirmekte zorlanıyordum. Patika yolun üst kısmındaki küçük kaya parçalarının arasına gizlenmiştim. Yoldan geçen biri yanıma kadar gelmeden beni göremezdi. Yavaş yavaş yükselen güneşin ışınları vücuduma mucizevi dokunuşlar yapıyordu. Gökyüzü sanki dün geceden hiç haberi yokmuş gibi masmavi ve berraktı. O kadar üşümüştüm ki, bu sıcak dokunuşlar tüm kaslarımı gevşetiyor, ağır bir uyku vücudumu yavaş yavaş sarıyordu. Bilincimin reddetmesine rağmen uykuya teslim olma istemi daha etkiliydi. Göz kapaklarımı açamıyordum, açmak istemiyordum. Savaştan çıkmış gibi yorgun ve kafamdaki bütün kaygılarda kaçmak istiyordum. Bu arada gelen bir sesle yarı ölümün etkisinden sıyrıldım. Evet, benim adımı sesleniyorlardı. Demek, nihayet beni aramaya gelmişlerdi. Taşların arasından kafamı uzatarak aşağıya baktım. İki arkadaş silahlarının üzerini kefiyeleriyle pelerin gibi örtmüşler, sabahın bu saatinde açıkça dolaşıyorlardı. Bu kadar rahat dolaştıklarına göre demek keşif yapmışlardı ve çevrede düşman yoktu.

"Heval" diye seslendim. "Buradayım!" Sevinçle bana doğru gelmeye başladılar. Ben de onlara doğru sallana sallana ilerledim. Onlar çocuk gibi sevinçli, ben çocuk gibi küskündüm. Küskünlüğüm onlara mıydı, bir geceye sıkıştırılmış tarihime miydi? Bana nasıl kaybolduğu mu sordular... İçimden hangisini soruyorlar acaba diye düşündüm. Sonra;

"Bilmiyorum" dedim.

Gülerek; "kusura bakma, fark etmedik" dediler.

"Bütün sorun da o değil mi?" dedim.

Anlamadılar. Şakalaşarak teselli etmeye çalıştılar. Fark edilmemenin kırıcılığını, varlığı yokluğu belli olmamanın acısını, hiçleştirilmiş gerçeğimin dün geceki acısız tekrarını nereden bileceklerdi. Ve ben nasıl anlatacaktım?

Yıllar önce, savaşın en şiddetli günlerinde yaşanmış sıradan bir mayıs günüydü bu. Ve her Mayıs gerçek arayıcılarının kanıyla yıkanmıştı. Mayıs güzelliği kanın gölgesinde kalmıştı. Peki ya bugün? Silahların sustuğu, barış olasılığının güçlendiği bu mayısı kendi tadında ruhumuzda çiçekler açarak yaşayabilecek miyiz? Çiçeklerin gölgesinde doğanın adaletine ulaşabilecek miyiz?

bir numarası yoktu

✪Adı, soyadı: **Mahsuni Nesimigil**
Kod adı: **Nesimi**
Doğum yeri ve tarihi: **Karakoçan, 25-07-1971**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Ocak 2000, Xınere alanı**

Aslında bu satırları daha erken bir zamanda karalamam gerekiyordu, ama düşüncelerimi bir türlü toparlayamamam böyle gecikmesine yol açtı. Nesimi'yi ya da şu bizim Mahsuni'yi anlatmaya çalışacaktım kendi kendime. Çığ altında kalıp bizi bu dünyada yalnız bıraktığı 23 Ocak 2000 tarihinden bu yana gözümün önünden bir çok fotoğrafı ile geçiyor Nesimi. Hepsinde de vardığım yegane sonuç; "Bir numarası yoktu!" oluyor.

Bu sözü kendisine her söyleyişimde o her tarafının oynadığı Nesimi gülüşüyle kahkahayı patlatırdı. Dışardan bakan biri onun çok şey çevirdiğini düşünürdü. Çünkü tüm birliklerle ilişki kurmuş, birliğimizin kitapçısı olarak en güzel kitapları bize getiriyordu. Buralarda kimsenin kolay kolay beceremediği bu işi Nesimi'nin nasıl olup da yaptığına pek kimseler akıl erdiremiyordu. Ama ben biliyordum, bir numarası yoktu, sempatikliği, içtenliği ve açık tavırlarıyla yapıyordu bunu...

Onunla tanışmamız altı yıllık bir süreyi aşıyor. Bunun dört yılını aynı cezaevinde, Bayrampaşa'da geçirdik. O benden 8 ay önce tahliye olmuştu. Ne var ki, talihsizlikler sonucu bir türlü ülkeye ulaşamıyordu. O'nun bu talihsizliği benim talihim oldu. Çünkü ben çıktıktan sonra Onunla buluştum. O, Seyit Rıza ve ben bu kez ortakça giriştik ülkeye ulaşma çabasına...

İstanbul'da Ağustos 1998'in başlarından Eylül 1998'in sonlarına kadar geçen iki aylık süre sonucunda bir kanal bularak yola koyulduk, ama bu kez talihsizlik sırası bendeydi. Yolda ben takıldım, O ve Seyit geçtiler. Nihayetinde Balkanlar, Rusya, İran derken bir yıl sonra Ağustos 1998'de buluşabildik onlarla. Üstelik yanımızda Mazlum da vardı. Seyit ise, iki adım ötemizde karargahtaydı. Keyfime diyecek yoktu. Ta ki, 23 Ocak 2000'deki o lanetli ölüm anına kadar...

Cezaevinde sempatik ve sessizdi. Ortama alıştıkça sempatikliği fazlalaşıyor, sessizliği azalıyordu. Onunla bir kitapçılık maceramız vardı sormayın. O 4. Koğuş'un kitap işlerine bakıyordu, ben ise 17. Koğuş'un. Aynı zamanda genel kitap işlerine de bakıyor, bu konudaki günlük sorunları veya gelişmeleri yönetime aktarıyordum. O sıralar geliş-gidişler çok olduğu için özellikle kısa sürede tahliye olma olasılığı olan arkadaşlara hızlandırılmış eğitim programı uygulanıyordu. Bu nedenle mümkün olduğu kadar bu arkadaşlara parti yayınları ve çözümlemeler veriliyordu. Özcesi, roman okuma kısıtlanmıştı. Tabii bu konuda sekiz koğuşumuz içinde en şansız olanı 4. Koğuş'tu. Onlar Nesimi'nin hışmına uğramıştı. Battaniye altında gizlice roman okuyanı bile çıkarıyordu. Tabii bu konudaki "saltanatı" fazla sürmedi. İlk koğuş toplantısında yapı onu kitapçılıktan aldı, komüncü yaptı. Kitap konusundaki "ilk tecrübelerini" burada edindi. O meşhur gülüşü, açık sözlülüğüyle "artık dengeleri gözeteceğini" söylüyordu.

Komüncü (lojistikçi) iken, Avrupa'da beraber çalıştığı Mahir arkadaşa yaptığı şaka ise, hemen her sohbetin konusuydu. Mahir arkadaş da tıpkı O'nun gibi Avrupa'nın etkileyemediği bir arkadaştı. Hatta biz şaka ile karışık "Sen Avrupa'yı ne kadar etkiledin" diyorduk.

Her neyse; Nesimi'nin Mahir ile Avrupa'dan kalma bir hikayesi, hesaplaşması var. Mahir ise, Onunla aynı koğuşa düşünce bu hesabın görülmesi için uygun ortam oluşmuştu. Mahir'in gece nöbetçisi olduğu bir günde, Nesimi arkadaş, bunun önüne bir teneke zeytin koyuyor, bunları tek tek saymasını ve sabaha koğuştaki arkadaş sayısına göre bölerek kahvaltı için hazırlamasını istiyor. Mahir de bu işi saf saf yapınca bu olay uzun süre tüm sohbetlerin konusu olmuştu.

Yine cezaevine gelen ziyaretçiler arasında cephe çalışanı arkadaşların dışarıda iken gidip geldiği yurtsever ilişkiler oluyordu. Tabii bunun ayrı bir havası oluyordu. Nesimi arkadaş da çoğu kez, "ziyaretçin kim?" sorusuna; "yurtsever bir ilişkim veya kız arkadaşım" diyerek ardından hince kahkaha atarak cevap verirdi. Yurtsever ilişkisi de, kız arkadaşı da annesinden başkası değildi.

Bir de felsefe merakı vardı. Bir çırpıda Aristo, Platon, Sokrates gibi ilkçağ Yunan filozoflarının hayatları ve yaşadıkları dönemler konusunda uzman olmuştu. Bunlara ilişkin çok zevkli, bol kahkahalı, renkli bir ders vermişti.

Zindan anıları böyle O'nu sekiz ay sonra dışarıda gördüğümde; yaşam gerçeğini daha iyi anlayan, kişilik olarak bir taraftan O doğal, yapmacık yaklaşımlardan uzak, samimi özelliklerini geliştirmiş, diğer taraftan insanların küçük hesaplarına öfkeli, kendini İstanbul'un ve çevresinin yönelimlerinden kararlıca koruyan bir Nesimi gördüm. O, Aralık 1997'nin sonunda çıkmıştı. Ben ise, '98 yazında. İstanbul'da iki ay Nesimi, Seyit ve ben birlikte kaldık. Bu dönemde çok güzel günler geçirdik. Seyit'in beş yaşındaki oğlu Fırat bu dönemde bizim neşe kaynağımızdı. Onun dondurma iştahı bizi iflas ettirecekti neredeyse... Her beş dakikada bir külahı nasıl bitirdiğini araştırdığımızda altından Nesimi çıkıyordu. Fırat ile elbirliği etmiş İstanbul'un dondurmalarını bitirmeye kararlıydılar. Tabii bu arada Fırat'ın babası Seyit'e dayılanmalarına da gülüşleri ile karşılık vermekten geri kalmıyordu. Fırat ile diyalogu mükemmeldi. Başımıza yeni bir Fırat olarak dadanmıştı adeta...

Derken, hem güvenlik amacıyla, hem de bekleme amacıyla bir arkadaşın Ege kıyılarındaki yazlık evine gittik. Yazın sonuna doğru ıssızlaşan bu tatil beldesinde bir hafta iyi bir tatil yaptık. Nesimi'yi burada balık tutma sevdası kapladı. Tabii bu ilk denemesinde oltasını iskeledekiler denizden çıkarmışlardı. Onun çevre ile ilişkileri, rahat diyalogu bizim espri ve neşe kaynağımızdı. İllegalite adına kendine öyle bir hava veriyordu ki gören de kırk yıllık tatilci diyecek, oysa bilmiyorlardı ki; bir numarası yok!

Dedim ya gerillada bir yıl sonra buluştuk. Birliğinde neşe kaynağıydı. Aynı zamanda rakipsiz kitapçısıydı. Kitap konusunda geçirdiği deneyimlerden, epey dersler çıkarmıştı. Xinêrê'deki bütün kitap işleri ondan soruluyordu. Hatta arkadaşlar şaka ile karışık, "kitap mafyasının baş elemanı" diyorlardı. O ise, tüm bu söylenenlere Nesimi gülüşü ile karşılık veriyor, yeni kitaplara ulaşmanın yolunu arıyordu. Bu konuda elinde güçlü kozları vardı. Kimden ne alacağını biliyordu. Onu görenlerin aklına ilk gelen ise çoğu zaman kitap oluyordu.

Kendisi bu konuda ilişki ağlarını ördüğünden dolayı kendisi dışında birliğin kitaplarının verilmesine çok kızıyordu. Bu tür zamanlarda kızgınlığını iyice belli eder bazen huysuzlaşırdı. Kızgınlığı da anlıktı. O anda hiçbir şey kabul etmiyor, fakat kısa bir süre sonra yatışıp hangi arkadaşla tartışmışsa onun gönlünü kendine has yöntemleriyle almasını biliyordu. Zaten arkadaşa biraz takılması ve Nesimi gülüşü yetiyordu. Bu nedenle kimse O'na kızamıyordu.

Rahattı, istemlerini, duygularını açık söylerdi. Güzellikleri, eksiklikleri, basit ve sempatik kurnazlıkları, bireyler hakkındaki düşünceleri tüm açıklığıyla ortadaydı. İçten pazarlıklı değildi. Cezaevinin sempatik, sessiz Nesimi'si ülkede sevimli, haylaz ve daha da sempatik biri olmuştu.

Hareketliydi. Yerinde duramıyor fırsatını buldu mu gezip dolaşacak yer arıyordu. Bu konudaki taktikleri tüm yönleriyle deşifre olmasına rağmen nasıl oluyorsa oluyor, birlik komutanından izni koparıyordu. Kopardıktan sonra da yanıma geliyor, koca burnunu sağa doğru çekerek yine gidiyorum diyordu meşhur gülüşüyle...

Tarih komisyonunda beraberdik. Çalışmadan önce kucağında dolu odun, çaydanlık ve değişik yollardan elde ettiği kulplu bardaklarla önce çayını yapıyor sonra en fazla bir saat çalışıyor daha sonra ise yeni bir iş çıkarıyordu. Yani anlayacağınız komisyonda da bir numarası yoktu.

O lanet çığ günlerinde, konu nereden açıldıysa ölüme geldi. Ha bizim Fikri çığ altında kalmış, 15-20 dakika sonra yeniden doğarak aramıza gelmişti. Karabasanın üçüncü veya dördüncü günüydü. Birden Nesimi "ben ölürsem ne yapacaksınız" diye sordu. Ona; "mezar taşına bir numarası yoktu diye yazacağız" dediğimizde kahkahayı patlatarak; "kesin yazın" demişti.

O günlerde kar, tipi ve fırtına aralıksız devam ediyordu. Her taraf bembeyaz bir örtünün altındaydı. Nereye baksan beyaz, tek siyahlık ağaç dalları ve iri kayalar. Bizim birliğin kaldığı dol (vadi) ise adeta kar deposu. Yağan kar yetmiyormuş gibi tepelerdeki karı da fırtına bizim dola dolduruyordu. Dolun eğimi de çok fazla olduğu için, Karargah yönetimi, yerimizi boşaltma talimatı vermişti. Bizim mangaya haberi Nesimi verdi. Apar topar karargaha gittik. Oradaki mangalarda soba yanmadığı için soğuktan tir tir titriyorduk. Andok, Fırat, Zafer ve Aras arkadaşla basın mangasından odun çıkarıp kırmaya başladık. O esnada Nesimi elinde iki su bidonu ve hiç unutmayacağım gülümsemesi (kahkaha değil) ile suya gideceğini söyledi. Andok arkadaş, "beni şaşırtıyorsun Nesimi heval" dedi. Ben, "o seni her zaman şaşırtıyor" diye şaka ile takıldım. Biz yoğun kar yağışı altında odun kırmaya devam ediyorduk. Beş-on dakika sonra patikadan Nesimi arkadaşın sesi geldi. Aramızda 20-30 metre mesafe vardı. "Ben gittikten sonra buraya çığ düşmüş, ölüm beni istemiyor" diyerek bata çıka bize doğru geliyordu. Andok arkadaş tam yardımına gitmek için yöneldiğinde aşağı doğru uzanan vadinin her iki yamacından korkunç bir ses geldi. Büyük deniz dalgalarına benzeyen kar dalgası ilk etapta Nesimi arkadaşı aldı. Bize doğru gelirken tam karşımızdan bir dalga daha koptu. Can havliyle kaçtık. Dalga beni de yakalamıştı. Kendimi Muhabere mangasının duvarına vurdum. Tam batmamıştım. Boyun kısmım dışarıda idi. Zerdeşt arkadaşın yardımı ile çıktım. Andok, Aras ve Zafer arkadaşlar kendi çabaları ile kurtuldular.

Ama Nesimi yoktu. Çevreden bütün arkadaşlar kurtarma çalışmalarına başladılar. Ne var ki, kar çok yüksekti. Üst üste iki çığ dalgası altına almıştı O'nu. İçimde yaşayacağına dair umudu güçlü tutmaya çalışıyordum. Diğer ihtimali beynimden kovmaya çalışıyordum. Öyle ya daha iki gün önce bizim Fikri 15-20 dakika sonra çığın altından sağ çıkarılmamış mıydı? Bunu sevinç çığlıkları ve gözyaşlarıyla karşılamamış mıydık. Aynısı neden olmasındı ki.

45 dakikalık uğraş sonucu O'na ulaşabilmiştik. Ortalığı bir sevinç dalgası kapladı. Ben ise içimde bin bir şüphe ile kovmaya çalışıp da beceremediğim düşüncelerle yanına gittim.

Yüzü bembeyazdı. Tırnakları morarmıştı. Kar onu yüz üstü yatırmıştı. Mazlum kalp masajı yapıyordu. İnanmak istemiyor, son bir umutla mutlu haberi bekliyordum. Arkadaşlar vücuduna masaj yapıyorlardı. Mazlum'un yüz ifadesini görünce her şeyin bittiğini anladım. Yerimde donup kalmıştım.

Tekrar yüzüne baktım, sonsuz uykunun o ilk anlarında masumiyeti tüm yüz hatlarına yansımıştı.

Evet, o bizim neşe kaynağımızdı. Samimiyet ve içtenlik ölçütümüzdü. Dedim ya, hareketliydi, yerinde durmuyordu, ülkedeki kısa yaşamı da yıllara bedel güzelliklerle geçmişti.

Ama Onunla daha yeni başlamıştık. Bir sürü projemiz vardı. Hoş, tatlı, kimi zaman gerçeklikten uzak, kimi zaman mütevazı, kimi zaman çılgınca bir sürü proje... En son projemizde ise; eğer çözüm oluyorsa ayakkabı boyacılığı yapıp hem mütevazı olmayı öğrenecektik, hem de sokağı daha iyi anlayacaktık. Olmadı. Bizi bırakıp göz açıp kapayıncaya kadar denilecek bir zaman diliminde ansızın gitti aramızdan.

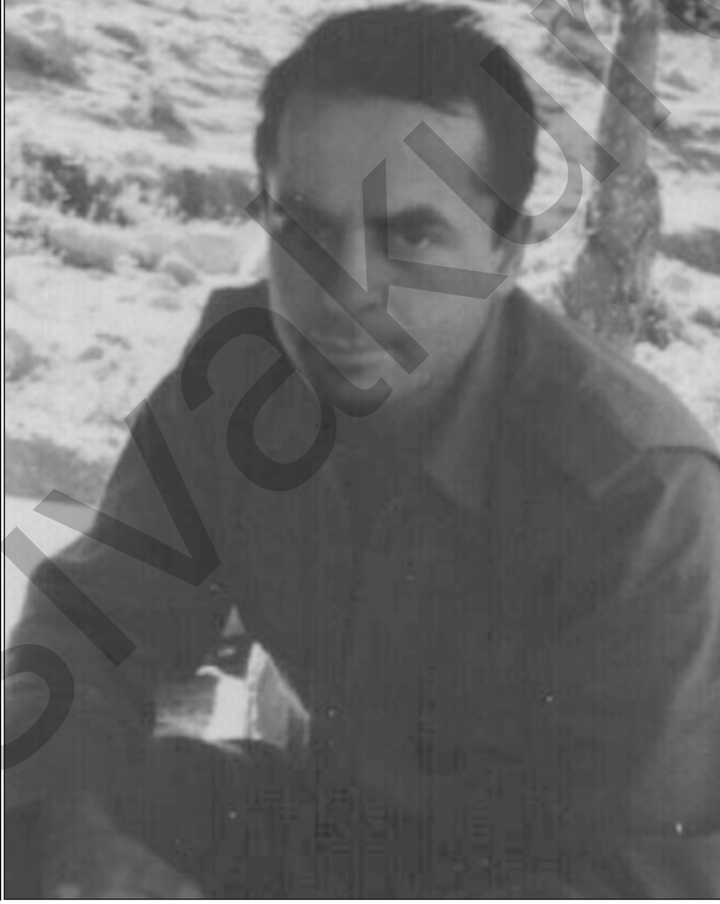
Hep beklenmedik işler yapardı. Gidişi, şehadeti de beklenmedik bir anda oldu.

Sözün özü; O, uzun yıllardır uzak olmasına rağmen tam bir Dersim Zazasıydı.

O, her şeyiyle güzeldi.
O, çocuk saflığını ve masumiyetini taşıyordu.
O, insandı
Yani anlayacağınız;
Bir numarası yoktu, tertemizdi...

Vedat Çolemerg

"İstanbul'da iki ay Nesimi, Seyit ve ben birlikte kaldık. Bu dönemde çok güzel günler geçirdik. Seyit'in beş yaşındaki oğlu Fırat bu dönemde bizim neşe kaynağımızdı. Onun dondurma iştahı bizi iflas ettirecekti neredeyse... Her beş dakikada bir külahı nasıl bitirdiğini araştırdığımızda altından Nesimi çıkıyordu. Fırat ile elbirliği etmiş İstanbul'un dondurmalarını bitirmeye kararlıydılar. Tabii bu arada Fırat'ın babası Seyit'e dayılanmalarına da gülüşleri ile karşılık vermekten geri kalmıyordu. Fırat ile diyalogu mükemmeldi. Başımıza yeni bir Fırat olarak dadanmıştı adeta..."

Yosun kokulu kentin Güneş sevdalısı

✪Adı, soyadı: **Erol BUL**
Kod adı: **İsa**
Doğum yeri ve tarihi: **Kaçarlar Köyü-Pertek-Dersim, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Kasım 2003, Aynık Köyü mıntıkası-Karlıova-Bingöl**

Şehadet gerçeği en kutsal, en yalın gerçeğimiz. İnsan doğasının aslında hiçbir zaman alışamadığı ölüm gerçeğiyle yüzleştiren bu nedenle bir yandan acıtan, diğer yanıyla ise onurlandıran; bizi geçmişimize ve geleceğimize daha fazla bağlayan değerlerimizin bileşkesi...

Ne yaşamdan koparırcasına soyut sözcükler ne de kişisel tanımışlıkla anlatmak doğru olur bir şehidi. Bunların her ikisi de kahramanlaşan kişilikleri ve onların mücadelelerini ifade etmeye yetmez.

Kürt özgürlük hareketinin bütünü yazılarla ifade edilmeyecek denli büyük destanlar yarattı, her bir günü, her bir değeri, gencecik yüreklerin büyük sevdaları uğruna fedakarlıkları, emekleri çabaları ile tarihe geçti. Bu büyük değerler özgürlüğü ve ülkesi uğruna kendisini feda eden özgür kişiliklerle yani şehitlerimizle yaratıldı. Kürt özgürlük hareketinin bugün gelmiş olduğu düzeyden daha fazla bunları anlatabilecek tek bir söz, kalemin işleyeceği tek bir sayfa yok aslında. Bunlar Kürt özgürlük hareketinin sayfalarında, her biri bir özgürlük abidesi olan şehitlerimizin kişiliklerinde gizli. Onlar Başkan Apo'nun yaratmak istediği 'yeni insan' tipinin örnekleri, Apocu yaşamın zenginliğinde birer renktiler.

İsa arkadaş da böyle yükselen bir piramidin taşlarından biriydi işte...

Asi suların çığlığına, analarn ağıtlarının karıştığı Dersim'den 'yosun kokulu kent'e ve tarihe ev sahipliği yapan Cudî'ye uzanan bir yaşam öyküsü... Cudî'den yeniden ana toprağına dönüşte, Dersim'in asi toprakları 'hoş geldin' diyemeden O'na, Bingöl'de; Komutan İsmail, Dilan, Adil ve diğerlerinin yattığı dağlar konuk etti İsa'yı son kez...

Ayrılık zor gülüm
senden, memleketten ve
dostlardan
yaklaştıkça ayrılık vakti
yüreğim yanar
senden el çekemem
bakışların sevda dolu
özgürlüğe götürür
anlatamam gülüm, sana
anlatamam
sevdana, sevdalı
olduğumu
sonra alıştım buralara
geceleri radyoyu, Bethoven'i çalan kuşları, vızıldayan arıyı
altın yapraklı kavağı
anlatamam...
anlatamam gülüm

1994 yılında tanıdım O'nu. Çanakkale Üniversitesi'ne Türkiye'nin, Kürdistan'ın dört bir yanından bin bir düşünceyle, farklı dünyaların farklı arayışları ile gelmiştik her birimiz. Kimimiz Kürdistan gerçeğini, ölüm ve yaşamın nasıl iç içe yaratıldığını, analarının yüz çizgilerinde her gün okuyarak, kimimiz ise yanımızda eti yanan bir vatandan bihaber gelmiş, ortak bir noktada buluşmuştuk. Yaşamımızın akışını değiştirmek olsa da amacımız, nasıl bir yön vereceğimizi bilemeden adaydık yaşamla tanışmaya. Üniversite ortamında birçoğumuz, arayışlarımız bizi doğru kimlikle buluşturuncaya dek birçok sınavdan geçtik, farklı ortamlarda sınadık kendimizi, kişiliklerimizi. Kimi zaman uzaklaştık kendimizden 'farklılıklar' adına ve yitirdi kimileri içindeki çocuğu... Kimileri ise yeniden yaratılmanın yolunda yürüdüler cesaretle. Üniversite yılları birçoğumuzda olduğu gibi İsa arkadaşta da yeni başlangıçlara adım atmanın ilk adresi oldu. Ama Ondaki farklılık özenti duymadan, o güne kadar acılarını, yoksulluğunu, yetimliğini, yaşadığı gerçeklikten kopmadan benlik kazanma arayışıydı. Halk gerçeğinden hiç kopmadı üniversite yıllarında da. İlk geldiği günden partiye katılımına kadar da sadeliğini korudu. Dersim'den miras kalan yönü yaşamına damgasına vurarak; sessiz, ama içindeki dinmek bilmeyen varolma tutkusu ile bir o kadar asi söyledi Red Türkülerini.

Tipik bir Dersimliydi. '75 yılında Dersim-Pertek'e bağlı Kacarlar köyünde doğmuştu. Daha küçük yaşlardayken kaybetmişti babasını. 8 çocuktan yedincisiydi. Babasının ölümüyle O da erken atılmıştı yaşam kavgasına. İki annesi vardı; babası ilk eşinden çocuğu olmayınca bir başkasıyla –İsa arkadaşın annesiyle– evlenmişti. Besê yani ilk annesi, Onlar için hiçbir zaman bir üvey anne gibi olmamıştı hatta çocuklar çoğu zaman Besê anayı daha çok sevmişlerdi. Gulê (öz annesi) ile bir arkadaş gibi hem anne hem baba oldular çocuklarına. Birinin otoriterliği diğerinin fedakarlığı çoktan rolleri belirlemişti bile...

İlkokulu köyde, ortaokulu ve liseyi Pertek'te bitirdi. Bu süre içinde Dersim'i hiçbir zaman terk etmeyen sol düşünce O'nun kişiliğinin şekillenmesinde de etkili oldu. Çevresindekiler Halkın Kurtuluşu'na sempati duyuyordu. Alevilik, Bul ailesi için de bir yaşam biçimi, felsefesiydi. Temelde O'nun kişiliğine ve yetiştirilme tarzına damgasını vuran da bu olmuştu. Bir bu, bir de 'yetim' büyümesi, O'nun, içine kapanık, ezik duruşunda bir etken olmuştu.

Bu, O'nun düşüncelerinin şekillenmesindeki en önemli etken de olsa, pratikte kendine yabancılaşmamasının en temel zeminini de emekçi yönü oluşturdu. Köy ortamındaki kıt kanaat geçinme, okul sıralarına geldiğinde kafi gelmiyor, O'nun da çalışmasını zorunlu kılıyordu. Liseyi '91 yılında bitirdi. Ancak ekonomik nedenlerden dolayı hemen üniversiteye başlayamadı. Liseden itibaren tatiller O'nun için işbaşı tarihleriydi artık. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde Dersim'in dağ havasıyla çelikleşen yüreği kah tarihi yerlerin gizemli büyüsüyle, kah denizlerin ılık rüzgarlarıyla perçinlendi.

Üniversite sınavlarında Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Coğrafya Öğretmenliği bölümünü kazanmıştı. Okul bir üniversiteden çok faşist ideolojinin propaganda edildiği bir lise düzeyindeydi ancak. İsa arkadaş okula ilk geldiği yıldan beri yurtsever ortam içerisinde yer aldı. Okulda birçok fraksiyon arasından hangisine yakınlık duyduğunu da bizi 'çömez' saydıklarından çağırmadıkları o eylemde anladım. Özgür Ülke bombalanmış ve tüm üniversitelerde olduğu gibi bizim üniversite de eylemlerle karşılanmıştı bu saldırı. Aynı sınıfta olmamıza rağmen içerlemiştik bizi çağırmamalarına. O eylemden sonra ilişkilerimiz daha da gelişti. Arkadaşlığımızın ilk başlangıcıydı o eylemler.

Okulda da, sınıfta da genelde sessiz, gerektiği yerde gerektiği kadar konuşan biriydi. O'nun için de bireyci diyorduk O'na. Kendi kendine öyküler yazardı, bir çelişki gibi gelecek, ama öyküleri hem soyut hem de yaşamdan kopuk değildi. Yaşadığı toprakların diline biraz da kendi dünyasından bir şeyler katardı. Soyut olma belki bizim için bir eleştiri olur kimi zaman. Ama O'nun için soyutlama bir inceliktı. Direkt anlatamadığı duygularını, içinde biriken kanalize edemediği zenginliği bir biçimiyle ifade ederdi öykülerinde. Ha bir de unutmadan, zaman zaman yazdığı yarı mizahi kısa şiirleri de unutmamak gerek. Çoğu zaman ortamın klasik anlamdaki tiplemesine uymadığı için espri konusu olurdu yoğunlaşmaları. Sloganvari söylemlerden asla hoşlanmadı, ama mütevazı bir biçimde sahiplik etti düşüncelerine. Hiçbir eylemden geri durmadı, ama dediğim gibi bunu ön plana çıkararak değil, son nefesine kadar olduğu gibi sadık bir savaşçısı, pratikçisi oldu Apocu düşüncenin. Zaman zaman bu sloganvari söylemlerle kendini yaşatmak isteyenlere tepkisi farklı ortamlara çekti O'nu. 'İnsancıl' dergisi çevresinde toplanan bir grup öğrenciyle de ilişkilendi bir süre. Bu nedenle 'insancıl Erol' diye takılıyorduk O'na zaman zaman. Bu adlandırma Ondan çok uzakta değildi, fakat zamanla kendisi anladı onlarla farkını; O insancıl değil, insan canlısı insan sevgisini en derininden yaşatan yolu seçti.

Eylemlerle, düşünce jimnastiğiyle, yoğun tartışmalarla geçse de üniversite yılları, bunlar artık hiçbirimizi doyurmaz olmuştu. Yosun kokulu küçük kent sadece coğrafik olarak değil, düşünce ve eylem olarak da yetmez olmuştu bizlere. Türkiye'deki sistem gerçeğinin eninde sonunda bizi kendi dar sınırlarına hapsedeceği gerçeği giderek kendini daha fazla hissettiriyordu. İlişkilerimizi ne kadar farklı tutmaya çalışsak da gitgide reddettiğimiz gerçeğe benzeşiyorduk sanki. İlk olarak Rojbin (Sadegül) duydu içindeki çocuğun sesini... Okula ilk geldiğinde makyaj yapan, mini etek giyen o Serhat kızı, hiç görmediği ülkesinin yolunu tutmuştu bile. Hepimizin günlük olarak yaşadığı gel gitlere Rojbin kendi açısından son noktayı koymuştu ve artık O bir gerillaydı...

İşçi ve öğrenci yurtseverlerin eylemlerine sürekli tanık olsa da Çanakkale, uzun süredir gerillaya katılım sağlanmamıştı. Utangaçça içimizde kıpırdayan çelişkilerin en ciddi çatışmasıydı bu olayla yaşadıklarımız. Uzun süredir her birimizin kendi içerisinde yaşadığı çatışmada sistemin bizi bir yanıyla geri çeken yanları yavaş yavaş güçten düşüyor, arayışlarımızın sesi giderek güçleniyordu. Birçoğumuz 3. ya da 4. sınıfa gelmiştik. Bu bir anlamıyla kararımızı çabuklaştıran bir etkendi. Ya okulu bitirip öğretmen olup bir yönüyle yer alacaktık o yaşamın içerisinde ve arayışlarımızın bizi getirdiği noktadan geri dönüp öğrencilik yıllarının anıları olarak bakacaktık attığımız adımlara, ya da bu adımları kendimize, kimliğimize yönelmede bir basamak olarak değerlendirecektik.

İnsanı farklı kılan şey buydu bize göre; yaşadıklarına anlam biçmek... Biz yaşadıklarımıza anlam biçmiştik. Çelişkilerimize, arayışlarımıza, sevgiye dair umutlarımıza insana olan inancımıza değer vermiştik. Biz orada Apoculuğu çok sınırlı dolaylı yollardan tanıyarak öğrenmiştik ve buna sırtını dönmek insanlığımıza sırtını dönmekti.

Bilgi erdem içindi. Öğrendiğimiz ideoloji, insan ve yeni toplum gerçeği de bizi erdemli olmaya davet ediyordu.

Bu düşünceyle 13 kişi özgürlük saflarına katılmaya karar vermiştik. Aynı zamanda her birimizin düşüncesi birleşmişti arayışlarımızı sonsuzlaştırmaya. Arayışlarımızı küçük yaşamlarla tüketmeyecektik, bu kararla katıldık parti saflarına.

Çanakkale'den uzun süredir beklenmeyen bir çıkış yapmıştık, Arap'ı, Kürt'ü, Türk'ü ile Özgürlük mücadelesinin renkliliğini taşıyan 13 kişilik bir gruptuk. Birkaç aylık bir bekleme süresinin ardından ikişer üçer kişilik gruplar halinde ayrılmıştık yosun kokulu kentten. İsa arkadaşla aynı grupta son olarak cezaevini 8 Mart 1997'de ziyaret edip koyulduk yola.

İlk durağımız Romanya idi. Hemencecik özgürlük mekanı dağlara ulaşmasak da kıpır kıpırdı içimiz. Partiyi, Önderliği kitaplardan, cezaeviyle olan ilişkilerden tanıdığımız için hepimiz açısından zorlanmalar da oldu. Kendi gerçeğimizi tanımadan 'kurtarmaya' geliş bizlerde de beklenen sancıları yarattı. Kişiliklerimizi, kişiliklerimizde yaratılan tahribatları, ama aynı zamanda gizli kalan güzellikleri bir ayna gibi tutuyordu sorgulamalarımız. Birbirimizi şimdi daha iyi tanıyor, katılımımıza daha bir anlam biçiyorduk. Gerçek sevginin tanımını, sevgiyi yüceltmenin erdemini yudumluyorduk her anımızda. Kendimize yeni yaşamda gerçekten bizi ifade edebilecek isimler arıyorduk. Adını İsa yapmıştı. Katılmadan önce son okuduğu 'Günaha Son Çağrı' romanından etkilenerek koymuştu bu ismi. Biraz kendini bulmuştu o romanda. Çünkü yaşamı boyunca İsa'da olduğu gibi yoğun bir insan sevgisiyle doluydu yüreği. Evet, yaşam felsefesi buydu; sevgi! Karşısındaki kişinin hatası ne olursa olsun onu yeniden kazanacak bir sevgi seliydi O'nun yüreğindeki. O kitaptaki anlatımlardaki gibi sevginin gücünü hiçbir şeyin kıramayacağına inanıyordu. Romanya, Bulgaristan gibi geçiş alanlarından sonra İsa arkadaşta Yunanistan'da aldı ilk eğitimini.

Ardından birçoğumuz yaşam öğretmenimizin yanında, gerçek okulumuzun öğrencileri olabilmeye aday olarak yöneldik Önderlik Sahası'na. '97 Temmuz ayında Yunanistan sahasından ayrıldığımda İsa arkadaş Yunanistan'daki eğitim sahasındaydı hala. Aradan 7 ay geçtikten sonra O da Önderlik Sahası'na geldi. Hepimizin sahaya ilk geldiğinde yaşadığı heyecanı, Önderliğe olan merakını, şimdi O'nun ye-

şil parlayan gözlerinden okuyordum. İlk yaşam arkadaşlığımız, yol arkadaşlığımızın bizi böylesine kutsal bir sahaya ulaştırmasının sevincini paylaşıyorduk. Daha önceki tanışmışlığımızın verdiği bir yakınlıkla Önderlik Sahası'ndaki yoğunluğu bizlerden öğrenmek, aynı aşamalardan geçeceği için sonuçlar çıkarmak istiyordu. '98 süreci uluslararası komplonun giderek çemberi daralttığı yıl olarak Önderlik Sahası'nın da en sıcak gelişmelerine tanık oluyordu. Önderlik çizgisiyle uluslararası komplonun hem iç hem de dış kollarıyla mücadelesi hepimizin yakınında yaşanıyordu. Bunu yeterince anlamadığımızı, anlam zamanı olarak değerlendiremediğimiz açığa çıktı sonradan...

Birçoğumuz gibi O da hem bu yakıcı süreci hem de gerçek anlamda o günlerde tanıştığı halk, kişilik gerçeğinin şoku içerisindeydi. O da bizler gibi asıl olarak Önderliği tanıdıktan sonra katılmıştı partiye. O'nun yoğunlaşmalarını bir ay kadar bir süre takip edebildim. Ardından Akademi'deki yoğunlaşma sürecini tamamlayıp halk denizinde bir damla olma yolunda Halep'in yolunu tutmuştum. '98 Nisan ayı, O'nu son olarak gördüğüm tarih oldu. Ayrılırken son kez dönüp geriye paylaştıklarımızın, geride kalan yaşamımızın muhasebesini yaptık. Gerçek anlamda orada birbirimizi, kendimizi tanıyan insanlar olarak bir kez daha kararlılığımızı yineledik özgürlük yürüyüşümüzde. Son sözünü unutmuyorum; "her insanda güzellikleri arayacağım" dedi, "her insanda senden bir parça arayacağım." Biliyorduk ki, o yosun kokulu kentte farklı dünyalardan bizi bir noktada buluşturan, birbirimizde değer verdiğimiz tüm güzel yanlar bizi aynı zamanda mücadeleyle buluşturan yanlardı. Ve o güzellikler bir değil, karşılaştığımız her insanda, Apocu düşünce varoldukça vücut bulacaktı yeni yoldaşlıklarda. Yeni İsalar, Yeni Rojbinler katılacaktı sevdamıza...

O'nun Önderlik Sahası'ndaki yoğunlaşmasının özetini en iyi Önderlikle ülkeye yönelişindeki sözleşmesi ifade eder sanıyorum.

Parti Önderliği: Nedir en iyi anladığın şey burada, en iyi, en anlamlı, en yıldız değerinde olan?

(Denetim altında olan halkların mücadelesinin somut bireylere indirgenmesi, bireyi iktidar olma noktasında geliştirme ve bunca zamandır yaşadığı ezikliği kendi üzerinden atma çabası, parti içindeki kişilik mücadelesinde çok somuttu.)

İsa: Başkanım katılırken çizgi durumu, yani partiyi yakından tanıma durumu yoktu. Eğitim süreçlerinde, burada oldukça sonuç aldım, tanıştım.

– Felsefen, hayat tarzın tümüyle değişikliğe uğruyor.

– Ben kendimde çok büyük değişiklikler görüyorum. Yalnız yeterli değil, bunun farkındayım.

– Temeli iyi attım diyorsun, yeni bir okulun, yeni bir öğrencisi olduğunun tamamen farkındasın. Diğerinde hiçbir şey olamazdın, değil mi? Ben de o süreçlerin hepsini okudum, ama halen bir şey anladığımı sanmıyorum. Sadece görüntü olsun diye, etrafı kandırmak için okudum. Asıl okulun, benim bu okulumdur değil mi? 'Benim okulum' diyorum, çünkü bana gerekli olan şeyleri öğretiyor. "Bu okulun iyi bir öğrencisi olmakta iddialıyım" diyorsun. Tabii öğrenci olmasını bilen, herhalde eylemcisi olmayı da bilir.

– Başkanım, davranışlar düşüncenin lisanıdır. Eğer ben burada düşüncemi değiştirebilme gücünü gösteremiyorsam, davranışlarım da o yönlü olur.

– Pratikte dayanma gücünü gösterecek misin?

– O yönde çabam olacaktır.

– Yarı yolda kazaya gidersen, üzülür insan. Ne diyorsun?

– Hayır, yaşayacak özellikler yaşar, bundan şüphe yok. İnsanın fizikte yaşaması şart değil Başkanım.

– Yani insan şunu istiyor; büyük başarsan, güzel bir duygu olur.

– Çok güzel bir duygu.

– Olacaksa yaşam, bunun için olmalı. Bilmiyorum, olacaksa bir Dersim, bu temelde anlamlı olabilir. Bu temelde olmayacaksa, –dediğim gibi– her şey yok olsun. Böyle bir tanrı emri de var biliyorsun.

Ama tanrının, "böyle yaşayacaksın" dediği noktada da, o yaşam gücünü göstermeliyiz.

– O yönlü inancım var Başkanım.

– İnancın var, tamam. Sonuna kadar yürüyebilirsin ve umarız bir talihsizlik olmaz. Sana da bu temelde, yaşamda hemen her anını, bunun tüm savaşlarını kazanmış, hatta anlı şanlı bir komuta gücüne kavuşmuş bir yaşam şansı dileyeceğiz. İğne ucu kadar fırsat buldun mu, doğru kullan. Hele bir ulaştın mı, bayram et. "Ne mutlu bana ki; bu büyük fırsatı yakaladım" de. Oldu mu?

– Oldu Başkanım.

– Anlamlıdır. Kararın yerinde. Umarız bir talihsizlik olmaz. Temel zorlukları aşarsa, daha sonra doğacak imkanları iyi değerlendirecektir ve üstün başaracaktır, selamlıyoruz.

Kutsal topraklara dönüş

Evet, bu sözlerle yaşam öğretmeninin iyi bir öğrencisi olarak yöneldi ülkeye Dersim grubuyla.

Katıldığımız grupta en büyük hayallerimizden biri de birbirimizi gerilla kıyafetleriyle görmekti. Rojbin'i, Ferhan'ı, İsa'yı göremedim o giysilerin içinde, ben Onlara yetişemeden Onlar özgürlüğün baharında eriştiler topraklarına... Daha üniversite yıllarında gerillanın sohbetlerimizi doldurduğu dönemlerde, hararetli tartışmaların ortasında İsa arkadaşa bu konuda da takılırdık. Hepimiz birbirimizi gerilla giysileri içinde tasvir etmeye çalışırken, İsa arkadaşın bir hayali vardı, gerillada fotoğraf çekebilmek... "O dağlara gerilla olarak gider miyim bilmiyorum, ama o dağların fotoğraflarını çekeceğim" diyordu.

O dağların fotoğraflarını çektin eminim. Yüreğine, beynine kazıdın her karesini. O'nun gerillada zorlandığını zannetmiyorum. Kişiliği kadar, yaşam tarzı da hep sadeydi. Katılım kararı aldığımızda "oh be, gerillaya gidince artık ikide bir, şu üstünü değiştir Erol, diye başımın etini yemeyecek kimse" diyordu. Ağaçların altında oturmayı, saatlerce doğayı izlemeye bayılırdı. Bir köy çocuğuydu O, doğaya yabancılaşmadı hiçbir zaman. Doğadan, her şeyi aslından üretmeyi severdi. Hatırlıyorum Yunanistan'dayken bile o ağaç dallarından elinde mutlaka yaptığı bir şeyler olurdu. Doğanın taklidinden ise nefret ederdi. Örneğin hepimizin içinin gittiği çiçekleri koparıp sevgi ifadesi olarak sergilemeyi, çiçekleri dalından koparmayı hiç düşünmezdi. Bir arkadaşına koparıp çiçek vermek ise O'nun için gülünç bir şeydi sadece.

Ve Botan... Agitlerin, Agitleşmenin diyarı, Kürdistan'ın kalbi Botan. Dersim'e yönelen İsa arkadaşın grubunun ilk durağı Metina, ikincisi ise Botan'dı. Onlar Botan'a ulaştıklarında ise Başkan ateşkes sürecini ilan etmiş, 2 Ağustos 1999 tarihinden itibaren Kuzey'de konumlanan güçlerinin geri çekilmesini belirtmişti. Dersim'e ulaşamadan daha yarım bırakmak zorunda kaldılar yürüyüşlerini. Grubun hemen hemen hepsi geri çekilme grupları ile Güney'e çekildi. İsa arkadaş dışında... O bir kere fotoğrafını çekmişti o toprakların. O da sevdalanmıştı Cudî'nin sisli tepelerine. Geri dönmemeye kararlıydı. Önderliğe söz verdiği gibi olacaksa bir Dersim, artık bir başka yürekle gidilecekti Dersim'e. Ve grubunu Güney'e yolculayarak Cudî'de kaldı kendisi.

Ülkedeyken bir sohbet sırasında öğrendim, Asya arkadaş geri çekilme grupları ile Güney'e geçerken, silahını vermişti O'na. Silahı Zeynep (Gurbetelli Ersöz) arkadaşın silahıydı. O'nun Botan'da geçirdiği günleri düşünmeye çalışırken hep Gurbetelli'nin silahını omuzlarken canlandırmaya çalışıyorum kafamda. Ne büyük onur öyle bir insanın silahını omuzlamak ve ne büyük onur –bilmiyorum son nefesinde yanında mıydı ama– Gurbetelli'nin diyarında Gurbetelli'yle buluşmak, yani Bingöl'de...

Bu yazıda O'nun gerilladaki duruşunu yoğunlaşmasını, özgürlük mekanı dağlarda gelişimini anlatmak isterdim. Ancak Onunla pratikte kalan arkadaşlarla oturup tartışma imkanım olmadı ne yazık ki. Son olarak Cudî'de olduğunu duymuştuk. Bir ara muharebeci olduğu haberi gelmişti. Botan'dan daha Kuzey'e de ne zaman geçtiğini tam olarak bilemiyorum. Ama geçen satırlarda da bahsettiğim gibi O'nun mutlaka Kuzey'e, Dersim'e geçeceğini hissediyordum. Ve başka mekanlarda sürdürürken mücadelemizi, her alanda farklı yoldaşlıklar katarken dünyamıza, İsa arkadaş Bingöl'e geçmişti.

20 Kasım 2003... O da diğer barış militanları gibi barışı yaratmanın zorluklarını göğüslerken, Önderliğin özgürlük çizgisinin modeli olarak nitelendirdiği KONGRA-GEL'in kuruluş coşkusunu yaşarken katıldı 14 yoldaşı ile birlikte şehitler kervanına. Bingöl Karlıova'da halen de tam olarak nasıl geliştiğini bilemediğimiz, ama vahşice bir katliamla katledilip ardından boş bir araziye gömdükleri bedenleriyle biliyoruz şehadetini.

Bingöl'e geçişini, o kutsal topraklarla bütünleşme haberini de birlikte öğrendim. Gurbetelli'nin silahını omuzlayan Dersim evladı Gurbettelli'nin diyarındaydı. Evet yaratılacaksa bir Dersim, böyle kararlı bir duruşla yönelecekti Dersim'e. Önderliğe sözünü tutmuştu; Dersim'e Erol'dan İsa'ya dönüşerek gitti. Önderliğin bir sözü var Türkiye'ye ilişkin; "Türkiye'ye dönmek değil, Türkiye'yi dönüştürerek geleceğim, ve siz dönüşerek beni göreceksiniz!" İşte İsa arkadaştaki Dersim'e dönüş de böyle oldu. Dönmek değil, gerçek Dersim kişiliğine dönüşmekti Onda gerçekleşen de.

Dünyada tam anlamıyla güneşin doğuşu iki yerden izlenirmiş. Birincisi İsviçre'nin Alp dağlarından, ikincisi de Bingöl-Karlıova'nın Kala tepesinden... İsa arkadaş güneşin doğduğu yerde Güneş'le buluştu. Karlıova'nın tepelerinde seyre durmuşken, hepimizden daha net gördü o gün belki de Güneş'in doğuşunu.

O Güneş'le buluştu, takip ettiği tüm şehitlerimiz gibi. Ardıllarına Güneş'le buluşmanın yolunu miras bırakarak...

Evet İsa yoldaş; sana bu hitapla seslenmenin, kazandığın yüce mertebenin onuru, aynı zamanda sorumluluğu ile anlatmaya çalıştım. Çalıştım diyorum hiçbir şehit arkadaşta yapamadığım gibi seni de bu satırlara sığdırmak zordu. Önderlikle olan sözleşmende söylediğin gibi, "yaşayacak olan özellikler yaşar." Ve senden öğrendiğim her güzellik, emekçiliğin, sadeliğin, güven veren kişiliğin her zaman yaşayacak. Bir yanıyla acıyacak yüreğim yokluğuna, seni arayacak Ahmed Arif'in dizelerinde. Bazen bir gerilla yürüyüşünde, bir ağaç altında uyurken, bazen yosun kokulu kentin arayışlarında bulacağım seni. Ve yaşayacaksın, senin kararlılığınla, sevgiye biçtiğin anlamla varolduğumuz müddetçe yaşayacağını bilecek ve senin özgürlük aşkını içimizde büyüteceğiz.

20 Kasım 2003'te şehadete erişen yoldaşlarımız; İsa, Serbest, Doğan ve diğerleri... Her birinizin toprağına eriştiği gün birer serhildan oldu. İsa arkadaş 4 Aralık 2003'te ulaştı ana kucağına. 1000 kişi "şehit namirin" sloganlarıyla uğurladı O'nu son yolculuğuna. Sevdalandığımız o üç renge sarıldı bedenin, gencecik bedeninde doyamadığın baharın üç rengine, yarım bir türküyü tamamlamak istercesine...

Sevgili yoldaşım Güneş'le buluştuğun o yerde bil ki Güneş'e sevdalananlar için Güneş'in doğuşu hep izlenecek. Özgür yarınlarda Dersim'de buluşmak umuduyla.

Daima bize ışık tutan mücadeleni yaşatma sözü veriyoruz!

Mücadele arkadaşları

İHANETE TESLİM OLMADI

✪Adı, soyadı: **Cemal GÖVSA**
Kod adı: **Şiyar**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik-Mardin, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mart 1994, Derik-Mardin**

Cemal yoldaş 1978 yılında Mardin'in Derik ilçesine bağlı, Şeba jer köyünde doğdu. Ailenin en büyük çocuğu idi. İkisi erkek, beş kız toplam yedi kardeştiler. Orta halli bir ailenin en büyük çocuğu olduğu için ilk okulu ancak bitirebildi. Ailenin ekonomisine katkı amaçlı çalışmaya başladı.

Şiyar daha çocukluk yaşamında, atik ve cesur bir kişiliğe sahipti. Bu yüzden bütün köyün sempatisini kazanmıştı. Asi bir kişilik yapısına sahipti. Bu yüzden haksızlıklara asla tahammül edemezdi.

1990'lı yıllarda gerillanın köye yoğun gelişiyle, henüz on üç yaşındayken, partiyle sıcak ilişkiler geliştirmişti. Ardından da '91 yılında milislik yapmaya başlamıştı. Köyde sevilen bir kişi olduğu için, kısa bir zaman içinde birçok genci örgütleyerek gerillaya katılmasına sebep olmuştu. Ama milislik O'nu tatmin edemezdi. O gerilla olmak ve ülkesinin dağlarında düşmanlarına karşı savaşmak istiyordu. Bu amaçla '92 yılının üçüncü ayında üç arkadaşıyla birlikte gerillaya katılım sağlamak amacıyla Botan'a giderken, Cizre yolu üzerinde yol kontrolunda yakalanıyorlar. Yirmi gün süren gözaltı sürecinde yoğun işkenceler görmüş, ama O, hem kendini hem de arkadaşlarını savunmasını bilmişti.

Daha önceden arkadaşlarıyla sözleştiği için hepsi aynı ifadeyi vermiş ve bundan ısrar etmişti. Bu yüzden de bırakılmışlardı. Bu yakalanmadan sonra milislik görevine devam etti. Gördüğü işkencelerin etkisiyle düşmana daha büyük bir kin ve öfke duyuyor, çalışmalarına da büyük bir şevkle sarılıyordu. Bu süreçte onlarca genci gerilla saflarına katmış, askeri eylemlere katılmıştı.

1992 yılının onuncu ayında deşifre olduğu için partinin kararıyla gerilla saflarına katılmıştı. Askeri ve siyasi eğitimini tamamladıktan sonra birlik sorumlusu olarak gerilla faaliyetlerine başlamıştı. Partinin ideolojisini ve kültürünü kısa sürede içselleştiren ve pratikleştiren bir kişiliğe ulaşmıştı. Görev alanı olan Mardin'de, düşman ve yerel işbirlikçiler açısından korku ve endişe durumuna gelirken, yurtsever halk açısından da güç ve moral kaynağı olmuştu.

1993 aralık ayında hareketli bölük komutanı olan Agit arkadaşın, üç yoldaşıyla beraber Mardin'in Derik ilçesine bağlı Mezra köyünün kırsal alanında çıkan çatışmada şehit düşmesinden sonra Agit arkadaşın görevini üstlenmişti. Üzerine aldığı görevin ağırlığını iyi bilen Cemal yoldaş, bütün gücüyle görevlerini yerine getirmeye çalışmış, hem komutası altındaki savaşçıları eğitirken, askeri eylemlilikleri de yoğunlaştırmıştı.

2 Mart 1994'te Cemal arkadaşın grubundan bir kişi kaçarak düşmana teslim olmuştu. Kaçan unsurun düşman güçleri grubun bulunduğu yere getirmesi sonucu çatışma başlamıştı. Akşama kadar süren çatışmada, bir avuç gerilla binlerce askere karşı direnen Cemal ve yoldaşları, bütün cephanesini düşmana karşı kullandıktan sonra kalan son bombalarını patlatarak Aydın yoldaşla birlikte şehitler kervanına katılmışlardı.

Anıları mücadelemize önder olacaktır.

MUTLAK ÖZGÜRLÜK ÇİZGİSİNİN SESİ SERXWEBUN 23 YAŞINDA

Baştarafı sayfa 2'de

Halklar için gerekli olan devlet değil özgürlük ve demokrasidir

Başkan Apo'nun ***"yaşam olacaksa özgür olacak ya da hiç olmayacak"*** sözü ***Serxwebûn'un*** da temel şiarıdır. Bu sözün bir ütopyanın ifadesi olmaktan çıkıp yaşanabilir bir gerçekliğe dönüşmesinin yolu, KONGRA-GEL projesinin hayata geçirilmesiyle gerçekleşecektir. Demokratik Kürdistan projesi olarak da adlandırılan bu proje, Başkan Apo'nun deyişiyle, gerisinde dış güçlerin bulunduğu 'devletçi ve milliyetçi Kürdistan projesi'nin panzehiridir. Dolayısıyla mevcut durumda Kürdistan üzerinde uygulamaya konulan, birbirinin alternatifi olan ve tüm bölgenin kaderini belirleyecek iki proje bulunmaktadır. Milliyetçi Kürdistan projesi emekçi halkı dışlar ve Kürt egemen sınıflarının hakim kesimlerine dayanır. İkinci projenin başarısı, halkın kendi özgücüyle harekete geçmesine bağlıdır. Kürt hakim sınıfları, dış güçler olmaksızın bir gün bile ayakta durma yeteneğinden yoksundur. Kendi gücünü halkın güçsüzlüğü ve örgütsüzlüğünde bulmakta, bu yüzden demokratik gelişmeye izin vermemektedir. Güney Kürdistan'daki mevcut durum budur. Bu çerçevede Başkan Apo'nun *"Kerkük milliyetçiliğin, Diyarbakır ise demokrasinin merkezidir"* sözü, doğru anlaşılmak ve pratikte karşılığını bulmak zorundadır.

Diyarbakır'ın demokrasinin merkezi olarak tanımlanması, bir tercih değil somut durum değerlendirmesinden çıkan bir sonuçtur. Bunun diğer anlamı, KONGRA-GEL projesinin asıl hayat bulacağı alanın Kuzey Kürdistan olması gerçeğidir. Kürdistan'ın bu parçası, otuz yılı aşkın bir mücadele sonucunda kapsamlı bir demokratik devrimi yaşamıştır. Halkın demokratik kurumlaşması ve eylemliliği, bölgenin hiçbir ülkesinde görülmeyecek ölçüde ileri boyutlardadır. Ailecilik, kabilecilik ve aşiretçilik gibi geleneksel feodal bağlar, halkın eylemliliğiyle önemli ölçüde parçalanmış, bu alanda muazzam bir değişim ve dönüşüm yaşanmıştır. Bu parçada halkın demokratik seçeneği hiç kimsenin görmezlikten gelemeyeceği kadar kendisini kabul ettiren çıplak bir gerçek durumundadır. Dolayısıyla otuz yılı aşkın devrimci mücadelenin kazanımları üzerinde demokratik toplumun kuruluşuna başlamak fazla zor değildir. Daha doğrusu ortaya çıkacak her zorluk ve engelleme çabası, halkın direnişi ve meşru savunma duruşu temelinde aşılabilir. Burada karşımıza çıkan en büyük zorluk, böylesi bir projenin ilk olması ve ilk kez hayata geçirilmeye çalışılmasıdır. Devleti doğrudan karşısına almayan, bunun yanı sıra devletten de bir şey beklemeyen bir yaklaşımla uygulanması gereken böyle bir projenin uygulanma başarısı, öncelikle doğru anlaşılmasına bağlıdır. Zihniyet devrimi işte tam da bu noktada bir zorunluluk olarak karşımıza dikilmektedir.

Bu noktada Ekim Devrimi'yle bir karşılaştırma yapmak, sorunun doğru anlaşılması açısından belki daha yararlı olabilir. Bilindiği gibi Bolşevikler, işçi sınıfı ve yoksul köylülüğün ittifakı temelinde Ekim Devrimi'yle Çarlık rejimini yıkıp iktidarı ele geçirdiler. Kanlı geçen iç savaştan başarıyla çıkmalarının ardından sosyalizmin inşasına geçildi. Emekçi halkın devleti olarak değerlendirilen proletarya diktatörlüğü altında sosyalizmin inşasına başlandı. Öyle ki, sosyalist inşa, görülmemiş bir emek kahramanlığı temelinde kendi açısından başarı kazandı. Kuşkusuz yaşananın gerçekten sosyalist inşa olup olmadığını tartışmak konumuzun dışındadır. Burada dikkat çekilen şey, halkın dev gibi bir eyleme girişmesi ve müthiş bir seferberlik ruhuyla hareket edip imkansız görüneni başarmasıdır. Kürt halkını bekleyen görev de, biçimsel açıdan buna benzer bir yaklaşımla demokratik Kürdistan'ın kuruluşu eylemine girişmektir. Her iki olgu arasındaki temel farklılıklardan en önemlisi, Sovyet halkının devlete dayanmasına karşılık, Kürt halkının devlete gereksinim duymaksızın kendi projesini uygulamasıdır.

Halkların seçeneği devlet kurmak değil, kendi kaderine hükmetmek ve kendi kendisinin efendisi olmaktır. Bu belirleme, Apocu düşüncenin ayırt edici yanlarından biridir. Kuruluş aşamasında devletin bir ölçüde özgürlüğe hizmet etmesi mümkündür. Ancak devlet daha sonra giderek özgürlükleri yadsıyan bir kuruma dönüşür. Halklar için gerekli olan devlet değil özgürlük ve demokrasidir. Demokratik kuruluş, emekçi halka yaşamın her alanında kendisini en sağlıklı bir biçimde ifade etme olanağını sunar. Baskı ve sömürüden uzak bir yaşama kavuşmasını sağlar. Emeğine sahip çıkmasına, emek harcamayı bir zevk haline getirmesine ve emeğinin sahibi olarak ülkesiyle bütünleşmesine yol açar. Gerçek yurtseverlik de bu temelde anlam bulur.

KONGRA-GEL projesi, sadece Kürdistan'ın tek bir parçasıyla ve hatta sadece Kürdistan'la sınırlı kalan bir proje değildir. ABD ve müttefiklerinin Irak'ı ve Irak bünyesinde de Güney Kürdistan'ı esas alması, nasıl ki tüm bölgeyi yeniden düzenlemenin temel adımı olarak öngörülüyorsa, olgunlaşmış koşulları nedeniyle Kuzey Kürdistan'ı esas uygulama alanı olarak ele alan KONGRA-GEL projesi de Demokratik Ortadoğu hedefine kilitlenmek durumundadır. Ortadoğu'nun kördüğüm halini almış sorunlarının çözümü, bir emperyalist müdahaleyle değil bu sorunlardan bitap düşmüş halkların demokratik seçeneğinin ortaya çıkarılmasıyla gerçekleşebilir. Bu açıdan yeni dönemde ***Serxwebûn***, geçmişte olduğu gibi esas olarak Kürdistan halkına seslenmekle sınırlı kalamaz. ***Serxwebûn*** ulusal çerçevenin dışına çıkarak Ortadoğu halklarına ve hatta tüm insanlığa seslenmekle yükümlüdür. İnsanlığın sorunlarına evrensel çerçeveden bakmak ve Kürt gerçeğinin rolünü bu kapsam içinde anlamlandırmak, en doğru yaklaşım olacaktır. Apocu düşünceye bağlılık, bunu bir zorunluluk haline getirmektedir. Apocu düşünceyi kavramak, evrensel bir bakış açısına sahip olmayı başarmakla mümkün olabilir.

PKK'nin temel ideolojik yayın organı olmak, her zaman ***Serxwebûn'un*** en büyük gururu olmuştur. PKK'nin kendisini feshedip yerini KONGRA-GEL oluşumuna terk etmesi, ***Serxwebûn'un*** önemini azaltmamakta, tersine daha fazla öne çıkarmaktadır. Çünkü böylesi kapsamlı bir devrimci projenin başarıyla uygulanması, ideolojik yol göstericiliğinin sağlam yapılmasına bağlıdır. İdeolojik öncülük, Demokratik Kürdistan Projesi'nin mayasıdır. Feshedilen şey, elbetteki PKK'nin örgütsel çerçevesidir. Buna karşılık PKK'nin ideolojik özü korunmuş ve daha da geliştirilmiştir. Teşbihte hata olmayacaksa, örgütsel çerçeve bir kaba ya da biraz daha karmaşık bir mekanizmaya benzetilebilir. Kabın ya da mekanizmanın yeri ve zamanı geldiğinde değiştirilmesi gerekir; özün gelişmesi de bunu gerektirir. Ne var ki, PKK'nin feshine deyim yerindeyse testiyi kırıp suyu dökmek biçiminde yaklaşımların olduğu da görülmektedir. Bu tür sağ yorumların sakıncalı olduğu ve ısrar edilmesi durumunda inkarcılığa kadar götüreceği açıktır. ***Serxwebûn*** böylesi yorumlara karşı kararlı bir duruşun sahibi olacak ve inkarcılığa geçit vermeyecektir.

Kürdistan halkının demokratikleştirilmesi projesinin Apocu militan ölçülerin yanı sıra militanın çalışma ve yaşam tarzında bir düşüşe yol açtığını söylemek, kesinlikle yanlış bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, dönemin giderek ağırlaşan koşullarından fazlasıyla etkilenen ve bir hamle tarzında uygulanması gereken KONGRA-GEL projesine yan çizen küçük burjuva inançsızlığından kaynaklanmaktadır. Apocu militan, bu yeni hamle döneminde yetkisine değil ideolojik yetkinliğine ve halkla bütünleşme yeteneğine dayanarak faaliyette bulunacaktır. Eskinin, gücünü esas olarak yetkiden alan devrimciliği bir yana bırakılacaktır. Apocu militan, devrimci çalışmanın bütün alanlarında yine en önde olacak, kendisini bir fedai gibi mücadelenin başarısına verecek, deyim yerindeyse ruhu ve bedeniyle mücadelenin hizmetinde olacaktır. Düşüncesi kadar eylemi ve pratik yaşamıyla da herkes için örnek oluşturacak; inancı, coşkusu, kararlılığı ve fedakarlığıyla halkın moral kaynağı olmasını bilecektir. Onun her koşul altında esas alacağı çizgi, mutlak özgürlük çizgisidir. O emekçi halk çizgisinin uygulayıcısı ve koruyucu gücüdür. Yaşanması olası sapmaları düzeltecek ve mücadelenin doğru rotada yürümesini sağlayacak güçtür. ***Serxwebûn***, işte bu militanın şekillenmesinde üzerine düşeni yapacak, mutlak özgürlük çizgisinin sesi olacaktır.

KONGRA-GEL projesinin gündeme girmesiyle birlikte özgürlük militanı için yaşamın her alanında çıtanın daha da yükseldiği ortadadır. Süreç gerçek Apocu militanın şekillenmesi ve mücadeleye damgasını vurma sürecidir. Özgürlük militanı halkın en büyük güven kaynağı olacak, Başkan Apo'nun deyişiyle Sümer rahibini bile geride bırakan muazzam ikna gücü ve yeteneğiyle kitleleri demokratik kuruluş ve kurtuluşa seferber edecektir. Sümer rahibinin insanı gönüllü köle olarak kolektif çalışmaya razı etmesini bildiği dikkate alındığında, militandan istenen ikna gücü ve yeteneğinin ölçüsü de rahatlıkla anlaşılacaktır. Yeni dönemin Apocu militanı, özgürlüğü sürekli hayal edilmekten çıkarıp yaşanılabilir bir gerçekliğe dönüştürecek olan KONGRA-GEL projesinin başarısına ilkin kendisi inanacak, ardından herkesi inandıracaktır. İnanmak ve inandırmak, zafere kenetlenmek demektir. Ufkunda zafer perspektifi bulunmayan birinin kendisini Apocu militan olarak tanımlaması artık mümkün olmayacaktır.

Buradan da anlaşılacağı üzere KONGRA-GEL oluşumunun yönetim kademelerinde yer almak, özgürlük militanı için fazlaca önemli ve belirleyici değildir. Gerek gerilla saflarında gerekse siyasal mücadelede bir kesim kadronun geçmişte nasıl yetki peşinde koştuğu ve adeta yetki devrimciliği yaptığı göz önüne getirildiğinde, bu yaklaşımı terk etmenin nasıl ciddi gelişmelere yol açabileceği rahatlıkla kestirilebilir. Böyle bir militanın en sıradan bir imkanı bile ciddi biçimde değerlendireceği, herkesin katkısına saygıyla yaklaşacağı, her çalışanın düzeyini ileriye doğru çekeceği, devrimciliği halkın özgürlük davasına hizmet olarak algılayacağı ve birinciliği burada arayacağı, yaptığı hizmetin karşılığı olarak asla hak arayıcılığına düşmeyeceği kesindir.

Böylesi bir militan tipinin KONGRA-GEL'in Bilim ve Sanat Komitesi'nde yoğunlaşması, halk seçeneğinin başarısı açısından hem gerekli hem de zorunludur. Başka bir deyişle Bilim ve Sanat Komitesi, KONGRA-GEL hareketinin ideolojik öncülüğünü yapacak bir oluşum olacaktır. Serxwebûn, bir bakıma PKK'nin yeni dönemde yeni temelde yapılanmasını ifade eden Bilim ve Sanat Komitesi'nin yayın organı olarak daha da ağırlaşan görevlerini layıkıyla yerine getirmeye çalışacaktır. Gazetemiz, insanlığın ve onun bir parçası olarak Kürt halkının özgürlük yürüyüşünde aydınlatıcı bir rol oynamaya çalışacak, *"hiçbir yasa özgürlük yasasının üstünde bir güce sahip değildir"* ilkesinden asla şaşmayacaktır.

23. yaşına girerken Serxwebûn'da yeniden yapılanma sorunları

Baştarafı sayfa 4'te

Yılların verdiği mücadele deneyimi, entelektüel birikimi, yaratıcı zekası ve yeteneği ile ezilenleri yeni dünya görüşüne kavuşturan Önderlik oldu. Komplocu egemenlikli sistemin ezilenleri ideolojik olarak silahsızlandırma ve kendi ideolojik hegemonyasını sürdürme çabasına, kapatıldığı zindandan en güçlü cevabı verdi. Böylece sadece komployu boşa çıkarmakla kalmadı ezilenleri en fazla muhtaç oldukları silaha kavuşturdu. Bu çok önemli. Bu gelişme eğer beş bin yıldır bir türlü bilimsel doğrultuya sokulamayan ve çok büyük acılara kaynaklık eden ezilenlerin mücadelesi açısından düşünülürse müthiş bir olay olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

AİHM ve Atina Savunmaları ile çağın yeni ideolojik kimliğine kavuşan Serxwebûn ve çalışanları, bizce dünyanın en şanslı yayın organı ve basın çalışanları durumundadırlar. Bugün bu yeni ideolojik kimliği bir merkez yayın organı olarak aydınlara, halklarımıza ve insanlığa taşırma çalışmasında yer almak bizce dünyanın en büyük ve onurlu işidir.

Yeni ideolojik kimliğe damgasını vuran ***"demokratik ekolojik toplum paradigması"*** Serxwebûn'un ideolojik, teorik, siyasi karakterli yayınlarıyla Kürt özgürlük hareketine ve halkına yön vermektedir.

İflas eden modern paradigmanın, devlete ve iktidara götüren zihniyetin demokratik ekolojik toplum paradigması karşısında uzun süre tutunabilmesi olanaklı değildir. Bilimsel teknik devrimin yol açtığı nesnel gelişmeler, değişen çağın rüzgarı onun yelkenlerini dolduracak ve pupa yelken yol almasını sağlayacaktır, sağlamaktadır. Bu bakımdan Serxwebûn büyük bir üstünlüğe ve avantaja sahiptir. Ancak bundan demokratik ekolojik toplumun kendiliğinden gelişeceği sonucunu çıkartmak en büyük yanılgı olur. Tam tersine Serxwebun çağdaş teknolojinin nimetlerinden de yararlanarak bu toplum modelinin nasıl ve hangi araçlarla gerçekleştirilebileceğini kitlelere kavratmak; bilinçli, kültürlü, örgütlü demokratik bir toplum yaratmak için daha çok çabacı olması gerekmektedir. Buna mecbur ve hatta muhtaçtır.

Belki çok iddialı bir söz olarak değerlendirilecektir, ama biz yine de ifade etmeden geçemeyeceğiz. Meseleye neresinden bakarsanız bakın, Serxwebûn gazetesi bugün Ortadoğu'da en çağdaş, kafası en açık ve en bilimsel ideolojik kimliğe sahip yayın organlarından birisidir. Küresel demokrasinin başarısı, Ortadoğu halklarının kardeşliği ve özgür birliği için; hukukun üstünlüğü, insan hakları ve temel özgürlükler için en fazla çırpınan veya çaba sarf eden gazetelerin başında gelmektedir. 22 yıl boyunca illegal yayın yapmak zorunda bırakılan bir gazete olarak bütün bu değerlerden yoksunluğun ne demek olduğunu her zaman teninde hissetmiştir. Dolayısıyla, aynen Kürdistan ve Ortadoğu halkları gibi ifade özgürlüğü başta olmak üzere temel özgürlüklere ve demokrasiye en fazla ihtiyacı olan bir gazetedir. Sadece bu nedenle de olsa Ortadoğu'nun Rönesans, reformasyon ve aydınlanma süreçlerini başarıyla yaşayabilmesinde Serxwebun'a öncülük düzeyinde görev düşmektedir. Nesnel durum ona böylesi bir görevi dayattığı gibi, bağlı olduğu ilkeler ve değerler de bunu emretmektedir. Bu anlamda Serxwebûn Ortadoğu'nun Rönesans, reform ve aydınlanmasına varını yoğunu ortaya koyarak öncülük etmek durumundadır. Onun temel varlık nedeni budur. Böylesine kapsamlı bir görevin çok büyük bir duyarlılık, yoğunlaşma ve çaba istediğinden kuşku yoktur. Biz Serxwebûn okurları olarak bunu kendisinden beklemekteyiz. Beklemeye hakkımız olduğunu düşünüyoruz.

Bunun başarılmasının çok kolay bir görev olmadığını elbette biliyoruz. Fakat bunu başarabilecek potansiyelin bölgemizde mevcut olduğundan da hiçbir kuşkumuz yoktur. Bölgemiz aydınları, bilim adamı ve kadınları, sanatçı ve siyasetçileri ile sağlıklı bir ilişki geliştirilir, onlarla ciddi tartışmalar yapılır, katkıları sağlanabilirse her alanda çok ciddi gelişmeler yaratabilirler. Başta din, mezhep, etnik yapı, sınıf ve cins çelişkilerinden kaynaklanan çatışmaların bölgemize has özgünlüklerinin bilimsel ve doğru çözümlemesi olmak üzere, bunların kalıcı, adil ve en gerçekçi çözümlerine ilişkin projeler geliştirilmelerini teşvik etmek gerekir. Eğer bölgemizin entelektüel birikimi harekete geçirilebilirse Ortadoğu'nun hala şiddetle çözülmeye çalışılan çelişkileri başta olmak üzere her sorununa karşı yapıcı, adil ve kalıcı çözümler geliştirilebilir. Bu konuda Serxwebun gazetesi kendisini bir tartışma platformu haline getirebilir. Basit, küçük ve sözde örgütsel kaygılara kapılmadan, darlığa düşmeden bunu gerçekleştirebilmek için artık kolların sıvanmalıdır. Bunu yaparken Batı'nın ciddi kalemlerini; bilim, düşün ve sanatçı kişiliklerini de değerlendirmesi tartışmalara büyük derinlik ve bilimsellik kazandıracaktır. Doğu-Batı sentezinin sağlıklı gelişimi için de buna büyük ihtiyaç vardır. Medeniyetler arası güvensizlik ve çatışmanın aşılmasında olduğu kadar karşılıklı birbirini doğru besleyebilmesi için de bu yaşamsal düzeyde gereklidir.

Bunu başarabilmek için Serxwebûn'un sadece teknolojik kapasitesini genişletmesi elbette yeterli olamaz. Esas olarak editöryal yapısını genişletmesi gerekmektedir. Kapsamlı bir proje temelinde kendisini yeniden yapılandırması gerekir. Bu bağlamda Ortadoğu'nun Rönesans, reform ve aydınlanma problemi kapsamında tarih, din, sosyoloji, kültür, ideoloji, sanat, bilim, kadın ve çevre alanları başta olmak üzere pek çok alanda editörlükler geliştirilebilir. Çok dilli bir kadrolaşmaya gidilmesi gerekir. Kapasitesi olan herkese kapısını açması gazetemize ciddi bir düzey kazandıracaktır.

Bütün bunlarla birlikte Serxwebûn'un yaygın okur kitlesine ulaşmasını sağlayabilmek için de ciddi tedbirler, geliştirme projeleri hazırlamak gerekiyor. Gerçi gazetemiz '98'de internette site açarak bu doğrultuya girmiştir. Ancak bu yeterli değildir. Mevcut kapasitenin genişletilmesi ve sitenin bir tartışma platformuna dönüştürülmesi, yürütülen tartışmaların daha da derinleştirilmesi, bütün topluma yayılması için ciddi bir çaba sarf etmek gerekiyor. Mevcut teknolojik düzey, sınır tanınmamasına olanak sunuyor. Her yayın organı istediği kadar enternasyonalleşebilme olanağına sahip. Eğer gerçekçi bir proje ve kadrolaşmayla bu doğrultuda adım atılabilirse etkili olabilmek olanak dahilindedir. Bir El Hayat kadar olamayacak durumda olduğumuzu kimse bize kabul ettiremez. Mevcut ideolojik kimliğimiz, iddia ve ereklerimiz buna izin vermez. Düşün dünyasında etkili olabilmek için bunu yapmak durumundayız. Eğer Serxwebun yeni bir perspektifle ve yeniden yapılanarak yayın hayatını sürdürecekse, bunun en temel nedeni kendi ideolojik kimliğini ve bundan kaynaklanan toplumsal, etnik, dinsel, kültürel, cinsel vb sorunlar karşısında geliştirdiği çözümleri halklarımıza ve insanlığa taşımak ve mal etmek için ciddi proje ve çabaların sahibi olmak durumundadır. Eğer böylesi bir ciddiyetle meseleye yaklaşılırsa sonuç alınabilir. Dolayısıyla, düşün dünyasının gündemini etkileme veya belirleme olanağı ortaya çıkabilir. Mevcut uygarlığın çelişkilerini halklar lehine yönetme çabamız, ezilenler ve egemenler arasındaki dengeyi yönetme ve dönüştürme ereğimiz, devlet dışı siyasetin gelişimini besleme ve dolayısıyla siyasetin demokratikleştirilmesine öncülük etme iddiamız belli sonuçlar verebilir. İşte bunun bir gereği olarak hem bütün demokratik güçlere ve sivil toplum örgütlerine sayfalarımızı açmalı, hem de teknolojinin sağladığı kolaylıklardan yararlanarak çizgi bakımından Serxwebûn'a yakın veya eşdeğer kaynaklardan hiçbir kibre kapılmadan beslenmeliyiz.

Bir Serxwebûn okuru olarak gazetemin bir başka hususta da adım atmasını bekliyorum. Serxwebûn artık yasallaşmalıdır. İllegal yayın olmaktan çıkmalıdır. Savunduğu değerler temelinde legal, uluslararası yayıncılık ilkelerine bağlı, uluslararası yayın kuruluşlarıyla alış veriş içinde olan, zaman zaman paneller, seminerler, sempozyumlar düzenleyen, demokrasi, insan hakları, cins ve etnik sorunlar, tarih, teoloji vb alanlarda tezler kuran araştırmacı, gazeteci yazarları ve bilim adamlarını ödüllendiren programlar yapması çok yararlı olacaktır. Demokrasi kültürünü ve yaşam tarzının derinlemesine yayılmasına hizmet eden her çalışma ve çabanın içinde ve arkasında durmak Serxwebûn'a en çok yakışan duruş olacaktır inancındayız.

Bazı yenilikler yapma arayışı içinde olduğunu bildiğim gazetemizin ismini koruması gerektiğini de düşünüyorum. Bizce Serxwebûn ismi olduğu gibi kalmalıdır. Ve bu isimle uluslararası bir tanınma ve saygınlık kazanma çabasında olmalıdır. Hatta yapabilirse orijinal ismiyle İngilizce ve Almanca olarak da çıkmaya çalışmalıdır.

Kurucu üye ve başyazar olarak büyük düşünce ve siyaset adamı Abdullah ÖCALAN'ın eseri olan Serxwebûn'un 23. kuruluş yıl dönümünü kutluyor, gazetemiz ve çalışanlarına yayın hayatında ve çalışmalarında üstün başarılar diliyoruz.

ÇÖZÜM DEMOKRATİK FEDERASYONDUR

Baştarafı sayfa 5'te

Irak'taki yeniden yapılanma tartışmaları ile siyasal mücadelenin devam edeceği ve giderek Kerkük üzerinde yoğunlaşacağı anlaşılmaktadır. Nasıl bir federasyona gidileceği konusu esas itibariyle, Kerkük'ün statüsünün nasıl oluşacağı noktasında düğümlenecektir. Çünkü mevcut iç ve dış mücadelenin esas nedeni zengin petrol kaynaklarıdır. Yine Irak'taki bütün halk topluluklarının belli düzeyde Kerkük'te yaşamaları, her halkın kendi kimlik ve kültürünü özgürce geliştirebileceği bir sistemin nasıl yaratılacağı konusunda hassasiyet yaratmaktadır. Bu hassasiyetin bir mücadeleye yol açacağını görmek gerekiyor. Irak'taki federasyonlaşma tartışmalarının giderek Kerkük üzerinde bir mücadeleye dönüşmesi kaçınılmaz görünüyor. Şimdiden başlayan bu mücadele giderek yoğunlaşabilir. Bu mücadelenin şiddet yöntemleri ile yürütülmemesi ve kan dökülmemesi hususu önemlidir. Çünkü Kerkük'te öyle bir duruma açık bir zemin vardır. Çeşitli güçler kendi politikalarını hayata geçirmek için burayı kullanmak isteyebilirler. Özellikle haksız politika yürütenler çözümü engellemek için Kerkük'te provakatif tutum içerisine girebilirler. Bu açıdan nasıl bir Irak'ın kurulacağı tartışmalarının Kerkük üzerinde bir çatışmaya dönüşme ihtimali var. Bu da başta Kürtler olmak üzere, Irak'taki bütün halk toplulukları açısından yeni bir tehlikeye işaret etmektedir. Bu halklar yeteri kadar kan dökmüştür, bir de Kerkük sorununun çözümü noktasında kan dökerlerse, daha büyük kayıplara uğrayacaklardır. Bu dikkat edilmesi gereken önemli bir husustur.

Bizce federasyon Irak için kesin bir zorunluluktur. Bunu tartışmak bile anlamsızdır. Diktatörlük sistemini aşacak, halkların demokratik katılımını sağlayacak, dil ve kültürlerini özgürce geliştirmelerine imkan verecek bir yapılanmanın ancak federasyonla olacağı açıktır. Yine Irak'ı ancak bir federasyonun birleştireceği ortadadır. Bir federasyonu KONGRA-GEL olarak destekliyoruz ve esas alıyoruz. Fakat nasıl bir federasyon konusunda mevcut realiteyi elbette gözetmek gerekiyor. Irak esas itibariyle Arap ve Kürt toplumlarından oluşuyor; Türkmenler, Asuriler ve diğer halk toplulukları azınlık konumundadır. Bu durumu mevcut gelişmeler çerçevesinde daha iyi değerlendiren bir çözümü geliştirmek gerekmektedir. Özellikle Kürdistan üzerinde uygulanan inkar ve imha süreci dikkate alınırsa, elbette kimlik sorunu öne çıkmaktadır. Dolayısıyla Kürdistan federasyonlaşmasını basite almamak, önemsemek gerekir. Elbette eyaletlere dayalı federasyonlaşma da halkların kendilerini ifade etmelerine bir biçimde imkan verebilir, Kürtler birkaç eyalet biçiminde kendilerini ifade edebilirler, ama ulusal ve kültürel gelişimin sağlaması için Kürdistan federasyonu önem taşımaktadır. Uygun bir biçimde Arap, Türkmen ve Asuri topluluklarını buna ikna etmek, herkesin özgürlüğü esasına dayalı bir federasyonlaşmayı öngörerek bu halkların rızasını almak önemlidir. Milliyetçi yaklaşımlar bunu kesinlikle engeller.

Kerkük'te esas itibariyle Kürt çoğunluğunun yaşadığı biliniyor. Bu tarihsel olarak da sabit bir durumdur. Bu anlamda Kerkük birinci derecede bir Kürt şehridir, fakat orada Arapların, Türkmenlerin ve Asurilerin yaşadığı da bir gerçektir. Baas milliyetçiliği altında Araplaştırma politikası izlendiği için bir nüfus dengesizliği yaratılmıştır. Tüm bunları gözeterek Kerkük için daha gerçekçi çözümler üretmek gerekiyor. Kerkük bir çatışma etkeni değil, barış, demokratik yaşam ve özgür ifade alanı olmalıdır.

Tüm bu açılardan baktığımızda nasıl bir federasyon sorusuna vereceğimiz en önemli cevap, demokratik federasyon cevabı olmaktadır. İster etnik, isterse eyaletlere dayalı federasyon olsun, gerçekten özgürlüklere dayalı demokratik bir federasyonlaşma yaşanacak ancak halkların çıkarını ifade eden bir siyasi yapılanmayı ortaya çıkarır. Demokratik bir federasyonlaşma olmazsa, ister etnik isterse coğrafi federasyon olsun, kesinlikle bir kesimin başka bir kesime baskısını getirecektir. Bu da istikrarsızlık, gerginlik ve çatışmaya yol açacaktır. Bir tarafa gelişme imkanı sağlarken, diğer tarafın zayıflamasına ve zorlanmasına yol açacaktır. Bu nedenle her bakımdan toplumsal özgürlüklere dayalı bir demokratik yapılanmanın esas alınması, federasyon tartışmaları kadar önemlidir.

Kalıcı bir Ortadoğu sistemi demokratik yapılanma ile gerçekleşecektir

Günümüzde Irak için en çözümleyici husus, demokratik gelişmedir. Demokratik devrimin çok yönlü bir biçimde gerçekleştirilmesine kesinlikle ihtiyaç vardır. Mevcut Arap zihniyeti oldukça dogmatik, hükmedici, egemen ve baskıcıdır. Milliyetçilik bunu daha da katmerli hale getirmiştir. Aileden devlete kadar toplumun köklü bir demokratik devrimi yaşamaya kesinlikle ihtiyacı vardır. Zihniyet devrimi ve demokratik devrim Irak'ın en fazla ihtiyaç duyduğu gelişmelerdir. Saddam diktatörlüğünü aşmanın yolu demokratik devrimi gerçekleştirmektir. Düşüncede, yaşamda, siyasette ve ilişkilerde demokratizm Irak için ilaç gibidir. Demokratik olmadıkça hangi federasyon olursa olsun, kesinlikle gerçekçi bir çözüm içermeyecektir. Bu nedenle biz Irak'ta demokratik federasyonu savunuyoruz. Hem Irak'ın içinde yaşayan halklar hem de bölge halkları için yarar getirecek sisteminin demokratik federasyon olacağına inanıyoruz. Hem federasyon olmalıdır, hem de demokratik devrime dayalı, toplumsal özgürlükleri geliştiren bir demokratik yapılanma geliştirilmelidir. Böyle bir demokratik yapılanma temelinde elbette Kürdistan federasyonlaşması, yine şii ve sünni kesimlerin etnik özelliklerini gözeten federasyonlaşmalar temelinde Irak, bir federal birliğe kavuşturulabilir. Bu zor olmayacaktır. Kürdistan federasyonlaşmasının demokratik esaslar temelinde daha geliştirici olacağı açıktır.

Demokratik yapılanma esas alınırsa Kerkük sorunu daha kolay çözümlenebilir. Milliyetçi, dar çıkarcı ve bencil siyasal tutumlar Kerkük sorununu çözmeyeceği gibi, Kerkük'te yeni bir çatışmaya da yol açacaktır. Bunun karşısında demokratik zihniyet ve buna dayalı paylaşımcı yaklaşım Kerkük sorununu çözecektir. Kerkük ister Kürdistan federasyonunda olsun, ister başka federasyonlara katılsın, halklar demokratik bir yapılanmaya kavuştukça kendilerini özgürce ifade edecekler ve kendi güçlerine göre toplumsal yaşama katılacaklardır. Bu çerçevede büyük ihtimalle Kerkük özerk bir statüye sahip olacaktır. Mevcut koşullar dikkate alınırsa, Kerkük'te Kürtlerin daha etkin olduğu bir demokratik özerk yapı gelişebilir. Çatışmaları önleyecek ve Irak'ı demokratikleştirecek çözüm bu olacaksa, Kürtler bundan da yana olmalıdır. Kürtler Kerkük'ü bir çatışma alanı değil, bir barış, demokrasi, özgürlük, ortak yaşam ve paylaşım alanı haline getirmeye herkesten çok öncülük etmelidir. Doğru çözüm bu olacaktır.

Mevcut güç dengesi, çelişkiler ve çatışmalar ortamında yalnız başına Irak'ta böyle bir çözüm gelişebilir mi? Biz bunun gerçekleşemeyeceği düşüncesindeyiz. Çünkü Türkiye bir demokratik sistemin kurulmasından yana olmayacaktır. Zaten federasyona karşı, ama gerçekleşse de kendine göre bir federasyon dayatması içerisindedir. Suriye ve İran'ı etkileyerek, Irak'ı sürekli bir çatışma alanı haline getirme politikası izlemektedir. Türkiye anti Kürt pozisyonunu ve stratejik durumunu değiştirmedikçe, böyle bir çaba içerisinde olacağı da açıktır. Bunun için yalnız başına Irak'ta yeni bir siyasal yapılanmanın veya demokratik federasyonun gelişeceğini beklememek gerekiyor.

Yeni bir Irak kurulacaksa ancak bölge çapında yeni bir siyasi yapılanmayı öngörme temelinde olabilir. En başta da Türkiye'nin Kürt inkarına dayanan politikasından vazgeçmesi temelinde bir çözüm gelişebilir. Bu bakımdan Irak çözümünün yalnız başına gerçekleşeceğini düşünmüyoruz. Özellikle Türkiyesiz bir çözümün olacağını hiç düşünmüyoruz. Çözüm esasta bölge çapında ve Türkiye'de Kürt sorununun demokratik çözümüne bağlı olarak gelişecektir. Bu görülmezse, yalnız başına Irak'ta çözüm arayan yaklaşımlar başarılı sonuçlar vermez. O tür politikaları Türkiye her zaman boşa çıkarıp başarısız kılabilir. Bu nedenle çözüm Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'dedir. Irak'ta demokratik federasyonun gelişmesi, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun demokratik çözümüne bağlıdır.

Türkiye'nin AB'ye girişi bu açıdan önemlidir. 2004 yılı aynı zamanda Türkiye'nin AB'ye girişi konusunda önemli kararın verilebileceği bir yıldır. Bunun için Kıbrıs sorununa çözüm tartışmaları giderek yoğunlaşıyor. Bu konuda çözüme ulaşılırsa, yıl sonuna doğru Türkiye'nin AB'ye girip girmeyeceği netleşecektir. Türkiye'nin AB'ye girişi demek, en azından Kürt sorununun Avrupa normlarında çözümü ve Türkiye'nin demokratik yapılanmasının gelişmesine dönük adımların atılması demektir. Bu çerçevede demokratik çözüm yönünde adımlar atılırsa, Irak'ta demokratik bir federasyonun yaratılması çabaları kalıcı sonuçlar verebilir.

Bu bakımdan çözüm Türkiye'de yürütülen demokrasi mücadelesindedir. Bu mücadele de demokratik serhildanla geliştiriliyor. Başta Kürt halkının demokratik serhildanı böyle bir demokratik değişimi ve Kürt sorununun demokratik çözümünü dayatıyor. Mart ayında yapılacak yerel seçimler bu açıdan önemli bir yere sahip. Bu seçimler Türkiye'nin nasıl bir siyasi yön izleyeceğini belirleyecek gibi görünüyor. Bu bakımdan demokrasi güçlerinin seçimden etkin çıkarak Türkiye'de demokratik değişimi öngören yeni bir siyasi ufku yaratmaları büyük önem arz ediyor. Bunlar birbirine çok bağlı ve güncel olarak yoğun biçimde yaşadığımız hususlardır. Nereden bakarsak bakalım, Irak, Türkiye ve Ortadoğu'nun birbirini zayıflatan değil, güçlendiren alanlar haline gelmesinin, Kürt sorununun demokratik çözümünden geçtiği görülüyor. Dolayısıyla ***"Demokratik Irak Özgür Kürdistan, Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan, Demokratik Ortadoğu Özgür ve Birleşik Kürdistan"*** formüllerinin önümüzdeki siyasi mücadele sürecinde çok daha fazla gündeme geleceği, yeni Ortadoğu'nun bu çizgi doğrultusunda gerçekleşeceği ortaya çıkıyor. Halkların yararına olacak, özgürlük ve demokrasiyi geliştirecek, barışı tesis edecek ve birliği sağlayacak çözüm budur. Yeni ve kalıcı bir Ortadoğu sistemi, demokratik yapılanma ile gerçekleşecektir.

YÜREĞİ BÜYÜK OLMAYANIN EYLEMİ DE BÜYÜK OLMAZ

Baştarafı sayfa 16'da

Ben bu büyütülüş şeklini, özgürlük yolunda bir çocuğun yaşaması gereken yıllar olarak değerlendirebilirim. Aslında imkanım olsaydı da anılarımı canlandırabilseydim! Öğretmenin beni ilk ele alışı, ilk harfleri söküşüm, birinciliği ele geçirişim çok önemlidir. O komşu köy halen beni çok sever ve o köyden yedi arkadaş şehit oldu. Türkçe konuşan eski Ermeniler gibiler ve büyük bir kısmı bizim taraftarlarımızdı. Benim çocukluk dönemimin sempatizanıdırlar. İnanılmaz böyle etkilenmelere yol açıyor. Kendi içimde bir oluşumun bütün ipuçlarını veriyorum. Öğretmenim beni evine aldı, kendi masasında ilk bana yemeği yedirdi. Şimdi bunları şunun için söylüyorum: Bugüne geliş ve yürekli olmaya ulaşmak kesinlikle çok önemli. Bir Kürt'ün gidişini anlayabilmek çok önemli.

Ben her zaman söylüyorum: Kendimi ciddi bir adam yerine de koymuyorum. Bazı faaliyetlerim var, şu anda kendimi büyük bir olay haline getirmişim. Dünya çapında bazı şeylere kafa tutuyorum. Sonu nasıl olacak diye ben de büyük bir heyecanla bekleyip duruyorum. Fakat kesin durmayacağım. Yani öyle ölüme ucuz durmak, basit bir sonla kendimi sonlandırmak mümkün değil. Benim de büyük korkularım vardı. Onlara karşı kendimi örgütlüyorum. Eğer bu korkular bilimsel olmazsa, siyasal olmazsa yapamam. Herkes ağa olmamı ister. Herkes bizde süper bir uşak olur. En güçlüsünün de ne durumda olduğunu biliyorsunuz. Ama ben hemen vicdanımı satmıyorum. Böyle birisi olmak için korkunç kendimi yoğunlaştırdım. Şimdi biraz hürüm diyebilirim. Hürlüğü nasıl ele alıyorum? Şu anda kendi halk gerçekliğini benden daha iyi tanıyan yok. Örgüt içinde ve dışında kendi ulusal amaçlarımı benim kadar haykıran yoktur. Savaşı benim kadar götüren yoktur. Düşmanına benim kadar zarar veren yoktur. Kendi gerçekliği konusunda benim kadar iddialı olan yoktur.

Tabii ben derken, –ki bu cümleyi de çarpıtmaya gerek yok. 'Ben'den kastım yaratılan halk ve militan gerçekliğidir– burada artık o fukara köylü çocuğu yok. Burada gerçekleşen bir halk var. Halk, "sen bize çok lazımsın" diyor. Biraz da ben kendimin olayım diyorum, ama mümkün değil. Yani ben tamamen kişilik kazanmış Kürt halkı oluyorum. Eksiklerim çok, ama bir gerçekleşme biçimi var.

Şöyle bir değerlendirmeyi daha eklemeliyim: Keşke birisi bunu tamamlasa veya benim elimden kapıp alsa diyorum. Bunu yapsalardı iyi olurdu. Ama gerçekten bunu yapacak kimseyi göremiyorum. Bu nedenle kendimde yeniden inanılmaz bir gençlik yarışı başlatıyorum. Şimdi burada diktatörlük kavramlarına hiç yer yok. Çok yaşlanmış, ama altı yaşındaki çocuktan daha fazla büyümemiş bir halk gerçekliği ile karşı karşıyayız. Bu halkı büyütmek gerekiyor. Dünyanın en eski halkı, ama bir karış boyunda, altı yaşındaki çocuk gibi. Ben bunu değerlendirmek zorundayım. O yaş sınırlılığını normal bir yaşama dönüştürmeliyim. Bunu da yapabilmek gerçekten bir hüner istiyor. Aslında bu halkın adı yoktur, dünya adını koymamış, hak sahibi saymamış. Hiçbir güç bu halkın ulusal hakları olacak, yaşam hakları olacak, hatta insan hakları olacak demiyor.

Şimdi bunlar ciddidir. Aydın bunları görmezse, halkıyla bağlantısını kuramamış demektir. Bu şekliyle hiçbir yapıt veremez, edebiyat yapamaz. Bunu size vurgulamak için açıklama gereği duyuyorum. Ben biraz kabul etmeye çalışıyorum. Bu çocuk büyüyor. Beni siz ciddiye almazsanız da bu halk bir şeyler yapabilir. Kendini örgütlemiş, kolay ölmez, sizinle uğraşabilir, dikkate alın. Mesajdır bu. Aydına da bunu söylüyorum: Bu çocukta bir gelişme imkanı var, bir büyüme imkanı var. Bir noktaya kadar geldim. Yaşama arzuları gerçekleşmeye doğru gidebiliyor. Çocuk benim gibi büyüyebiliyor; çok ilkel olabilir, donanımsız olabilir, herkes beğenmeyebilir, ama yine de bence bir gerçekleşme biçimidir. Kaldı ki, kimseye kendimizi dayatmıyoruz. Ben şimdiye kadar kimseyi ricayla yanıma çağırmadım. Mesela hiçbir devlet gücüne de kesinlikle rica temelinde bir yaklaşımım olmamıştır. Bu benim bir kuralımdır. Bu gelen gençlerden en ufacık bir ricam yoktur. Kendime göre bir yaşam tarzım vardır ve şimdi bunu dinletebiliyorum. Bu anlaşılmadan dirilen Kürt'ü anlayamazsınız. Dirilen Kürt anlamında, uyanan Kürt anlamında savaşan ve bir şeyler yapmaya çalışan Kürt tanımıdır bu. Böyle bir durum söz konusu.

Tabii ben de şu anlamda varım: Bunun hizmetinde olan birisi olarak varım. Bunun büyük hizmetkarı, çok amansız çaba sahibi birisi olarak varım. İyi bir siyasetçi, iyi bir askeri yönlendirici olarak halen işin başındayım. Ama büyüyen bir çocuk olarak da yaşamı öğrenmeye çalışıyorum. Aşkı da geliştirmeye çalışıyorum. Bu konuda da çok objektif olmalıyız. Çünkü aşk edebiyatın bir hedefidir. Onu yakalamadan edebiyatçı olunamaz. Bu kavram da anlaşılmış değil. Kürt aşkı başlı başına edebiyatın bir kavramıdır. Nasıl olacak bu aşk? Yürek bir aşk amacına bağlı olursa gelişebilir. Aşkı nasıl tanımlayacağız?

Zeynep Kınacı aşk çağrısıdır

Ahmede Xanê gibi yazar da olmak yetmiyor. Onun arzuladığı kral gibi olmak, hatta bazen o da yetmez diyorum. Bir yandan Mem'i, bir yandan Zin'i yaratmak gerekiyor. Zaman zaman kendim böyle olmak durumundayım. Başka türlü çare bulamazsın. Kürt olayını, Kürt aşkını, Kürt edebiyatını yaratmak kesinlikle bu sorulara cevap vermekle bağlantılıdır. Şimdi kolay edebiyatçı olunamaz; nasıl kolay bir savaşçı olunamayacaksa, kolay edep sahibi de olunamaz. Edep çok ciddi bir olaydır. Edebin olabilmesi için Kürt ilişkisini çözmeniz gerekiyor. Kürt kadınını, Kürt erkeğini, Kürt yiğidini çözmeniz gerekiyor.

Bütün arkadaşlara söylüyorum: Sizlerle beraber çalışmış birisini nasıl görmüyorsunuz? Bu halkın umutlarına, savaşımına hiç mi saygınız olmayacak? Fırsat buldu mu hemen kaçışı planlamak bana göre ciddi bir meseledir. Benim sahamda kimse kaçmıyor. Gelen haini de kıskıvrak bağlıyorum, yüreği beş paralık olmuş olanı da yüreklendiriyorum. Çok büyük örgütçüyüm. Gerektiğinde olmayan yüreği de veriyorum ve mekanizmalarımla yaratmaya çalışıyorum. Kimse bana bu kadar imkanı neden değerlendirmedin diyemez. Tırnakla söküp çıkarlarınıza sunuyorum. Ama halen kendimi bile bu konuda çok zavallı görüyorum. Kürt olayında emekleyen, söz söyleme hakkı, yüreklenme hakkı olan birisi gibi değerlendiriyorum. Ama ortada büyük aşk yok.

Zeynep Kınacı'yı bu anlamda değerlendirmek istedim. O bir aşk çağrısıdır. Halen yorumlamaya çalışıyorum. O bir tanrıçadır. Gittiği yolda mümkünse O'nun gibi olmalıyız. Şimdi bunun yaşama geçirilmesi nasıl olacak? Düşünün, öyle eylemci olacaksın, öyle cesaretin olacak, öyle bir planın olacak. Ben burada güç getiremiyorum. Git o sömürgeci toplumun içine –zırh gibi her tarafı örülmüş– gir ve kendini patlat! O da yetmiyor, bir de yaşamı yaratmak gerekiyor. Belki atomu çözmek bunun yanında çok zayıf kalır. Olay hiç basite alınamaz.

O kızcağız o haliyle bunu ortaya koydu. Peki, büyük edebiyatçı ne yapacak? Büyük edebiyatçı ulus adına bunu göremezse, neyin edebiyatçısı olacak? Sen bu büyük olayı görmezsen, birazcık yüreği olmuş kızcağızı görmezsen, sende yürek var mı, sende haysiyet var mı, sende ulusal onur var mı? Bu sorular mutlaka cevap ister. Aksi halde edebiyat kelimesini bile ağzınıza almayacaksınız. Bunun gibi yüzlercesi var. Bunları da fazla öne almayalım. Peki, büyük sevmeyi nasıl sağlayacağız? Sevmek başlı başına büyük savaş işi ve savaştan daha zor bir uğraş.

Bu konuda yine anamı dillendirme gereği duyuyorum. "Bizim bu oğlan kız bulamaz, kimse kızı ona vermez" diyordu. Bu konuda da beni umutsuz görüyordu. Anlıyorum, bu sözün de bir anlamı var. Ne birileri beni kolay kolay alabilir, ne benim öyle bir yeteneğim var, ne de gelişen 'ben' bunu kabul eder. Şimdi halen öyleyim. Hiç kimse başka türlü yorumlamasın. Bana göre halen bu yeteneği yakalamış değiliz. Büyük hayranlık sahibi birisiyim ve kimseyi de küçümsemek için söylemiyorum. Ben kızlar için de büyük değer yargılarına sahibim, ama beğenme ve ilişkiler konusunda zorlanıyorum, yani beni düşürebilir diye endişeliyim. Tabii ben derken, ulusal çaptaki organizeyi, bütün gençleri düşünmek gerekiyor.

Açıkça söylemek gerekiyor: Benim kadar hareketli bir tip yok, benim kadar kızlarla uğraşan bir kişi yok. Belki de size bağlı eşleriniz vardı, ama bizim kızlar yaptığım her türlü yaşam çağrısına inanılmaz bir rahatlıkla gelirler. Buna rağmen yapılması gereken, dikkat edilmesi gereken çok iş var. En önemlisi de kendimi çok iyi terbiye etmem gerekiyor. İpucu olarak size söylüyorum: Kendinizi terbiye etmeyi hiç basite almayın.

Tekrar söyleyeyim: Ben diye bir olay yok, bir Kürt tipi yaratılıyor. Bu kadar millet beni alkışlıyor, ben buna ihanet edemem. Bu kadar kadın ayağa kalkıyor, ben onlara ihanet edemem. Bir tutkum uğruna, kör bir duygum uğruna tehlikeli bir biçimde cevap olamam. Terbiyesiz bir biçimde, özellikle edepsiz bir biçimde cevap olamam. Bu kadar ayağa kalkan insanlara saygılı olmam gerekiyor. Hepsinin yüreğine cevap olmam gerekiyor. Ve bütün bunlar Kürt edebiyatının can damarıdır.

11 Ekim 1996

Ulusal Önder Abdullah Öcalan değerlendiriyor

SEVİLECEK KADINI YARATMAK EN TEMEL GÖREVİMDİR

Mücadele anlayışımda en önemli görevlerden birisi kadınlarla, genç kızlarla uğraşmadır. Sanırım bundan sonra daha iyi uğraşabilmek ve düşmana kahredici cevabı da verebilmek için çalışacağım. Zeynepler nedir? Yani yüzlercesi benim ulaştığım kızlar ve onlar da en öldürücü cevabı verdiler. Tabii bu da yetmez. Ben eylemci yapmak için kızlarla ilgilenmiyorum, belki de bu işin yüzde beşidir. Şimdi en önemli bir çalışma olarak değerlendirmem gerekiyor.

Klasik namus anlayışıyla bağımı çoktan koparmışım. Uğraşma tarzım bir Avrupalıyı, bir Amerikalıyı aşabilir. Bütün bunların da nedenini şuna bağlamalısınız: İlişkiler çok haince, çok basit, kadınca veya erkekçe. En güvendiğim kadın veya erkek yaşamak istediği bir ilişkiyle en kutsal amaçları tekmeleyebiliyor. Bunu görüyorum. Bir ilişki uğruna en kutsal örgütlenmeyi ve bazı savaş sorunlarını görmezlikten gelebiliyor. İlişkiye duyduğu ilgi kadar bu kutsal işe ilgi duysaydı, kişiyi kurtarabilecektik. Ama kız da erkek de bunu yapmıyor.

Benim karşımda kalkıp konuşsunlar. Ben de bir Kürt delikanlısıyım ve özgürüm. Hem fiili olarak hem de resmi olarak özgürüm. Moral açıdan da oldukça iyi durumdayım. Benimle söyleşi çok iyi geliştirilebilir, ama buna gelmiyorlar. Erkekte de, kadında da içeriği olmayan çok geri biçimler söz konusu olduğundan sabahlara kadar dedikodu yaparlar. Ama bu bende tabii ki büyük öfke yaratıyor. Ben diyorum ki, kalk büyük aşk söyleşisini yap. O "benim erkeğim, benim kadınım" diyor. Bunlarla nereye gideceksin? Senin söyleşinin içeriği neydi? Senin söyleşin örgütlemeden, temel birçok görevden alıkoyuyor. Aslında keşke birbirlerini büyütebilseler. Tamamen ondan da alıkoyuyor.

Tabii buna benim öfkem büyük olacak. Bu bir ilişki olamaz diyorum. Ben bu ilişkilere karşı büyük isyan halindeyim. Daha çocukken erkeklerin ve kızların halini gördüğümde isyan ettim. O zaman fazla değerlendirme gücüm, kabiliyetim de yoktu. Ama kızların öyle alınıp satılmalarına ne anlam verdim ne de kabul ettim. Kızlar böyle gitmemeli diyordum, ama gidiyorlardı. Üniversite sıralarında, ortaokullarda, liselerde siluetleri halen aklımda olan kızlar ve erkekler var. Böyle olmamalıydı diye kendime büyük mesele yaptım. Tek kelime de konuşmamıştım. Tek kelime konuşmadığım gibi, köyümüzün hocasına "hocam, düğünde govend tutmuş kadınlara bakmak günah mı, değil mi" diye sordum. Hoca "bir şey olmaz, bakabilirsin" dedi. Yani böyle bir terbiyenin de sahibiyim. Tabii bütün bunlar büyük bir sorun yumağıydı.

PKK'deki kadın ilişkisini de örnek verdim. Başlı başına bir roman olayı, buna fazla girmek istemiyorum. Benim için bu bir siyaset olayıdır, bir intikam hareketidir, bir birlik hareketidir, bir ruh hareketidir, bir çözüm hareketidir vb anlamı hayli kapsamlı olan bir ilişkidir. Böyle bir denemem var. Bu da benim için o kadar önemli değil. Daha sonraki tüm ilişki süreçlerimi kendi içinde sıraya dizdiğimde mutlaka bir gün cevabını vermem gerekti diyeceğim. Dolayısıyla normal biçimlerle kendi kendimi büyütmedim. Yirmisine gelinir kız alınır, kız verilir; erkek evlenir, evlendirilir. Bu kavramlarla fazla ilişkim olmadı ve ruhumu fazla yaklaştırmadım.

Dışlanmış bir kadın devrimin başarısızlığıdır

Şimdi Kürdistan Devrimi belli bir aşamaya doğru yol alıyor. İşler büyüdü, toplumsal altüst oluş ilerledi. PKK içinde bir başka aile yaratılıyor: PKK ailesi, Kürdistan ailesi. Tabii kadınla ilgilenmezsek yaşam gelişmez, Kürt çözümü olmaz. Bu aşamaya geldiğinde, tabii hain erkeği ve çok zavallı kadını görmemek mümkün değil. Eğer örgütü ve onun savaşını büyütmek istiyorsam çare bulmam lazım. Hem de edebiyatçının, psikologun, sosyologun yapamayacağını yapacak kadar gözlemi, siyaseti oluşturarak yapmam gerekiyor. Çünkü aynı zamanda siyasetçiyim. Tüm bu birikimlerle birlikte erkeği ele aldığım gibi kadını da ele almak zorundayım. Bunun anlaşılmayacak hiçbir yanı yok.

Toplum yarı yarıya kadın ve erkekle olur. Kürt uluslaşmasında bu çok daha önemli. Çünkü özel savaşın en çok kullandığı ilişki, aile ve kadın ilişkisidir. Mutlak çözüm gerekiyor. İlk ele aldığım ilişkide TC'yi çözdüm. Sözde evlenmişiz; kadın *"dağdaki çobanla çok rahatlıkla şu veya bu biçimde ilişkiye girebilirim, konuşabilirim, ama bu adamla olamaz"* diyor. Bu çok önemli bir saptamadır. Ben onun bilinçli ajan olup olmadığını da söylemek durumunda değilim, kendine göre yapabilir de. Ama bir tarz olarak çok müthiş bir örneklendirme.

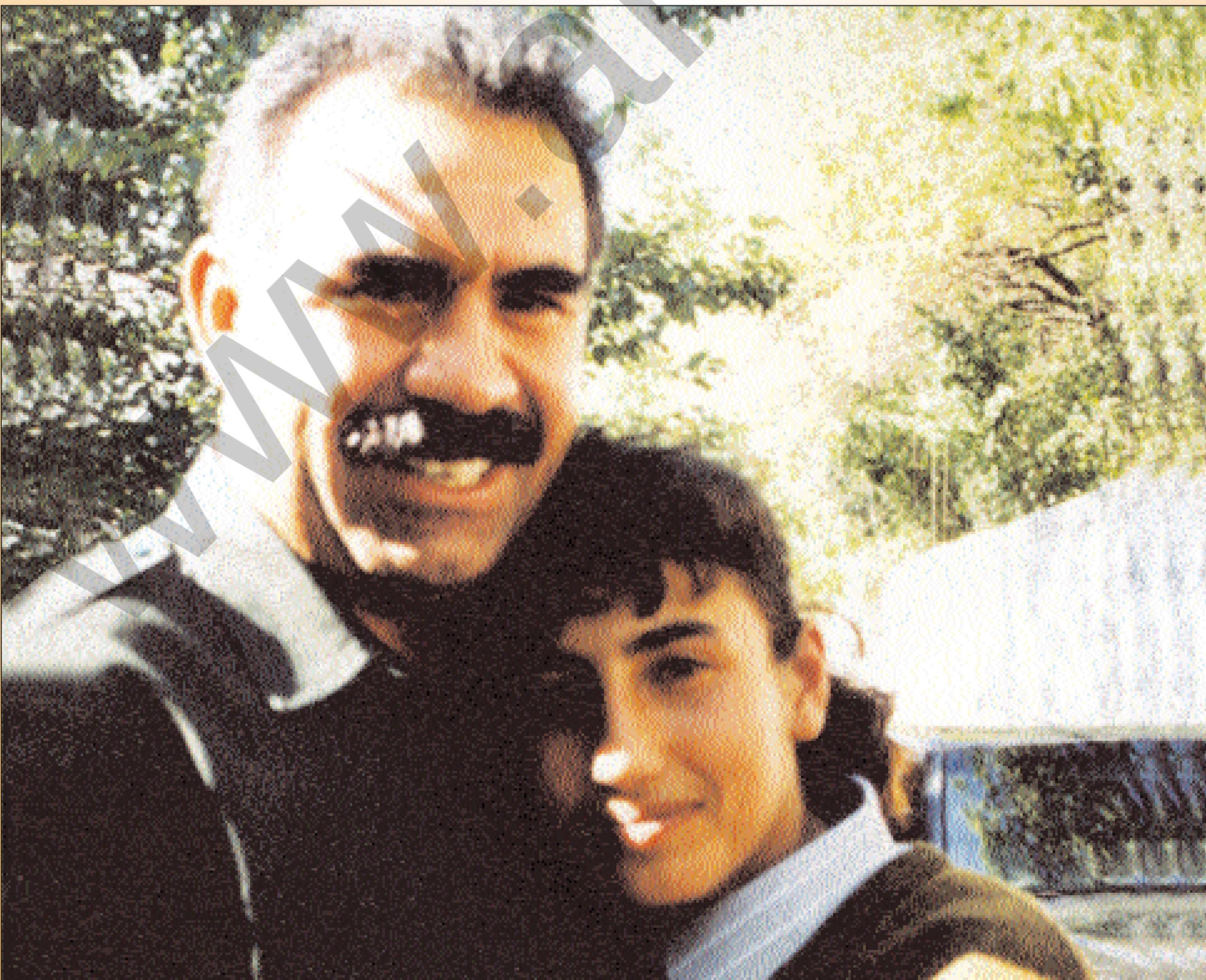
Ben ilkede neyim, ne değilim? Onu da anlamanız için bunları söylüyorum. Kontrgerillanın da ne olduğunu anlamanız için söylüyorum. Bu kadın, kontrgerilla kültürünün kadınıydı, büyük bir ihtimalle de bilinçliydi. Aile kırk yıl Kürtlere karşı savaşmış bir aile. Çocukları beşikten itibaren yetiştirilmiş. Geliş tarzları da, eğer Kürdistan'ı biz oluşturacaksak, halkı özgürleştireceksek, onu elimizden alıp peşkeş çekmek içindi. Bunu tespit etmek herkesin rahatlıkla yapabileceği bir iş.

Tam burada zalim ilişki dayatıyor. O da Kürt erkeğinin bilinen zaafıdır. Kadını istiyorsan ülkenden, halkından vazgeçeceksin. "Benimle şöyle bir ilişki istiyorsan partinden vazgeçeceksin; erkeklik onurun, halkına, partine bağlılığın varsa, bunu yavaş yavaş bırakacaksın" diyor. Tam on yıl büyük sabır gösterdim. Cuma arkadaşla Kemal Pir onu bir gün görüyorlar, aralarında 'öldürelim' diye bir karar çıkarıyorlar. Mesela, sen evli bir adamsın. Sizin eve de gelmiştim. İmkanlarınız çok azdı, ama eşin güzel yemek yaptı. Bizim bu kadın, hoş geldin demek şurada kalsın, gülümsemezdi bile. "Partinin önderisin, yoldaşların var, rahat bir yüzle bir gün geçirteyim" demedi. Sabrettim tabii. Bir özelliğimdir, bir ilişkiyi tam anlamadan peşini bırakmam. Tabii aynı zamanda politikacıyım. Olağanüstü politik ve örgütsel yaklaşıyorum. Bütün güdülerimi hakimiyetime aldım. Bütün Kürt erkeklik özelliklerimi hakimiyetime alıyorum, dizginliyorum, kendimi ayarlıyorum. İnanılmaz bir sabırla tahammül gücünü ortaya koyuyorum. Sonuçta çözüm olayı geliyor.

İlk defa bana göre bir Kürt yenilmedi. İlk defa bu konuda büyük devrimi gerçekleştirdik. O zamanki halimin bir edebiyatçı gözüyle incelenmesini isterdim. Arkadaşlara da bir gün bile yansıtmadım. Örgüt konusunda yetersizim, tıkanmışım demedim. Tam tersine, müthiş bir tempoyla çalıştım. Bu örgütü yaşatayım dedim. Örgütü anı anına öldürmek istiyordu, benim ise anı anını yaşatmam gerekiyordu. Ben büyük tırmanışa bunun için başladım. Yanımdakileri şapır şapır dökülüyordu.

Şimdi yeni anlıyorum ki, bunu devlete karşı yapmışım. İnanılmaz ölçüde beni politikacı, örgütçü, sabırlı yaptı. Beni eğitti ve terbiye etti. Tansu Çiller cepheden nasıl saldırıyor? O ise içimize gizli girmiş ve beni çözmeye çalışıyor. Çok somuttur bu. Büyük sonuçlar çıkarmam gerekiyordu, çıkardım da. Neden bu zaafı göstermedim? Az kalsın bu zaaf bir ulusun hayatına mal olacaktı. Bunun için kendini şiddetle terbiye edeceksin. Kadın da piyasada yoktu, olmazdı da. Kemalist ölçülerdeki kadın bu müthiş olayı ortaya çıkardı.

Devamı sayfa 19'da

"Sevmek, güzelliği geliştirmek çok heyecan verici bir olay. Ve bu, Kürtler için de çok önemlidir. Sevilecek kadını yaratmak, sanatın aksine savaş kadar önemlidir ve edebiyatçının da en önemli işlerinden birisidir. Kürt güzelliğini ortaya çıkartmak, bu niye ayıp olsun? Dünya çapında edebiyatçıların, romancıların, ressamların, müzisyenlerin yaptığı bu değil midir? Hepsinin içeriği de kadında somutlaşan bir güzelliği ortaya çıkarmak içindir."